

Urare
fierbinte
eroului
iubit

La mulți ani, mult stimate tovarășe, **NICOLAE CEAUȘESCU!**

Mai unit
ca oricând în jurul partidului,
mai încrezător
decît a fost vreodată
în milenara-i istorie,
în plinătatea nădejdlor sale,
poporul român cinstește
ziua de naștere a celui mai iubit fiu al
Patriei,

tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**,
cu conștiința că tot ce s-a făcut în țara
noastră

în aceste peste două glorioase decenii,
de cînd la cirna țării se află Marele Erou,
poartă pecetea prestigioasei sale
personalități,

a cutezătorului său gînd
și inspiratei sale fapte,
a concepției revoluționare
despre valorile în care credem cu toată
convingerea :

demnitatea,
independența și suveranitatea națională,
solidaritatea
cu toate forțele
iubitoare de progres și pace,
dreptul la ideal
și dreptul imprescriptibil
de a-l transpune în viață
prin propriile noastre forțe
și prin propria voință.

Cinstim la această aniversare scumpă
și dragă nouă,
comuniștilor români, întregului popor,
pe primul revoluționar al țării,
gloriosul conducător al partidului
și statului nostru,
neobositul om al faptei,
cugelătorul de uriașă cuprindere
care a dat țării prima ei eră
de adevărată înflorire economică
și social-culturală,
Epoca **NICOLAE CEAUȘESCU**.

Din tot largul zării, spre inima țării

In paginile acestui număr omagial, dedicat zilei de 26 ianuarie 1987, gînduri și urări din
toată țara pentru conducătorul iubit

Constructorii sau puterea de a da chip
celor mai cutezătoare proiecte

paginile 6-7

Boabe de aur
pentru ziua de mîine

pagina 10

Politehnica bucureșteană relevă cu mindrie
și recunoștință drumul afirmării școlii românești

paginile 14-15

Nume pentru o epocă glorioasă

La ziua de naștere a conducătorului partidului și al națiunii, omagînd cei peste 50 de ani de eroică luptă, de nepregetată jertfire de sine în slujba neamului și a revoluției, gîndurile și simțămintele noastre, ale tuturor fiilor acestui pămînt, se constituie în înalt prinos de dragoste și recunoștință, ca fervenți ai ideilor lui, ca neobosiți slujitori și străjeri ai gloriosului drum de nouă istorie conceput și trasat de el.

Noi, românii, am avut mulți și străluciți bărbați a căror viață ne-a rămas ca ardentă pildă a identificării cu o realitate inconfundabilă, țara, a căror speră ne-a rămas, peste vremuri, tulburătoare ca un moment, inspirindu-ne și intrăriindu-ne lupta, truda și căutările. De la Mircea, Ștefan și Mihai la Vladimirescu și Iancu, de la Bălcescu la Cuza, una istorică a poporului nostru conține un tezaur de oseminte și nume sacre, mărturisind semănătura de jertfe și vitejii din care veșnic, din veșie și pînă azi, a renăscut fără oprire țara, a rodit teafăr și înalt destinul ei. Viața și opera omului care dă sens și preț zilei noastre de azi au fost, din primele clipe, de o neșovărire a crezului, de o intensitate a pasiunii și o luciditate a dăruirii nealinate de nici unul dintre înaintași, figura lui detașîndu-se, în galeria marilor figuri ale neamului, unică și impresionantă ca și un pisc. O viață și o operă ce umplu pînă la desăvîrșire străvechiul ideal popular al cetățeanului de țară și de istoric, fierbinte în ideal ca și inima țării, tare și inflexibil în volburile istoriei ca și coloana vertebrală a ființei noastre, Carpații. El îi cuprinde, prin adîncimea și prin amploarea operei sale, pe toți cei care l-au precedat, sau, inversînd oceanul, toți cei care l-au precedat par a-i fi succesori, par că se trag din el. Într-o epocă mai scurtă decît cea a lui Mircea, Ștefan sau Brîncoveanu, într-o epocă pe care o numim, cum o va numi și istoria, cu numele său, s-o înfăptuit în deplinătatea lui, urcînd astăzi spre culmea desăvîrșirii, acel vis de mîrire și slavă a României încercat cu spada de voievozi, profet de învățați, hrănit cu sînge de generații de luptători pentru dreptate și libertate, rivnit de suflarea românilor din toate zările și din toate timpurile.

Am avut șansa unor mari, străluciți bărbați, dar șansa aceasta, în momentele cruciale ale existenței noastre ca neam, ne-am făurit-o singuri, știind să optăm, știind să alegem la cîrma vremurilor acele personalități de excepție, acele personalități exponențiale ale nădejților și vrierilor noastre, capabile să-și asume istoria pentru sine și s-o transforme pentru popor. Așa s-a întîmplat în acele patetice și incandescente file de cronică împodobite cu chipurile lui Mircea, Ștefan și Mihai, așa s-a întîmplat în acel iunie 1965, cînd, la Congresul al IX-lea al partidului, într-un moment decisiv al destinului național, l-am investit cu suprema răspundere a acestui destin pe cel mai iubit fiu al neamului, pe cel mai necesar oclui istoric ceas și tuturor ceasurilor ce i-au urmat.

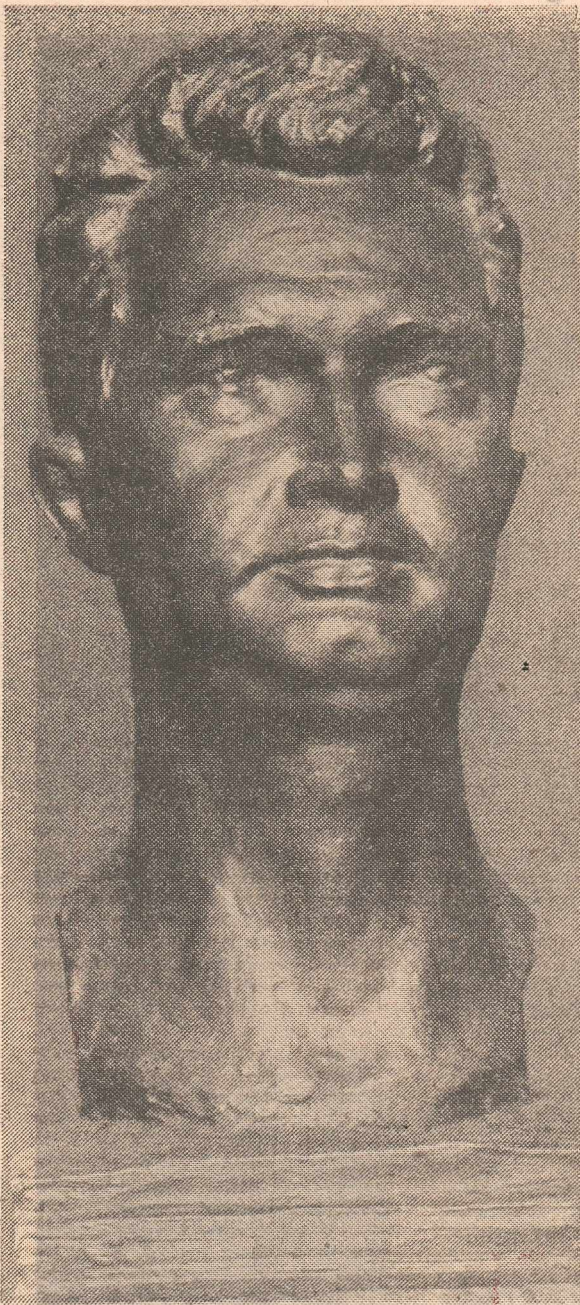
Pe acest om, partidul și poporul îl așteptau. Forțele vii ale națiunii, temerar și neșovăit avîntate pe drumul noului, dar izbîndu-se nu o dată de bariere care blocau acest drum, uneori deturnîndu-l, așteptau ca niște idei și idealuri scumpe, de care-și legaseră rezoluția existența, să iasă din scheme seci și din dogme coercitive, să capete cu pregnanță și adevăr înapoierea faptei. Partidul, poporul și țara îl așteptau pe cîrmaciul care, netributar nimănui, tributar numai cauzei patriei și a revoluției, să elibereze și să fructifice — în folosul patriei și al revoluției — darurile și harurile unui pămînt ales, ale unei națiuni harnice și dinamice, apte de afirmare majoră. Îl așteptau pe revoluționarul și pe patriotul care, punînd deasupra oricăror elemente de conjunctură vrerea poporului asupra drumului și destinului său, să transforme această vrere în vrednicie și rodnicie istorică.

Pe acest om, partidul, poporul și țara îl cunoșteau. Cel care se născuse, printr-una din acele rare dar ferice și semnificative coincidențe ale istoriei, în anul Marii Uniri, al legitimării noastre ca națiune, se impusese, de la cea mai fragedă vîrstă, ca o conștiință vie a națiunii, a maselor ei truditoare, slujindu-le cu o dragoste, o devoțiune, o fermitate care, așa cum se petrece cu fervenții marilor credințe, îi modificaseră însăși structura omnă, conferindu-i o calitate nouă, unică, revoluționară, ridicată prin ani la prestigiul unui simbol. Toate marile evenimente ale ultimelor cinci decenii de frămîntată istorie românească l-au avut ca înflăcărat erou, neclintit de pe baricada asprelor bătălii împotriva exploatareii de clasă, a barbariei fasciste, a atentatelor la interesele și independența țării, înfruntînd prigoana și riscurile supremelor încercări cu dirigența și curajul celui care-și făcuse din supremația încercări un mod permanent de viață, iar din lupta comunistă o profesie. Generator și conducător al energiilor tinere ale națiunii, comandant de frunte în strategia revoluției, a instaurării și consolidării puterii poporului, ridicînd la strălucire și ilustrînd cu geniu, prin toate actele sale, cele mai nobile însușiri ale neamului — legătura nestrămutată cu gîndul, forța demiurgică a nunciului și a gîndirii, clarviziunea, polyvalența, dăruirea generoasă, spiritul de dreptate și omenie —, alesul comunistilor și al țării își cucerise înalta dragoste a acestora, numele său devenind tot mai mult un simbol încărcat cu întreaga iradiazanță a speranțelor noastre de viitor.

Cei ce am fost martorii aceluia istoric moment — și toți, un întreg popor, l-am fost martori! —, cei ce l-am dăruit căldura inimilor — și toți, un întreg popor, l-am dăruit-o! — nu vom uita niciodată capacitatea cosmică de transfigurare a peisajului și a vieții pe care anul 1965 a avut-o în devenirea noastră. Sîm, practic, și vom sta întotdeauna, cît va dăinui acest pămînt, în prelungirea aceluia moment, pe care l-am potențat mereu și mereu, prin fapte ce au legitimat și au întărit mandatul nestrămutatei noastre încrederi în alesul partidului și al națiunii. Trăim prin acest mandat, existăm prin el, ne împlinim prin el, inaugurînd etapa supremelor biruințe ale creației naționale, dînd o unică relevantă misiunii noastre în timp și destinului nostru în lume.

Am învățat, în acești denși și dinamici ani construcțivi, o nouă măsură a timpului, socotit nu în lungime, ci în intensitate. Cînd o singură fabrică modernă, con-

struită în cîteva sezoane, dă producția pe cîțiva ani a întregii bronze din România cea veche (asta, în cazul în care reperul comparativ există, în care bronza o există!), este obligat de fapte să reconsideri și anul, și ora, și secunda. Picătura de timp care se cheamă clipă se transformă, pe noul nostru cronometru socialist, într-o putere care destupă furnale, face să gîlgăie țîșiiul în erupții arteziene, transformă ace în magistrale ale luminii, naște propulsii solare de energie echivalente cu însăși degajarea energiei din roca geologică impietrită a uraniului, modifică pămîntul, oșmenii, devenind nu clipă, ci istorie. Am edificat, în această intensă, dar scurtă epocă, reprezentînd doar o clipă din timpul cel mare, etern al țării, o Românie care și-a sporit producția fabricilor și a uzinelor de peste 110 ori față de anul unu al revoluției (80 la sută din acest spor fiind fructul ultimelor două decenii!), care a cules astă-toamnă cea mai bogată recoltă de cereale din întreaga istorie, care a mutat în locuințe noi 82 la sută din populație; am edificat o Românie care, într-o lume și într-un timp adînc zguduite de recesiuni și de crize, impune prin forța și armonia economiei sale moderne, prin ritmurile continue, statornice de înaintare, prin anvergura planurilor sale de dezvoltare, mereu mai ambițioase, dar mereu împlinite, și nu prin dururi căzute din cer, ci prin propriul efort. Un bilanț rodnic, cum este cel al acestor 22 de ani de nouă istorie românească, reprezintă însă doar partea materială, cea care măsoară în cifre gradul înalt al înfăptuirii țelului. Dar el destăinuie, în același timp, și un spirit, acel spirit nou, creator și dina-

mic, inaugurat de Congresul al IX-lea, acel spirit străin închistării, străin schemelor. reci și seci, acel spirit de largă, totuși deschisă și a politici românești spre realitățile vii, spre nevoile vii ale nației, acel spirit care a pătruns ca un val de aer proaspăt în toate celulele societății noastre, irigîndu-le cu tot mai puternice seve. Este spiritul care ne-a adus, pentru prima oară, avantajele unui timp deschis, prielnic hărniciei și cinstei, prielnic democrației reale, libertății reale, reale și efectivei participări a poporului la actul deciziei, prielnic omului și multilateralei lui dezvoltări — suprema cotă de ideal a întregului nostru demers economic și social.

Toată această operă, această magnifică operă, de neconceput cu 22 de ani în urmă, poartă în conștiința noastră, a tuturor, numele strălucitului ei inițiator și ctitor, al secretarului general al partidului, al președintelui României socialiste. Poartă numele omului care, lăsînd ideea ce a schimbat fața și viața țării, a ostent și ostenește, ca nimeni altul, pe șantierul ideii, îmbogățînd-o din mers, corectîndu-i efecte, cristalizîndu-i mereu noi și tefere străluciri, în strîns și fertil dialog cu țara, cu ziditorii noii noastre civilizații, luînd de la ei niște însușiri, niște haruri, niște virtuți, trecîndu-le prin focul mistuitoarei lui personalități, ridicîndu-le la supreme incandescente și aruncîndu-le din nou în balanța construcției, cu o vigoare unică. Poartă

numele omului care, de 22 de ani, duce pe umerii săi, cu o inegalabilă forță, niara povară a destinului național, deschizîndu-l către întemeieri altădată de nevisat. Ce daltă va sculpta acești umeri? Ce daltă va surprinde încordarea bărbătească, efortul de smulgere — vezi Gigantul lui Paciurea! — cu două mîini, cu dăruirea întregii ființe, a pămîntului românesc din niște mai vechi inerții, inerțiile umbrei, ale înapoierii, și de proiectare a lui cu fața spre soare, spre universal și spre viitor?

Sub conducerea lui am ajuns să privim, pentru prima oară, spre universal și spre viitor. Sub conducerea lui am ajuns să privim lumea și veacul în care trăim nu de jos, nu umil, ci de la înălțimea frunții noastre, nimbată azi de un planetar prestigiu. Sub conducerea lui — și grație aceleiași viziuni noi, științifice, revoluționare asupra fenomenelor, pe care a imprimat-o muncii și vieții noastre — se petrece marele dialog pe care azi îl purtăm cu umanitatea, implicarea noastră majoră în însuși miezul de foc al problemelor ce-o confruntă. Nu o intenție deliberată de a ne ilustra, dar nici hazardul, ci ideile ce dau sens și rod existenței noastre — ideile păcii, ale concordiei și colaborării, ale independenței și suveranității, ale deplinei egalități în drepturi între toate popoarele, strălucit promovate de președintele României pe eșchierul politicii internaționale — ne-au implicat, într-adevăr, în acești ani, ca pe o marcantă prezență în zbuciumata viață a unei umanități al cărei ritm, mai intens ca oricînd, trece și prin noi, a cărei respirație, mai intensă ca oricînd, o propulsăm. O propulsăm, de 22 de ani, prin marile noastre inițiative de pace, de dezarmare, prin soluțiile constructive pe care le aducem în înfruntarea de interese — deseori detonantă — dintre state și grupuri de state, prin politica noastră deschisă față de toate țările și popoarele, prin apelurile noastre, dublate de demersul faptic eficient, la rațiune și ordine, la salvagardarea civilizației și a vieții planetei. Sînt inițiative, celeritate, soluții care, prin ecoul lor vast, adunat din toate colțurile pămîntului, împlinesc un prestigiu — purtînd numele președintelui României — ale căruia nobile străluciri se revarsă asupra țării și fîccăruia dintre noi, umplîndu-ne inimile de mîndrie, de marea mîndrie, de a-i fi contemporani. Un prestigiu care, recent, și-a asumat o nouă dimensiune prin istorică inițiativă a președintelui, ratificată de voința plebiscitară a întregului nostru popor, de reducere cu 5 la sută a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare, inițiativă-model a dorinței reale de pace, proclamată nu prin simple vorbe, ci cu evidența nedezmîntită a faptei.

Nu mai un popor cu al nostru, care nu s-o tacit niciodată la jertfe pentru liniștea sa și a celor de-o seamă cu el, care n-a răbdat niciodată jugul dictatului agresiv, indiferent cum s-a numit acest jug, indiferent cine a încercat să i-l puie pe grumaz, numai un popor ca al nostru, a căruia seculară fraternizare cu suferința și cu umanitatea ingenucheată de forțele întinericului și morții s-a ridicat azi la o calitate nouă, sub semnul umanismului socialist, poate găsi — o spunem fără înfătușare, dar cu mîndrie legitimă — resursele de a trece, primul sau printre primii în lume, la fapte de temelie pentru construcția păcii. Numai un conducător ca al nostru, care s-a dedicat din adolescență luptei eroice împotriva fascismului, a războiului, a înfeudării popoarelor unor interese străine lor, făcînd din această luptă, ajunsă azi la apogeul marilor împliniri, o rațiune supremă a existenței sale, care i-a adus admirația omenirii, poate determina un nou curs al istoriei, simbolizîndu-l cu numele său.

La ziua de naștere, la sărbătorirea unei vieți închinată partidului și poporului, progresului național și construcției unei lumi mai bune, tovarășul Nicolae Ceaușescu este, în continuare, cel mai neobosit slujitor al ideilor și idealurilor care i-au luminat și i-au consacrat existența. Înflăcărați, adepți ai acestor idei și idealuri, ai gîndirii sale cutezătoare și novatoare, sorbind mereu proaspete energii din pilda marilor sale fapte, toți fiii acestui pămînt, indiferent de naționalitate, constituiți în marele bloc de granit al națiunii noastre socialiste, se unesc strîns în jurul lui, al gloriosului nostru partid, conștienți că — așa cum ne învață cîrmaciul — trăim un moment de viri, de strălucită împlinire istorică, dar și de noi, de complexe cerințe ale istoriei, de covîșitoare răspunderi față de soarta țării, față de locul ei în lume, față de viața noastră și a copiilor noștri. Marii sarcini ale zilei noastre de azi și de mîine, vizînd intrarea României, în anul de culme al cincinalului pe care-l străbatem, într-un stadiu istoric nou, cel de țară socialistă cu dezvoltare economică medie, cu un standard de viață și cu un nivel de civilizație de o calitate superioară, impun, mai mult ca oricînd, intensificarea creației naționale, a efortului propriu, impun o mai intimă acordare a acestui efort la cucerirea de ultimă oră a științei, a tehnicii, a cunoașterii. În lumina acestui comandament, investit de secretarul general al partidului cu rolul de ineluctabilă lege a devenirii noastre, pe liniile de sens și de forță decise de Congresul al XIII-lea, asistăm, în industrie, la o nouă revoluție tehnică, tehnologică, asistăm, în bătaia pîinii, la adîncirea noii revoluții agrare, asistăm, practic, la o nouă revoluție de dezvoltare a societății noastre, care pretinde — așa cum ne arată cîrmaciul — deplina afirmare a spiritului revoluționar al omului nou, epoci, ca mod superior de înțelegere, și mai cu seamă de acțiune, în confruntarea sa cu obiectivele viitorului.

Exemplul eforturilor ce ne așteaptă ni-l dă, ca întotdeauna, Eroul partidului și al neamului!

„Asigur partidul și poporul nostru — spunea, la Congresul al XIII-lea, conducătorul — că și în viitor — ca și pînă acum — voi face totul pentru a răspunde încrederii ce mi s-a acordat, că voi acționa ca întreaga fermitate, cu toate forțele, în vederea înfăptuirii hotărîrilor congresului nostru, a Programului partidului, pentru asigurarea ridicării poporului, a patriei noastre, pe noi culmi de progres și civilizație, pentru întărirea continuă a independenței și suveranității României socialiste!”

Sîntem lingă el, îl urmăm!

ILIE PURCARU ■

PARTIDUL • CEAUȘESCU • ROMÂNIA

Spre slava ta, iubită Românie

Înalță-te cuvînt nepieritor
ca o COLUMNĂ vie, arzătoare
în EPOCA de AUR și de zbor
a României noastre, muncitoare
și du OMAGIUL țării din CARPAȚI
Bărbatului ales spre-a ne conduce
pe drumul biruinței angajați
sub tricolorul țării ce străluce !

El ne-a-nvățat iubirea de popor
și dragostea de glie și de muncă
cum să trăim visînd în viitor
cum să slujim a Patriei poruncă !
El ne-a-nvățat trecutul să-l cinștim
și pe strămoși cum să-i păstrăm în vatră
în țara-n care oameni construim
și ne zidim iubirile în piatră !

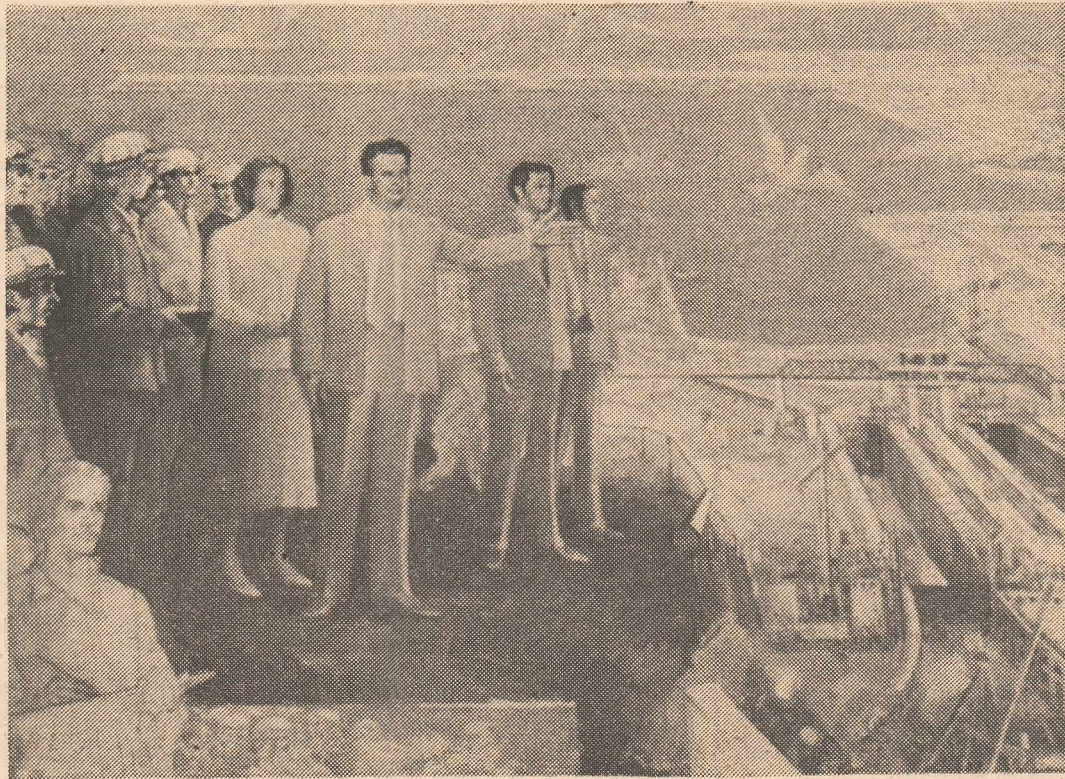
El ne-a-nvățat mindria de a fi
stăpîni pe tot ce mintea plămăiește
cum verbul a iubi și a munci
înseamnă, a clădi, pe românește !

Să fie deci CUVÎNTUL de fapte purtător
și Numele să-i poarte înalt, în veșnicie
Trăiască CEAUȘESCU, — iubit CONDUCĂTOR
spre slava Ta, de-a pururi, iubită ROMÂNIE.

ANTON STANCIU ■

Trup din trupul clasei muncitoare, intruparea crezului,
voinței și înțelepciunii unui întreg popor

Ctitor și vizionar al României moderne

Întru nemurire

Noi dăinuim aici de cînd Carpații
Precum Carpații toate le-am învins,
Nici cînd crbdița noastră nu s-a stins
Și am trăit pe-acest țărîm ca frații.

Culorile ce-n suflet le purtăm
Roșie, galbenă, albastră
Sînt mărturie vie c-am fost și că durăm
De veacuri întru nemurirea noastră

Și veșnicim o țară prin marele Bărbat
În tihnă și-n deplină libertate
Fie-ne-n Cetate glasul ascultat :
Mulți ani, viață lungă, sănătate !

VIOREL VARGA ■

Celor de mîine

Legămînt viguros glia naște,
între noi rădăcini sigure,
rod să dăm viitorului,
trăinicie luminii.

Într-un glas să unim
toate iubirile lumii,
pace pămîntului frămîntat
la ceas de speranță unanimă.

Toți într-o singură nădejde de viață
pentru bucuria celor de mîine
vibrantul mesaj al Celui
mai iubit fiu al poporului.

El, Ceaușescu, întiiul care
a făcut pasul spre fericirea
acestui pămînt eliberat
de război și de arme.

FLORENTIN PALAGHIA ■

Ocrotitor și îndrumător al tinerei generații

Din tot largul zării, spre inima țării

De veghe îngă liniștea casei părintești

Gindul unei mame cu 10 copii, care cresc ca 10 stîpi pentru casa țării, se îndreaptă astăzi spre inima caldă și generoasă a celui care este părintele tuturor copiilor României și care muncește neostent și se jertfește pentru viitorul acestora. Eu sint „Mama Danciu”, cum mi se spune aici, în orașul Satu Mare și am avut cînsa să vă întimpin, după datina străbună, cu piine și sare, la recenta vizită pe care ați întreprins-o, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, pe meleagurile soseșene. Sint una din mamele din România care ar vrea să vă depună în prag, de ziua dumneavoastră, zi de sârbătoare pentru țară, omagiul cel mai fierbinte pentru viața fericită și copilăria fără griji a copiilor cărora le-a dat viață. De fapt, s'au depus 10 buchete de gânduri de bine și de mulțumiri adînci ale fiilor mei. Să vă spun, ca să vă bucare, că, în casa mea, în fiecare dimineață, răsar 10 sori cu o sumedenie de raze ce zboară ca ciocirliile către speranțe, vise și împliniri, ce nu va putea să le frîngă nimeni, atîta vreme cît la cirna țării se află cirnacul care ne poartă corabia, cu înțelepciune, și pricepere, spre țărniuri sigure de libertate, prosperitate și pace. Vă asigurăm, eu și soțul meu, Ioan Danciu, muncitor la întreprinderea de utilaj minier Satu Mare, că îi creștem așa cum se cuvine, așa cum ne îndemnați mereu, ca oameni de nădejde al țării. I-am învățat de mici, odată cu cuvîntul mamă, odată cu cuvîntul patrie, adevărul că, îngă liniștea casei noastre părintești vegheați dumneavoastră, secretarul general al partidului, omul hărăzit de istorie pentru ca un popor hărnice să prospere pe măsura hărniciilor sale. Ei știu — de la prislea ce merge în grupa mare la grădiniță, la cel mai mare, din clasa a XII-a —, că școlile noi și bine dotate în care învață, taberele în care se duc verile, toată copilăria lor luminoasă, ca și faptul că, în familie, tuturor, nu le lipsește nimic, că lunar, alocațiile de stat pe care le primim pentru ei se ridică la mii de lei, se datorează dreptei cumpărări și acțiunii generoase a secretarului general al partidului pentru ocrotirea copiilor, pentru creșterea și educarea lor. Vă asigurăm că îi creștem drepti și cinstiți, cu dragoste de țară și de partid, în cultul și respectul muncii, dar și cu ochii deschisi spre realitățile țării, spre cunoașterea dezvoltării la care a ajuns, grație politicii partidului, politică a inițiativelor secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, conducător devotat, de țară, neobosit și cutezător, pe care o Lume îl respectă, făcînd întreg poporul român cunoscut și respectat.

Zece inimi, azi de copii, mine de părinți, vor duce mai departe imaginea acestui erou al neamului nostru, așa cum și noi, părinții lor, le-am povestit pentru faptele cele mari ale eroilor din trecutul poporului român. Zece inimi de copii, vă urează din toată puterea și cu toată puritatea vârstei lor „La mulți ani, mult iubite conducători!”

MARIA DANCIU
mamă eroină

În două decenii, altă comună

Chiar dacă nu este una din cele mai mari comune ale județului Constanța, Siliștea e mîndră de isprăvile sale, de re-

zultatele obținute în competiție cu ea însăși, dar și cu celelalte comune ale județului și ale țării. În Epoca Nicolae Ceaușescu, comuna Siliștea, alcătuită și din satele Tortomanu și Tepeș Vodă și-a schimbat nu numai înfățișarea, dar și rolul în economia județului, iar condițiile de viață ale oamenilor au suferit o schimbare radicală. În cele mai multe familii găsești toate aparatele casnice moderne, mulți oameni și-au construit case noi, șoseaua principală a comunei a fost asfaltată și în acești ani la Siliștea a fost construit un magazin nou, iar la Tortomanu se află în curs de construcție un supermarket. La Tortomanu au fost ridicate două blocuri cu apartamente moderne pentru specialiștii comunei, o cantină nouă, iar școlii noastre i-a fost adăugată prima treaptă de liceu. În acești ani de dezvoltare intensivă a agriculturii, comuna noastră și-a cîștigat un loc de frunte în bătălia pentru înfăptuirea noii revoluții agrare. Asociația economică intercooperativă din Tortomanu are acum o modernă îngrășătorie de taurine iar I.A.S. Tortomanu se află între primele unități ale județului. Vizitele de lucru ale tovarășului Nicolae Ceaușescu la fermele I.A.S.-ului nostru s-au constituit în prilejuri de aleasă și sinceră bucurie de a-l avea în mijlocul nostru pe strategul României moderne, pe omul clarvăzător care conduce destinele patriei, cel care a conceput dezvoltarea țării și implicat a comunei noastre. Din indicațiile primite de la tovarășul Nicolae Ceaușescu cu prilejul vizitelor, efectuate la ferma 3 vegetală și la complexul de îngrășare a taurinelor am făcut un adevărat program de muncă, devenit temelie tuturor realizărilor noastre din ultimii ani. Încă de atunci tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a prezentat cadrul de înfăptuire a noii revoluții agrare, căile prin care putem ajunge între frunții și campionii recoltelor, spre a ne așeza numele între „Eroii noii revoluții agrare”. Eu, ca mecanizator mai „vechi”, pentru că de 14 ani ar numai pămîntul comunei Siliștea, desi am numai 32 de ani, în numele meu și al familiei mele, al tuturor tinerilor din organizația de tineret a comunei țin să-i urez președintelui țării multă sănătate și viață îndelungată, spre binele țării, al nostru al tuturor, spre a ne conduce pe mai departe spre culmile dezvoltării.

VASILE STOICA
mecanizator
secretarul comitetului U.T.C.
din comuna Siliștea,
jud. Constanța

A construi înseamnă a învinge

Studentii și cadrele didactice, alături de marele detașament al constructorilor, de întregul popor, trăiesc momente de înălțătoare mîndrie patriotică, de profundă satisfacție profesională pentru faptul că, în ultimele două decenii am fost martorii celei mai fertile epoci din istoria milenară a țării. Iar în domeniul construcțiilor, unde poate mai mult decît în alte domenii, prefacerile revoluționare sint mai evidente. Cînd afirmăm acest lucru, ne gîndim că uriasul salt calitativ poate fi exemplificat nu numai prin construcții unice cum ar fi Canalul Dunăre-Marea Neagră, Transfăgărășanul, Metroul sau amplele amenajări hidro tehnice, ci mai ales cu realizările obținute în domeniul construcțiilor civile, industriale și agricole care au revoluționat geografia economică a țării și care aduc o contribuție deosebită la îmbunătățirea radicală a condițiilor de muncă și viață ale întregului popor.

Beneficiind de îndrumarea permanentă a Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, condus cu înaltă competență de către tovarăsa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent savant și personalitate de înalt prestigiu științific internațional, întregul potențial de creație tehnică și inginerescă al institutului nostru se află angajat în acțiunea pentru perfecționarea organizării și modernizării producției, pentru creșterea contribuției cercetării științifice și a învățămîntului la creșterea eficienței și competitivității economiei noastre naționale. Institutul nostru, împreună cu institutele de cercetare și proiectare a elaborat noi soluții constructive și proiecte tip îmbunătățite, tehnici și tehnologii moderne de execuție, sisteme perfecționate de mecanizare, urmărindu-se transpunerea în viață a sarcinilor privind creșterea mai accentuată a productivității muncii, reducerea costului construcțiilor, a consumurilor de materiale, energie și combustibili, ridicarea calității și creșterea fiabilității construcțiilor.

Reprezentînd un institut care prin natura preocupărilor sale relevă, în modul cel mai elocvent, vocația pasnică a poporului român, vocația de creator a unor obiective care să dăinuie peste timp, ne alăturăm, din toată inima, manifestîndu-ne totala adevărată față de politica de pace a președintelui României, politică fermă consacrată înfăptuirii dezarmării, pentru asigurarea păcii și securității. În acest spirit ce animă de tot slujitorii școlii românești, ne angajăm solemn de a nu ne recupeți nici un efort pentru a traduce în viață politica internă și externă a partidului, pentru a spori contribuția învățămîntului românesc de construcții la progresul multilateral al scumpei noastre patrii, România socialistă.

Constient că mai avem mult de muncit pe drumul perfecționării întregului proces de învățămînt, pentru integrarea sa deplină în marile eforturi constructive al națiunii, vom face totul pentru a ridica conținutul nivelului de pregătire profesională a viitorilor specialiști, pentru a-i înarma cu cele mai noi cuceriri ale genului uman, pentru a-i educa în spiritul devotamentului revoluționar și patriotic, astfel încît să dăm țării specialiști competenți, hotărîți să acționeze cu înaltă exigență, răspundere și abnegație pe frontul edificării socialismului și comunismului în țara noastră.

Încheiem, alăturîndu-ne întregului nostru popor care, în aceste zile, urează din toată inima conducătorului iubit un călduros „La mulți ani”, exprimîndu-si deopotrivă marea sa grațitudine pentru munca eroică, clarviziunea, dăruirea prin care primul bărbat al țării a asigurat și garantează triumful binelui, progresului și adevărului pe pămîntul României.

Prof. dr. ing.
FLOREA CHIRIAC
rectorul Institutului
de Construcții București

Izvorul prefacerilor

Îmi este ușor, dar și foarte greu să vorbesc despre comuna în care lucrez, să-i compun o carte de vizită actuală. Și asta pentru că schimbările petrecute aici în ultimele două decenii au intrat de-a în obisnuinta izvoarelor, fac parte din viața lor — iar pentru a le identifica ne trebuie acea distanță critică de la care lucrurile se văd mai bine, și ne mai trebuie un efort de memorare a ceea ce reprezintă comuna Izvorul înainte de 1965. Era o comună nu numai la marginea județului, ci și a civilizației, așa spune, în care numai cadrul natural deosebit de pitoresc pentru o zonă de cîmpie — lunca Teleormanului, pădurile și foarte multe izvoare cu apă — curta semnele unei așezări cu

personalitate. Agricultură se făcea cît permitea seceta devastatoare an de an, și de aceea oamenii preferau să lucreze în altă parte la Pitesti sau Alexandria, aflate la distanțe cam egale. Printre puținele lucruri cu care ne mîndream era că de Izvorul amintea Rebreanu, în „Răscoala”, acțiunea romanului petrecîndu-se nu întîmplător prin apropierea acestor locuri.

Acum se pot spune foarte multe despre comuna noastră. Încercînd să sintetizez, este vorba de pașii rebezi pe care i-a făcut pe calea modernizării și urbanizării, de apariția unor noi unități sociale și economice, de viața intensă și complexă pe care o trăiește, polarizînd atenția și rezultatele și activitatea întregii zone din această parte sudică a județului. S-a construit o școală nouă (pe ruinele uneia ce dănuia din 1935) și s-a modernizat cea veche și consolidată C.A.P.-ul înființat în 1959 (și care a obținut anul trecut cele mai mari producții de porumb și floarea-soarelui din istoria comunei), s-a diversificat și modernizat asistența medicală (un spital, un dispensar și o farmacie), vechile prăvălii din niste case particulare sint surlinite de un magazin modern, comuna s-a electricificat și radiocătat în întregime, s-a creat un oficiu postal — și-aș mai putea continua enumerarea unor astfel de lucruri. Dar nu precizarea tuturor realizărilor noastre mi se pare importantă aici, ci mai degrabă a factorilor care le-au făcut posibile. Am dat atenție pămîntului arabil — peste 6.000 ha — și-am devenit o comună frunțasă în agricultură, dovadă fiind înființarea aici a unui puternic C.U.A.S.C. : am dat atenție lucrului mănoase a Teleormanului — și de la 30 ha cu legume cite erau în 1964, avem astăzi un veritabil bazin legumicol cu peste 200 ha, inclusiv în solarii și sere — „pivotul” de muncă al unei asociații economice intercooperativiste cu sediul la Izvoru : am acordat atenție apei — și vechile izvoare au devenit o veritabilă salbă de fîntini arteziene, de unde apa sîrșește pe ogoarele irigate dar și printr-o rețea de conducte în continuă extindere, în casele oamenilor : am acordat mai multă atenție riului și-am nădărnici că, la Izvoru, apa Teleormanului este mai bună ca la munte, înființînd aici cea mai sudică păstrăvărie cu 17 bazine, inclusiv de puieți pentru celebra păstrăvărie de la Oiești : am acordat mai multă atenție pădurii, vreo 400 ha, puțin cultivată astfel și duzi (pentru o fermă sericicolă ce a dat anul trecut aproape 10.000 kg gogosi de mătase), răchită (50 ha) și chiar coacăz : am dat atenție păsunilor — și zootehnia comunei s-a dezvoltat vertiginos, înființînd chiar și o asociație economică intercooperativă pentru creșterea bovinelor (3000 de capete numai aici, pe linia cele existente în gospodăriile populației) : am dat atenție recoltei noastre și-am „pus pe picioare” morile și o bază de recepție : ne preocupăm problemele energiei, și pe îngă țiteiul scos din subsolul comunei au anărul la noi și primele patru instalații de biogaz.

Sint bucuros și onorat că mi s-a dat posibilitatea să spun aceste câteva cuvinte despre fața nouă a comunei noastre pentru că tot ce am realizat noi, aici, se lează de anii cei mai rodnici și mai glorioși din întreaga istorie a patriei, anii care compun ceea ce poporul nostru numește, cu îndreptățită mîndrie patriotică, Epoca Nicolae Ceaușescu. De aceea, folosesc prilejul care mi s-a dat pentru a adresa iubitelui conducător al partidului și statului nostru, celui mai bun fiu al poporului român, cititorului vizionar al României moderne, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cele mai calde urări de sănătate, putere de muncă și viață lungă întru binele țării și fericirea poporului, urări prin care izvoranii, locuitorii acestei frumoase comune argesene, se alătură glasului unanimității națiunii noastre, ce omagiază în aceste zile aniversarea unei vieti pilduitoare și-a unei activități revoluționare glorioase.

VASILE STRETEŢIE
secretar al Biroului Executiv
al Consiliului Popular
din com. IZVORU, jud. Arges

Știința românească în cei mai fertili ani

În anii de referință ai Epocii Nicolae Ceaușescu școala superioară românească, întreaga activitate de cercetare științifică au cunoscut o înflorire fără precedent. Rememorînd doar cîteva stadii în acest proces amplu, atît de cuprinzător, obținem un tablou dinamic, în continuă transformare. De la micile colective de cercetare, de la universitățile cu dotări modeste, s-a ajuns la institute de cercetare investite cu cadre de elită și echipamente la cele mai ridicate cote ale exigenței. În felul acesta, celebrul adagiu a lui Francis Bacon, „știința înseamnă putere”, a devenit realitate de fapt, știința transformîndu-se într-o veritabilă forță de producție. Ea a fost ridicată, conform strategiei promovate de Partidul Comunist Român, de secretarul său general, la rangul de politică de stat. În felul acesta, revoluției științifice și tehnice din țara noastră i-a revenit un rol de maximă importanță în crearea și dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului, a devenit o parte organică și esențială a eforturilor creatoare ale poporului român de ridicare a României într-o perioadă scurtă la nivelul țărilor dezvoltate.

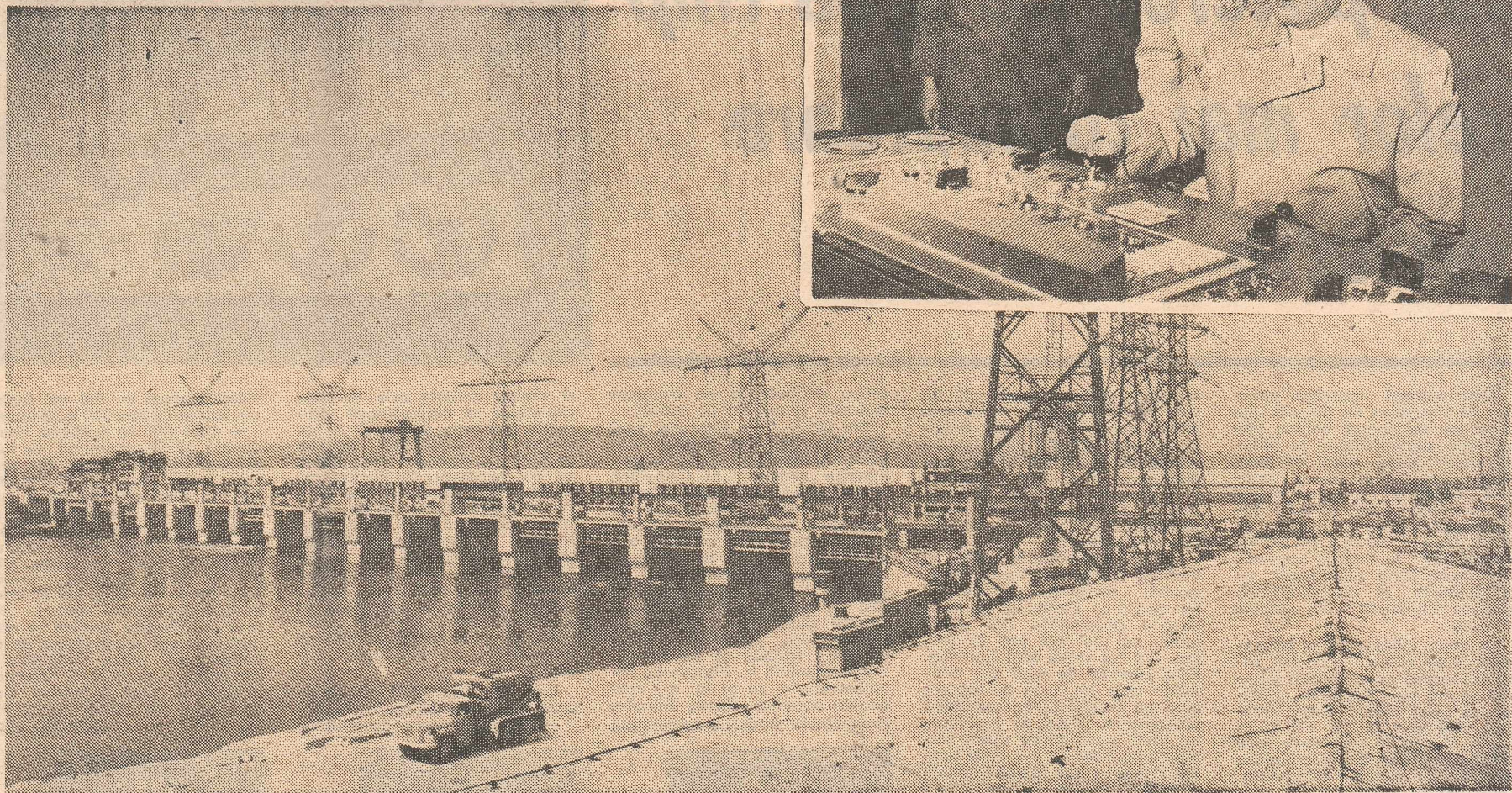
Evident, ca dascăl și cercetător, nu pot să nu reamintesc în aceste momente solemne, prilejuate de aniversarea celui mai iubit fiu al poporului nostru, momente ce ne îndeamnă de fiecare dată la emotionante reevaluări istorice — nu pot să nu revin, zicem, la importanța pe care o detine în acest larg context laborioasa conlucrare dintre învățămînt, cercetare și producție, idee-program născută din gîndul și la inițiativa nemilicată a cititorului României moderne, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Avantajele s-au dovedit multiple și de neprețuit atît în ceea ce privește finalitatea acestui efort conjugat, cît și prin obținerea, pe fiecare domeniu în parte, a unor cîștiguri certe. În facultăți și institute, cercetarea nu s-a mai mărginit la simpla acumulare de cunoștințe și experiență, de stabilirea unor teorii și legi mai mult cu scop în sine, ci i s-a oferit prilejul de a participa efectiv la accelerarea vitezei de parcurgere a ciclului cercetare, proiectare, producție. Studentul, el însuși, a devenit un pion al investigațiilor de avangardă, legat nemilicid de necesitățile de producție. În același timp, institutele de diverse profiluri beneficiază de cunoștințele, de soluțiile novatoare ale universitarilor, iar aceștia din urmă de ajutorul material și experiența cercetătorilor. Creativitatea, originalitatea au cunoscut pe această cale o dezvoltare fără precedent, spre folosul colectivului angajat direct în producerea de bunuri materiale. Dar trăim un moment al devenirii noastre istorice în care nu mai avem timp să ne ocupăm ci, așa cum ne recomandă tovarășul Nicolae Ceaușescu, **sintem chemați să atîngem virfulurile și să mergem mai departe**. Această deviză-cerintă și idee-datorie va trebui să unească și să mobilizeze toate colectivele de creație, pe toti cei ce lucrează în marile laboratoare ale inteligenței, muncitorii, inginerii, cercetătorii, dascăli, academicieni.

Pentru noi toti, viitorul reprezintă o certitudine. El se va naște pe trunchiul solid al prezentului, prin forța și clarviziunea unui partid în fruntea căruia se află bărbatul și comunistul de omenie, tovarășul Nicolae Ceaușescu, omul ce intruchipează atît de plenar aspirațiile și crezul nostru comun cel spre care se îndreaptă pi-oasa noastră admirație și recunoștință și căruia îi urăm din tot sufletul viață lungă, sănătate și putere de muncă.

Prof. dr. doc.
TRAIAN SĂLĂGEAN
Membru corespondent
al Academiei R. S. România

Erou între eroi. Visînd, luptînd, Lumină nouă țara s-o cuprîndă

(Poem la Ziua Eroului)

Prima turbină de 28 MW a Sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier II, de pe Ostrovul Mare, a început să se rotească la inaugurarea anilor 1984.—1985. Evenimentul coincidea cu aniversarea a 7 ani de la debutul marii construcții, operă a colaborării româno-iugoslave, inaugurată la 3 decembrie 1977, în prezența președintelui Nicolae Ceaușescu și a președintelui țării vecine. O placă memorială montată aici, pe Ostrov, o alta montată dincolo, pe malul sîrbesc al Dunării, fixează pentru viitorime acea clipă a începuturilor uneia din cele mai impozante ctitorii energetice de pe continent și din lume.

La ceasul de față se montează a opta turbină — ultima. Sintem în plină numărătoare inversă, peste puțin hidroagregatul va fi cuplat la sistemul de energie al țării, marcînd finalul, gloriosul final al marii epopei constructive începute acum 10 ani.

Un început care, în fapt, continuă, ridicînd la ample dimensiuni geografice o operă de captare și de imblinzire a fluviului cum fluviul încă nu mai văzuse. După hidrocentrala Porților de Fier I, de la Gura Văii, cea mai mare din Europa de mijloc și de apus, noua cetate a energiei, amplasată la 80 km în aval, unde nu mai sînt munți, nu mai sînt „Porți de Fier” între ei și Dunărea, păstrează, simbolic, același nume, cele două construcții legîndu-se, intențional, și prin toponomastică, ele putîndu-se citi pe firul apelor în suită, ca inseparabile părți ale unui impresionant întreg. Coadă lacului de acumulare al barajelor deversoare (două la număr) ale Porților de Fier II atinge barajul Porților I, noua oglindă fluidă întîlnindu-se astfel cu cealaltă, cu lacul primelor Porți, într-o Dunăre ce devine mare. O mare ce țîșnește din vrană Căzanelor, umplînd pîntă de țărîna și cer a cîmpiei româno-sirbe. Centrala electrică românească a Porților II, cu o putere instalată finală de 224 MW, preia o parte din sarcinile primelor Porți, obținîndu-se astfel o strînsă gospodărire a energiei fluviului. Debitele mari ale acestuia favorizează Porțile I, cele scăzute Porțile II (cele dintîi convin turbinelor „Kaplan”, cu care e înzestrată cetatea de la Gura Văii, celelalte turbinelor „Bulb” ale cetății din Ostrov), astfel că, pe ansamblu, sarcina energetică incredîntată Dunării e atînsă. „Porțile”, deci, își unesc destinul, supunîndu-și forțele, la

modul ideal, unei simple și unice apăsări pe buton. E o relevantă trăsătură a operei, de excepțional preț economic, nu însă și o trăsătură de excepție, ci una definitorie pentru întreaga noastră construcție energetică. Căci, extinzînd ecuația „Porților”, introducînd în ea și alți termeni — Lotrul, Oltul, Someșul, Sebeșul, Siretul, Rîul Mare etc. —, obținem, sub denumirea de „sistem hidroenergetic național”, un adevărat sistem de gospodărire și de fructificare a apelor țării, suprapus sistemului hidrografic și răspunzînd, ca și un sistem nervos, unei singure comenzi. Insistența cu care, încă din 1965, anul Congresului al IX-lea și anul declanșării masive a bătăliei pentru supunerea Dunării, secretarul general al partidului s-a oprit, mereu și mereu, asupra bazei energetice naționale, a proble-

bătălie mută, o bătălie a cercetării, a cugetării, preludiu la înfruntarea materială cu valurile, supuse înainte de toate în mod abstract, pe planșete și în laboratoare. Una din acele bătălii ale noului, de aură eroică, inspiratoare de legende pentru viitorime, ce dau măsura Epocii Nicolae Ceaușescu, măsura noilor și marilor noastre puteri, a noilor și marilor resurse creatoare cu care, în acești tumultuoși ani constructivi, ne-am angajat în dialogul cu lumea și timpul.

E o insulă patetică acest Ostrov Mare, care de fapt nu mai e insulă, ci peninsulă, legată de țărîm printr-un dig masiv de beton și piatră. La ceasul de față marea construcție e sub zăpadă, adică e și nu e, căci vîntul dezlănțuit al fluviului, care aleargă cu 80—100 km pe oră, răscolește zăpada, invir-

constringerea ei în țiparul decis de om. Și acel iulie, 3 iulie 1981, cînd secretarul general al partidului, ctitorul noii cetăți a Dunării, prezent în mijlocul ziditorilor ei, le-a luminat acestora noi orizonturi de muncă și de creație, insuflîndu-le bărbătească încredere în puterile lor. Și acel sîmburu ianuarie '83, cu gerurile sale de mîfuz 25 de grade și cu o Dunăre coborîtă, de data asta, la debite de minuscul rîu (cele mai mici din ultima sută de ani!). Și acel august '84, cînd a fost gata barajul de pe brațul stîng al Dunării, și acel 8 decembrie din același an, cînd a debutat navigația prin ecluza românească, și acea zi din ajunul Congresului al XIII-lea al partidului, cînd s-a încheiat cea de-a doua fază a închiderii fluviului, apele fiind dirijate pe o nouă albă, și acea noapte a Revelionului '85, cînd

sută mai puțin, meșterii ei, ca toți constructorii Porților II, lucrînd nu numai sub presiunea apelor (oare cit o fi ea aici, în „casa turbinelor”?), ci și a timpului, mai cu seamă, a timpului, dictat de nevoia de energie a țării. Maistrul principal Aurel Mindrescu e, astfel, nu numai o imagine vie a energiei românești în punctele ei de referință, dar și o imagine vie a dinamicii ei, mereu suitoare prin ani. Omul ne contrazice, amintîndu-ne că această imagine e infinit mai cuprinzătoare (nu-mai hidrocentralele în construcție sînt, după socotelile lui, aproape 50!), cu ritmuri în continuă escaladare de trepte. Rupe apoi (dar numai aparent, după cum vom vedea) firul gândului, ca să ne povestească despre o convorbire a lui cu un gazetar dintr-o altă țară, convorbire purtată aici, pe Dunărea-șantier al energiei românilor. Este ciudat, i-a zis acel gazetar, cum țări mici sau mijlocii ca România vor să facă „big science”, „big construction”, „big industrial development”, asumîndu-și poveri ce le încovoale umerii. Nu interesează, continuă maistrul, ce i-a răspuns el atunci (i-a zis, între altele, că nu înțelege de ce acest „big”, acest „mare”, trebuie să fie doar apanajul suprafețelor geografice sau al densității de automobile pe kilometru patrat), dar s-ar putea ca în clipa de față acel gazetar de departe să ne aplaude. O politică energetică responsabilă și vizionară, strălucit concepută și consecvent pusă în operă de cîrmaciul destinului național, limitează la noi din efectele crizei planetare a energiei, care aiurea fac ravagii, chiar dacă, trăitori fiind pe această planetă, nu putem fi cruțați de aceste efecte. Dacă n-ar fi, încheie maistrul, decît aceste Porți de Fier, aceste citadele de forță cum puțin pe lume sînt, și tot am fi avut de ce să numim Epoca Nicolae Ceaușescu o epocă, în înțelesul cel mai înalt al cuvîntului.

La zeci de metri sub Dunăre, maistrul Aurel Mindrescu și tovarășii lui, dau zor, în aceste zile în care țara își sărbătorește Eroul, la înfăptuirea cuvîntului său, scriînd finalul marii epopei a bătăliei cu fluviul. Afară, la zi, într-un donjon de oțel și beton ridicat la zeci de metri deasupra apelor, dispecerul de serviciu supraveghează, în fața pupitrului de comandă, pulsația energiei născute din fluviu în arterele vieții și forței noastre.

ILIE PURCARU ■

Porțile de Fier II, final de epopee

melor dezvoltării ei, ca vitală resursă a forței țării, capătă, iată, încoronarea unei realități vaste cit însăși țara, reverberînd din castelul solar al Carpaților, sediul apelor și al luminilor încuiate în ele, pînă în ampla cutie de rezonanță a fluviului.

E o insulă patetică acest Ostrov Mare, care nu-i tocmai mare (17 km lungime, cam vreo 3.lățimea medie), dar care, prin construcțiile și prin instalațiile sale, prin giganticele suprastructuri de beton și oțel ce-l înalță cu zeci de metri deasupra apelor, pare un fabulos transatlantic încă în plin montaj, care acuză-acuză, își zici, o va porni huruind peste undele Dunării — mare, larg despletite sub zări, prea strîmte totuși ca să-l încapă. E o insulă patetică, sediul unei patetice bătălii cu valurile, cu timpul, cu rocile, cu, mai cu seamă, exigențele unei creații de virf, ce n-a admis, îndelungul anilor, decît rigoarea maximă, calitatea maximă. Peste 10 000 de constructori și de montori au purtat această patetică bătălie, alte zeci de mii de oameni din toată țara, de la București la Craiova și de la Reșița la Galați, le-au făurit redutabile arme, mașini și tehnici de extremă eficiență, sute și sute de specialiști — proiectanți, geologi, hidrologi, energeticieni — au desfășurat, deschizîndu-le drumul, o uriașă

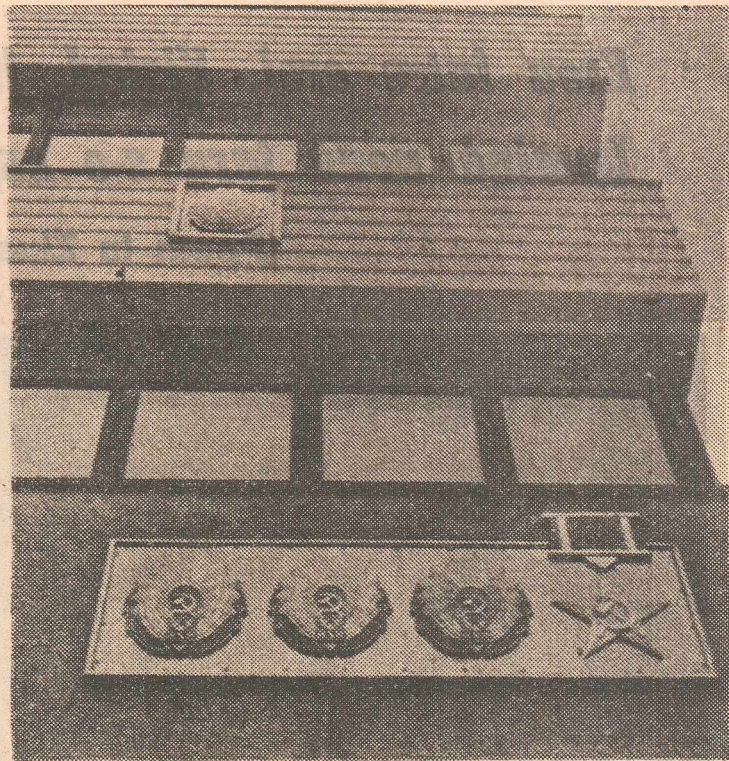
tejind-o și spulberînd-o. E singura mișcare de pe Ostrov, în rest totul doarme, parcă increment într-un fel de somnie cosmică, de somn galactic, între zăpezile terțiare și cerul ce congelează, lipit de fluviu. Epopeea construcției, practic, s-a isprăvit, eroii ei au plecat, puținii rămășiți nu se văd. Ca să-i descoperi pe acești puținii, pe montorii hidroagregatului nr. 8, trebuie să cobori sub pămînt, la zeci de metri dedesubtul Dunării, în „casa turbinelor”, care încheie ultimul cerc, poate cel mai pretențios, din spirala unei construcții de extremă pretenție, monument de gândire tehnică și de artă al unei epoci monumentale.

Care a fost cel mai important moment din istoria construcției? Mihai Talocescu, secretarul Comitetului de partid (pe care-l întîlnim în colonia constructorilor, de-acum a energeticienilor, un mic oraș de cabane-vile, da, chiar un oraș, fără nimic din aerul unui bivouac de campanie, un oraș cu clădiri de zid, toate mari, cu etaj și cu frumoase scări exterioare), nu se decide pe care să-l aleagă. Toate i se par la fel de covîrșitoare. Și acel martie 1981, cînd Dunărea, atîngînd cel mai mare debit din ultima sută de ani (aproape 16 000 de metri cubi pe secundă!), a solicitat eforturi excepționale pentru

prima turbină a început să fabrice energie... Iar acum, măsurabil în zile, ultimul mare efort, pus pisc peste atîtea eforturi mari, un efort care, înclinînd eroica epopee, te catapultează parcă mai presus de sol, transportînd subit, printr-un schimb fulgerător de planuri, cerul sub tine, sub pămînt.

Coborim sub pămînt, în interiorul turbinei nr. 8, în care asemănarea cu pîntecul unui transatlantic este deplină. Mașinării complicate, sofisticate, strălucind de parcă acum o clipă ar fi fost lustruite cu piele de căprioară, undeva, sus, mugetul valurilor biciuite de viscol, neauzit de noi, stîrnind însă imaginația, lingă noi tineri în salopete proaspete, dirijați de un „miciman” cu înfățișare severă, cu trăsături puternic marcate, doar pipa îi mai lipsește ca să juri că-i un bătrîn lup de Dunăre. Maistrul principal Aurel Mindrescu a avut de-a face, la viața lui, și cu Dunărea (Porțile de Fier I, acum Porțile de Fier II), și cu afluenții ei (Oltul), și cu afluenții afluenților, (Lotrul, Bistrița, Argeșul), pe care a montat peste 30 de turbine. Aici, la Porțile II, e de la prima turbină, al cărei montaj a durat vreo 11 luni și jumătate. Montajul turbinei nr. 7 a însemnat, în timp, cu 82 la

CONSTRUCTORII sau puterea de a da chip celor mai cutezătoare proiecte

Constructorii spatiilor noastre de liniste si de bucurii, ale locurilor de muncă pentru implinirea personalității si prosperitatea țării, dacă ar trece dimineata spre lucru, cu unelte specifice, i-am recunoaste dintr-o mie. Asa-i salutăm recunoscători, când ne mutăm, în gând, când îi vedem pe schele stăpinind, ca niste acrobați, înălțimile, când desfășoară, cu îndrăzneală și multă știință, planuri încărcate de binele comun.

O lume clădită de o întregă... lume printre care mă însinuez astăzi cu respectul datorat de cel care folosește cuvântul ca să-și fixeze elanul interior. Mă tem că nu voi fi în stare să găsesc cuvintele cele mai potrivite pentru destoinicia, puterea de muncă, inteligenta, creativitatea Centralei de construcții industriale — Antrepriza generală, cu sediul în București si cu o mare cuprindere de santiere în țară.

Acești constructori care sînt mai observați iarna, când lumea se ascunde prin case și ei stau în schimburi prelungite în ger, au în biografiile lor o parte din România nouă, strălucit cititorită de ilustrul conducător al partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceausescu.

Geografie la zi...

Mi se oferă o fișă de activitate care nu este întocmită alfabetic sau cronologic, nu respectă nici importanța construcțiilor. Este spusă dintr-o răsunare și o preiau la fel.

„Centrala nucleară de la Cernavodă, platforma industrială din Giurgiu, Combinatul petrochimic din Slobozia, Fabrica de cărămizi refractare din Comarnic, platforma aviatorilor de la Băneasa, dezvoltarea Uzinelor Republica, Platforma electronici de la Pipera, Institutul politehnic, cartiere de locuințe (numai o scurtă perioadă), aripa nouă a Spitalului Fundeni, Platforma Militari, stațiile de metrou Pieptănari, Unirii I și II (în lucru cea de la Universitate și cea din Aviatorilor), pasaje subterane, regularizarea apelor riului Buzău, statia de epurare de la Glina (element de bază în schimbarea aspectului și rolului Dimbovitiei), turnătorie de oteluri speciale din Tir-

goviste, Biblioteca națională (în curs de construcție), extinderea magazinului Unirea din București, laminorul din Călărași, fabricile de zahăr de la Călărași, Răcari și Fundulea (ultima gata în timp record), Slobozia (cu tot ce înseamnă industrie), Aeroportul Otopeni cu extinderea în pregătire“.

„Notez în ritmul accelerat al vorbirii maistrului Vasile Acasandri, secretarul Comitetului de partid al Centralei de construcții industriale. Mă doare mina, nu mai am vîrf la creion, dar nu vreau să-l intrerup. Este cuprins de acel foc mistuitor care ne arde pe fiecare când ne explicăm, cu rezultate, profesiunea. Este ca interpresul unei partituri de mare virtuozitate, după ce s-a lăsat cortina. Are grija să-mi atragă atenția.

— Fișa nu conține decît o parte din ceea ce am făcut noi, sînt doar cîteva mari obiective care acum 15—20 de ani erau linii colorate pe hirtia de calc: A fost o explozie de creație. Arhitecții ne predau proiectele, santierele se deschideau unul după altul, schelele urcau către cer, România își schimba hainele. Centrala din care fac parte este expresia sintetică a dezvoltării dinamice și armonioase a României socialiste, de cînd la conducerea ei este tovarășul Nicolae Ceausescu, care cu clarviziune de strateg a pus pe primul plan politica de industrializare, de progres, de bunăstare. Înșasi existența centralei este consecința indicațiilor tovarășului secretar general al partidului. Mă folosesc de acest prilej, ca în numele a mii de constructori, cu profund respect, să-i urăm de ziua sa la mulți ani cu sănătate, putere de muncă, implinirea tuturor dorințelor, să fim așa cum ne dorește dînsul și să ne vegheze zilnicul mers pe pămînt.

„Căciula“

Vasile Acasandri și în zilele de concediu vine la Centrală. N-are astîmpăr acasă. Secretarul Comitetului de partid știe la fel de bine care este structura de rezistență a unui colos industrial și la fel de bine se pricepe și la structura umană. De cînd a intrat, în urmă cu mulți ani, în partid, a știut că autoritatea nu se poate construi fără exemplul personal. Demni-

tatea, seriozitatea se cîntăresc din ochi și gesturi pe șantier.

Era tot în luna ianuarie, anul 1980. La Băneasa, Vasile Acasandri și inginerii Radu Suman, director general al Centralei, Toma Iliescu și Nicolae Gheorghiu, trăiau una din încestările care dau măsura omului. Pentru prima oară se încerca o soluție ingenioasă de montare a acoperisului întreprinderii de avioane. De cîte ori se repetase, jos, pe pămînt, unde și fusese „croită căciula“, cum numesc constructorii acoperisul! Ceea ce urma trebuia să fie o premieră absolută!... Mulți s-au întrebă atunci de ce nu s-a respectat sistemul clasic. Simplu. Construcția modernă se sprijină

„Arhitecții ne predau proiectele, santierele se deschideau unul după altul, schelele urcau către cer. România își schimba hainele“

și simplu anulate prin precizia calculului și perfecțiunea execuției. Echipele au lucrat ca un singur om. Conștiința datoriei implinite, a lucrului bine făcut, au fost remarcate de nenumărate ori în activitatea lor, de cîteva ori avînd onoarea să fie apreciați personal de tovarășul Nicolae Ceausescu. Vizitele secretarului general, pe multe din santierele lor, au fost încă un prilej de a se angaja, cu puterea cuvîntului de comunisti, că vor da întreaga măsură a capacității și destoiniciei pentru ca țara să capete frumuseți durabile.

Pe scara demnității umane se urcă cu muncă și sacrificii... — 450 de santiere, de a căror

„Ceea ce rămîne după noi trebuie să dureze“

vității muncii cu doi ani înaintea întregii economii naționale...

— Cele 450 de santiere, coordonate de 13 antreprize, au luat această hotărîre. Prin 104 măsuri, rodul gîndirii tuturor celor din Centrală, pe masa fiecărui șef de compartiment se află o carte tipărită. Fiecare om al muncii știe ce are precis de făcut. Ne pregătim pentru dublarea productivității muncii care înseamnă încă un examen al devotamentului nostru. Ne face o deosebită plăcere să reamintim acest angajament de onoare de ziua tovarășului secretar general Nicolae Ceausescu, care în atitea rînduri ne-a dat sfaturi pretioase din marea sa experiență, fiind

„Dulcea clipă a reușitei îmi dă din nou aripi“

pe soluții îndrăznețe care să încorporeze timp scurt, bani puțini. Secretarul comitetului de partid, și azi, cînd își aminteste clipele geroase și totuși fierbînti, din ianuarie, are același zîmbet fericit.

— Am făcut o treabă bună! Ne-am propus în conduita noastră să nu facem economie de materie cenușie...

— Ati fost și sinteți risipitori. Din acest fel de... risipă ne-am făcut un scop! Ne ferim de rutină, vrem să aducem, de fiecare dată, un grăunte original în construcțiile industriale. Drămuim banii, costurile, devizele, dar nu ideile. Sintem orgoliosi? — Atit cit vă stă bine!

Revăd scena mutării acoperisului. „Căciula“ a fost urcată cu precauție, ca o piatră prețioasă. Liftul, macaralele speciale, au așezat miile de kilograme simple, ca un capac de carton peste o cutie enormă.

Riscurile care apăreau la montajul acoperisului, din mari, cum le interpretan eu, erau pur

exemplară activitate trebuie să vă îngrijiiți, tovarășe Radu Suman, vă mai lasă răgazul să priviți ceea ce ați făcut?

— Sint sensibil, mai ales, la mersul înainte... Altfel ar trebui să ne minunăm tot timpul de ceea ce am înfăptuit, nu numai noi. Cu respectul convenit pentru o operă uriasă, pe care o săvîrșeste întreaga țară, sub conducerea partidului, privirea bărbătească, revoluționară, pe care o cere fiecărui dintre noi tovarășul Nicolae Ceausescu, trebuie să fie numai înainte. Am făcut pași mari, trebuie să-i facem din ce în ce mai mari și să ne conducă la o nouă calitate a muncii și a vieții. În orice hotărîre de partid se analizează ce-au înfăptuit, dar se rezervă ample spații pentru prospectarea viitorului, pentru trecerea României la un stadiu superior.

Centrala pe care o conduceți dă dovadă de o înțelegere superioară a timpului pe care-l trăim, prin dublarea producti-

mereu în inima și în mijlocul multimii. Mă alătur întregii țări dorindu-i presedintelui nostru ani mulți, bucurii, să ne conducă înainte, spre binele României.

— Tovarășe Radu Suman, orice constructor care deschide acest plan tipărit, și-si caută antrepriza, compartimentul de lucru se va găsi nominal acolo?

— Fiecare muncitor și inginer, orice schită, toate termenele, sînt trecute acolo, în cea mai fidelă oglindă a muncii noastre, cea mai completă de pînă acum. Vă pasionează să cititi această carte interesantă?

— Nu strică s-o recitesc... Este într-adevăr o Carte, de la prima la ultima pagină, de... „milioane“. Sint de acord cu dumneavoastră, e o sinteză de profesionalism, de înaltă înțelegere a răspunderii civice în zilele noastre.

Verticalitate

Mă uit necontenit la macaragi.

In Militari. Nicolae Crăciun îmi spune de-a dreptul:

— Repet mișcările de sute de ori. Etajele nu cad de-a gata, din cer. Unii cred că e o muncă grea, alții socotesc că doar apăsam pe butoane...

— Dumneavoastră cum o considerați?

— Să fii la... „înălțime“ și să muncești oricum ar fi o rușine. Antrepriza noastră generală e Erou al Muncii Socialiste. Toți trebuie să fim stăpîniți de dorința autodepășirii. Mereu mă întreb, nu cumva am rămas în urmă? Citesc tot ce mă interesează ca un om care va fi ascultat la lectii. Cum simt că altul, de pe altă macara, e mai tare, nu mi-e rușine să-i declar deschis că vreau să învăț de la el.

Nicolae Crăciun a pus umărul... cu macaraua sa la construcția României socialiste. Este și el o valoare în constelația de valori a Antreprizei. Ar fi vrut să ia parte și la construcția Intreprinderii Ascensorul, un alt unicat industrial, care se distinge mai ales prin înălțime, dar nu poți fi pe mai multe macarale în același timp!... Cei 87 de metri, record de înălțime, pentru o construcție de acest fel, au cerut o execuție de artist. Cu laserul s-a urmărit verticalitatea perfectă. Ei și cite încă! Ascensoarele de mare viteză au impus un regim special, care iarăși trimite la profesionalismul de înaltă clasă. Nicolae Crăciun e convins că promovarea are trepte fără sfîrșit și el vrea să le urce pe toate.

— La ce vă gândiți atîtea ore singur în cabină?

— Sint tot timpul atent la șantier. Cînd e o mică pauză, cînd e gata cite un etaj (centrala a construit toate blocurile pentru noi) mă apuc să-l

„Ne-am propus în conduita noastră să nu facem economie de materie cenusie“

mobilez în gînd.

— Si cum arată?

— Pe gustul meu... In bibliotecă am pus cărțile pe care le voi citi la pensie; camera copiilor o împodobesc cu macarale liliputane; în hol așez un fotoliu moale în care n-aș avea răbdare să stau de-adevărata-lea; în bucătărie încarc rafturile cu oale și cratițe, ca o răz-bunare pentru mesele reci pe care le iau de ani de zile, singur în cabină. Mă-alint ca un copil pentru că sint fericit. Am un apartament de om bogat al-tădată, un loc de muncă bine plătit, o meserie pe care mi-am dorit-o din tot sufletul. Am avut posibilitatea să învăț, să mă calific. Sint consultat în tot ce se întreprinde în Centrală. Climatul din România, respectul și grija pentru om se răsfrîng și asupra mea. Multumesc scumpului nostru conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, că ne-a ridicat atît de sus pe scara demnității umane și-i doresc din suflet „La mulți ani“, împreu-

nă cu tovarășa Elena Ceaușescu. Să ne conducă înainte cu fierbintele său patriotism.

Răspunderi de milioane

La Aeroportul Internațional Otopeni, la orice oră, lume vine, lume pleacă... Flori și îmbrățișări, conversații în limbile pămîntului, zgomot de difuzoare care anunță aterizări și decolări, trepidatie de motoare care se încălzesc... Alexandra Brîndașu pare de acolo. Ori de cite ori inginerul constructor primește o nouă misiune, devine, pe loc, un om al... locului, chiar în înfățișare. După ce a fost constructor de locuințe, unul din realizatorii Platformei electronice de la Pipera, se găsește în ceasul definitivării fișei tehnologice pentru extinderea Aeroportului Otopeni.

Alexandra Brîndașu mă vede în aglomerație și-mi zîmbeste cu toată ființa, ca după o lungă despărțire. Ulte unde ne-am revăzut după atîția ani! Colega mea din liceu, frunțășă la matematici, care era salvarea ori de cite ori regula de trei simplă era complicată, răspunde de munca a 24 de ingineri, toți concentrați acum asupra acestei importante lucrări. Ascensiunea ei profesională este una și aceeași cu a milioane de oameni care au putut să învețe în școli și facultăți, să-și pregătească doctoratul, să publice comunicări, să scrie cărți, să ocupe funcții după capacități și dăruire. Ani luminosi, care au dus-o prin toate etapele creației ingineresti, care i-au dat mulțumirea unui cămin, care au fericit-o cu bucuria maternității și care i-au cerut doar atît: să meargă pe un drum drept.

— De cînd ești inginer al trăit momente de neliniste, de serioase îndoieli?

— Orice răspundere mi se încredințează e de la zeci de milioane în sus. Desi sint absolut sigură de ceea ce fac, mă frămînt, cred că mă înțelegi, pînă construcția nu este gata, n-am somn liniștit. Dulcea clipă a reușitei îmi dă din nou aripă.

— Altă neliniste!

— Din ele îmi extrag sensul vieții mele... Sint foarte recunoscătoare partidului nostru că ne-a dat posibilitatea să arătăm că și noi femeile sintem constructori ai socialismului, că se poate avea deplină încredere în maturitatea noastră. Sint mîndră de statutul meu, uite nu găsesc un alt cuvînt, desi aș fi vrut să-l ocolesc. Am trecut într-o zi, cu fiica mea, prin Platforma electronice de la Pipera, și abia m-am stăpînit să nu mîngîi zidurile. Mi-a bătut inima, m-am îmbujorat ca la examene. Vor fi acolo și peste 100 de ani.

— Acum, la acest examen, erai profesorul! Și după extinderea Aeroportului Otopeni, ce șantier te așteaptă?

— Întreabă-l pe tovarășul Radu Suman!

Între două drumuri

Directorul general n-are timp pentru nici un ziarist. Ar putea schimba citeva cuvinte între un drum și altul, între un oraș și altul. E pregătit de plecare la Brazil. Ar trebui să mă opresc din respect pentru orele multe de cînd a plecat de acasă. Ce curios! Toți constructorii poartă ceas, dar la ce le folosește?! Nu-l consultă, semnul lor cel mai sigur este „nu lăsa nimic de azi pe mine!“, Radu Suman este în București de numai 9 ani. Iesean, după absolvirea facultății, a început să-și cunoască țara, trecînd dintr-un șantier într-altul, de la Suceava la Brăila, de la Slatina la Tulcea, de la Constanța la București. Între un telefon, o schiță care trebuie avizată, între anunțul secretarei că-l as-

teaptă echipa la Brazil, discutăm, în picioare, gata de plecare. Cele 450 de șantiere din țară sint spațiul de desfășurare al inginerului. Are întreaga lor cuprindere, fără nici un plan în față. Predările, intrările în funcțiune au graficul știut pe dinafară, de la care nu s-au abătut niciodată. Eroii Muncii Socialiste. O înaltă apreciere, ca cea pe care au primit-o în anul 1984, din partea Presedintelui țării, se cere confirmată și reconfirmată. E greu să ajungi sus pe scara recunoașterii, dar e mai greu să te păs-

trezi. Un merit nu atrage după sine stima pe viață. Radu Suman este conștient că numai prin promovarea noului, prin valorificarea la maximum a tuturor inteligențelor, prin devotament nemărginit pentru nobila idee a progresului și bunăstării generale, se păstrează tinerețea unui colectiv. A început să modifice noțiunea obișnuită a timpului mai ales de cînd era pe șantierul Intreprinderii de Alumină de la Tulcea. Volumul urias, ambiția de a-l concentra într-un grafic robust, l-au adus la un dezechilibru.

Mai erau două săptămîni pînă la darea în probe a fabricii și lucrul anunța cel puțin încă trei luni.

— Vă este totul la fel de proaspăt în minte și au trecut ceva ani!

— Mă și mir! Bucuriile și necazurile se uită repede pentru că vin altele! M-am pregătit chiar și psihologic pentru această muncă, încă din facultate, trăiesc în ritmul ei trepidant și uneori tot nu-mi vine să cred că țara noastră are alte orașe, o industrie competitivă, impresionante dezvoltări social-culturale. Epoca Nicolae Ceaușescu înseamnă găsirea soluțiilor și punerea în aplicare a vastelor planuri, elaborarea și înfăptuirea programelor de modernizare a producției, promovarea noului, înflorirea științei, învățămîntului, culturii. Să revin la Tulcea... Am rămas neîntrerupt pe șantier cele două săptămîni care puteau fi decisive. Concentrasem macaralele puternice, de 80-100 de tone, ca într-un tir de artilerie. Fiecare secundă pierdută ne durea. Nu făceam pauză nici pentru masă. Dar macaralele, acum 15 ani, cînd erau mutate din loc, ne forțau să le demontăm brațul. Se pierdeau 10 ore...

— Din cele două săptămîni!

— Exact! N-am avut de ales și am luat o decizie care pe mulți i-a speriat.

— Prea îndrăzneată?

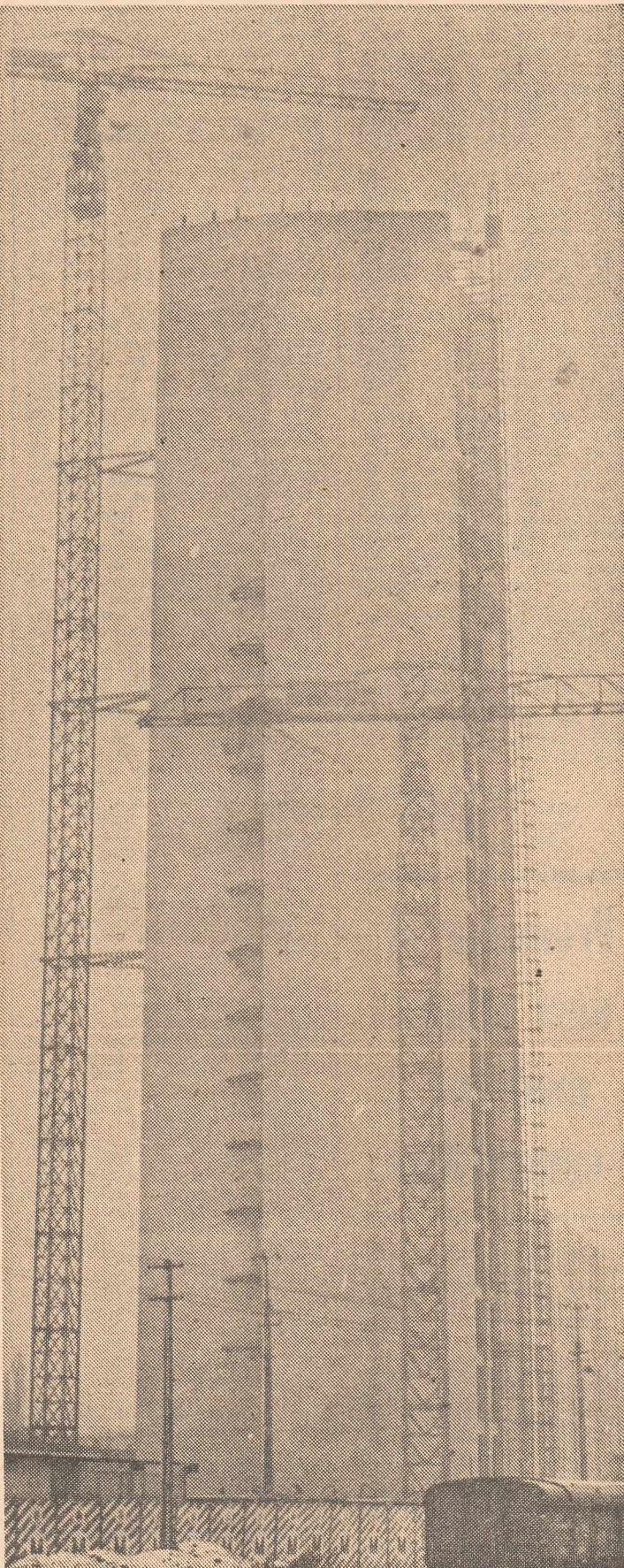
— Riscantă... Am ordonat mișcarea macaralei, așa cum era ea. S-a inclinat amenințător de puternic, am înlemnit, s-a redresat și în loc să pierdem 10 ore, am cîștigat... 10 ore.

Echipa și-a păstrat cum-pătul, termenul a fost termen, am primit felicitări ca după orice mare efort, l-am premiat pe macaragi, am sărbătorit între noi evenimentul.

În biroul inginerului Radu Suman caut amintirile sale. Fotografii de pe șantiere, colegi cu care a împărțit încordarea unor clipe ale urcușului, momente care altfel trec în uitare. Nimic! Nu mai pot căpăta o explicație pentru că Radu Suman e în drum către Brazil. Îmi rechem amintirile mele.

...Blocul cu 11 etaje în care stau e în zona fostei gropi Cioc. Nu sint decît 15 ani de atunci. Moderna tăbăcărie de la Jilava e și ea tinără. Geo Bogza trecuse prin vechile tăbăcării și plecase îngrozit. Am văzut într-un documentar al Studioului Alexandru Sahia cum în jurul primului tractor și al macaralelor se făcea coadă, atît era de mare uimirea! Am trecut numai după cinci ani prin Satu Mare și am crezut că am greșit orașul. Am mers cu metroul, construit de aceeași Românie care privea tractorul fără să știe să-l folosească. Am construit la sol acoperișul Intreprinderii de avioane cu foarte mulți oameni care fuseseră analfabeți. Am dărîmat imobilisntul și am pus în locul lui electronica, robotica, tehnica înaltă de calcul. Aș putea continua fără nici o șansă să pun punct. NICOLAE CEAUȘESCU ne-a făcut să mergem în pas cu vremea. Artistul și-a fixat elanul interior astfel:

„A fi neclătinat în răspunsurile tale și perpetuu atent la nuanțele de fiecare clipă ale vieții, a înregistra deopotrivă istoria și secunda, a avea dogoarea iubirii și a practica rigoarea iubirii, a primi poruncile realității și a ști să-i poruncești spre binele celor vii, a refuza agresiunea, nedreptatea și minciuna, a stimula tot ce e creator în om și a stima pe fiecare pentru contribuția lui la marea edificiu care înfruntă timpul, ce destin mai mare! își poate dori un om!“

Fotografii de ELENA GHERA ■

CARMEN DUMITRESCU ■

Din tot largul zării, spre inima țării

Inima sa bate și pentru noi, țărani

Am 65 de ani și sint de fel din comuna Amara, din județul Iași, așadar dintr-o comună bine cunoscută prin faima ei de stațiune balneară. Intre aceia care vin aici pentru odihnă și tratament, o bună parte dintre ei sint țărani. Adeseori noi, localnicii vorbim cu oaspeții noștri, ne împrietinim și trebuie să spun că o mulțumire deosebită ne prilejuește constatarea că Amara începe a fi cunoscută nu numai ca stațiune ci și pentru felul cum noi, țărani de aici, am deprins să ne facem munca mereu mai rodnică.

La cooperativa agricolă din comuna noastră lucrez în cadrul sectorului zootehnic pe care-l conduc de mai mulți ani. Sint, așadar, șef de fermă. Și nu văd de ce nu aș declara deschis că trăiesc un sfântămint de mândrie deosebită atunci cind am prilejul de-a reaminti că, prin sprijinul pe care l-am primit din partea Comitetului județean de partid, ferma zootehnică de aici a ajuns a se număra printre fruntașele pe județ, iar această ascensiune s-a produs în ultimii ani, cind județul nostru a ajuns a se număra printre județele fruntașe pe țară la producția de lapte.

Producțiile obținute aici se încadrează exigențelor noi revoluții agrare și acesta este din partea noastră un mod concret de a răspunde nobililor îndemnuri pe care secretarul general al partidului le-a adresat în repetate rânduri nouă, țăraniilor.

Ne reamintim cu toții, căci face parte din memoria noastră comună: cind, în 1965, fusese investit cu cea mai înaltă funcție de conducere în partid, tovarășul Nicolae Ceaușescu făcea prima vizită de lucru, la vremea culesului grului, printre țărani unei comune din Bărăgan, chiar din județul nostru, la Gheorghe Doja. Cel plecat din vatra unuia dintre satele acestei țări a ales să înceapă dialogul său cu țara, cu oamenii ei, întilnindu-se intii cu muncitorii pământului. Iar semnificația aceluia gest de omagiu pentru cei ce-au dus întoldeauna greul în încercările zbuciumatei istorii a țării acesteia s-a împlinit în răstimpul celor mai bine de douăzeci de ani care au trecut de atunci prin deschiderea unor orizonturi noi de civilizație și prin înnoirea din temelii a satului românesc, în primul rind prin faptul că țărani au putut să aspire, cu o îndreptățire mai limpede decit oricind, la o bunăstare binemeritată prin munca lor. Dezvoltarea în ritmuri spectaculoase a unei industrii naționale moderne care a creat în mod sistematic posibilitățile și mijloacele de a ușura în bună măsură această muncă precum și, pe de altă parte, reconsiderarea rolului agriculturii în cadrul economiei naționale prin investirea ei cu demnitate și răspunderea unei ramuri economice de bază au determinat trecerea într-o etapă superioară, a unei noi revoluții agrare, atit a muncii cit și a vieții, în general, în satele noastre.

La indicațiile și sub directa conducere a secretarului general al partidului au fost elaborate programe speciale pentru creșterea producțiilor agricole și este un fapt binecunoscut că, bunăoară, Programul național de îmbunătățiri funciare reprezintă cea mai mare lucrare de investiții din istoria țării noastre. Aceleiași orientări de esență se datorează uriașele resurse financiare alocate de stat pentru ca programele acestea cutezătoare, parte integrantă a noi revoluții agrare, să dobindească dimensiunea realității.

Treptat, un nou spirit de întrecere și de autodepășire a cuprins munca și năzuințele tuturor celor ce fac piinea țării și în această privință revelatoare sint rezultatele obținute

in cursul anului trecut, cind a fost realizată cea mai mare producție de cereale din istoria țării. Pentru rezultatele din 1986, după cum se știe, 150 de unități agricole socialiste și cooperatiste au fost distinse cu înaltul titlu de Erou al Noii Revoluții Agrare.

Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, la nivelul acestor rezultate superioare trebuie să se ajungă într-un număr sporit de unități agricole. Și de această dată, cuvintele secretarului general al partidului exprimind o analiză atentă a realităților satului românesc și formulind soluții practice, concrete, ale dezvoltării sale.

Avind cinstea de a se afla de atitea ori în preajma secretarului general al partidului, de a-i asculta îndemnurile și bunele sfaturi, muncitorii pământului nostru, țărani și specialiști, au deprins de fiecare dată lecția încrederii nestrămutate în ei înșiși, laolaltă cu cerința de a proba prin fapte că înțeleg să-și facă datoria alături de toți făuritorii bunurilor și avuției acestei țări. Politica fiecărui țaran fiind, înainte de toate, în spiritul acestei datorii chiar griul din care se face piinea. Ne străduim să ne facem datoria din ce în ce mai bine, urmind îndemnurile secretarului general al partidului nostru, ale marelui bărbat de stat care de fiecare dată ne-a adresat aceste îndemnuri cu toată dragostea unei inimi care știm că bate și pentru noi, țărani.

De aceea, acum, la aniversarea zilei sale de naștere, tovarășul Nicolae Ceaușescu fi adresăm din toată inima și într-un glas cu întreaga țară urarea de a rămâne mereu tânăr și cutezător în gândire și acțiune, multă sănătate și La mulți ani!

ȘTEFAN BUDU ■
țaran cooperator,
comuna Amara
jud. Iași

Promotor al unei științe moderne, competitive

Toți oamenii muncii care activează în cercetarea științifică din domeniul tehnicii de calcul și informaticii aduc un respectuos omagiu tovarășului Nicolae Ceaușescu. Omagiu și recunoștință Secretarului General al Partidului Comunist Român. Președintele Republicii Socialiste România, conducătorul neobosit, simbolul societății noastre socialiste, ilustru militant revoluționar de prestigiu mondial, ilustru luptător pentru pace cunoscut pe întreaga planetă ilustru mobilizator al energiei întregului nostru popor.

Omagiu și recunoștință pentru marile contribuții aduse științei românești și universale, contribuții incununate cu distincții și premii științifice. Evidențierea relației dialectice dintre existență și conștiință, fiera științei conducerii societății socialiste, conceptul societății socialiste multilateral dezvoltate, principiile noului mecamism economic-financiar, elaborarea sistemului modern al democrației socialiste, elaborarea strategiei de dezvoltare pe termen scurt, mediu și lung a societății și economiei românești, introducerea noțiunii de nouă ordine economică mondială, precizarea rolului națiunii, sint cîteva exemple de dezvoltări create, originale și validate de practica social-economică ale științei materialismului dialectic și istoric și ale științei socialismului la specificul etapei actuale, pe plan național și mondial.

Omagiu și recunoștință pentru marile contribuții aduse dezvoltării tehnicii românești, a cărei evoluție după Congresul al IX-lea al P.C.R. a fost deosebită, pe măsura așezării celor

mai noi cuceriri ale științei și tehnicii la temelia economiei naționale. Creșterea rapidă a forțelor de producție, trecerea la faza intensivă de creștere a economiei, ceea ce presupune modificări tehnice și tehnologice revoluționare, pătrunzătoarele și permanentele analize ale tuturor domeniilor activității industriale și neindustriale, indicațiile de nelimitată valoare teoretică și practică, au polarizat activitatea muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor români din epoca noastră.

Omagiu și recunoștință pentru crearea și dezvoltarea ramurii tehnicii de calcul și informaticii românești. Consecință a hotăririlor istoricului Congres din 1965, programul elaborat din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu și adoptat de către Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. în anul 1967 a marcat apariția în țara noastră a acestei ramuri purtătoare de progres tehnic.

Programul inițial a fost lărgit și completat prin programul adoptat de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. în octombrie 1971 și de Plenara C.C. al P.C.R. din aprilie 1972, care a pus un accent special pe aspectele utilizării tehnicii de calcul și informaticii, bazate pe efortul de cercetare propriu. Asimilarea în fabricație a calculatoarelor electronice, elaborarea și asimilarea în fabricație a minicalculatoarelor și microcalculatoarelor, elaborarea și darea în exploatare de sisteme de operare, de programe de aplicație, de sisteme de cheie și de alte categorii de sisteme informatice de cercetare-proiectare asistată de calculator, de conducere a producției materiale asistată de calculator, de conducere a proceselor tehnologice, de robotizare și cibernetizare a producției, promovarea largă a utilizării tehnicii de calcul și informaticii în toate domeniile, fenomen caracteristic societății contemporane avansate, sint urmarea directă a programelor amintite mai sus. Multe din aceste realizări au fost exportate în multe țări, inclusiv cu bogată tradiție industrială. Directivele Congreselor P.C.R., formulate cu directa contribuție a tovarășului Nicolae Ceaușescu, cuprind prevederi referitoare la direcțiile esențiale de dezvoltare ale acestui domeniu orientind eforturile tuturor cercetătorilor, proiectanților și celorlalți oameni ai muncii. Sintem conștienți că este necesar să depunem eforturi și mai mari pentru creșterea în continuare a nivelului tehnic și al competitivității produselor noastre, pentru generalizarea utilizării tehnicii de calcul și informaticii ca instrument al creșterii productivității muncii sociale, al reducerii consumurilor materiale, al optimizării eficienței economice, al creșterii eficienței pregătirii profesionale.

Omagiu și recunoștință pentru programul de perfecționare a organizației și de perfecționare a producției și muncii, la realizarea căruia sint antrenati din plin și specialiștii din tehnica de calcul și informatică.

Dr. ing. DAN ROMAN ■
director adjunct
al Institutului de Cercetare
Științifică și Inginerie
Tehnologică pentru Tehnică
de Calcul și Informatică

O concepție revoluționară despre agricultură

Agricultura României, noi toți cei ce muncim în agricultură, trăim o realitate de excepție, pe care sintem chemați să o scriem prin faptele noastre de fiecare zi.

O realitate de excepție pe care o datorăm gândirii create, extraordinare clarviziuni revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, omul care, de-a lungul celor douăzeci de ani ce

constituie perioada cea mai fertilă din istoria României a militat permanent pentru instaurarea unei noi calități a muncii și a vieții celor ce activează în agricultură.

Astăzi am înțeles cu toții adevărul pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu l-a arătat în nenumărate rânduri, că nu trebuie să judecăm agricultura de azi, cu cerințele sale noi, după ce a fost ea în trecut. Nu trebuie s-o judecăm, dar mai ales nu trebuie s-o facem astfel. Plugul cu care buncii noștri zgiriau pământul a fost demult inocuit cu tractoare, azi fiecare cooperativă agricolă de producție dispune de o puternică bază materială modernă, capabilă să asigure condiții excepționale de acțiune asupra pământului.

Trebuie să știi cum să vorbești cu pământul, acest adevăr bătrîn atit de prețios de străbunii noștri, și-a demonstrat în această epocă întreaga valoare. Actualitatea sa înseamnă azi, așa cum arăta președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, realizarea unei agriculturi științifice. Nici un lucrător în agricultură nu mai poate ignora cuceririle cercetării, ale științei agricole. Ele au devenit pentru noi adevărate mijloace de producție. Preluăm rezultatele cele mai valoroase ale cercetătorilor și le aplicăm în activitatea noastră; am învățat să ne adresăm cercetătorilor și învățămintului superior ori de cîte ori ne aflăm în fața unei probleme pe care specialiștii noștri nu o pot rezolva.

Dragostea pentru pământ, proprie românului, este astăzi dublată de știința de a i te adresa de știința de a-i asigura la timp și în cantitate corespunzătoare tot ceea ce are nevoie pentru ca la rindul său să poți aștepta de la el rezultate de excepție. Noua revoluție agrară astăzi definită de președintele nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, devine un stil de viață și muncă al țărănimii române.

Planurile și programele menite să asigure traducerea în viață a hotăririlor Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român, prevăzind creșterea rolului agriculturii ca ramură de bază a economiei naționale, în dezvoltarea economico-socială a țării, în ridicarea nivelului de trai al întregului popor, elaborate sub directa îndrumare a secretarului general al partidului, ne-au fost îndrumare de preț în întreaga noastră activitate. Urmindu-le, aplicindu-le în practică, am reușit să obținem recolte la care cu două decenii în urmă nici n-am fi îndrăznit să ne gândim. Sintem mândri că în anul 1986 Cooperativa agricolă de producție Jilava a primit două titluri de Erou al Noii Revoluții Agrare pentru producțiile obținute la floarea soarelui (3.700 kg/ha) și porumb (20.132 kilograme știuleți la hectar), producții prin care am răspuns direct cererii tovarășului Nicolae Ceaușescu de a realiza o nouă calitate a muncii în agricultură.

Concepția sa revoluționară, potrivit căreia trebuie să depunem toate eforturile spre a asigura ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc în agricultură, de a le oferi condiții de trai similare celor de la oraș s-a materializat, în comuna Jilava deținătoare, ani de-a rindul, a locurilor fruntașe în întrecerea socialistă între consiliile populare, și prin construirea a 300 de apartamente în blocuri noi, moderne, cărora li se vor adăuga în acest an încă 500 apartamente.

Spațiul valorilor satului, agriculturii românești s-a îmbogățit cu valori contemporane numite competență și performanță, devenind astfel o lume nouă, în care tradiția se împletește cu ultimele cuceriri ale științei moderne.

Datorăm aceasta omului care, aflat de peste două decenii la cirna destinului țării, ne conduce cu înțelepciune și clarviziune pe drumul progresului și al bunăstării, omului către care, în aceste zile aniversare, se îndreaptă, cu dragoste și recunoștință, gindul întregii țărănimii române, dorindu-i sănătate și putere de muncă pentru binele și propășirea agriculturii românești, a României socialiste pentru impunerea sa în lume ca o țară înfloritoare, puternică forță a păcii și înțelegerii între popoare.

ILEANA VIȘU ■
membru suplent
al C.C. al P.C.R.
Primarul comunei Jilava

Pentru calitatea muncii și calitatea vieții

Unele adevăruri generale ale vieții noastre de toate zilele ne privesc personal și într-un chip mai profund decit socotim. În meseria pe care o am, spre exemplu, cuvintul calitate se rostește cel mai des, din care cauză sint tentat să gindesc că problema calității este una a producției în principal a producției, cind, de fapt, ea se răsfringe direct asupra condiției mele și asupra existenței familiei mele. Mai mult, asupra condiției profesionale și asupra existenței familiilor tovarășilor mei de muncă. Fiindcă eu sint muncitor. Asta fac și astfel îmi câștig piinea: muncind. Numai că lucrez la controlul calității și anume într-un institut unde se produc aparate și dispozitive, care, la rindu-le, sint destinate să controleze calitatea.

Pentru toate acestea mă sint purtător al sentimentelor tuturor celor alături de care muncesc acum la aniversarea zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Pentru toate acestea voiesc a mărturisii, la luminoasă sărbătoare, dragostea noastră pentru conducătorul devotat și iubit al partidului și al statului. Sintem cine sintem și am ajuns să fim muncitorii care sintem, școlii și cu o conștiință profesională în permanentă ameliorare, fiindcă în viziunea secretarului general al partidului munca trebuie să fie sub semnul calității, viața trebuie să fie sub semnul calității și chiar calitatea trebuie să suporte un control de calitate riguros și sigur orientat.

Lucrez, prin urmare, la Laboratorul de atestare și asigurare a calității știind mai bine decit oricine că o eroare petrecută aici are repercusiuni considerabile în producția de serie mare. În Institutul de cercetări și inginerie tehnologică pentru mecanică fină și scule se produc prototipurile unor aparate de măsură și control — precum și serii mici din acestea — pentru aproape tot ce există industrie în țara noastră: atit aparatele respective — A.M.C.-uri, cum li se mai spune — cit și scule noi, conform nevoilor de înnoire din industrie.

Sarcina noastră e una extrem de angajantă: tot ce proiectăm și producem în institut e gindit nu doar să fie, în sine, la un înalt nivel calitativ, ci să fie condiția esențială în manifestarea calității pe întreaga industrie. Cu alte cuvinte, sintem onorați cu o obligație care, nu cu mulți ani în urmă, nu putea fi concepută: să asigurăm acele tipuri de A.M.C.-uri și scule care să nu se poată produce altfel decit bine. De aceea, controlul de calitate la noi e total: încă din faza de cercetare și, mai departe, în proiectare, execuție și omologare.

Sint muncitor de mai bine de cincisprezece ani și, asemenea multor tovarăși de-ai mei, mă sint dator să mă compar cu alți foști colegi de ai mei acum în alte profesii, care nu trăiesc atit de acut problemele calității. Imi dau astfel seama că noile indicații și orientări ale tovarășului Nicolae Ceaușescu în chestiunea calității produselor se referă, în mod esențial, la calitatea traiului. Eu am ajuns să fiu atit de strins legat de institut și de problemele lui incit nici nu-mi imaginez ce aș fi și cum ar fi să muncesc și să trăiesc în altă parte.

În numele meu și al familiei mele, în numele copiilor mei și al familiei celei mari din institut adresez secretarului general al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, un fierbinte și afectuos „La Mulți Ani!”, așa cum știu muncitorii să-l rostească.

DOREL DUMITRESCU ■
muncitor C.T.C., Institutul de
Cercetări și Inginerie
Tehnologică pentru Mecanică
Fină și Scule București

Despre prezentul istoric

Peste patru decenii au trecut de la revoluția de eliberare socială și națională ale căror începuturi se înscriu în anul eliberării țării de sub dictatura militară-fascistă. Patru decenii doar, perioadă scurtă de timp, dar de mărimea unei epoci prin realizările înfăptuite. Într-un ritm alert propriu doar vremurilor revoluționare, sub semnul înnoirilor revoluționare, pe care le-a imprimat timpul Partidului Comunist Român și concepția științifică, materialist-dialectică și istorică cu privire la organizarea societății noi, socialiste.

Și cu deosebire de la al IX-lea Congres al partidului, care a inaugurat o eră nouă în viața țării, deoarece a dezbătut și hotărât dezvoltarea economiei naționale pe perioada următoare, de cinci ani, a dezvoltării energetice a țării pe o perioadă de zece ani, a propășirii social-politice și culturale a României pe perioade nedeterminate; forțe de producție și relații sociale, conștiință și cultură socialiste. Ceea ce însemna, în fond, înflorirea multilaterală și creșterea bunăstării oamenilor muncii — scopul întregii politici a partidului și statului nostru socialist. Înflorirea multilaterală a patriei și bunăstarea oamenilor muncii era înțeleasă de partid și de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, investit atunci în suprema funcție, atât component social-economică a societății cât și cea culturală, într-o armonie echilibrată și într-un echilibru armonios, știință, literatură și artă; industrializarea țării în ritm intens, realizabil și realizat în fapt. Urmarea, consecința a industrializării în asemenea ritm, a fost creșterea populației urbane, de la 22 la sută în 1947 la 53 la sută în 1985, din care 36 la sută era populația industrială față de 10,5 la sută în 1947. Involuția populației rurale în aceeași proporție, nu a însemnat, însă, involuție în celălalt domeniu fundamental al economiei românești, agricultura. Dimpotrivă, mecanizarea agriculturii a înlocuit cu prisosință forța de muncă umană și animală, asigurând o creștere, an de an, a producției agricole; suprafața irigată a crescut de la 229,9 mii hectare în 1965, adică 1,6 la sută din suprafața agricolă în 1965, la 25 la sută în 1985. Iar principala unealtă mecanică, tractorul, a fost îndeaproape pasul cu celelalte tehnici agricole: de la 81 400 tractoare în 1965, ceea ce însemna 121 ha per tractor, numărul tractoarelor în 1985 a fost de circa 150 000, ceea ce însemna un tractor la 68 ha.

Asemenea salturi cantitative și calitative, armonios echilibrate între principalele sectoare economice, care se cuvin completate cu valoarea investițiilor, care au urmat îndeaproape evoluția agro-industrială — de la 37,5 miliarde în cincinalul 1961—1965 la 155 miliarde în cincinalul 1976—1980 — fiecare și mai ales toate la un loc constituie premise sigure, pentru o estimare științifică până la pragul de trecere de la milenul al doilea la cel de-al treilea mileniu al erei noastre, cind România va fi o țară industrial-agrară multilateral dezvoltată, care va asigura condiții de viață, conform cerințelor științifice pentru dezvoltarea sănătoasă, fizică și intelectuală, a tuturor cetățenilor patriei, așa cum enunța și anunța țării tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea sa la cel de-al XIII-lea Congres.

O societate multilateral dezvoltată pretinde neapărat și o dezvoltare echilibrată între cele două esențiale compartimente ale societății: cel social-economic cu cel social-cultural. Dacă vom invoca cheltuielile social-culturale în cincinalul încheiat, de 430 miliarde lei, dezvoltarea echilibrată devine o realitate acoperită de un adevăr axiomatic. Ceea ce în poezia cifrelor, mult superioară poeziei în versuri albe sau chiar celei cu ritm și rimă, înseamnă o creștere de 14 ori a numărului elevilor în învățământul mediu și de cultură generală, de șase ori creșterea numărului studenților și tot de atâtea ori a facultăților. Iar pentru înțelegerea deplină obiectivă a mutațiilor din învățământ, se cuvin întregite cifrele, pentru ca poezia lor să fie și mai semnificativă, superioară din punct de vedere estetic, cu sublinierea calității celui mai important factor în dezvoltarea oricărei societăți mo-

Istoria și-a scris, prin El, sublimul Contract pentru a țării nouă cale.

(Poem la Ziua Eroului)

derne și, mai cu seamă, a celei socialiste românești, care este învățământul, educația și instruirea generațiilor în succesiune fără oprire: perfecționarea continuă a învățământului de toate gradele, creșterea duratei învățământului obligatoriu, gratuitatea manualelor școlare la învățământul elementar și mediu.

Echilibrul și armonia în dezvoltarea unei societăți moderne, socialiste, pretinde neapărat întregite domeniile amintite, mai ales două de importanță egală, ce aparțin vastului și complexului domeniu social-cultural: literatura și arta, mai cu seamă calitățile estetice și ideologice ale creației literare și artistice.

Și nu se cuvine aici ignorat și nici subestimat un alt sector de aceeași importanță al cuprinzătorului domeniu social-cultural, știința. Dezvoltarea acesteia pe temeiul cercetărilor fundamentale și aplicative, care au beneficiat de 2 la sută din venitul național în cincinalul de curând încheiat.

Este un adevăr axiomatic, recunoscut de toată lumea astăzi, în epoca revoluției științifice și tehnice, că știința constituie temeiul dezvoltării societății contemporane și va fi și mai mult a celei viitoare. O amplă rețea de institute și colective de cercetare în toate domeniile, cu priorități, explicabile, în domeniile cu implicații economice au luat ființă. Rezultatele n-au întârziat să se vadească prin soluțiile optime în problemele de azi și deopotrivă în cele de perspectivă. Prin metodele și metodologiile noi, prin concepțiile și gândirea modernă, prin pasiunea și dăruirea cercetătorilor și creatorilor, a oamenilor de știință în general. O strategie nouă, științifică a fost creată și este valorificată în cele mai multe domenii de creație în concordanță deplină cu însemnătatea domeniilor științifice și într-o

corelare pluridisciplinară a științelor înrudite până la grade de înrudire foarte depărtate, între științele experimentale și cele tehnice, între științele naturii și cele social-umane. Ca urmare s-a impus o altă realitate, investită și aceasta cu caracterul de adevăr axiomatic, anume că într-o perioadă istorică foarte scurtă s-a acumulat o experiență valoroasă și pe temeiul acesteia s-au înfăptuit progrese remarcabile: s-au asimilat în producție circa 31 000 tipuri de mașini, instalații și aparate și s-au aplicat peste 8 000 tehnologii originale. Domenii noi, „de virf”, au fost promovate cu curaj, cu stăruitorul îndemn al secretarului general și sub îndrumarea tovarășei academiciene doctor inginer Elena Ceaușescu, președintele Consiliului Național al Științei și Învățământului, microelectronica, automatizarea și informatizarea, în concordanță deplină cu noua revoluție științifică și tehnică și în aceeași măsură cu legile de dezvoltare ale societății în general și de asemenea ale societății socialiste românești. Temeiurile împlinirii unor asemenea îndrăznețe proiecte sînt o realitate: de șapte ori a sporit numărul de institute de cercetare și de trei ori al specialiștilor, țara noastră situându-se pe un loc fruntaș între țările socialiste.

Cuprind un mare adevăr cuvintele rostite de Președintele de onoare al Academiei Române, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la adunarea solemnă a acesteia, din 11 iulie, 1985: „Viitorul poporului nostru, ca și al altor popoare — este strîns legat, determinat de felul cum vom ști să acționăm pentru a ridica la un nivel superior întreaga activitate de cercetare științifică”.

Întreaga activitate științifică înseamnă totalitatea impresionantă paletă a științelor contemporane și în aceeași măsură

echilibrul între domeniile creației umane, toate la un loc și împreună numai oferind valoarea reală de puternice forțe propulsiive ale progresului societății românești și al celei universale.

Al științei românești și al celei universale, în care istoria ocupă un loc important prin calitatea și rolul ei de „învățătoare a vieții”. Această învățătoare, această „carte de căpătii a oricărei nații” s-a bucurat și se bucură de cinstirea deosebită a secretarului general al partidului, președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a îmbogățit-o prin analize pătrunzătoare, pentru repunerea ei în drepturile ce i se cuvin ca îndrumătoare în activitatea practică, în educația patriotică și deopotrivă în înțelegerea și colaborarea dintre popoare. În concordanță deplină cu realitățile din trecut și de astăzi, cu luminile și umbrele lor, cu coborșurile și susururile, cu greutatea și izbînzile.

Independența și unitatea poporului român, filonul de aur al istoriei acestuia, a fost și este și al președintelui României. Cele mai prețioase gânduri și cele mai stăruitoare popasuri în gândirea sa istorică cu privire la aceste cardinale probleme:

Epopeii românești în Evul Mediu, de la Mircea cel Bătrîn și Ștefan cel Mare la Mihai Viteazul, tovarășul Nicolae Ceaușescu i-a consacrat pagini pătrunse de judecăți de mare valoare istorică. „Nepieritoare va rămîne în memoria poporului nostru epopeea luptelor duse de Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul și alții care s-au ridicat hotărît împotriva dominației străine pentru apărarea ființei proprii, pentru afirmarea identității poporului român”.

Nu putea lipsi evocarea marilor răcoale pentru dreptate și libertate socială, aceea de la

Bobilna și cea condusă de Gheorghe Doja. Iar revoluțiile de la 1784, de sub conducerea lui Horia, și din 1821, condusă de Tudor Vladimirescu, se bucură de evocări pătrunse de judecăți de mare valoare științifică și patriotică, cu accent pe aceeași problemă cardinală, unitatea național-statală: „Revoluția din Transilvania de la 1784, condusă de Horia, Cloșca și Crișan și revoluția din 1821, din Țara Românească, condusă de Tudor Vladimirescu au pus puternic în evidență atât marile resurse revoluționare ale maselor populare cit și năzuința imperioasă spre unitate a celor trei principate românești”, afirmă tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Stăruințele secretarului general al partidului față de revoluția din 1848 dovedesc însemnătatea pe care i-o acordă, subliniind unitatea revoluției românești peste granițele artificiale despărțitoare. O singură revoluție din punctul de vedere al cauzelor mai îndepărtate și al celor mai apropiate, libertate și dreptate, independență și unitate.

Înăbușită revoluția prin intervenția armatelor otomane, țariste și habsburgice, n-au putut fi înăbușite idealurile acesteia și nici aspirațiile poporului român spre independență și unitate. Revoluția din 1848 a pregătit, în fapt, cea de-a doua revoluție, din 1859, unirea Moldovei și Munteniei. Cit de actuale sînt, după un secol și trei decenii, de la formularea lor, cit adevăr cuprind gîndurile marii generații a Unirii din 1859, care cuprind sinteza simbolului coloanelor de susținere a edificiului național: libertate și dreptate, independență și unitate: „Dorințele cele mai mari, cele mai generale, cele mai firești, cele mai legiuite și neapărate”, deoarece pămîntul țării, unde s-a născut, a muncit și a realizat superioare valori materiale și spirituale poporul român a fost, este și va fi locuit „de același popor, omogen, identic, ca nici un altul, cu același început, același nume, aceeași limbă, aceeași istorie, aceeași civilizație, aceleași instituții, aceleași legi și obiceiuri, aceleași temeri și aceleași speranțe, aceleași trebuințe de îndestulată, aceleași hotare de păzit, aceleași dureri în trecut, același viitor de asigurat și aceeași misiune de îndeplinit”. Judecări ce au înfruntat și vor înfrunta secolele fiindcă se întemeiază pe adevăr și pe dreptate.

România realizată la 1859 reprezenta chezașia existenței și a viitorului întregului popor român. „Această înfăptuire istorică a însemnat, potrivit caracterizării tovarășului Nicolae Ceaușescu, primul pas hotărîtor spre unificarea statală. Victoria remarcabilă a maselor de țărani, meșteșugari, lucrători și țirgoveți, a cărturarilor progresiști și patrioți, Unirea Principatelor a reprezentat actul care a pus bazele statului național român modern. Ea a avut un puternic ecou și în Transilvania, întărind conștiința unității naționale a maselor populare din această provincie, stimulînd lupta lor pentru unirea cu țara”. Noul stat român modern avea o misiune de importanță istorică: mai întîi să se apere și în al doilea rînd să adune în jurul său pe toți filii națiunii române de sub dominații străine. Era o problemă de demnitate și de necesitate. De aceea patriotismul poporului român nu era numai o problemă de sentiment, ci mai ales unul de răspundere față de înaintași și de urmași și, de asemenea, față de istorie care condamnă neamurile care nu se știu solidariza și aduce în momentele hotărîtoare jertfe și sacrificii spre a-și îndeplini chemarea.

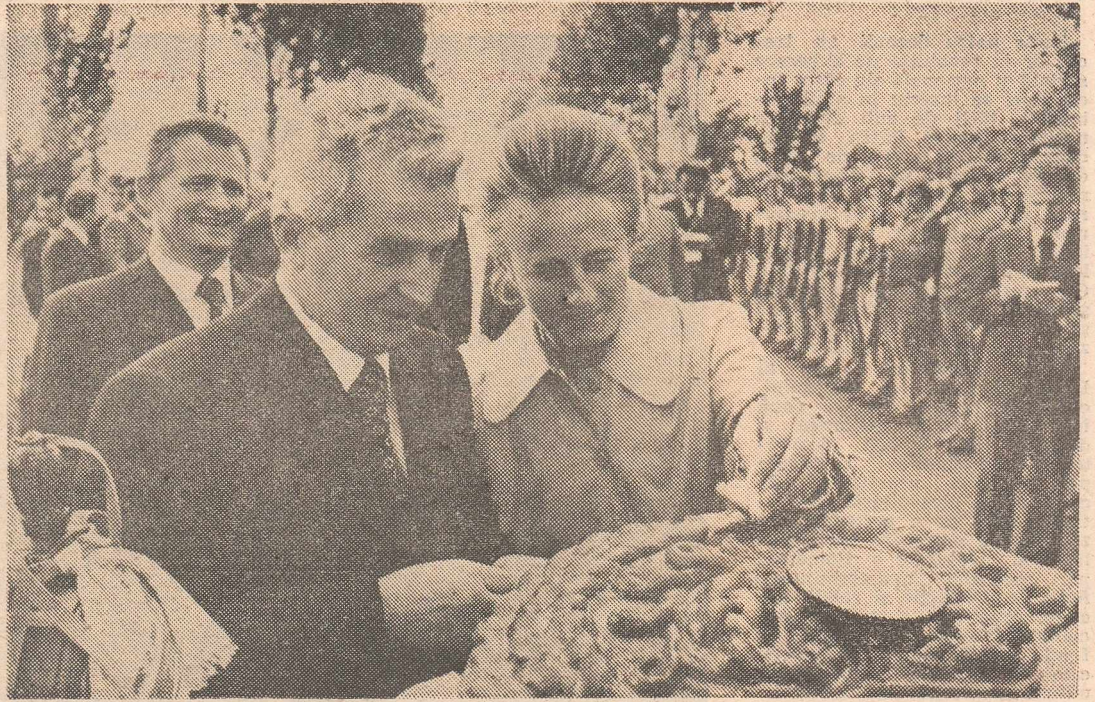
Izbînda deplină a celei de-a doua revoluții a însemnat pregătirea și grăbirea celei de-a treia revoluții. Independența absolută a României. Impresionanta expunere a președintelui țării consacrată independenței României, la centenarul istoricului eveniment, este în fapt o lucrare de mare răspundere și de profundă analiză dialectică și de integrare a naționalului în universal. De înălțare logică a verigilor componente: revoluția de la

(Continuare în pagina 15)

Acad. prof. dr.
ȘTEFAN PASCU

Boabe de aur pentru ziua de mâine

Instituirea titlului de Erou al Noii Revoluții Agrare a încununat noua etapă de dezvoltare a agriculturii noastre socialiste, organizată pe baze moderne, intensive, științifice. Conferit de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. printr-o hotărâre-decret tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru „rolul său hotărâtor și activitatea de însemnătate excepțională în stabilirea strategiei generale de dezvoltare economico-socială a patriei, în elaborarea și fundamentarea conceptului profund științific privind noua revoluție agrară în România și stabilirea obiectivelor acesteia, pentru contribuția esențială adusă la elaborarea și înfăptuirea politicii agrare a partidului și statului, de făurire a unei agriculturi intensive, moderne, de înaltă productivitate”. Această distincție e merită să aureoleze campionii recoltelor din țara noastră. Parcurgând lista unităților agricole distinse spre sfârșitul anului trecut cu titlul de Erou al Noii Revoluții Agrare avem imaginea producțiilor de vîrf obținute în cele mai deosebite unități agricole ale țării, ca o confirmare a justeței politicii agrare concepută de secretarul general al partidului, ca o temeinică aplicare a indicațiilor trasate cu prilejul consfățuirilor și a vizitelor de lucru în agricultură. Înțelegând să aflăm cheia succeselor obținute de Eroii Noii Revoluții Agrare, hotărâtoare apar cu pregnanță munca susținută și organizarea, competența și pasiunea, dar în primul rînd mîndul temeinic în care unitățile agricole distinse au înțeles să aplice fiecare în raport de condițiile concrete, politica agrară a partidului, prețioasele indicații ale tovarășului Nicolae Ceaușescu privind înfăptuirea noii revoluții agrare în patria noastră.

Acolo unde se vestește o primăvară a agriculturii

E o simplă observație de bun simț să spunem că de exemple demne de urmat a fost, este, va fi întotdeauna nevoie.

În viața noastră economică, inclusiv în agricultură, acest adevăr elementar se ridică la puterea de cuprindere a unui principiu care orînduiește munca tuturor, întrucît în virtutea acestui principiu sînt orientate eforturile tuturor spre direcțiile de progres care s-au dovedit a fi cele mai fertile. În trecerea socialistă nu numai că nu exclude, ci implică în mod substanțial necesitatea ca experiența pozitivă să fie cunoscută bine și să fie generalizată. În accepțiunea superioară a finalității ei, această competiție a nunciilor, desfășurată la scară națională, este, de fapt, un mod de afirmare majoră a solidarității noastre în jurul idealului comun al progresului întregii economii naționale și al bunăstării întregului popor. În numele interesului general, această solidaritate se împlinește, concret, prin chiar faptul că unii pot să învețe de la alții, întrucît aceia a căror experiență s-a dovedit a fi valoroasă nu și rezervă, ca pe un secret, nici mijloacele cu care au ajuns la rezultatele lor. Experiența înaintată reprezintă, incontestabil, un bun social. Iar din acest punct de vedere, experiența județului Olt apare deosebit de semnificativă.

Față de anul 1965, producția de grâu și orz obținută în 1986 în acest județ a fost de 3,5 și, respectiv, de aproape 4 ori mai mare. Evoluția producției de porumb stă și ea mărturie a preocupării constante de a asigura o certitudine a marilor recolte, potrivit exigențelor unei agriculturi moderne, intensive, de înalt randament. Aceasta a însemnat nu numai realizarea dar și depășirea substanțială a obiectivelor noii revoluții agrare în domeniul producției de cereale. Este un exemplu strălucit, deosebit de convingător, ilustrînd realismul acestor obiective care, așa cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pot fi nu numai îndeplinite, ci chiar depășite cu mult.

Nu întîmplător, așadar, în luna august a anului trecut, din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost organizat în județul Olt un amplu și fructuos schimb de experiență cu participanții la Consfățuirea cu activul de partid și de stat din agricultură. Pe parcursul unei zile, cîmpurile județului au devenit un vast teren de studiu din care, ca dintr-un uriaș tratat de agrotehnică, s-a putut învăța cum trebuie lucrat pămîntul pentru a se face o agricultură de înaltă productivitate și eficiență, cum trebuie să se acționeze practic pentru înfăptuirea obiectivelor noii revoluții agrare. Contactul direct cu realitățile județului Olt reprezentînd echivalentul unui curs intensiv, de scurtă durată, al academiei agricole.

Tinut nu prea legănat, pînă

într-o vreme, de visele cele mai ambițioase pentru obținerea unor recolte foarte mari, pentru că mai ales în zona de nord pămîntul nu este deloc dintre cele mai fertile, județul Olt și-a făcut o faimă durabilă tocmai ca județ cu producții record, pe măsură ce oamenii și-au sporit strădanile de creștere a fertilității pămînturilor lor. O reîntemeiere, ca să spunem așa, a satelor județului în cultul producțiilor mari este de înțeles însă că nu s-ar fi putut produce la aceeași oră exactă în chiar toate satele acestui județ. Dintr-o asemenea perspectivă apare firească detașarea unor nume și înscrierea lor printre fruntași. Astfel încît, cu vremea, mulți vor fi auzit, și nu doar din întîmplare, adică nu doar într-un singur an sau în doi, de rezultatele deosebite ale unor cooperative agricole cum sînt cele de la Scornicești, Stoicănăști sau Cezieni. Lîngă aceste exemple lista a rămas deschisă, cuprinzînd, treptat, și alte nume, pe măsură ce aplicarea pe o scară tot mai întinsă a complexului de măsuri prevăzute de noua revoluție agrară a determinat pe pămînturile mai multor comune creșteri simțitoare ale recoltelor. În această competiție desigur că a fost și este nevoie ca unii să-i ajungă și chiar să se ambiționeze să-i întrecă pe cei din frunte, dar este de înțeles că nici fruntașii n-au stat și nu stau pe loc. Bunăoară, în 1984 C.A.P.-ul Scornicești și-a înscris în palmaresul producției de grâu un record unic, pînă atunci, în istoria lui: 7 203 kilograme de pe fiecare dintre cele 750 de hectare. Iar în 1986 aceeași cooperativă a obținut, pe 850 hectare, o producție de 8 592 kilograme de grâu la hectar. Cum s-a ajuns la aceste producții, oamenii sînt bucușoși să răspundă oricui îi întreabă, ca pretutindeni în județul Olt. Detaliile tehnice sînt, așadar, cit se poate de bine cunoscute. Da, o grijă deosebită a fost aceea de-a spori potențialul de producție al pămîntului. La fel de importantă a fost respectarea cu strictețe a tuturor verigilor tehnologice, de exemplu. Dar oricîte exemple am aminti, nu trebuie să pierdem din vedere esențiala realitate că din mecanismul obținerii recoltelor mari nu s-a făcut și nu se face un secret, ci dimpotrivă. Schimbul de experiență organizat anul trecut a evidențiat modul exemplar în care organizația județeană de partid a gîndit și îndeplinit fiecare etapă a campaniilor agricole, pe baza unor programe menite să croiască drum tot mai larg noului și să mobilizeze întreaga energie a oamenilor pentru obținerea unor producții vegetale și animale tot mai mari, dar cu același prilej a fost reliefat și efortul permanent prin care s-a asigurat generalizarea experienței înaintate la nivelul întregului județ. Și după cum s-a văzut, rezultatele acestei strădanii nu s-au lăsat așteptate. În vara anului trecut, pe lîngă

**O exemplară vrere, o viață exemplară
Sînt trainic temelie la timpul viitor
(Poem la Ziua Eroului)**

cooperativa agricolă din Scornicești, încă opt unități au obținut peste 8 000 kg. de grâu la hectar iar alte opt cooperative au realizat producții medii la hectar cuprinse între 7 și 8 tone. Să mai amintim că alte 24 de unități au obținut recolte medii între 6 și 7 tone și este suficient, credem, pentru a demonstra că experiența pozitivă are acum, în județul Olt, un larg cîmp de afirmare. Ceea ce este caracteristic pentru agricultura județului în etapa actuală de dezvoltare intensivă a acesteia este progresul înregistrat de cele mai multe dintre unitățile agricole ale județului, plutonul unităților fruntașe fiind ajuns din urmă de numeroase cooperative și întreprinderi agricole de stat. Prin această nivelare a producției la o cotă superioară, județul Olt a devenit un județ etalon al

agriculturii românești. În 1986, după cum este știut, pe întreaga suprafață cultivată au fost obținute aici producții medii de peste 7 000 kilograme de orz, peste 6 000 kilograme de grâu și peste 21 000 kilograme porumb știuleți la hectar. Aceste rezultate au determinat instituirea, din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, a înaltului titlu de Erou al Noii Revoluții Agrare, județul Olt fiind distins cu acest înalt titlu, ca și un număr mare de unități agricole din cuprinsul lui.

Așa cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită în urmă cu cîteva săptămîni la plenary Consiliului Național al Agriculturii, aceste rezultate vestesc o primăvară a agriculturii românești.

DUMITRU CONSTANTINESCU ■

Trei inele lîngă București

Acolo, la sediu, în încăperea aceea în care se înrămădiseră trei birouri, un fotoliu și o vitrină, plus un cuier, era ceva mai cald. Afară, însă, era un frig năpraznic, aproximativ minus 8 grade. Cele minus 8 grade, mai treacă meargă, dar mai bătea și un vînt, un pui de viscol sec și usturător, în stare să te doboare la pămînt, și urgia tocmai de la vîntul ăsta venea. Acolo, în încăperea încotomănată, ba chiar și cu căciulile pe cap, intrucît pe la incheieturile geamului vîntul sufla cu țârie, doi oameni, Vasile Vasile (l-am întrebat care-i numele și care prenumele, a zîmbit și parcă aerul s-a mai încălzit), președintele C.A.P.-ului Berceni, și inginerul Eustațiu Nicolau, un om pentru care, la 59 de ani ai săi, meseria de agronom, dar mai ales viața de zi cu zi a tîranului dimprejurul Bucureștilor, a devenit un obiect de studiu economic, inclusiv filozofic. Mi-ar fi plăcut, firește, să-l aflu alături de cei doi, și pe inginerul sef al C.A.P.-ului, pe Mihai Iliescu, cel sub a cărui mină fermă și tenace producțiile de porumb și grâu ale berceneilor au crescut an de an, ajungînd în anul care a trecut la impresionanta cifră de 23 773 kilograme porumb știuleți pe întreaga suprafață planificată, drept pentru care C.A.P.-Berceni și-a înscris

numele între unitățile distinse cu înaltul titlu de Erou al Noii Revoluții Agrare. „Nici la grâu, avea să precizeze Vasile Vasile, n-am ieșit prea rău. Dacă aveam două ploți bune, săream mult peste cele 6.904 kilograme obținute la hectar. Poate, de ce nu, la anul, adică în vara acestui an...” Dar, luîndu-mă cu vorba, am omis să spun că nu l-am întîlnit pe inginerul sef Mihai Iliescu intrucît dinsul era plecat la un fel de cursuri și dezbateri organizate pe timp de aproape o săptămînă, la Academia de Științe Agricole și Silvicultură, cu toți factorii de răspundere și specialiștii din Sectorul Agricol Ilfov. Absența sa era, deci, pe deplin motivată, dar regretul meu a rămas, totuși, un regret. Poate, cum spunea președintele C.A.P.-ului, Vasile Vasile, la vară... Pînă atunci, însă, întrebărilor mele, prin care voiam să aflu cum de-au ajuns tîranii cooperatori din Berceni să atingă recolte demne de stîmă și respectul, ba chiar și invidia oricărui tîran cooperator din toată țara, au răspuns cu plăcere și amabilitate, inclusiv mîndrie, cea mîndrie a lucrului bine făcut și considerat ca atare la cel mai înalt nivel, cei doi interlocutori mai sus amintiți. Convorbirea noastră, ca să-l zicem așa, a început de la faptul că pe raftul de sus al vitrinei se aflau trei știuleți de

porumb, unul mai frumos decît altul, plini de boabe, de la bază pînă-n vîrf. Trei știuleți galbeni ca aurul, strălucitori, pe fondul brun al vitrinei, o imagine în stare să nască un veritabil poem. O natură demnă de-un pictor inspirat, ba chiar și de-o cameră de luat vederi pentru un reportaj tv., un veritabil simbol al Berceniului. Sînt, am întrebătat așa, ca din întîmplare, știuleți din recolta cea mai recentă? „Da, mi-a răspuns inginerul Eustațiu Nicolau, sînt cele trei soiuri de porumb pe care le cultivăm, cîrono, un soi mai nou, să vedem cum se va obișnui pe ogoarele noastre, și hibridii simpli 412 și 420, cu care, zicem noi, am dat lovitură”. Lovitura asta, dacă e să-i spunem așa, a intervenit predestinatele, a început cam de prin anul '80, cînd obțineam între 7 000 și 8 000 kilograme știuleți la hectar, pentru ca în '85 să ajungem la aproximativ 16 000—17 000. Saltul cel mare, însă, s-a produs anul trecut, cînd am sărit la 23 773 de kilograme. Asta, da recoltă, așa mai zic și eu”. E de mirare, spun, că aici, în coasta Bucureștilor, unde condițiile, adică o sumedenie de factori care de obicei sînt invocați pe post de scuze mai mult sau mai puțin obiective, nu sînt tocmai prielnice, ați obținut astfel de recolte! Sînt, fără doar și poate, cîteva lucruri de analizat, de cumpănit, de pus în balanță. „Sigur că sînt și toate lucrurile astea pornește, cred eu, avea să-i înceapă analiza inginerul Eustațiu Nicolau, de la faptul că berceneii au fost și sînt mari crescători de vite, Nea Vasile, îi spun nea Vasile pentru că așa ne-am obișnuit, desi eu am 59 de ani, iar el doar 58, ca bercenean get-beget mă poate contrazice, dar eu așa cred, că totul a pornit de la această extraordinară pasiune a berceneilor de-a crește vite. Vaci nu neapărat pentru lapte, cit pentru brînză și smîntînă, deci vaci cu lapte gras. Berceniul și încă vreo cîteva alte sate din jurul Bucureștilor sînt ceea ce a mai rămas din o foarte veche și bună idee, aceea a inelelor agricole ce trebuie să înconjoare un oras de talia Bucureștilor. În spiritul acelei idei, primul inel trebuia să fie ocupat de vite, așa-zisul inel lactifer. Al doilea inel era acordat legumiculturii, apoi pomiculturii, serelor de flori și, în ultimul rînd, cel al culturilor mari. Dar să revenim la porumbul nostru, sau, dacă vreți, la vacile Berceniului. Aici, în Berceni, o vacă trebuie să dea pe puțin 3 000 litri de lapte la o singură lacta-

tie. Dacă nu dă, țărânu nici nu o ține în curte. Ca să dea a-cestă cantitate, vitele trebuie hrănite, iar principala hrană a vitelor este alcătuită, cum bine se știe, din cocieni și porumb. Aici, la Bercești, porumbul are cu adevărat valoarea aurului. Acesta ar fi, ca să zic așa, aspectul economic și social al fenomenului. „Nu numai că nu-l contrazic, avea să intervină Vasile Vasile, luat drept martor la dizertație, dar îl și completez pe inginerul Nicolau. El completează și spun că, din dragostea lor pentru vite, oamenii noștri ies de cu noaptea, pe rouă, și taie cocienii, după ce stuleții, sigur că da, au fost recoltați. Cu mic cu mare ies, totii ai casei, pe la ora trei-patru dimineața. Căcaneanul cules pe rouă își păstrează toate calitățile, este un furaj de cea mai bună calitate. Dacă-l bate soarele, se usucă și se scutură, ceea ce înseamnă, pentru un crescător de vite, o mare, irecuperabilă pierdere”. „Un alt factor hotărâtor avea să continue inginerul Nicolau, ar fi respectarea cu strictete a asolamentului. Niciodată porumbul nu vine după porumb. Dacă în acest an am avut porumb, pe o anume parcelă, la anul vom avea floarea soarelui, apoi grâu, miriște, soia, plantă furajeră și-abia mai apoi iar porumb. Aici meritul stabilirii acestor rotații stricte, respectate cu sfintenie, îl revine inginerului Mihai Iliescu. El ar fi putut să vă dea o sumedenie de detalii asupra concepțiilor sale privind rotația la 5 ani a porumbului. Apoi, alt factor, ar fi acela că noi semănăm numai hibrizi 412 și 420, cu care ne-am obișnuit și pe care îi cunoaștem foarte bine. Pentru păminturile noastre sînt cei mai potriviți, în condițiile irigației totale. Din mai și pînă-n iulie, plouă sau nu plouă, noi asigurăm 3-4 udări la toată suprafața de 430 de hectare. Apoi, un rol important îl joacă, sigur că da, biostimulatorii, care asigură un spor de producție între 10 și 15 la sută. În fine, acordăm cea mai mare atenție prasilor, cite 3 prasile mecanice și alte trei prasile manuale”. „Ceea ce a uitat să sune inginerul Nicolau, intervine prompt președintele, este că respectăm cu strictete densitatea de 60 000-65 000 plante la hectar. Și ce a mai uitat să spună, sau m-a lăsat pe mine intenționat, să spun, ar fi faptul că oamenii noștri muncesc cu tragera de inimă, cu șirg, că ei sînt, în primul rînd, cei care au grija ca să nu se piardă nici o plantă, să nu sufere de buruieni, de sete. Ca să înțelegeți ce vrea să

insemne dragostea lor pentru porumb, vă voi spune că limita de norme pe care trebuie neapărat să o facă un cooperator este de 140. Dacă, din cine știe ce cauză, nu face 140 de norme, omul vine și ne cere de lucru, nu cumva să rămînă mai prejos decît ceilalți”.

Am înțeles că într-un anume fel, discuția noastră se cam terminase. Mă uit în fugă peste însemnări, găsesc că așa-zisul miracol al recoltelor de aproape 25 tone stuleți porumb la hectar s-a elucidat în bună parte, drept pentru care pixul și carnetul își iau locul lor. Afară, vîntul parcă se mai domolise, dar gerul încă pisca zdravăn. Undeva, departe, în cîmp, o mîna de oameni roiau în jurul celor patru mașini de administrare a îngrășămintului. Ingerul Eustațiu Nicolau și președintele C.A.P.-ului Bercești, Vasile Vasile, în fond doi prieteni care de peste 20 de ani muncesc împreună, se pierdeau înspre roiul acela de oameni pe care gerul

Mihai Mihailov, doctor în avicultură, a conceput un minuoș plan de modernizare a halelor. Dacă înainte, într-o hală creșteau, la sol, 5 000 de păsări, prin modernizarea care a constat în introducerea unor baterii cu 3 păsări într-o cușcă, întreprinderea a ajuns la 15 000 de păsări într-o singură hală. În momentul de față, Avicola din Constanța a ajuns la 10 mii tone de carne și 120 de milioane de ouă în fiecare an. Totul este organizat în module. Ouăle nu se produc într-o parte, nu se incubează în alta și apoi să crească aiurea și în cele din urmă puii să fie din nou transportați în alt loc spre a fi sacrificați. În cadrul aceleiași platforme, din modul în modul, de la faza de ou pînă la sacrificarea păsărilor, totul se realizează cu un minimum de transport și cu maximum de eficiență. Asigurarea unui profil tehnologic, pentru fiecare platformă, concentrarea selecției și a cercetării într-o fermă puter-

Agilea și se definește prin planurile de modernizare pentru majoritatea halelor.

Dincolo de recordurile și de perspectivele care se deschid pentru această unitate, impresiunea rămîne activitatea de conservare a unor rase de păsări domestice numite prozaic găini, și mai ales cercetarea care se desfășoară în ferma 6 Moșneni. Concepută prin străduința a doi pasionați ai domeniului, inginerii Stan Tirlea și Mihai Mihailov, genoteca de la Moșneni este unică în țară și în lume. Cercetătorii acestei ferme în frunte cu directorul întreprinderii au bătut localitățile țării și au strîns de la populație toate rasele de păsări, concentrate aici în două hale moderne și supuse unor cercetări și observații minuțioase. Cercetătorii de la Avicola Constanța (iată deci o întreprindere avicolă de stat cu fermă de cercetare și producție) au reușit omologarea unei rase și pregătirea altora pentru producție. Ferma 6 Moș-

I.A.S.-ul era o unitate fruntașă, renumită în județ, și dacă ar fi fost slabă „mai dădeam eu din coate și se cunoștea ceva”, dar așa e mai greu să păstrezi un pisc decît să-l cucerești. Cert e că de la venirea sa a început și campania cartofului. Asta a însemnat în primul rînd investiție, iar în agricultură, investiția presupune și un anumit risc. Terenul a fost pregătit cu 55 tone îngrășămintă organică la hectar și, însumind 1 800 de lei pentru fiecare din cele aproape 400 de hectare cultivate cu cartofi se adună o sumă considerabilă. S-au adăugat, după cartare, îngrășămintă chimică și erbicide. Lucrările agricole s-au dovedit și ele de aceeași înaltă calitate. În toamnă, s-a făcut o arătură adîncă cu scormonitorul pentru a se afina pămîntul. S-a procedat cu mare grijă la pregătirea mașinilor. Un reglaj fin impunea probe și dozări în consecință. Și în primul rînd e nevoie de oameni cu experiență, pentru că e o mare artă să calci pe aceeași urmă. De la plantare s-au urmărit toate perspectivele: incolțire, lăstari, stăgnări. S-a adoptat o tehnologie specială impusă de condițiile pedoclimatice. Un rol important l-a avut o parcelă de studiu și avertizare, aflată direct sub controlul Institutului de Protecție a Plantelor. Imediat ce apărea un virus sau un dăunător, se acționa eficient pe tot terenul.

Dar hotărîrile tot aici, la Codlea, s-au luat. Au fost și momente de cumpănă, recunoștea inginerul Tohăneanu. Pe la începutul verii ni s-a părut creșterea plantelor prea luxuriantă. Credeam că o să avem multă frunză și puțini tuberculi. Din fericire, s-a dovedit doar o impresie care s-a infirmat pe parcurs. Plantele erau atât de viguroase încît ne înșelaseră chiar și pe noi. Dar mai greu a fost pe la începutul primăverii cînd s-a pornit o invazie de afide. Erbicidul, în cantități mari, are tendința să creeze pelucă și sufocă plantele. Firește, nu le puteam lăsa la discreția insectelor. Ce e drept, am riscat. Nici mana nu ne-a iertat. Și pe ea am învins-o. Cartoful e ca un fel de sugar flămînd, remarcă cei doi interlocutori. Cere multă îngrijire și hrană abundentă. Dar mai există și intuiția noastră de agricultori cu ochii atenți la cer și la pămînt. Dacă simțim că miine plouă, facem azi o stropire. Toate amănuntele acestea, uneori mărunte, nesemnificative se adună și se materializează în producții record. Așa se face că recoltele au sporit constant și o pînă generală era că ele nu mai pot cobori.

Am vizitat un uriaș siloz de cartofi. Și aici aceeași grijă și responsabilitate. Cartoful creează mari probleme la depozitare, „lucrează”, cum spun agronomii, adică emană gaze și se depreciază ușor. Afară erau sub -20°C și ventilatoarele lucrău de zor. N-ăș putea spune că în siloz era un paradis, dar oricum o temperatură acceptabilă, prielnică păstrării seminței pentru acest an. Se luaseră și măsuri de securitate pentru cazul unei pene de curent sau al unei căderi și mai mari de temperatură. Prea multe sînt operațiile de recoltare, a intervenit inginerul Tohăneanu, șocurile repetate dăunează enorm cartofului. Ne doare sufletul cînd vedem un cartof lovit. Deși eu sînt adeptul mecanizării totale, aici trebuie să cooperăm mai bine industria pentru o mașină cu dispozitive flexibile dar precise.

Aș fi încheiat cu ideea că a fost un an bun pentru I.A.S. Codlea, dar directorul Iuliu Pop a insistat să mai adaug și alte aspecte. Mai întîi că înaltul titlu de Erou al Noii Revoluții Agrare nu este al lui ci aparține în egală măsură și inginerului Ioan Tohăneanu și șefului secției mecanizare Marcel Vlădășeanu și mecanizatorilor Radu Grama, Nicolae Drăguleș, Mihai Pall, Petru Pană și altor fruntași între fruntași. Mai apoi că dacă ar fi prins o ploaie ar fi obținut nu 50 tone la hectar ci 60, iar la anul precis le vor obține. Și în sfîrșit că I.A.S. Codlea este profilat și pe zootehnie unde, la fel, are rezultate foarte bune, că porumbul, deși pe suprafețe mici, a avut peste 20 tone la hectar, iar legumele vor atinge cînd recordurile cartofului. Așadar înaltul titlu de Erou al Noii Revoluții Agrare a confirmat doar o secțiune a muncii de aici, fiind o premisă pentru rezultatele și premiile viitoare.

IULIAN COSTANDACHE

și cîmpia în zadar se străduiau să-i înghită sub frigul iernii. Porumbul și vitele nu tîin seama de sărbători, de duminici, de vreme rea sau bună.

VICTOR NIȚA

nică, bine organizată, ca și menținerea aceluiași nucleu de conducere de peste două decenii (ing. Niță Stănescu — director tehnic, economistul Gh. Stan — contabil șef, ing. Toma Popescu — inginer șef) sînt numai o parte din explicațiile eficienței la care a ajuns Avicola din Constanța, singura care a reușit să realizeze o producție medie de 282 de ouă pe cap de găină. Sună mai frumos 20 de tone de oțel, dar să obții într-un an 282 de ouă de la găini care nu seamănă cu găina moșului și nici cu a babei și, pe deasupra, numără o jumătate de milion (numai cele de ouă) nu-i ușor lucru și cere o groază de truda. Conform dicționarului și e mult mai greu să schimbi un om, decît să-l corijezi, spus de director, fiecare, de-a lungul anilor și-a găsit locul potrivit. Și pentru că tot este vorba de eficiență, care se regăsește direct în viața oamenilor, la Avicola Constanța sînt zece, poate chiar sute de oameni care lucrează în această unitate de aproape două decenii, deși litoralul cu ademînirile sale e ceva mai încolo de poarta întreprinderii.

Și pentru că tot a prins aripi, acum, la început de an, la Avicola din Constanța se bate moneda zilei de miine. Se află în pregătire o investiție pentru 5 500 de tone de carne de pasăre la Medgidia, un complex pentru rațe și gîște la Dorobanțu, se pregătește și dublarea capacității pe platforma de la

CORNEL NISTORESCU

Recordurile oamenilor modești

Încă de la început a ieșit la iveală o mare diferență de temperament, de vorbă, de abordare a problemei între Iuliu Pop, directorul I.A.S. Codlea, și inginerul Ioan Tohăneanu, șeful fermei nr. 1. Da, spunea Iuliu Pop, nefiind sigur dacă zimbește sau bravează, titlul de Erou al Noii Revoluții Agrare n-a fost chiar o surpriză pentru noi. Firește, titlul acesta, instituit din inițiativa secretarului general al partidului, e un imbold extraordinar pentru munca noastră, declara inginerul Tohăneanu, dar eu, personal, nu mă așteptam să-l obținem. Amîndoi erau însă de acord asupra faptului că rezultatele din anul acesta

n-au fost o întimplare, ci au fost rodul mai multor ani de căutare, acumulări de experiență și muncă îndrîjită.

Deși zona este ideală și există o tradiție în Țara Birsei, cartoful este o plantă delicată, pretențioasă, în permanență expusă bolilor și dăunătorilor, reclamînd o atenție deosebită și multă, multă muncă. Responsabilitatea este cu atât mai mare cu cît aici se plantează exclusiv soiuri de sămînță ce se livrează în toată țara.

Iuliu Pop a venit la I.A.S. Codlea prin '84, mai întîi, ca inginer-șef. În anul următor a fost numit director și cum recunoștea el „mi s-a părut căciula cam mare”. Adică

Să zbori în fiecare zi

Cînd spui Avicola Constanța nu spui mare lucru. Celor mai mulți locuitori ai județului, întreprinderea nu le amintește decît de grupurile de hale imprăștiute pe cîteva sate, pe teritoriul a opt comune și cinci orașe. Cei care au rude sau lucrează în această unitate poate că știu ceva în plus. Dar cei mai mulți nu știu nici măcar unde e sediul. Am întrebat cîțiva oameni și toți au ridicat din umeri sau mi-au spus adrese cu totul aiurea, trimițîndu-mă fie la Mangalia, fie la Mihail Kogălniceanu, fie pe o stradă din Constanța. Dar dacă spui domnului Shaver din Canada despre amintita avicolă constanțeană, imediat îți spune, Agigea! Domnul Shaver este cel mai mare crescător de pui din lume. E bătrîn și de-a lungul anilor a pus la cale o complicată rețea de creșterea păsărilor, cu sute, poate chiar mii de ferme. Și între motivele vizitelor sale în România, un-l privea și această întreprindere, posesoarea celei mai mari genoteci din lume. Dar pînă la povestea acestei genoteci unice mai este puțin. Dacă trimiți un talon de abonament la o revistă internațională de specialitate, există riscul să nu primești nici un răspuns, chiar dacă ai indicat corect toate datele referitoare la domiciliu, profesie și loc de muncă. Dacă precizezi că lucrezi cercetător la întreprinderea agricolă de stat Avicola Constanța nu peste multă vreme vei primi fiecare număr al respectivei publicații cu o punctualitate mai mult decît surprinzătoare. E și în interesul domnului Shaver cît și al amintitei reviste de specialitate un semn de considerație față de performanțele acestei instituții nu foarte cunoscute. Am aflat de ea parcurînd lista unităților distinse cu înaltul titlu de Erou al Noii Revoluții Agrare pe care apare alături de alte două uni-

tăți similare din Slobozia și Bacău. Abia după ce descinzi la sediul întreprinderii, lucrurile prind contur și se limpezesc, fiind menite să îți creeze o stare care depășește cu mult limitele unei surprize. În anul 1963, cînd inginerul Mihai Mihailov lucra ca inginer șef la această unitate, avicola producea cam un milion de pui pe an, ca în 1986 să ajungă la 16,5 milioane. Ce s-a petrecut între timp și ce se ascunde în dărătul emblemei cu un cocoș țanțos în mijloc. Dincolo de umorul pe care îl presupune simplul enunț verbal „o găină”, cîteva milioane de păsări, chiar spunîndu-le găini, presupun o muncă organizată, serioasă, chiar grea, migăloasă și plină de riscuri, de bălăli purtate mereu, ziua și noaptea, anj la rînd. Presupun și cercetare, și abnegație, și pasiune, chiar dacă, așa cum spunem, nu e vorba decît de găini, iată de ce.

Dezvoltarea progresivă a întreprinderii care, față de 1963, a crescut de cinci ori, a condus la ideea amplasării fermelor în diferite localități, la distanțe apreciabile una de alta, spre a le feri pe celelalte de un eventual incident sanitar. Numai că amplasarea în diferite localități presupune fie multă alergătură, fie o organizare ireproșabilă, cu șefi de fermă pricepuți care să nu aibă nevoie în fiecare zi nici de drumuri pînă la sediu, nici de du-te-vino-ul conducere pentru toate nimicurile. Apoi organizarea unei aprovizionări ritmice cu furaje, care nu-l chiar atât de simplă în contextul distanțelor. Avicola Constanța, pentru a face față unui asemenea deziderat, are oameni care luni la rînd nu văd cum arată întreprinderea, ei lucrînd efectiv numai la fabricile de nutrețuri combinate care aprovizionează unitatea. După dezvoltarea tuturor fermelor, inginerul

Din inimi, urare:

Inaltă aniversare

Gloria patriei, a neamului este indisolubil legată de legendari eroi, de făuritori de istorii, de mari strategii ai luptelor seculare pentru triumful binelui și dreptății sociale, pentru înflorirea civilizațiilor, pentru dintotdeauna iubitele timpuri de pace, ca munca și truda popoarelor să-și culegă în liniște roadele. Noi, românii, avem un trecut istoric bogat în lupte, în cuceriri, făuritor de caznă și singe, cu sacrificarea atitor generații, cu pierderea atitor viteji, pentru neatinare și libertate, pentru unire și independență, pentru propășirea patriei, pentru eliberarea omului de jugurile impilărilor, pentru progres și lumină, pentru civilizație, bună înțelegere și pace.

Fără îndoială însă că trecutul istoric al românilor n-a putut să cunoască o epocă mai înfloritoare, mai glorioasă ca epoca pe care o trăim și pe care cu profundă recunoștință națională o numim EPOCA DE AUR NICOLAE CEAUȘESCU, epoca socialismului biruitor și a înaintării ferme, victorioase, spre comunism!

Sărbătorim întotdeauna la început de an ziua de naștere a bravului Bărbat, a glorioșului Erou, a celui mai cutezător fiu de români, luptător încercat, strateg îndirjit, clarvăzător inaripat, mesager, prin exemplare inițiative și fapte, al păcii în lume, pildă, indemn cuceritor, făuritorul EPOCII ce ne-a fost

dat s-o trăim, s-o clădim, s-o înălțăm ca popor liber, suveran, harnic și bun, vestitor de noi și noi primăveri.

Cuceririle socialismului românesc, evidența și realismul lor, sint și vor rămâne întotdeauna legate strins de numele tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, conducătorul iubit al partidului și statului nostru, de anii săi de viață prea zburcuiată, de anii săi de sacrificiu, de oprire, de anii săi de veghe și luptă, de gândire cutezătoare, revoluționară, de creație și muncă, de zămislire a unui Timp nou, a unei Societăți noi, a unei Conștiințe noi, a unui Romantism nou!

Acestei românești innoiri, datorate spiritului novator de vastă dimensiune și densă sinteză al celui mai iubit fiu al poporului român, îi putem întrevădea azi increzătorii viitorul, izbînda, gloria! Iată de ce și la această nouă înaltă aniversare gîndul de recunoștință și slavă ni-l înălțăm către ctitorul României moderne, adresîndu-i din inimă urări de viață lungă, de sănătate și fericire, de putere de muncă pentru a conduce mai departe destinele țării spre propășirea și gloria neamului românesc.

LA MULȚI ANI. IUBITE ȘI STIMATE TOVARĂȘE NICOLAE CEAUȘESCU!

GEORGE MOTOI ■

Sub a patriei stea

Din inimi, urare : în cîntec și grai,
în vorbele atoateștăpine,
în istoria scrisă pe macii din mai
și pe sacrele innuri, pe omături și grine

Fie-vă viața, fie-vă țara
ca bradul în munte — tot falnic și drept,
din Olt în Suceavă, pe Iza și Mara
mereu lumineze cuvînt înțelept

Și crez comunist, pe deplin temerar
ce asemeni corola-și desface
pentru noi revoluții, pentru oameni-Icari
pentru muncă, libertate și pace

În unirea de azi — Partid și Popor —
o epocă vie ctitorim suveran ;
ca-n datini străbune, încărcate de dor
rostim într-un glas : CEAUȘESCU,
MULȚI ANI !

VIRGIL DUMITRESCU ■

Cu dragoste și căldură

Adeseori, participînd la organizarea unor expoziții omagiale, prin care arta plastică se străduia să illustreze marile prefaceri ale României socialiste, să cînte uriașele împliniri ale epocii pe care cu mindrie o numim Epoca Nicolae Ceaușescu, am trăit sentimentul plin că în spațiul acelor expoziții se intrupa glasul însuși al țării. Cioplite în piatră, sau turnate în bronz, dăltuite în marmură, sau transpuse în limbaul mirific al culorilor, marile personalități istorice ale neamului, eroi pentru care libertatea și propășirea patriei au fost cel mai înalt și nobil ideal, erau înconjurate de izbînzile unui timp pe care, desigur, l-am visat, spre care au năzuit pururi. Văzută prin ochiul artistului contemporan, România socialistă este o țară a luminii, a rodniceii, a belșugului, o țară a păcii, o țară al cărei chip este opera însăși a întregului nostru popor care traduce în faptă, zi de zi, politica partidului, prețioasele indicații ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, eroul și ctitorul României contemporane, comunistul și patriotul înflăcărat, revoluționarul ce și-a închinat întreaga sa viață cauzei poporului român, construirii socialismului în țara noastră. Admirînd și omagiînd înaltele calități pilduitoare cuprinse în distinsa sa personalitate, artiștii plastici l-au văzut, adeseori, în operele lor, în mijlocul vieții, al vasterelor șantiere, în necuprinsul ogoarelor, dialogînd ardent și mobilizator cu toți oamenii muncii, sfătuiindu-se cu ei, oferindu-le soluții îndrăznețe, realiste și, totodată, profund vizionare, cu adevărat revoluționare pentru continua înflorire a patriei. Cu aceste gînduri de adîncă prețuire, mă alătur tuturor celor care acum, în pragul aniversării zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al poporului român, îi urează, din adîncul inimii, cu dragoste și căldură, tradiționalul „La mulți ani !”, multă sănătate și putere de muncă pentru propășirea însăși a României socialiste.

COSTEL BADEA ■

Trinitate românească

Purtăm în inimi zări ce ne-nvățară
De unde-ncepe dragostea de țară
Ne crește vatra cit eternitatea
Partidul — Ceaușescu — Libertatea !

Uniți, noi ne urmăm Conducătorul,
Durînd prezentul demn și viitorul.
Boltiri de lumină să se deschidă
Turnăm în mări de-argilă cărămidă !

Pe trunchiul vechi mlădița să-nflorească
În fiecare vatră românească
Ne sint și călăuza și făclia
Partidul — Ceaușescu — România !

AUREL D. CĂMPEANU ■

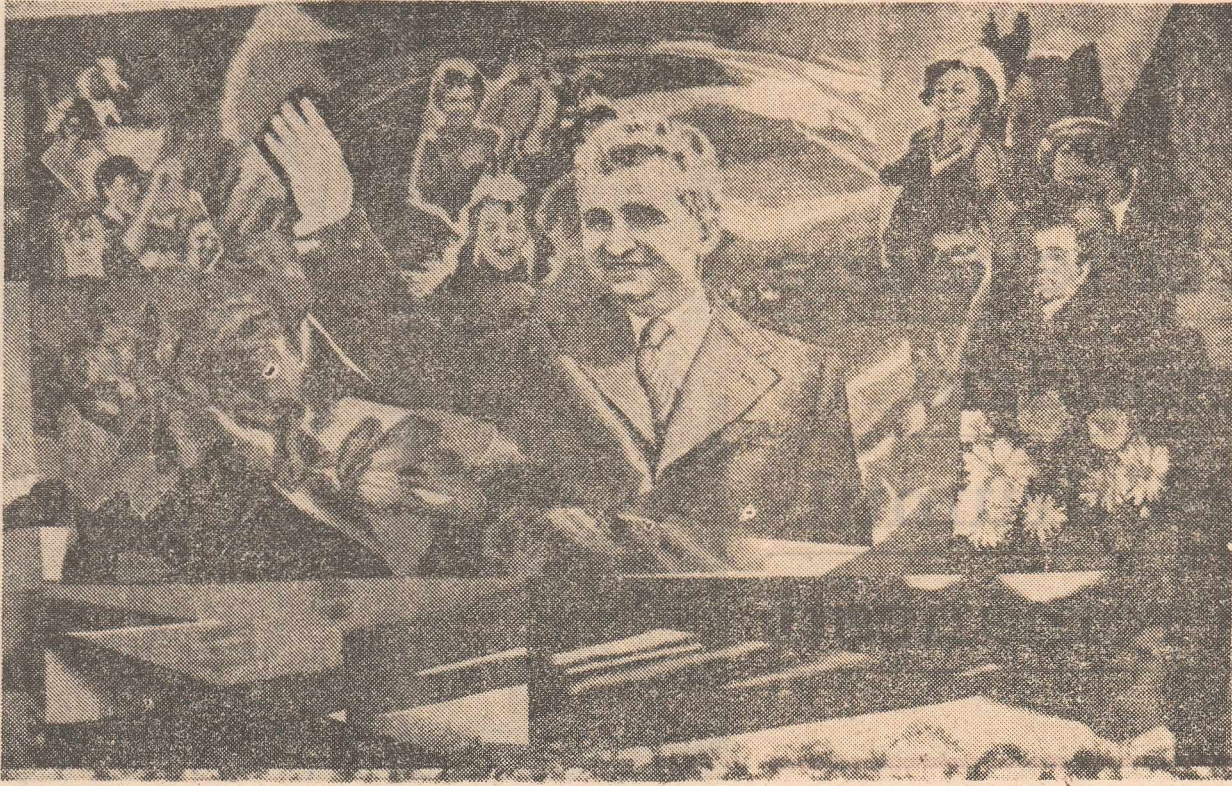
O sărbătoare dragă

La începutul fiecărui an, sărbătorim cu drag o zi importantă pentru toți cei care trăiesc pe pămîntul românesc : ziua de naștere a celui mai iubit fiu al națiunii noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România. E o zi în care gîndurile ni se îndreaptă cu toată recunoștința și cu profund respect spre acest ales al poporului, întru-chiparea virtuților sale cele mai nobile, a cărui viață exemplară înseamnă o permanentă și fără preget luptă pentru îndeplinirea tuturor idealurilor noastre de libertate și independență, de progres și prospe-

ritate, de fericire. E ziua în care întreaga suflare românească omagiază din adîncul inimii pe revoluționarul încercat și intransigent, perfect implicat în problemele grave ale omenirii, cărora le caută soluții conforme cu cele mai nobile aspirații umaniste. E firesc, deci, ca, printre toți cei care, indiferent de locul lor de muncă, îi adresează urarea de „La mulți ani cu sănătate” stimatului nostru conducător, să ne aflăm și noi, artiștii, a căror împlinire în acești glorioși ani a atins trepte nebănuite odinioară, spre slava veșnică a patriei române.

ELENA DACIAN ■

În cîntec și grai

Zi de aleasă semnificație

Aruncînd o privire de ansamblu asupra muzicii românești, cristalizate în ultimele decenii și, mai cu seamă, în **ultimele două decenii** — vom putea remarca, plini de mîndrie și cu o legitimă satisfacție că, în toate domeniile lumii Euteroei au avut loc impresionante salturi calitative!

Să începem cu arta interpretativă; în acest climat fremătător, au atras atenția, atît în țară cît și peste hotare, un mare număr de instrumentiști și cîntăreți, prin harul lor, dar și prin solida pregătire profesională, valorificîndu-se la un apreciabil nivel de măiestrie atît, lucrările românești cît și cele universale.

În ramura muzicologiei se poate vorbi de articole, eseuri, studii și cărți — unele supradimensionate — legate de trecutul nostru muzical, dar și de problemele estetice ardeente ale actualității. S-au tipărit, în ultimele două decenii, mai multe compozitii, cărți și studii asociate problemelor din trecut decît în aproape toată istoria muzicii noastre.

Pedagogia românească a progresat enorm, încît elevii și studenții acestei țări au obținut un foarte mare număr de premii naționale și internaționale, în centre muzicale de o îndelungată tradiție.

Compozitorii acestui nou profil de epocă au dat la iveală

multe creații, variate ca stil, dar unite prin acel etos comun pe care-l conțin din plin, reliefindu-se o armonioasă unitate în varietate, un raport echitabil între tradiție și inovație între național și universal, dar mai ales între etic și estetic.

Cînd rostim cuvintele **muzică românească și pace**, de fapt pronunțăm cuvinte pleonastice, deoarece eufonia acestei țări a vibrat, vibrează și va vibra în consonanță cu acea miscătoare simfonie a bunei învoiri dintre toate neamurile pămîntului. Cu atît mai mult, nouă, exponentii lumii cîntecului, cu rezonanțe multiple, ne revine nobila misiune de a transforma lumea orfică într-un îndelung **proces de educație patriotică**, de a-i face pe oameni mai buni, pătrunși de vocația generozității, precum și a muncii fecunde, contribuind în acest fel la progresul societății în care viețuim.

Acestea sînt gîndurile care mă frămîntă cînd scriu aceste rânduri, despre această zi de aleasă semnificație, — intim legată de figura-simbol a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului, Președintele țării noastre, ctitorul României contemporane, în care o civilizație nouă își găsește liantul într-o nouă cultură, solară, făcută de oameni pentru oameni, pentru pace și bunăstare.

DORU POPOVICI

Simbol al împlinirii creatoare

rile țării, din nord în sud, din est în vest.

Au trecut de atunci peste douăzeci de ani. Au avut loc congresele al X-lea, al XI-lea, al XII-lea prin care orientările și tezele tovarășului Nicolae Ceaușescu au ridicat etapa cu etapă România pe noi trepte de dezvoltare. Și iată că documentele celui de-al XIII-lea Congres care-și întinde razele de lumină pînă dincolo de frontierele milenului trei, sînt menite a o propulsa pe cîm și mai înalte, situînd-o la finele actualului cincinal în rîndul țării lor cu o dezvoltare economică medie. Principalele izvoare: munca, învățătura, știința, cultura, formarea și modelarea omului nou, constructorul noii României comuniste. Tocmai de aceea tovarășul Nicolae Ceaușescu atrăgea atenția că toate planurile, programele noastre nu pot fi gîndite fără a fi luat în considerare factorul uman, ca element ce deține rolul hotărîtor al progresului. Într-o epocă în care dezvoltarea tumultuoasă a forțelor de producție dinamizează întregul proces social. O epocă, într-adevăr, de o extraordinară efervescență a ideilor în toate domeniile ști-

inței și tehnicii, determinînd profunde mutații în modul de viață și de muncă al nostru, al tuturor, impunînd un alt nivel de pregătire, care să permită o rapidă adaptabilitate la noile unelte de lucru, mereu alte e, mereu mai perfecționate. Cum suma cunoștințelor ce se cer dobîndite crește fără încetare, societatea devine o școală în care toată lumea se compune, dialectic, din profesori și elevi.

Odată cu urările de mulți ani adresate tovarășului Nicolae Ceaușescu, oamenii muncii, oamenii de știință, de artă și cultură i-au transmis gînduri alese de prețuire tovarășei academicienei doctor inginer Elena Ceaușescu pentru sprînjul neprecupelit adus în slujba înfloririi științei și culturii românești. Știința, cultura, artele au devenit astăzi factori de bază în întreaga noastră dezvoltare. Programul partidului însuși are la bază o privire științifică, dialectică asupra dezvoltării societății.

Țara este astfel ca o casă, ca o gospodărie la care îți, la care contribuie tu însuși și prosperi. Muncești, înveți, aspiri, îți pui în valoare întreaga capacitate de creație fiindcă faci parte dintre membrii marii familii. Noi trăim acum sub conducerea Partidului Comunist Român, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu un timp istoric, o epocă de aur. Casa noastră care ne e patria va fi, astfel, mai bogată, mai plină de prestigiu în lume.

VASILE BĂRAN

Întemeietor de țară

1.

*În materia însăși
a istoriei poporului român
și în esența însăși
a poporului român*

NICOLAE CEAUȘESCU

este un adevăr.

Ca o înaltă auroară.

2.

*Cu ochi iluminați lăuntric
priviți aceste oraculare
deveniri în revoluție;
ci trăiți,*

*în adîncul fremătător
al Clipei*

revoluția:

de sine,

de țară-n rotund,

de viitor

la puterea absolută a viitorului.

Căci,

iată,

Întemeietorul

își lasă pecete

numele său

în ctitorii neoașe:

NICOLAE CEAUȘESCU

este un drept adevăr.

Ca o revoluție

în întemeiere.

3

*Dar fapta LUI,
ea însăși*

este ca o întemeiere

de țară

și de izvoade de țară

limpezindu-se

cu mari,

pirguiti

luceferi de ziuă

și de piini în care griul

are un murmur

de cosmos

și de iubire.

NICOLAE CEAUȘESCU

este un clarvăzător adevăr.

Ca un veșnic crug de Carpați.

4

Și va fi astfel,

să vă aduceți aminte

voi,

cei ce vă veți întrupa

izvorîndu-vă

după această vreme-n care

făr' de prihană, ne-am ridicat

din noi înșine

smulgîndu-ne timpul

din sînge

și așezîndu-ni-l,

ca pe-un mortar de ere,

în columne:

un bărbat a venit

din sorgîntea

unui neam străvechi,

cu neamul întreg pe suflet

— dulce sfîntă zestre de aur —

și la sfîrșitul unui veac

de cumpeni cutremurate,

și la sfîrșitul unui

nesfîrșit mileniu

a întemeiat

în revoluție

Noua Istorie a Românilor.

Așa cum,

din veac în vecie

voievozii ctitori,

la Tîrgoviște,

în Scaunul domniei lor,

de strajă,

întemeiau

eliberată

Țară Românească-n Unire.

GEORGE COANDĂ

„Așa cum ne-a arătat președintele țării...”

Politehnica bucureșteană relevă cu mândrie și recunoștință drumul afirmării școlii românești

La dezvoltarea impetuoasă a economiei naționale de-a lungul ultimelor două decenii, un factor propulsor de maximă importanță l-a avut și îl deține în permanență interrelația laborioasă, sistemică, dintre învățămînt, cercetare și producție. Această idee-program, născută din inițiativa și prin viziunea prospectivă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, își derivă sensurile majore și motivația axiomatică din conceptul fundamental al legăturii indisolubile dintre teorie și practică, vorbă și faptă, piatră unghiulară și deviză-datorie pentru întreaga politică economică și socială desfășurată de Partidul Comunist Român, de secretarul său general. Principiul unității dintre teorie și practică, a ținut să sublinieze președintele României, presupune și înțelegerea profundă și originală a rolului și statutului social al științei și învățămîntului, văzute întotdeauna prin prisma legăturii lor organice cu producția materială, cu viața socială în general. Este ceea ce viața, prin practică socială, a confirmat la scara realității, conlucrarea dintre învățămînt, cercetare și producție relevîndu-se pe fiecare domeniu în parte, cit și prin influențele dominante, eficiente de retroacție pozitivă.

Structurată pe aceste noi principii realiste, școala românească a cunoscut cei mai fertili și luminoși ani din întreaga sa istorie. Astfel, de la un an la altul, dascălii, elevii și studenții din România au înțeles tot mai mult, prin propria lor activitate, că devin membri activi ai unei societăți în continuă dezvoltare, că trăiesc prin însuși procesul instruirii toată gama de probleme ale economiei, că amfiteatrul în care lucrează inginerul de mine este chiar uzina, iar pentru agronom, ogrorul. O mărturie, un exemplu concludent în această privință îl constituie desigur și Institutul Politehnic din București, cetate — universitate de proporții impresionante, vast laborator al inteligenței creatoare cu largi reverberații în cimpul științei românești, al producției de bunuri materiale. În rindurile ce urmează vă propunem un scurt popas în această mare cititorie dedicată învățămîntului superior românesc, acum în preziua unei mari sărbători de inimă și conștiință a națiunii noastre, aniversarea zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, o sărbătoare în haine de lucru dar care, ca în fiecare an, prilejuieste poporului român, odată cu înălțătoarele sentimente de bucurie, stimă și grațitudine pentru conducătorul iubit, și o reevaluare a drumului parcurs. Gazdele noastre vor fi profesorii, decanii, studenții, din diferite facultăți precum și rectorul acestei mari instituții de învățămînt universitar.

La Institutul Politehnic din București — sintem informați de la bun început — își desfășoară activitatea în cele 10 facultăți peste 26.000 studenți și 1500 cadre didactice. Un veritabil orașel al tinereții și studiului intens, ctitorie reprezentativă a „Epocii Ceaușescu”, creată prin aportul nemijlocit, determinant al conducătorului partidului și statului nostru, atât de interesat de destinul învățămîntului național. Secretarul general al partidului a efectuat, de altfel, aici mai multe vizite de lucru, ce au constituit tot atâtea momente de referință pentru laborioasă activitate a miilor de studenți

și dascăli, aprecierile și recomandările înaltului oaspete caracterizîndu-se de fiecare dată prin realism și temeritate, prin analizarea judicioasă a situației de fapt, dar și prin temeritatea propunerilor, constituindu-se într-o permanentă călăuză, într-un veritabil instrument de lucru. „Tot ce s-a realizat în acești ani la Institutul Politehnic — ne declară profesorul dr. doc. Traian Demian, prorector al institutului — este urmarea indicațiilor și recomandărilor președintelui României”.

Desigur, prima și cea mai mare îndatorire a acestui lăcaș de învățămînt este pregătirea viitorilor specialiști, pro-

motori ai noului în producție. Astăzi, Institutul Politehnic București se poate contrapune în ceea ce privește cercetarea științifică cu oricare institut de cercetări din țară. Cum au fost gândite lucrurile în domeniul cercetării științifice se poate vedea în contribuțiile Politehnicii bucureștene la marile obiective din țară. La Canalul Dunăre-Marea Neagră au fost concepute studiile privind gospodărirea complexă a apei în canal. Metroul bucureștean a beneficiat de proiectarea și realizarea circuitelor de cale și a sistemului de ceasoficare. La noi edificiile importante în construcții din capitală au fost ela-

borate studii privind sudurile de mare rezistență. Pentru centralele nucleare-electrice cercetarea a avut ca scop stabilirea metodelor de calcul și optimizarea proceselor termo-hidraulice din instalații.

Al doilea mare obiectiv pe care și l-a propus Institutul Politehnic a fost realizarea unor noi mașini și aparate, sau a unor părți componente importante. Microprocesorul și calculatorul personal M 216, concepție I.P.B., înseamnă astăzi o producție de 50 milioane lei anual, microprocesorul „Amic” este, deasemenea o creație a colectivelor de cercetare din politehnica bucureșteană. În urma unei recente indicații a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în sectoarele calde ale marilor uzine ale țării s-a trecut la perfecționarea sistemelor de lucru, prin automatizări și modernizări. Colectivele de specialiști au cuprins în munca de cercetare un număr mare de cadre didactice și studenți politehniști, așa încît, noile sisteme de automatizare complexă din sectoarele calde ale giganților industriali „23 August”, „Republica”, Intreprinderea de Mașini Grele București, sisteme ce au mărit productivitatea muncii cu 400 la sută, cuprind în mare măsură proiectele și concepțiile profesorilor și studenților, expresie concludentă a conlucrării învățămîntului cu cercetarea și producția. Exemplele nu se opresc aici. La Institutul Politehnic din București au fost realizate decodorul pentru tastaturi senzoriale, circuitele integrate cu afișaj analogic și tranzistoarele cu efect de cimp.

În timpul vizitei de lucru întreprinsă de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Catedra de mecanică fină din institut, — în 1982 — colectivul de cercetători prezenta secretarului general al partidului ultima creație a aceluia an, roțile dințate necirculare, cu largi aplicații în petrochimie, importate pînă la acea oră cu 100 dolari perechea. Apreciind realizarea colectivului de profesori și studenți, tovarășul Nicolae Ceaușescu a dat indicația ca aceste roți dințate necirculare să se fabrice în țară. Astăzi, la Uzina de mecanică fină există o producție de serie mare, satisfăcînd cerințele petrochimiei românești.

Tot dintre realizările Catedrei de mecanică fină merită a fi evidențiate conceperea lagărelor cu aer pentru aparate, în care frecarea lipsește complet, înlăturîndu-se lubrifiantul și eliminîndu-se uzura, ca și realizarea tamburilor de imprimare. Sînt tehnologii care, după cum afirmă prorectorul Traian Demian „nu se vînd și nu se pot cumpăra cu nici un preț”, — tehnologii create în exclusivitate de institut.

Contractele încheiate de Institutul Politehnic bucureștean cu întreprinderi și institute de cercetare din țară au fost, numai în 1986, în număr de 700, ceea ce înseamnă o valoare de 205

Un drum de aspre lupte luminînd:

Unit cu țara-n fapte mari și-n gînd

(Poem la Ziua Eroului)

milioane lei. Luind în considerare și microproducția, I.P.B. a încasat anul trecut, introducând în fondul învățămîntului, suma de 181.284 milioane lei. Pe baza acestor contracte cu cercetarea și producția, învățămîntul politehnic a proiectat și a introdus în fabricație noi tehnologii, cum ar fi aceea a straturilor subțiri, dar și noi materiale. Fibrele de carbon, cu aplicații foarte largi, reprezintă o realizare nouă pe plan mondial, ca și ferofluidurile, utilizate la sistemele de suspendare ale lagărelor și ghidajelor. Tot la capitolul materialelor noi se înscriu și o serie de aliaje obținute la indemnul tovarășului Nicolae Ceaușescu, care în urmă cu doi ani le cerea studenților și cadrelor didactice să se ocupe de materialele necesare industriei electronice, aviației și centralelor nucleare. În urma cercetărilor întreprinse, s-au obținut, printre altele, aliaje de titan și zirconiu, folosite la centralele nucleare-electrice, cu economii valutare foarte mari, fonta de grafit vremicular compact, noi silicați tehnici (lianți, materiale refractare, plăci poroase, noi compuși chimici cu tehnologiile lor de fabricație), reactivi, odoranți de sinteză, conductori optici, materiale plastice. „Toate aceste realizări ale institutului nostru — a ținut să sublinieze profesorul Traian Demian — sînt, în exclusivitate datorate indicațiilor și îndrumărilor de care am beneficiat la fiecare vizită pe care am avut onoarea s-o primim din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu în ultimii ani. Planul nostru de dezvoltare științifică și dezvoltare tehnologică este aliniat marelui plan al țării, căci sîntem perfect conștienți de adevărul cuprins în vorbele rostite de secretarul general în iulie 1985 la Adunarea solemnă a Acade-

miei R.S.R., unde tovarășul Nicolae Ceaușescu a ținut să arate că „viitorul poporului nostru — ca și a altor popoare — este strins legat, determinat, de felul cum vom ști să acționăm pentru a ridica la un nivel superior întreaga activitate de cercetare științifică“. Conform concepției înaintate a președintelui țării, învățămîntul românesc este astăzi un avanpost în cercetarea științifică, ducind, prin tot ceea ce a realizat, la împingerea activității de cercetare înainte. Problemele abordate sînt mari, cu bătaie lungă. Din acest punct de vedere, a fost întocmit un grupaj de cercetări ce au în obiectiv teme deosebită importantă, de largă dezvoltare și orizont“.

Temele de cercetare, considerate programe prioritare ale Institutului Politehnic București, sînt numeroase și de reală însemnătate, la înfăptuirea lor contribuind toate catedrele institutului, cu sarcini exacte. În cadrul așa numitului program de roboți, au fost, deja, realizați roboții de sudare și de vopsire pentru întreprinderea „Semănătoarea“, sau roboții de montaj, ca și partea lor de comandă. Al doilea program prioritar — dar nu în ordinea importanței — cuprinde calculatoarele, în care soft-ul — partea de inteligență — revine Catedrei de calculatoare electronice, într-o strînsă colaborare cu Catedrele de automată și de tehnologie mecanică. Programul prioritar de tribologie (știința frecării) își are reazemul în preocupări de vechime, căci România este cunoscută în lume, îndeosebi pentru studii privind ungera pentru reducerea frecării și uzurii, la care școala politehnică bucureșteană și-a spus cuvîntul încă de la începuturi. Nu se pot omite nici programele de energie nucleară, de captare și in-

magazinare a energiei solare, programul de microunde — aplicația microundelor în tehnică constituind un fenomen relativ nou. Programul prioritar de cercetare intitulat „Interacțiunea radiației cu substanța“ își are și el resurse în succesele anterioare, căci, să nu uităm, primul laser românesc a fost conceput în această școală, iar programul de laseri se continuă, ajungîndu-se la puteri foarte mari. Institutul politehnic bucureștean are în atenție, cu prioritate, 9 programe de cercetare și 2 programe speciale, întocmite la indicația expresă a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Sînt profile într-un mers ascendent, niciunul neglijat, căci toate au o egală importanță pentru economia națională — și programul de mașini agricole și cel de mașini electrice speciale, ca și programele tehnologiei chimiei, metalurgiei, electronicii, tehnologiei construcțiilor de mașini. Numai în capitală colaborările pentru realizarea acestor programe cu întreprinderi și institute se ridică la peste 100. Această legătură, din zi în zi mai strînsă între învățămînt, cercetare, producție are la bază concepția revoluționară a secretarului general al partidului cu privire la întregul proces de formare și de educare a tinerii generații. În lumina acestei concepții, învățămîntul este programat să se dezvolte în deplină concordanță cu cerințele progresului rapid al economiei naționale, capabil să asigure formarea unor specialiști cu un larg orizont de cunoaștere, cu o temeinică pregătire profesională.

Fiecare vizită a secretarului general la Institutul Politehnic din București este o adevărată sărbătoare a întregii școli românești și un moment de referință pentru cadre didactice și stu-

denți. La deschiderea actualului an de învățămînt, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu a fost prezent în mijlocul profesorilor și studenților, transformînd tradiționala inaugurare a anului școlar, într-un fructuos dialog de lucru. Așa cum relatează prof. univ. dr. Fransua Alexandru, la Facultatea de electrotehnică au fost apreciate servomotoarele elaborate de curent continuu și fără perii, care rezolvă problema acționării mișcării de avans a mașinilor unelte din Programul național de dezvoltare a mașinilor unelte, aflate la nivel mondial din punct de vedere calitativ și al costurilor. Secretarul general a apreciat, deasemenea, dotarea de care dispune Laboratorul de mașini electrice, ceea ce permite depunerea unor eforturi în domeniul acționărilor electrice, în strînsă colaborare cu Ministerul industriei electrotehnice. Au fost evidențiate legăturile existente între Facultatea de electrotehnică a institutului și diferitele ramuri industriale care au nevoie de acționări electrice conduse prin microcontrolere electronice, ca și colaborările cu întreprinderi și institute din țară: I.C.P.E., Combinatul de hirtie și celuloză din Suceava, I.R.E.-Suceava, Combinatul minier Tarnița, Electrotehnica-București.

Pe baza orientărilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, în toamna trecută, Facultățile de Electrotehnică și Energetică au înființat un colectiv mixt de cercetare cu specialiști de la I.C.P.E., sub forma unei filiale a mai susamintitului institut bucureștean, avînd un plan propriu de cercetare, inclus în planul general al I.C.P.E.-ului. Se folosește astfel, experiența cadrelor din învățămînt în rezolvarea problemelor concrete ale industriei electrotehnice.

Tabloul activității de cercetare din Institutul Politehnic București nu poate fi, în câteva rînduri, decît palid conturat. Prin tot ceea ce realizează, studenții și cadrele didactice se străduiesc să răspundă cerințelor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care și la ultima sa vizită le-a adresat o nouă chemare: „Învățămîntul trebuie să se afile în primele rînduri ale luptei pentru nou, să fie un învățămînt revoluționar, care trebuie să tindă permanent spre tot ce este mai bun, să lupte pentru descoperirea de noi taine ale naturii, ale universului, să pună în serviciile omului, al civilizației tot ceea ce a creat natura — dar acum cu contribuția omului — mai bun în dezvoltarea generală a lumii!“

În activitatea lor de cercetare științifică — o îndatorire permanentă pentru dascăli, examen al vocației creatoare pentru discipoli — cadrele didactice și studenții au mereu în vedere — ne-au mărturisit în incheierea interlocuțiilor noastre — adevărul inexcusabil stabilit de tovarășul Nicolae Ceaușescu. „Nu putem merge înainte dacă ne mărginim să copiem, să reedităm ceea ce s-a făcut deja. Trebuie să pornim de la ceea ce s-a realizat pe plan mondial pentru a face noi descoperiri, pentru a merge înainte. Aceasta este știința nouă!“ Un gînd, deviză și călăuză pentru toți slujitorii învățămîntului universitar, mai încărcate de semnificații ca oricînd în aceste momente cînd țara întreagă, sărbătorindu-și conducătorul iubit, vîd în luminosul său exemplu, în activitatea sa revoluționară și în gîndirea sa vizionară chezașia împlinirii marilor deziderate de progres, echitate și democrație plenară.

LIANA MOLNAR ■

(Urmare din pag. 9)

1848, Unirea Principatelor din 1859, Independența din 1877. Una desprinzîndu-se din alta, un eveniment pregătindu-l pe celălalt, un șir de nestemate prinse într-o salbă strălucitoare.

Coloane de susținere a edificiului național ce se înalță tot mai frumos, tot mai impresionant. Care-și așteptau și prelindeau alte coloane pentru a-i asigura trînicia și vesnicia. Unirea cea Mare din 1918 a fost coloana cea mai importantă din toate cele de pînă atunci, prin trînicie și frumusețe. Operă a a celorlalte mase populare și vrednici conducători, împreună formînd poporul român, vișul căruia se împlinea după secole de sacrificii și jertfe. Aprecieri de pătrunzătoare interpretare a consacrat secretarul general celui mai important eveniment din istoria multimilenară a poporului român și a strămoșilor săi, cînd teritoriile românești

au fost unite într-o singură alcătuire de stat. „Rod al luptei maselor largi populare și a întregii națiuni a fost Marea Unire. Iar uriașele manifestări organizate în toate provinciile românești au consfințit voința de unire a întregii noastre națiuni, care a fost incununarea, victorioasă a luptei seculare a celor mai înaintate forțe ale poporului român din Moldova, Muntenia și Transilvania, a cărturarilor și marilor gînditori ai neamului, a activității desfășurate de elementele revoluționare, de militanții socialiști, a aspirațiilor și voinței întregului popor român“, a fost Marea Unire în viziunea tovarășului Nicolae Ceaușescu. „De aceea, a pune sub semnul întrebării justetea sau oportunitatea constituirii statelor naționale — răsuna glasul președintelui României — înseamnă în esență a face apologia dominației și asupririi, a nega rolul revoluționar, progresist al luptei

de eliberare a popoarelor. Aceasta înseamnă a nesocoti nu numai principiile socialismului științific, ci cele mai elementare concepții burghezodemocratice“.

Despre prezentul istoric

După cum fără independență nu ar fi fost posibilă realizarea unității național-statale, tot astfel fără înfăptuirea acesteia nu ar fi fost posibile împlinirile care au însemnat evoluția spre socialism a României. Nu ar fi fost posibilă revoluția de eliberare socială și națională din august 1944 „care a deschis calea unei dezvoltări noi, demo-

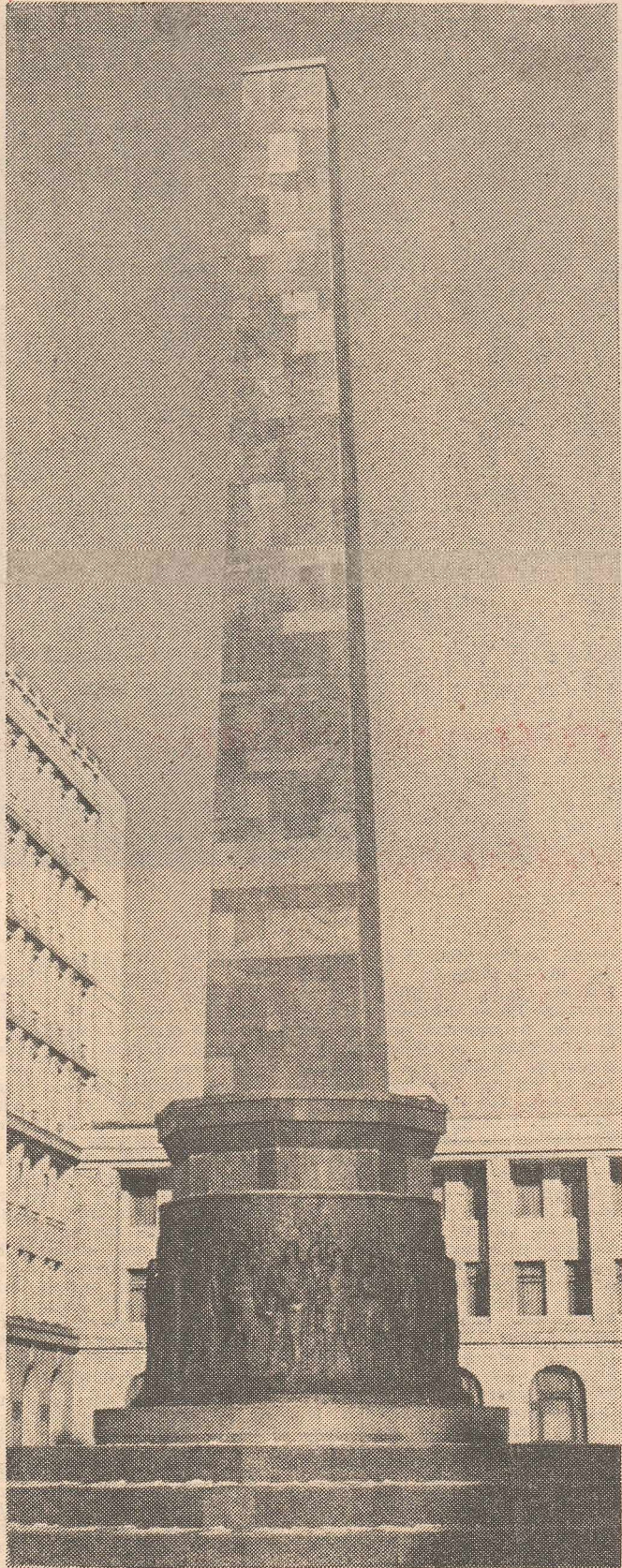
cratică și progresiste a societății românești“. România și-a dobîndit independența plenară, unitatea și suveranitatea iar poporul român și-a putut făuri în mod conștient propriul viitor, propria istorie.

Insemnătatea evenimentelor istorice se judecă nu numai pentru vremea săvîrșirii lor, ci deoptrivă pentru urmările prelungite în timp. Cu cît urmările evenimentelor sînt de mai lungă durată, cu atît însemnătatea acestora este socotită mai mare. Și efectele hotărîrilor Congresului al IX-lea și ale celor următoare nu s-au mărginit nici la cinci, nici la zece ani și nici la douăzeci de ani. Ele se prelungesc în timp peste decenii, deoarece analizate, verificate și confirmate de timp se regăsesc reinnoite, de fiecare dată la o treaptă superioară.

Cele peste două decenii de la Congresul al IX-lea al Partidului s-au înscris cu litere strălucitoare în istoria națiunii româ-

ne socialiste prin dinamica și clarvăzătoarea politică de pace a României, promovată cu neabătută și nedescămințită consecvență de președintele României Socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Politică de pace binefăcătoare pentru întreaga omenire și de liniște creatoare pentru creatorii de bunuri materiale și culturale din toată lumea. Politică unanim recunoscută și de toată lumea prețuită, cîștigîndu-și România și președintele ei un loc de mare cinste și de deosebită cinstitoare în lumea contemporană.

Fericirea poporului român și a omenirii pentru care luptă neîncetat președintele Nicolae Ceaușescu i-o dorim, împreună cu întregul nostru popor și cu toate popoarele lumii iubitoare de pace, din inimă și noi, cu acest prilej sărbătoresc, în deplină sănătate, aceeași putere de muncă pentru ridicarea României pe noi culmi de progres și civilizație.

„Eu privesc ca istorie națională istoria Moldovei, a Valahiei și a fraților din Transilvania“

Desfășurată sub semnul retragerii autorităților imperiale romane, ale necontenitelor năvăliri barbare, a lipsei unei forțe statale capabile să intre în atenția lumii civilizate, etnogeneza poporului român a constituit un proces dialectic îndelungat și complex. În ciuda vicisitudinilor istoriei, spațiul carpato-danubiano-pontic nu a constituit niciodată un gol de locuire la îndemâna năvălitorilor călări, ci a rămas hotarul natural al unui popor care a știut să-și apere cu strășnicie ființa și pământul. Așa cum se exprima secretarul general al partidului, „Vicisitudinile, suferințele nu au îngenucheat niciodată poporul — dimpotrivă, l-au călit, l-au sporit dragostea de țară, i-au întărit hotărârea de a nu ceda în fața nici unei greutăți, de a nu pregeta în fața nici unei jertfe pentru apărarea gliei“. Pe viguroasa rădăcină autohtonă geto-dacică, alături de limba, obiceiurile, mentalitatea și structura romane s-a format un popor — poporul român — moștenitorul legitim și unic al romanității orientale. Dănuirea sa multimilenară pe aceste meleaguri, atestată de straturile neîntrerupte de locuire, de păstrarea nealterată a unor străvechi datini și tradiții, de unitatea de limbă și a moravurilor sale, marile bogății acumulate prin munca tenace și pașnică a oamenilor au stîrnit, în toate timpurile, atît obiectul de admirație al contemporanilor

cit și poftele nesățioase ale cuceritorilor. De aceea, ca o fatalitate a istoriei, românii au fost mereu nevoiți să transforme plugul în sabie, să sară la fruntarii, pentru a-și apăra glia și neamul. Lupta însă i-a unit și mai strîns, jertfele n-au fost zadarnice și pe altarul patriei au răsărit mugurii biruinței. Idealul implacabil al românilor — unitatea și independența într-o singură patrie — avea, în cele din urmă, să fie atins.

Zorii epocii feudale au găsit poporul român în plin proces de cristalizare a unor formațiuni statale. Fenomenul este caracteristic întregii Europe, dar parcă nicăieri problema unității și a conștiinței de neam nu se pune cu atîtă acuitate ca pe meleagurile noastre. Nu a existat mare domnitor prin ale cărui fapte de arme, acte sau gânduri, nu a existat minte luminată sau acțiune populară care să nu fi stîrnit ecouri ale românilor din toate zonele locuite de ei. Astfel primul mare principe, Mircea, prin titlurile sale se considera, de fapt, succesorul moștenirii geto-dace. Idee destul de circulată în epocă, de vreme ce cronicarul bizantin Chalcocondyl îl numea pe domnul Moldovei, Alexandru cel Bun „principe al Daciei“. Titlu ce va fi acordat mai tîrziu de cronicarii poloni și lui Petru Rareș. Conștient de unitatea etnică și de interese, Bogdan al II-lea, tatăl lui Ștefan cel Mare, se adresa mai marelui într-o oști Iancu de Hunedoara „ca să-i fiu lui în chip de fiu... și domnia sa asemenea să ne fie părinte și orice îi va fi de trebuință din partea noastră, noi să stăm pe lingă domnia sa... și asemenea țara domniei mele și cu țara domniei sale să fie una“. Inșuși marele Ștefan „campionul creștinătății“, ani-

„Hai să dăm mîna cu mîi Cei cu inima română Să-nvîrtim hora frăției, Pe pămîntul României!“

mat de conștiința de neam, se străduia să refacă unitatea românilor. O dovedesc nu numai intervențiile sale în Transilvania și Țara Românească, cit și atitudinea tuturor românilor care îl priveau ca pe un eliberator. „Parcă al fost ales pentru cîrmuirea și apărarea Transilvaniei — îi scriau brașovenii, adăugînd — și muntenii te așteaptă suspinînd din greu pe Măria Ta“.

Niciînd însă în cursul evului mediu o acțiune mai energică, mai bravă și mai glorioasă nu avea să fie comparabilă cu cea a lui Mihai Viteazul. „Și hotarul Ardealului, pohta ce-am pohtit Moldova și Țara Românească“ nu era o deviză heraldică ci însăși idealul scump al românilor pentru prima oară înfăptuit. Așa cum remarcă Nicolae Iorga despre Mihai, „Prin el s-a restabilit nu numai o Dacie de hegemonie românească, ci toate legăturile pe care nici o schimbare a vremilor nu le putea rupe din legăturile firești care se formaseră și dezvoltaseră în curs de două milenii... Vorbînd și scriînd românește, cunoscînd bine toate rosturile neamului său, Mihai, nu putea să rămîie nesimțitor la rivirile românilor...“ Simbolul marelui domn avea să devină pilda generațiilor următoare, și întreg secolul pe care l-a deschis este marcat de încercări, mai mult sau mai puțin vizibile, ale altor voievozi spre o unitate românească. Stau mărturie legăturile, alianțele dintre ei, pregătirile febrile împotriva dușmanului comun. Este semnificativ în acest sens domnia succesivă a aceluiași domn în Muntenia sau Moldova, cit și frecarea dregătorilor dintr-un principat în altul, fenomen nemaiîntîlnit în alte state europene. Este ceea ce cu fierbinte patos exprima Nicolae Bălcescu: „Unitatea națională fu visarea iubită a voievozilor noștri cei mari care intrupară în sine individualitatea poporului spre a o manifesta lumii. Pentru dînsa ei trăiră, munciră, suferiră și muriră“.

Se ridică acum și glasul cărturarilor în căutarea originii comune a latinității și a unității istorice. „Românii — spune Grigore Ureche — citi se află lăcuiitori în Țara Ungurească și la Ardeal și la Maramoroșu de la un loc sintu cu moldovenii și toți de la Rim să trag“. Peste cîteva decenii, Miron Costin îl completează: „Locul acesta unde este acum Moldova și Țara Muntenască este drept Dacia, cum [Dacia este] și tot Ardealul cu Maramureșul și Țara Ol-

tului“. Mitropolitul Varlaam ține părește prima *Carte românească de învățătură* destinată „cătără toată seminția românească“, iar pricipiele Dimitrie Cantemir tratează în chip unitar istoria românilor, grăitor fiind chiar titlul integral al lucrării sale: „Hronicon a toată Țara Românească care apoi s-au împărțit în Moldova, Muntenască și Ardealul“. Peste Milcov, aceleași argumente le aduc cronicarii munteni dintre care se remarcă stolnicul Constantin Cantacuzino. Vine apoi rîndul fraților de peste Carpați să se ridice în numele „națiunii române“ așa cum va face în dramatica sa existență episcopul Inochentie Micu, Corifeii „Școlii ardelenne“, scriu primele istorii moderne, cu caracter științific, ale poporului român în care argumentează teoria continuității și a unității românilor. Ele sînt lucrări atît istorice, cit și politice și ideologice. Într-o *Scurtă cunoștință a istoriei românilor* Samuil Micu afirmă: „În toată Țara Ardealului românii cu mulțimea întrec pe toate alte neamuri. Iară în Țara Românească și în Moldova mai cu samă singuri românii sînt lăcuiitori“. Situație recunoscută atît de istoricii străini, cit și de generalii și funcționarii imperiului pînă la Iosif al II-lea. Și nici un argument de talia lui *Supplex Libellus Valachorum* nu va putea aduce dreptatea. Dreptatea putea fi cucerită numai prin luptă cum va face Horea.

Secolul al XIX-lea a ridicat pe o treaptă superioară nivelul conștiinței naționale. Deschis printr-o revoluție — revoluția lui Tudor — el va cristaliza suflul național cătără idealul sfînt, împlinindu-l în mare parte. În scrisoarea cătără moldoveni, Tudor îndemna: „Fiind de un gînd și într-un glas cu Moldova să putem cîștiga deopotrivă dreptățile acestor prințipaturi, ajutîndu-ne unii pe alții“. O ideologie unitară se dezvoltă acum, cuprinzînd toate aspectele vieții sociale. Orice acțiune de spirit se transformă într-un fapt politic. *Lexiconul de la Buda* al lui Samuil Micu ca și *Gramatica românească* a lui Ion Heliade Rădulescu devin îndreptare academice ale limbii vorbite de toți românii. În manifestul revistei *Dacia literară* Kogălniceanu afirmă: „țalul nostru este realizarea dorinței ca românii să aibă o limbă și o literatură comună pentru toți“, pentru ca tot el să rostescă în deschiderea cursului de istorie națională: „Toată această întindere unde se vor-

bește românește e patria mea... Eu privesc ca istorie națională istoria Moldovei, a Valahiei și a fraților din Transilvania“.

Momentul culminant de aplicare al acestei ideologii devine Revoluția de la 1848. Nu există program revoluționar, proclamație sau document capital în care să nu se afirme idealul românilor. „Noi vrem să ne unim cu țara!“ se strigă, la Blaj, din cele 40 000 de piepturi românești, în timp ce programa moldovenilor *Prințipiile noastre pentru reformarea patriei* cere unirea Moldovei și a Țării Românești, într-un singur stat neatinat românesc, iar presa muntenască proclamă: „Muntenii și moldovenii nu fac decît o singură nație, amîndoi poartă același glorios nume de români“. Unirea devine „cheia de boltă fără de care s-ar prăbuși tot edificiul național“.

În ciuda infringerii de cătără forțele reacționare externe, ideile Revoluției de la 1848 n-au sucombat. Dimpotrivă, ele au fost îmbogățite de experiența acestui mare eveniment istoric, au fost analizate, tratate și îmbrățișate de masele largi ale societății. Ca primă sarcină realizabilă a momentului respectiv, fiind cont și de conjunctura internațională, se întvedea unirea principatelor. Actualitatea momentului era magistral sintetizată prin cuvintele lui Kogălniceanu: „Dorința cea mai mare, cea mai generală, aceea hrînită de toate generațiile trecute, aceea care este suflul generației actuale, aceea care, împlinită va face fericirea generațiilor viitoare este Unirea Principatelor într-un singur stat, o unire care este firească, legitimă și neapărată pentru că în Moldova și Valahia sintem același popor omogen, identic ca nici un altul, pentru că avem același început, același nume, aceeași religie, aceeași istorie, aceeași civilizație, aceeași instituții, aceeași legi și obiceiuri, aceeași temeri și aceeași speranțe, aceeași trebuințe de îndestulat, aceeași hotare de păzît, aceeași dureri în trecut, același viitor de asigurat și, în sfîrșit, aceeași misiune de împlinit“.

„Unirea e actul energic al întregii națiuni române“

Fierbîntea lună ianuarie a anului 1859, spre care avea să-și îndrepte privirile viitorimea, avea să conducă la împlinirea

„Acel ce-n luptă grea se teme Nu stă între învingători Dar noi, uniți în orice vreme, Am fost, vom fi biruitori.“

osaturii idealului național, adică la realizarea Unirii între Moldova și Țara Românească. Deși pregătită ideologic și susținută de întreg poporul român, Unirea avea încă dușmani puternici care din orgolii sau interese meschine puteau periclita soarta țării. Însăși partidele unioniste erau divizate și încă nu se înțeleseseră asupra persoanei care să le reprezinte.

Evenimentele au debutat în Moldova încă de la 2 ianuarie cu o intrunire a unioniștilor. Se flutura chiar ideea alegerii unui prinț străin care, după unii, ar fi menajat orgoliile și ar fi contribuit la consolidarea externă a acestui act. Colonelul Cuza s-a dovedit cel mai vehement adversar al proiectului. În calitate de comandant al oștirii, el declara că „nu va lăsa armata să participe la o asemenea mișcare“. Părerile erau încă împărțite și poetul Vasile Alecsandri, care avea șanse considerabile la domnie, își anunța cu amărăciune și hotărâre atitudinea: „In seara asta sint hotărât să mă duc la reuniunea pregătită de partidul național pentru a le declara că este un spectacol rușinos acela pe care prin mizerabila noastră dezbinare îl oferim țării, că toate partidele trebuie să se contopească într-unul singur pentru a salva situația...“. În seara zilei următoare, a avut loc memorabila adunare pregătitoare în care partidul național și-a ales candidatul. După ezitări, dezbateri și discuții aprinse, a fost propus Cuza. Într-o atmosferă dramatică, în urma votării, Cuza a întrunit majoritatea. „Au jurat că a doua zi se va vota pentru el — notează ziaristul de Beyne. L-au chemat pe colonel care venea rar, reținut de funcțiile sale. Cuza vine. Este salutat ca domn“.

Ziua de 5 ianuarie i se părea unui contemporan „Zi frumoasă cu soare, tot orașul era în picioare încă de dimineață. Fiecare simțea că în acea zi are să se petreacă un fapt mare, care va lăsa urme adânci în istoria țării noastre“. Iar acest fapt mare s-a petrecut parcă de la sine, toți deputații votând în favoarea lui Cuza. Unanimitatea acțiunii românești a uimit Europa, stîrnind admirație și comentarii. Consulul britanic la Iași, Henry Churchill o explica prin presiunea maselor. Victor Place, consulul francez, remarcă: „alegerea lui Cuza este izbînda ideilor înaintate și liberale...“. În timp ce ministrul de externe al Austriei își exprima îngrijorarea: „Cuza a fost

ales domnia al Moldovei și va fi deasemenea și în Valahia“.

Vestea alegerii a strînit un uriaș entuziasm popular. După cum mărturisea Vasile Alecsandri, „timp de trei zile populația Iașului s-a datat la adevărate nebunii. Mase de oameni purtînd făclii și imagini alegorice parcurgeau străzile strigînd: Trăiască domnitorul!“ La București, ziarul „Românul“ din 6 ianuarie saluta evenimentul: „România de peste Milcov a numit în sfîrșit pe domnul ei și precum era de sigur, numele alesului a fost aclamat în toată România cu un singur vers: să trăiască Alexandru Cuza, alesul românilor!“.

În Țara Românească partidul național era mai slab, dar alegerea lui Cuza a produs o enormă presiune psihologică la București. A. Panu chiar l-a îndemnat pe noul domnitor să intre cu armata în Țara Românească pentru înfăptuirea Unirii, ceea ce în condițiile de atunci ar fi fost un gest necugetat. Un rol de apropiere în această conjunctură l-a avut delegația moldoveană, condusă de C. Negri, care în drum spre Constantinopol a poposit la București. Ea avea și misiunea „de a scruta ideea dacă este cu putință a veni la unirea țărilor prin alegerea domnului Moldovei de domn al Țării Românești“. La banchetul oferit în onoarea delegației s-a toastat pentru guvernul moldovean „care a știut a ridica cel dintîi stindardul național“. Dar influența hotărîtoare asupra climatului politic l-au avut masele populare. Mobilizate de deputații stîrnitori de jos, ele și-au impus punctul de vedere. Un contemporan descria astfel impactul mulțimii ca „o mare vie ale cărei valuri abia se putea mișca și care amenința să năvălească pe uși și ferestre în Camera ca să-și susție drepturile și principiul său“. Deși partidul unionistă muntenească avea bărbați aleși care să reprezinte cu cinste țara, alegerea aceluiași domnitor ar fi consolidat pe toate planurile actul Unirii. În acest moment cuvîntarea deputatului Vasile Boerescu s-a dovedit salutară: „Dar a ne uni asupra principiului Unirii, este a ne uni și asupra persoanei ce reprezintă acest principiu. Astă persoană este Alexandru Ioan Cuza, domnul Moldovei! Să ne unim asupra acestui nume și posteritatea ne va binecuvînta... și conștiința noastră va fi împăcată că ne-am împlinit o datorie sfîntă“. Cuvîntarea a produs o adîncă impresie, iar ale-

gerea s-a desfășurat într-o ordine desăvîrșită. Cu toate că s-a proclamat sub tensiune revoluționară, Unirea devenea un act perfect legal, fără fisură în fața Europei. Meritul revenea în mare parte maselor populare.

Unirea a produs un entuziasm indescriptibil la București și Iași, stîrnind emoție și freamăt în Transilvania, de unde românii priveau cu nădejde spre frații lor. George Barițiu corespondentul principalelor publicații românești *Gazeta Transilvaniei* și *Foaie pentru minte, inimă și literatură* relatea atmosfera sărbătorească din acele clipe: „După alegerea domnului Alexandru Ioan Cuza, se prefăcu capitala României într-o mare de făclii și lumini... O generală entuziasmăre cuprinse tot orașul care răsuna de urări“, pentru ca tot el să incheie emoționat: „faptul este atît de mare, bucuria atît de mare, încît pana tremură în mina mea și o lăs“. Increderea românilor din Transilvania în viitorul lor politic va fi immortalizată prin memoriul din 1860 adresat de A. Papiu Ilarian lui Cuza, din care cităm: „Românii din Transilvania, în împrejurările de față, numai în Principate privesc, numai de aici așteaptă semnul, numai de aici își văd scăparea“.

Unirea a dovedit un remarcabil simț de coeziune al națiunii române. Ea a fost actul fundamental în formarea statului național-unitar. Concretizată în jurul unei persoane, Unirea e însă realizarea unanimă a poporului. Așa după cum se exprima Kogălniceanu: „Unirea — eu nu recunosc nimănui dreptul să zică că — actul său individual, proprietatea sa exclusivă; Unirea e actul energetic al întregii națiuni române...“.

„Dorința de întregire a țării... nu e și nu poate fi în discuție“

Unirea a deschis calea marilor reforme care au contribuit la propășirea națiunii și a statului român. Dar ea nu a fost completată atîta vreme cît frații de peste Carpați se aflau în lanțurile robiei. Și toate gîndurile și acțiunile care au frîmțat epoca următoare s-au îndreptat spre ei și lupta lor dreaptă pentru libertate și întregirea trupului țării. Cu îndoială în suflet și speranță cuvînta profesorul Simion Bărnuțiu către studenții săi de la Iași:

„Considerați că sînteți voi mai fericiți decît celelalte milioane de frați ai voștri care nu se pot bucura de școalele înalte naționale, cum ne bucurăm noi în Iași și București, și vă purtați așa ca să formați o generație demnă de strămoșii noștri cei mari, demnă de un viitor mai fericit“.

Erau o dorință ascunsă și un îndemn patetic în spusele lui Bărnuțiu ce nu se puteau realiza atunci, în condițiile climatului european. Revendicarea drepturilor legitime s-a manifestat sub forma unor asociații și societăți a căror activitate culturală a desăvîrșit un contur ideologic. Astfel, în 1861, a luat ființă ASTRA, la Sibiu, care va juca un rol important în afirmarea identității naționale și înfăptuirea unității culturale ale tuturor românilor. În 1867, se înființează societatea *Transilvania* avînd ca scop „stringerea legăturilor de frăție între junimea studiosă din toate părțile României“. În 1871 se inaugurează societatea *România jună* care militează „pentru unitatea națională și culturală a tuturor românilor“. Comemorările unor evenimente din istoria românilor se transformă în adevărate demonstrații de afirmare a idealului național. Așa se întîmplă în 1871 la sărbătorirea mănăstirii Putna, unde se adună mii de români, manifestare în care autoritățile habsburgice văd o „propagandă pentru realizarea ideii Daco-României“. Un rol important l-a avut și presa. De o înaltă ținută morală și patriotică, de profundă simțire românească, presa, mai ales din Transilvania, a sprijinit izbînzile culturale ale românilor, a devenit o tribună politică, informațională și de dezbateri de prim rang. Nu fără teme, la aniversarea glorioasă a *Gazetei Transilvaniei*, Nicolae Densușianu sublinia: „*Gezeta*, timp de 70 de ani, a fost organul cugetărilor, convingerilor, suferințelor și speranțelor naționale ale românilor de peste Carpați. A apărat cu demnitate onoarea și drepturile poporului român, a strîns legăturile ce unesc pe frații din aceeași familie, a întărit puterea morală a națiunii și a transmis fapte demne de memoria părinților noștri“.

La sud de Carpați, se ridică steagul neatîrnării. Războiul și cucerirea independenței au dat un nou imbold românilor de pretutindeni. Rezultat al luptei înarmate sprijinită de întregul popor, dobîndirea independenței naționale a imprimat un avînt

considerabil dezvoltării economice și sociale a țării, a exercitat o profundă înriurire asupra întregii evoluții istorice a României. Exclamația lui Kogălniceanu, la 9 mai 1877, „Sîntem independenți, sîntem națiune de sine stătătoare... sîntem o națiune liberă și independentă“ reprezintă sinteza unui moment istoric cu adînci repercusiuni.

Între o luptă politică și o demonstrație culturală, românii din Transilvania își manifestau dezideratul lor secular. „Soarele nostru răsare la București“ scria pe frontispiciul revistei *Tribuna*, condusă de Ioan Slavici. Pentru ca Ioan Rațiu să declare fără cruțare în *Memorandumul* înaintat Curții de la Viena: „Plîngerile noastre, rîspîndite în toată Europa, ascultate sînt și recunoscute drepte și adevărate de toate națiunile și nu noi purtăm vina că opinia publică europeană a ajuns să recunoască că putred este ceva în statul acesta [austro-ungar]“. Era una din viziunile cele mai profunde care prefiguiau destrămarea imperiului multinațional socotit „închisoare a popoarelor“. Întîmplarea istorică prin care o parte a românilor aparțineau de alt stat nu constituia o fatalitate. Așa cum observa Barbu St. Delavrancea în acel moment, „Soarta, nenorocirile au putut despărți un popor, idealitatea lui însă a rămas identică. În acest înțeles, Carpații nu au despărțit ființa în două, ci i-au menținut integritatea ei, adăpostind în vremuri de urgie, pentru a revărsa mai apoi de o parte și de alta, aceeași odină, în aceeași limbă, mișcată de același geniu“.

În aceeași idee, cu fierbinte patriotism, militau socialiștii români. Făcînd distincția științifică între lupta legitimă de eliberare națională și naționalismul sovîni, ei se situau pe poziția forțelor celor mai înaintate ale societății, vizionari ale căror dorințe se vor împlini odată cu accelerația veacului nostru. Ireversibila lor credință a fost exprimată de cel mai incoruptibil dintre ei — Dobrogeanu Gherea: „Dorința de întregire a țării... nu e și nu poate fi în discuție. Într-o țară care are nenorocirea ca o parte din trupul ei să fie sub stăpînire străină, întregirea țării e o dorință comună tuturor cetățenilor. Această dorință e în afară de discuție...“. De-aici pînă la 1 decembrie 1918 n-a fost decît un pas. Un pas eroic, plin de privațiuni și de jertfe. Un pas al împlinirii noastre milenare.

IULIAN COSTANDACHE ■

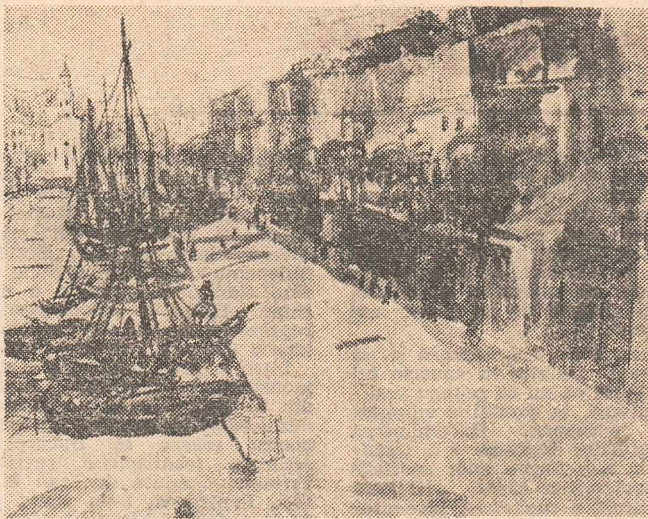
INSEMNARI DE LECTURA

Pe traiectorii inegale

O carte marcată de limpezi finalități memorialistice semnează Virgiliu Monda sub un titlu inspirat, *Viață și vis*. Am înțeles mai puțin precizarea de pe pagina de gardă, „Memorii de scriitor”. Nu se simțea nevoia acestui adaos fie și pentru că tehnica de comunicare a autorului mărturisea cu ce se ocupă. Dar să nu ne legăm de amănunte cind esențial este altceva.

Și anume firescul narației, disponibilitatea pentru reflecție și aduceri aminte, sinceritatea — în totul, genul de dinamică spirituală din al cărei exercițiu antrenant se constituie identitatea actului literar de retrăire, prin decuparea unor situații și ființomii aduse din trecut, în rimul alert al percepției curente.

Cred că marele câștig al volumului *Viață și vis* aici trebuie căutat: în raportul viu, autentic dintre temporalitate (mai mult sau mai puțin efemeră) și deschiderile ei vii, perfect complementare evocării intenționate. Totuși, voi formula o rezervă și încă de talie: dacă triumfă un bun gust în caracterizări, mai toate se păstrează într-un ton de generalitate aproape uititor. Virgiliu Monda își „prinde” rareori subiecții în situații ce favorizează percepția ananautului. Porretistica morală umezează fără abateri exprimări despre discreție, bună credință, afinități electice. Macedonski este teatral, Tudor Vianu amen, Lovinescu plin de echilibru. Delimitările nu au caracter anti-tetic, nici nu dăbuie ieșind din raza de interes dinainte acceptat. Paginile rămân apreciable cind trasează itinerarii turistic și culturale. Atunci autorul se transformă, nu evită lirismul, redescoperă monumente, percepții asumate, opinii admise cindva, pe cele grăbite corectându-le din mers. Spirit elastic, Virgiliu Monda are calificarea sufletească și cărturărească de a-și aduce la zi memoriile, de-camdată rămâne în pragul anului 1914. Pentru acest prim interval rămâne ca durabil portretul pe care îl „scoate” din numeroase atestări epistolare și observări nemijlocite privitoare la E. Lovinescu. Raportul cu animatorul cercetărilor „Sburătorul” și unul din mentorii criticii noastre literare ieșe din clișee, plasează dezvăluirile despre om, despre cărturar în zone de real dramatism. Esecul alegorii criticii la Academia, boala ce se profilează la orizont încă din anul 1933—1937 conferă amintirilor o încălțură particular-emoțională. Il cunoaștem mai bine pe Lovinescu — omul social și de interior. Amuzante, oricum pitorești în ordinea uma-ității, relațiile date despre statornicia criticului, legat de un cadru stabil de existență până în prezent, încet la o schimbare de adresă pivea operația mutării drept o dislocare, un zbuchim mai presus de suportabil. În atare situații Lovinescu se muta la

hotel, se izola, așteptând ca familia să-i semnaleze reîntoarea în cotidian, vreau să spun în obișnuit. Credibilitatea portretului realizat și densitatea observațiilor despre o figură — cheie a cultu și românesci motivează pe depin o lectură întru totul profitabilă, întemeiată pe exercițiu memorie active și receptivitate la impulsurile realității.

Dacă destinul nemilos a curmat cariera unui om cu proiecte la fel de admirabile pe cât i-au fost înfăptuirile, el n-a putut prefăce faima lui Lovinescu în legendă. A confirmat, în schimb, ceea ce și merită să fie minunata consonanță a criticului cu ideea sa despre demnitatea profesională: o indeletnicie deloc veselă, greu de învățat, cind interioritatea o preia ca să mărturisească nesfârșite dovințuri.

Este de la sine înțeles că romanul *Pavilionul de vinătoare* al lui Tudor Teodorescu-Eraniste amintește cititorilor virstnici de activitatea gazetarului democrat, remarcabilă prin claritatea pozițiilor și orientărilor de principiu. În roman (apărut postum), atari însușiri nu trec neobservate. Autorul împarte lumea personajelor sale în buni și răi; cunoaștem un boier Hristache, retrogard, mare latifundiar obtuz și pe fiul său Toma, călcându-i pe urme. La polul opus, un alt fiu, Radu, tinăr sensibil și onest, care din rațiuni de boală, dar și de incompatibilitate morală, intră în conflict cu autoritatea părintească. Mai apar și două femei, Sanda, soția lui Toma, năpăstuită în familie pentru că e de origine modestă, iar alături de ea, Odette, sora lui Radu, ca factor de timpore a ciocnirilor de interese.

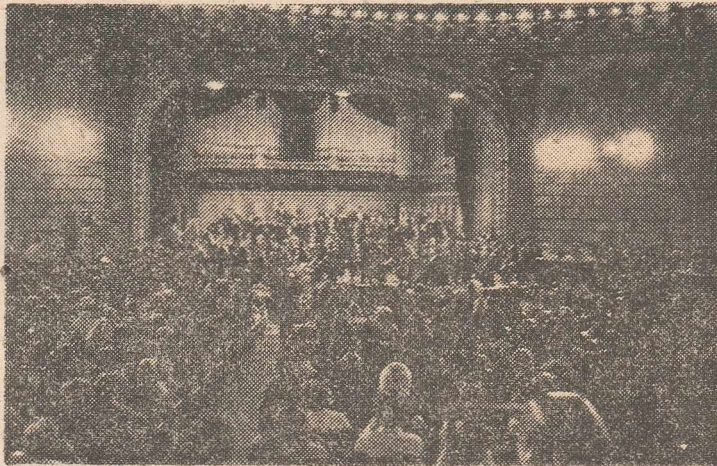
Romanul umezează de un număr de clișee conflictuale: are în schimb o bună intuiție de care umezează, din păcate, insuficient. Este vorba de o temă generoasă în romanul românesc: „a întoarcerii acasă”. Radu deschide romanul revenind de la Davos, unde a stat internat cîtiva ani ca să-si trateze tuberculoza, o moștenire pe linie maternă. Cum boala recidivează după cîtva timp este silit să revină în sanatoriul elvețian. Va lua drumul spre țară după război (sintem în 1920) dar spre surprinderea mea romanticul truce absolut telegrafic peste acest moment. Finalul romanului coincide cu expedierea reîntoarcerii lui Radu cu Hristache, tratată ca o scenă oarocare, lipsită de consecințe. Pare vădit că se profilează un moment de oportunitate pentru a despărți apele de pămînt. Cu atât mai mult, cu cât în desfășurarea narației polarizarea rămîne constant firul conducător pentru destine și pentru faptele de existență din care se inspiră desenul portretistic.

Punctul de plecare și dezvoltarea ulterioară ne dă teme și citim *Pavilionul de vinătoare* ca un roman tradițional. Nota personală se relevă în măsura în care subiectul se exprimă într-un raport de simetrie cu condiționările psihice. Acestea, la rândul lor, predetermină mecanismele de comunicare, asimilându-le la acel nivel de interdependență, grație căreia păstrează pregnanță sentimentul că apune o lume înainte ca o nouă formă procesuală să-și facă loc.

HENRI ZALIS

Cîntarea României

La catedră și la pupitru

După ce a absolvit Conservatorul „George Enescu” din Iași, în 1930, Nicolae Făgărășanu a venit la Bistrița pentru a profesa muzica în calitate de dascăl, la Școala generală nr. 2 (Secția de artă). Tinăr, vrăjnit încă de bagheta profesorilor săi și de portativele pe care tocmai le descifrase în chip de învățecel, deși inițiat pe deplin în sunetul muzicii, proaspăt profesor a simțit nevoia să-și dubleze calitatea de pedagog cu o alta, aceea de dirijor, de organizator, adică, al unei orchestre, pentru a-i ademini pe cei pasionați în lumea himerică și fermecătoare a cîntecului. La început, Nicolae Făgărășanu a constituit o formație de cameră, un prim pas spre ambițiile lui de mai tirziu, o formație cu care a și dat un concert, transmis la Radio Cluj-Napoca. Formația a cîntat atunci partea I și partea a II-a din *Concerto grosso* de Tommaso Albinoni. Iar instrumentele au păstrat, după aceea, multă vreme amintirea

melodiei, căci a urmat o perioadă de intrerupere a activității acestei formații. Neîncredere în posibilitățile tinărului dirijor? Nu de acest lucru era vorba, ci de lipsa unei recuzite necesare bunei desfășurări a activității. Orchestra avea nevoie de corzi, de costume, oamenii trebuiau să fandeze între obligațiile profesionale și acelea față de muzică. Încet-încet, grupul de pasionați a început să fie sprijinit de către forurile locale, iar Nicolae Făgărășanu și-a luat rolul de dirijor în serios, deși știa să minuiască la fel de bine și vioara. O orchestră trebuie să aibă însă un organizator de nădejde și mina de fier a unei asemenea formații pare să fie întotdeauna dirijorul. Bagheta lui pune ordine nu doar peste notele muzicale, ci și peste soliștii pe care-i dirijează. Aceasta, fiindcă un dirijor e și un pedagog.

Hotărît să înlăinească proiectul de mai înainte, încă tinăr și cu elan, dar mai ales cu

pasiune pentru muzică, Nicolae Făgărășanu a constituit, în 1935, Orchestra semisimfonică a Consiliului municipal de cultură și educație socialistă Bistrița, formată, în majoritate, din profesorii Școlii populare de artă și ai Școlii generale nr. 2, din absolvenții ai Școlii de muzică și din instrumentiștii din cadrul unității militare Bistrița. Acum, orchestra a primit instrumente, partituri și i s-a repartizat o sală de repetiții pentru a-și desfășura activitatea în cele mai bune condiții. Cel dintîi concert, în noua formulă, a avut loc chiar în primăvara aceluiași an, în aprilie, la Casa municipală de cultură, cu lucrări de Sabin Dragoi, Constantin Dimitrescu, Doru Popovici, Chopin, Mozart și Bach. Despre reușita spectacolului, considerată de toți indiscutabilă, a scris ziarul județean, *Ecoul*. Orchestra semisimfonică intrase în atenția publicului. După alte două concerte locale, orchestra a pregătit și un turneu în R.P. Polonă, la invitația orchestrei voievodului Tarnobrzeg. Acolo, soliștii bistrițeni au concertat în patru orașe, iar despre evoluția colegilor săi Nicolae Făgărășanu nu are decît amintiri frumoase. Au urmat noi apariții în public, repertoriul s-a îmbogățit cu lucrări de Adrian Pop, Vivaldi, Haydn, Schubert, Ceikovski, Ciprian Porumbescu, Enescu, Bartok și Corelli, cel din urmă concert fiind acela de la sfîrșitul anului trecut, din decembrie. Tot la Bistrița, orchestra a făcut și înregistrări în cadrul ultimelor emisiuni „Cîntarea României”, semn de acum de recunoaștere și de popularitate, înregistrări cu prilejul cărora au fost interpretate *Dansul valah* (Codex Caioni) și *Simfonia jucării* de Haydn. Acum, la încheierea unui an de la constituirea proaspetei orchestre semisimfonice din Bistrița, sînt toate semnele că soliștii dirijați de Nicolae Făgărășanu vor avea o carieră frumoasă. Iarna e un bun sfetnic.

CEZAR ILIESCU

Vitrina cărților

La porțile istoriei

Un fel de poem dramatic, amplu, polifonic, străbătut de un aer ecșos și fantast, destul de pompos însă și prolix pe multe porțiuni, este suita de evocări și reconstituirii intitulată *Horea* („Cartea Românească”, 1986) de Mihai Beniuc. Fiind mai degrabă o convenție decît o sursă de tensiune, formula dramaturgică răspunde însă întru totul aplecării poetului către patos și retorică, îndeajuns de bine pusă în evidență prin prozodia nervoasă, cantabilă și persuasivă. În imaginația aprinsă a lui Mihai Beniuc, istoria își infixe rădăcini adînci, căci în personajele care populează poemul (*Horea*, Cloșca, Crișan, Ilina, Chivără Roșie) trebuie să vedem mai degrabă niște proiectii ale spiritului național ridicat la rang de filosofie morală, decît niște personaje rupte din documente. Poetul pune în scenă o umanitate infierbîntată și copleșită de sentimente adînci, agit atmosferă prin mari patimi sufletești și toarnă peste freacă psihologic o esență de tragism de natura marilor convulsii grecești. În spațiul, ușor recognoscibil, al Apusenilor, istoria devine teatrul unor înfruntări aprige, precum curtea lui Creon în Antichitate. Reconstituirea istorică poate da o imagine despre verosimilitatea psihologică și ideologică a protagoniștilor, însă intenția autorului a fost, se înțelege, aceea de a prinde în ritmurile poeziei tumultul istoriei străvechi, aburul arhaic al lumii ardele-neșii, acoperite de legende și fabulosul folcloric. Impresia de jale nesfârșită, ca la Goga, e sporită prin intervenția corului, tot după modelul tragediei elinice, care trage peste durerile adînci ale eroilor o cortină de lamentații înăbușite, ca un țipăt prelung.

Sînt multe preluări folclorice în *Horea*, fie în modelul prozodic, fie în acela lexical, de multe ori cu toate facilitățile pe care lirica populară le presupune. Voința de expresivitate și de reprezentativitate pentru spațiul evocat l-a făcut pe poet să sondeze însă arhaicitatea în întreaga ei înfățișare și mai cu seamă sub raportul mentalității culturale. Dintr-un fond străvechi, Beniuc a adus în poezie sonorile unei melodicități baladesti, dar și ritmul sacadat de exhortație.

Din tiparele istoriei adevăra-

te, poetul a luat ideea de renaștere morală, de biruință a spiritului, emblemă pusă în primul rînd pe seama lui Horea, personaj și mit, ideal și simbol.

Peste riu

Puține lucruri din imaginarul bucolic și mirific din poezia lui Ion Horea au rămas în ultimul său volum, dacă nu punem la socoteală registrul superior al imaginației în care poetul figurează o eschatologie ambiguă, în care trebuie să vedem un sfîrșit fastuos, ceremonios și fantast. Ceea ce aduce cu adevărat nou *Podul de vamă* („Eminescu”, 1986), e tocmai această dublă deschidere a evocării: cîmpia transilvană e, deopotrivă, spațiu sacru, privilegiat, imagine a beatitudinii desăvîrșite și sugestie a extincției, a purificării prin ritualuri ale trecerii. Evocarea e, prin urmare, chiar o formă a invocației, căci geografia lină și somptuoasă a satului trimite, alegoric, la un paradis îndepărtat. Mureșul e un Styx în care apa taie blind cîmpia, podarul e un Charon blajin și înginerat, iar „luntrea dezlegată” — o punte de pe care poetul zărește un țărîm îndepărtat dar și Ripa Morii. Cînd scenariul poetic ia forme culturale-mitologice, imaginile extincției au ceva de apocalipsă sublimă, de vlăgure a spiritului, într-o superbă reprezentare hiperbolică: „faraonic destin, în umilul / trup de felah, prin pustie! își întinde noroaiile Nilul / peste petecul meu de hîrtie!” (*papirus*).

Un romantism bucolic și agrest răzbate totuși în unele versuri în care toponimia se încarcă de nuanțe sepulcrale. Continutul, Chicui, Turda, Dileu, Coasta Petii, Gruiețele, Dupădealul, Zăpodea, Pojorita sînt cîteva din locurile care se perindă prin poeme, după o retorică a melancoliei, cu sonorități idilice. În spatele acestei recuzite geografice, poetul sondează însă o întreagă genealogie, care e o formă îndepărtată de mitologie locală. Universul real, recognoscibil, îmbibat de nostalgia eternei întoarceri se suprapune aceluia spiritual, evocator de duhuri blinde și ocrotitoare: „tot o mai vîd pe dealuri cu morții cum se duce, / tot o mai știu la prunduri căuțînd, / acolo unde ziua-i căzută ca o cruce / pe care păsări oarbe mi stau din cînd în cînd” (*chipul femeii*). Amestecul de procesiune tristă și solemnă și de proiecție edenică, fabuloasă caracterizează întreg volumul lui Ion Horea; eul liric e aici într-o continuă

exultanță și repliere, jubiland în fața sacrului și resemnîndu-se melancolic în fața tenebrelor. Reacția cea mai frecventă e de consternare, de contemplare înfrigurată: „apocalipsa lumii poate să treacă ne-nțeleasă încă / și nici nu poți să te cutremuri și nici nu ai cum să mai spui, / cit împrerjur o nesfîrșire de semînții se mai mîncîcă / și fiecare dînt-e și are un drept al încetării lui” (*cit încă zilele...*). Viziunile se încarcă uneori de scene funambulești, ca într-o arlecchinadă tristă: „dar în această nebunie / se mai arată înțelepți / pe care îi aștepți să vie / ori poate nici nu-i mai aștepți” (*amară*). În tonul de elegie calmă, în scurgerea duioasă a confesiei lirice se strecoară însă și mult decorativism, un exces de imagini care estompează substanța lirică a poemelor, altfel indiscutabilă: „cum vindecă iubirea, cum arde răni și uscă! / închipuiesc din goluri o amforă etruscă / (sub dunga smălțuită cu-o urnă de femeie / din care nime-n lume nu va mai fi să beie” (*motiv*). Virtuozitatea alunecă uneori în exercițiu prozodic, ca un sunet jovial de cymbale: „dar limpezimile / gîndului, spune-le, / vorbele zi-mi-le / măcar de unele” (*legile*). Suferința însăși are adesea ceva teatral, iar poemul este invadat de o retorică a spaimii, seducătoare doar sub raportul interpretării scenice: „aceste gînduri vin să spună, aceste spaimi vin să urle, / însingurarea, chinul, foamea mi s-ar părea de necrezut, / și tot ce-a fost vestire sfîntă, bătaia orelor din turle, / față de golul orb din ochii aceluia timp străin și mut, / din urmă vin să mă supună, la garduri ies și stau la pîndă” (*acese gînduri*).

Însă Ion Horea are o percepție reală a stărilor de adîncime, iar ochiul său vede departe, în zona crepusculară a ființei, ca în această foarte frumoasă viziune a stîngerii, cu crispări bavoviene: „de tine nu mai spun o vorbă, cîtreier nevăzut pămîntul, / și mai alerg prin locuri stranii, să te găsesc și să te-ascult, / dar uite, a-nceput să ningă, ascultă, parcă bate vîntul, / mai spune-mi bunădimineața, ca-n jocul nostru de demult” (*să trecem podul*). Construită într-un registru parabolic, cu ambiguități și suprapuneri de sens studiate, cum nu prea aflăm în celelalte volume ale sale, deschisă cu toți porii către partea nevăzută a existenței, poezia din *Podul de vamă* are dramatismul înflorat și autentic al liricii de ritual.

RADU G. ŢEPOȘU

atelier literar

G. Dumitrescu

CR. PAVEL: Firește, performanțele etalate sînt credibile, talentul nu vî lipsește. Vî lipsește, dacî se poate spune așî, un fel de educație a metaforei, care suferî de o anumitî intemperanță, de o lipsî de echilibrî (poate chiar de gust...), de o violentî, agresivî inadrență la context (pe care parcî vrea sî-l maculeze, sî-l injoseascî, etc. — vî, de pildî, intrî-un poem altminterî „simțit”, nu lipsit de un patos curat și convingîtor, niște imagini deplasate, de tip... culinar: „mi-e poftî”, „îmi lasî gura apî”, etc., ori, in altî parte: „chiar sî te iubesc... sî mî doarî danturî” etc., ori: „sînt nedormit și mî gîndesc la tine... jur sî mî fac grîjdîr, jur sî mî fac grîjdîr” (n.r. bis, in original!), sau: „Euclid... fumîndu-și decorațiile”?! ș.a.m.d., aproape fiecare asemenea agresivitate și incongruență aducînd parcî și o adiere malignî de trivialitate). Și, repetîm, e vorba de texte (exceptînd poate pe „Euclid”, prea amalgamat și confuz) care se situeazî in plînî zodie liricî. Trebuie sî lucrați mai mult cu „acordul fin”, chiar dacî vî atrage, se pare,

postura spectaculoasî de „dur”. Reveniți.

P. Gon: Cîteva lucruri interesante (fîrî semnele unui așteptî și benefic demers spre simplitate și comunicare...): „Testament”, „Tatî bîtrîn”, „Așteptînd”, „Real ireal”. (E de dorit, ca, dupî dactilografierî, sî vî aruncați ochii pe texte pentru înlîturarea eventualelor nesiguranțe de ortografie, ca „scri despre”, „Mamei îi scri”, etc.).

C. Daniel: Din nou, o jumîtatî de buchet interesant (celelalte fiind probabil vechituri „remaniate”, printre care și, din nou! o paginî de pe vremea cînd nu știati cînd se scrie copiii cu trei i! Dar poate cî era timpul sî aflați, nu?...). Nu mai enumerîm titluri — crizî de spațiu! Vî rugîm, însî, cu primului plic, sî ne trimiteți o scurtî prezentare bibliograficî și o semnîturî întreagî, definitivî, pentru tipar.

Em. Soare: E încî lucru grîbit, improvizat, fîrî o meditație și o in-

cordare mai profundî a inspirației. Douî pagini ceva mai infiripate: „In pomul meu”, „Intrî-un singur fel”. (Dar nu vî putem invita de fiecare datî sî vî bateți textele la mașinî și sî le semnîți pe fiecare in parte!).

S. Andoni, N. Girjoabî, S. Golgoș, Giglia T., D. Pîpușoiu, F. Cucu, I.M. Nițulescu, Monica Sirbu (mai intîi ortografia!), **I. Aștefînoaiei, Gherghina Gb., I. Hașforem, C. Giuverdea, Gh. Sofianu, P.I. Mirza, El. Anghel, Ovidiu T., N. Taia, Cosmin Big, Gr. Neagu, Cr. Buzatu, El. Nedeleu, Gh. Știrbu, Raluca Ganea, R.V. Rîdulescu, Teodor Stanciu, C. Robciuc, I. Șuba, L.S. Chele, V. Ionuș, M. Sîmîntî, Little Girl, C.A. Fîntînaru, R.M. Giumanecî, Laura Bîlan, C.M. Corabia, I. Sterea, M.A.E., Amalia Bîlan, L.M. Tudor, Corina Mirea, I. Apmob, Eugen Ene, Geo Popescu, Cl. Gîndes, Mircea Bontî, Silvia Ciotîr, Liliiana Mihaela, Violetî Geantî, Mihai Manolachi:** Încercîri de nivel modest.

CEO DUMITRESCU ■ N.R. Manuscrisele nu se înapoiazî.

Mi-as ridica o casî in livadî
Din pere dulci și mere marî domnești,
Sî vinî numai pîsîri sî mî vadî
Și fluturii sî-mi batî in ferestî.
Sî dau uitîrii grijile neroade
Și peste gînduri storuri lungi sî trag
De ramuri încîrcate virf de roade
Și-un cîtelus de vînt sî-mi leg in prag.
Sî tune și sî plouî dupî vrere
Și-n zilele cu soare sî mî-mbît
Sorbînd bîrdace pline de tîcere
Sî cred cî merg ca racul îndîrît.
Din cînd in cînd sî treacî maica lunî
Ca sî-mi descînte de pîreri de rîu,
Cîte-un tîciune vinetiu de prunî
Știngîndu-l biata-n cerul din pirîu.
Ce dacî vor veni sî mî culegî
Femeile cu risul prefîcut
Și-au sî mî punî-n coș ori in desagî
Și-au sî mî vindî ca pe-oricare fruct.
Și-asa parcî mî șfirlogesc aiurea
Ca frunza și ca iarba fîrî flori,
Ca pomul care si-a uitî pîdurea
Și nu rîdește nici mîcar un dor.
N-o sî-mi gîseascî rîmeni nici o vinî
Ca sufletul nebun mi l-am închis
In perii și in merii din grîdinî
Cu lacîte de fructe și de vis!...

ION CRAIOVA

LIBERTAS

Hai, spune-mi un nume
De cal sîlbatic.
Nu nume de zeu
Nu nume de șimplu
Nu nume de zeu
Închis in templu
Ca sî poatî rîmîne neîndoit...
Și uitî

Hai, spune-mi un nume
De cal sîlbatic.

Dacî poți!

OVIDIU CLANCA

Împletesc un pulovîr cu linî
Albastru-palidî
Ca lumina amintirii dupî tine
Îmi va acoperi miinile
Ochii tîi cum nu mî vad
Împletesc o fustî peste picioarele
Care ar mai fuși sî te caute
O fustî lungî lungî
Lungî eit viața mea poate
O vind toamrei goale
Și înghetate
Ce împlîri mari
Mî asteaptî de cînd
Te-am uitî
Spre spaima viselor
Subtiri sau scurte-ascuțite
Ca andrelele albastre

VIOLETA MIHALCEA

INVATAM

noi știm sî numîrîm
doar pinî la unu :
adicî zero — starea primordialî
și unu — eu și cu tine —
mai departe am uitî

noi știm sî-l rostim
numai pe eu :
cînd spui eu
mî numesti și pe mine
cînd spun eu
și pe tine te-am numit

mai știm sî ridem
sî plîngem sî visîm
sî tîcem
murdari de albastru
și stele
învîtîm cum se moare
frumos

MARIUS DUMITRESCU

Ascultam — in Festivalul Cîntecului Ostîșesc „Te apîr și te cînt”, ediția a optî — cu deosebitî emoție și interes profesional, ultima creație a Irinei Odîgescu-Tutuianu, madrigalul intitulat „Aveți grijî, oameni” și prezentat, aici, **hors-concours**. Cu emoție, deoarece lucrarea, începînd de la versurile poetei Magdalena Brîlloiu și pinî la ultima notî a compozitoarei, vîdea sumedenie de însușiri artistice capabile sî împlinescî cerințele estetice ale oricîrui meloman (de altfel, in urmî doar cu cîteva zile, acîst madrigal a fost distins cu Premiul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor pentru cea mai bunî creație coralî a anului); cu interes, deoarece mîestria artisticî a creatoarei, care este și cadru didactic al Conservatorului „Ciprian Porumbescu” (printre foștii sîi elevi numîrîndu-se și Adrian Iorgulescu, Doina Rotaru-Nemțeanu, Cristian Mîndea și încî mulți alții!) — era evidentî.

Despre Irina Odîgescu-Tutuianu s-a scris, in general, destul de puțîn, in pofida premiilor importante, naționale și internaționale, obținute in cei 23 de ani de activitate, de la absolvirea Conservatorului. Sî notîm cî, in spatele modestiei sale se aflî nu mai puțîn de 13 distincții decernate — din 1970 și pinî in 1986 — fie in cadrul Festivalului Național „Cîntarea Romîniei”, fie de cître Uniunea Compozitorilor, C.C. al U.T.C., Consiliului Național al Pionierilor și Șoimilor Patriei, fie de jurile pretentioase ale concursurilor de creație „Viotti-Valsesia” (Vercelli — Italia) Ibaugué (Columbia), Graz (Austria) etc. Sî mai

Accesibilitate și profunzime

amintim cî muzica sa a rîsunat și pe alte meridiane. La șfirșitul anului trecut, in cadrul marelui concurs „Arthur Honegger”, de la Paris, lucrarea intitulatî „Chemarea pîmîntului” a intrî in finalî; și aceasta, din 260 de titluri trimise aici din lumea întreagî. Pîcat numai cî acîst op n-a fost cîntat, încî, și in țara noastrî...

Pe lingî trîsăturile originale ale condeiului sîu compoistic, Irina Odîgescu se manifestî ca o realî exponentî a școlii de compoziție romînești: la baza muzicii sale stî preluarea transfigurată a unor elemente folclorice, înnobilate intrî-o splendidî **pastî modalî**. Polifonia se simte la ea acasî, iar culorile timbrale

demonstreazî o știință elevatî a instrumentației și orchestrației, de la orgî și pinî la percuție, semn al mîestriei timpurii dobînditî in ani de școalî de la mîestrii Zeno Vancea și, respectiv, Anatol Vieru. Formele muzicale (fuga, sonata și liedul tripartit), sînt respectate fie cu severitate, fie adîugîndu-li-se elemente improvizatorice — proprii generației de mijloc a compozitorilor — ce conduc la discursuri și efecte sonore împrevizibile, dar cu o agogicî bine conturatî, evidentî la o analizî mai atentî. Folosînd deopotrivî **omofonia** și **eterofonia**, cu aceeași naturalitate și dezinvolturî, lingî elemente clasice armonice, compozitoarea creeazî splendide miniaturi — cu predilecție in genul muzicii corale — ori adevîrate meloee, in construcție mai mari conferite de larghețî și dramatismul genului simfonic.

Irina Odîgescu-Tutuianu relevî — in cele mai multe cazuri — o **predilecție meditativî**, oglînditî in opurile ei aproape vizual, ceea ce explicî, poate atașamentul artistei față de poemul coregrafic.

Irina Odîgescu-Tutuianu s-a aplecat, cu aceeași osirdie și feroare, atît cître muzica simfonicî, cit și spre cea coralî. Este și in aceasta semnul marelui dorințe, neîncetate, de comunicare între creatoare și semenii sîi — printr-o constantî accesibilitate — in marile probleme care frîmintî omenirea in evul nostru atît de frumos și atît de plin de contradicții. Așî cum este, de altfel și muzica Irinei Odîgescu-Tutuianu!

CLAUDIU NEGULESCU ■

Întîlnire

Hai sî ne-ntîlnim / TOȚI / In mileniul III, / Hai sî mai trîim un pic! Haideti sî veghem / TOȚI / Viața pe pîmînt / Și-n mileniul III vom fi! Acestea sînt versurile cu care Leopoldina Bîlanuțî și Victor Socaciu și-au încheiat emoționantul spectacol de muzicî și poezie de la teatrul „Ion Creangî”. Un spectacol pus in întregime sub semnul vieții și al valorilor ei, acute și perene, nu atît prin temele cîntate și recitate pe scenî cit prin valoarea însîși a interpretîrii lor. De altfel, Victor Socaciu și-a lansat cu acîst prilej ultimul L. P. — un disc ale cîrui texte și compoziții muzicale îi aparțin in totalitate și prin care cîntărețel face tentativa unicî la noi, de a-și pune muzica in slujba propriilor versuri exact in mîsura in care acestea par scrise nu pentru orice cîntec, ci doar pentru o voce anume. O voce încunfundabilî in muzica noastrî tinîrî, devenitî încunfundabilî nu atît prin natura ei, ci mult mai sigur prin munca obstinatî care dî timbru mesajului trimis prin cîntec spre o destinație cit mai îndepîrtatî cu puțîn. O voce care in finalul fierbinte al recentului spectacol „Muntele vieții” de la „Ion Creangî” cerea: „Hai sî ne-ntîlnim TOȚI in mileniul III!”.

Dar înapoie de acîstî apropiatî și, sperîm din tot sufletul, fericitî întîlnire, acțița Leopoldina Bîlanuțî și cîntărețel Victor Socaciu s-au gîndit sî facî o micî repetiție a ei și dacî au ales intru acîsta scena teatrului „Ion Creangî”, au fîcut-o cred și pentru a întîri cu o sugestie in plus tenacitatea speranței noastre in copilîrosul și pașnicul început al mileniului urmîtor. Intrî-adevîr, cu totul neașteptatî s-a dovedit a fi acîstî întîlnire dintre marea acțița și tinîrul cîntărețel, cel puțîn pentru o bunî parte din spectatori. Un lucru este cit se poate de sigur: înapoie de a-i vedea împreunî pe scenî, nu mi-aș fi putut imagina niciodatî cî pot sta alături, împreunî, pe scenî!

Leopoldina Bîlanuțî a creat, ca acțița, un personaj care se recunoaște imediat in cîmpul teatrului nostru, indiferent in ce roluri ar fi travestit. Fața acîsta hieraticî de picturî bizantinî și vocea ei adîncî venînd de departe, din interior, ca luminiscentî comorilor noaptea, nu mai pot fi confundate nici de prescolarii teatrului romînesc contemporan. De cealaltî parte, cîntărețel Victor Socaciu cu timbrul lui grav ca trepidația unui motor de avion ce face sî intre in vibrație orice particulî de materie dintre fuselajul sîu și geamurile ae-

roportului, a împus și el in spațiu muzicii tinere o antarcicî viscolosî de cîntec care-și așteaptî in continuare exploratori. Ce au comun aceste douî personaje! Ce au comun aceste douî voci? Ce pot sî-și spunî una alteia și mai ales ce pot spune ele împreunî celorlalți?

Ar fi o greșealî sî-i judec pe fiecare dintre ei, sî comentez pe de-o parte halucinantul trup care recita „Scrisoarea I” de Mihai Eminescu intrî-o atît de tensionatî uitare de sine incît te întrebai cine poate fi acîst personaj care și-a fîcut din propria ființă un instrument de torturî celestî pentru însuflețirea cuvintelor, iar pe de altî parte, sî alătur acîstei gravitîți vibrația de cu totul altî facturî a cîntecului lui Victor Socaciu, recunoscut imediat de publicul spectacolului și revendicat ca un bun ce i-a aparținut dintotdeauna. Cu adevîrat emoționant e cî valoarea spectacolului nu a rezidat din ceea ce au adus separat fiecare dintre cei doi creatori interpreti, ci mai ales din tot ceea ce au rostii împreunî chiar in clipele in care Leopoldina Bîlanuțî a cîntat iar Victor Socaciu a recitat.

Dar iatî ce lucru extrem de important au reușit sî facî împreunî: personajul grav și auster împus de artî interpretativî a Leopoldinei Bîlanuțî a întinerit brusc in preajma muzicii tinere a lui Victor Socaciu pinî-ntr-atît incît acțița s-a putut copilîri de-a binelea recitînd cîntecul de leagîn pentru amprentele copililor rîmase in urma ultimului spectacol al teatrului „Ion Creangî” in-timp ce muzica tinîrî a lui Victor Socaciu a dobîndit, la fel de brusc, in preajma Leopoldinei Bîlanuțî, maturitate de teatru clasic elisabetan astfel cî in finalul spectacolului, doi oameni fîrî vîrstî și identitate, doi oameni puri și simpli ai prezentului planetar își justificîu legitimitatea ființei lor umane cîntînd și recitînd împreunî: „Acîstî clipî e tot ce poate da omenirea mai bun, acum. Dragul meu prieten, nu vrei sî rogi acîstî clipî sî mai stea?”.

Și cum știm de la Goethe și Eminescu încocî cî lunecîtoarea „clipî cea repede” nu are o clipî de statornicie in lungul și largul universului, acîstor doi oameni țînîndu-se de minî le-a mai rîmas sî-și dea întîlnire, lor și nouî celor cu care au comunicat tot timpul, in mileniul III, ca intrî-o frumoasî invitație la eternitate. Așadar, împreunî cu Leopoldina Bîlanuțî și Victor Socaciu, „Hai sî ne-ntîlnim TOȚI in mileniul III!”.

ION ZUBAȘCU ■

● **Tristan și Isolda**, poem coregrafic pe fragmente muzicale din opera wagnerianî (regia și coregrafia Alexa Mezincescu) și **Nunta însinguratî**, balet in regia și coregrafia lui Ioan Tugearu, pe un colaj muzical care urmîrește libretul inspirat din drama lui Garcia Lorca sînt cele douî titluri ce alcîtuiesc spectacolul de vineri 23 ianuarie (ora 18). Au fost distribuți: Alexa Mezincescu, Florin Brîndușî, Madeleine Vasilescu, Mihaela Tiğînuș, Beatrice Bleontî, Mihai Tugearu.

● De Ziua Unirii, 24 ianuarie, și in cadrul Festivalului Național „Cîntarea Romîniei” a fost programatî opera **Bîlecescu** de Cornel Trîilescu, frescî istoricî și omagiu in memoria marelui pașoptist. Rolul titular va fi interpretat de baritonul Nicolae Constantinescu. Dirijeazî Lucian Anca.

● In matineul pentru copii de duminicî 25 ianuarie (ora 11) figureazî opera **Inimî de copil** de Carmen Petra-Basacopol. Soliști: Cristian Mihîlescu,

La Opera Romîna

Cornelia Angelescu, Adriana Alexandru, Ștefîniță Lascu, Ștefan Teodorescu împreunî cu copiii: Gabriela Amuzescu, Irina Lîzîriciu, Andreea Bîtu-cî din corul „Vocea primaverii”. Conducerea muzicalî: Claudiu Negulescu.

● Tot duminicî, la ora 18, **Searî de balet Mihail Jora** cu piesele: **Curtea veche** (coregrafia Alexa Mezincescu), **Demoazela Mîriuța** (Vasile Marcu, Rose Marie Both) și **La piațî** (Tilde Urseanu). Spicum din distribuție: Eugenia Cotovelea, Nicolae Denes, Roxana Colceag, Anne Marie Vretos, Mugur Valsami (debut), Daniela Constantinou, Tiberiu Almosnino, Irina Roșca, Gheorghe Angheluş (ultimii trei tot in debut). Conducerea muzicalî: Carol Litvin.

● In ciclul „Mari cîntăreți romîni de operî”, Costin Popa va prezenta, in auditiu comentatî, pe **Florica Cristoforeanu**, Traian Grozîvescu și Petre Ștefînescu-Goangî. Luni 26 ianuarie, la ora 18.

● Eugenia Moldoveanu (Violetta), Florin Georgescu (Alfredo) și Vasile Martinoiu (Germont) vor fi protagoniștii spectacolului **Traviata** de marti 27 ianuarie (ora 18). Conducerea muzicalî Cornel Trîilescu.

● Miercuri 28 ianuarie, la ora 18, din același repertoriu verdian — **Bal mascal**. In rolurile principale: Constantin Ene (Riccardo), Monica Teodorescu (Amelia), Nicolae Urdăreanu (Renato), Rodica Mitricî (Ulrica), Eleonora Enăchescu (Os-car), in direcția muzicalî a dirijorului Constantin Petrovici.

● Tripticul de balet **Chopiniana**, **Bolero** (Maurice Ravel), **Carmen** (Bizet-Sadricin) figureazî pe afișul Operei la data de 29 ianuarie (ora 18). In distribuție notîm pe Cristina Teodorescu, Laurențiu Guinea, Maria Cumberi, Ioan Tugearu, Daniela Constantinou, Mihai Tugearu.

Din tot largul zării, spre inima țării

Fotoreporterul nostru a ilustrat scrisoarea unei cititoare ce ne dezvăluie...

Noul pasaj o legătură rapidă cu centrul

Motive personale într-o dragoste ce ne unește

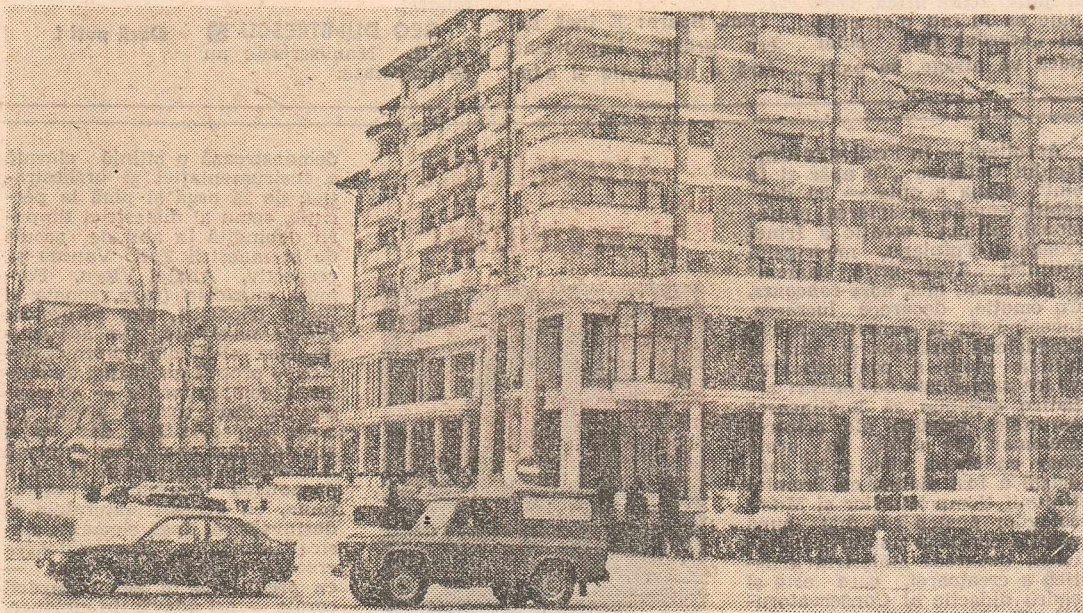
Asemeni atitor alte tinere femei și mame din patria noastră am beneficiat de un climat armonios de muncă și viață. Intemeindu-ne o familie, încă de la terminarea facultății, atât eu cât și soțul meu am avut norocul să ne desfășurăm activitatea într-una dintre cele mai interesante industrii — cea aeronautică. Astfel, de la început destinele noastre ca tineri au fost legate de destinul tinerei întreprinderi de avioane București. Șansa ne-a suris în continuare. Ca absolvenți am beneficiat de cursuri de perfecționare în țări cu tradiție în aeronautică, iar la întoarcere, în jurul întreprinderii, am găsit o adevărată platformă de cercetare. Institutul de cercetare pentru mecanica fluidelor și-a mutat sediile atelierele de proiectare, unele laboratoare și chiar centrul de calcul, la noi, pe platforma de la Băneasa, tocmai pentru ca problemele de cercetare și producție să fie rezolvate rapid. Într-o asemenea bază de cercetare problema pregătirii cadrelor capătă valențe și răspunderi noi. În momentul de față tinerii de la Liceul nr. 3 de aeronautică, aflat în incinta întreprinderii, fac practică în producție încă din clasele mici, asigurându-se astfel continuitate și un potențial competitiv în procesul învățămînt-cercetare-producție.

Pentru copiii noștri s-au construit o creșă, o grădiniță și o școală nouă, toate tutelate de întreprindere. Cartierul Băneasa este cartierul aviației. Majoritatea covârșitoare locuim aici, oamenii sînt aproape de servicii, răspund prompt de cite ori este nevoie și nu mai apar niciodată probleme legate de schimbul unu, doi sau trei. Această înțele-

gere și răspundere firească este, într-un fel, o compensație pentru tot ce am primit de la întreprindere. Efortul nostru al tuturor trebuie să facă astfel ca activitatea noastră, munca noastră, să fie rentabilă, noi înșine să fim pe măsura dăruirii eroice, a dinamismului aviat și al gândirii creatoare cu care președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a dăruit un minut loc de muncă și de viață: platforma și cartierul Băneasa. Chiar întreprinderea de avioane București a luat ființă prin grija personală a tovarășului Nicolae Ceaușescu. În perioada amplasării halei industriale dumnealui era prezent în mijlocul nostru chiar și de trei ori pe săptămână. Prin grija personală a secretarului general al partidului toată zona a suferit transformări spectaculoase din punct de vedere al dotărilor social-edilitare. S-a construit pasajul peste linia ferată ce unește cartierul Băneasa cu centrul orașului. Este în construcție hala agroindustrială și o cantină restaurant, iar de stadiul acestor două lucrări șeful statului se interesează săptămînal.

Iată de ce cel mai pretios dar pe care i-l oferim președintelui țării, conducătorului de partid și de stat al României socialiste, tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu ocazia zilei sale de naștere este înfăptuirea îndrumărilor sale pentru binele poporului, pentru o lume pașnică, mai bună și mai dreaptă. Cu acest prilej îi dorim viață îndelungă și sănătate și multă putere de muncă.

Ing. ADA GHITA
laboratorul de metrologie al
Întreprinderii de avioane
București

Băneasa cu arhitectura ei demnă de primă poartă a Capitalei

Platforma industrială — un loc de muncă la doi pași de casă

Magazine bine aprovizionate la orice oră din zi și din noapte

Aici, ne-am simțit, de la bun început, minunați

Copiii constructorilor de avioane, la ora de desen

Fotografii de ELENA GHERA

ARGUMENTELE CELE MAI LA ÎNDEMÎNĂ

Marile bulevarde

Slobozia veche așezată în inima cimpiei Bărăganului a fost vreme îndelungată un tirg urban doar pe hartă și se știa despre el că se află aproape la jumătatea drumului dintre București și Constanța dar n-ai unde să faci popas. Drum de piatră presărat cu hirtoape de care roțile-și blestemau soarta.

Ce este astăzi Slobozia? Cei care trăiesc în ea ori au fost în trecere știu. Ce nu se știe este cu totul și cu totul nou pentru mulți care au cunoscut-o în ultimele două decenii, de când a devenit reședință de județ. Ne-am ales ca interlocutor pentru discuția despre Slobozia veche și Slobozia de azi pe tovarășul Dinu Nicu care este la a patra generație de slobozeni. Străbunicul și bunicul din partea tatălui care este azi pensionar au fost agricultori, iar el de 20 de ani este șeful secției de gospodărie comunală și locativă a municipiului Slobozia:

„De la Slobozia veche la municipiul Slobozia este un drum. Mai bine zis o istorie. O istorie ce face parte din epoca Nicolae Ceaușescu, epoca marilor citorii ale României socialiste. Despre transformările cunoscute de vechiul tirg ce era mai mult glod și praf decit oraș, cei care s-au născut după 1965 nu știu. Dacă am putea să aducem printre noi cu sacaua și să-l lăsăm pe malul Ialomiței pe nea Virgil Sacagiu el nu ar mai găsi casele vechilor săi abonați, nu ar mai găsi drumurile știute și străbătute de sute și mii de ori de el. Ar crede că visează, dar nu poate fi vorba de vis fiindcă de ce să nu recunosc nici eu, care sint născut în 1940, în copilărie, când visele sint pline de fantastic, nu puteam să-mi imaginez o astfel de Slobozie. Dacă în 1956 apa se mai aducea cu sacaua și se limpezea cu un pumn de mălai iar despre canalizare, trotuare și celelalte atribute ale urbanului nu putea fi vorba, municipiul de astăzi cu cele 15 mii de apartamente, cu bulevarde și autostrăzi, cu magazine moderne și hoteluri, cu case de cultură și cinematografe care au la temelie nu numai oțel și beton, dar tot ce are socialismul trainic și de preț, forța de a schimba oamenii și locurile constituie un argument, argumentul de netăgăduit pe care-l vezi, îl pipăi cu ochii tăi și pe care, oricât ai fi de rău intenționat, nu poți să-l clințești, să-l combați. Ca cetățean născut și crescut în această localitate, dar mai ales prin natura muncii mele îmi amintesc ce erau înainte, înainte însemnând acum 20 de ani, în perimetrul actualelor bulevarde. Bulevardul Unirii — bulevardul cu 150 de mii de trandafiri — se află pe fosta stradă a gării unde erau citeva case din paiantă, un maidan unde jucam fotbal și o presă rudimentară de ulei; Cosminului este pe vechea matcă a Ialomiței unde erau cocioabele în care bătea broasca cu laba în geam, avind curțile pline cu apă toamna și primăvara; Chimiei se află în cea mai mare parte pe locul vechilor grajduri și al maneajului de la Întreprinderea pentru creșterea cabalinelor; Ștefan cel Mare pe ulicioarele ce înconjurau „Bidi-

Ieua”, una din cele 32 de circumi ale Sloboziei vechi, unde rar se bea de bucurie; Matei Basarab este strada devenită bulevard, azi axul municipiului, cu aproape 4000 de apartamente. Am luat parte direct la demolarea multora din cocioabele Sloboziei vechi. Știți ce rămâ-

ți-ne lucruri pe care nici chiar noi locuitorii cartierului nu le știm. Ne desface o hirtie mare de calc unde cu semnele de rigoare văd realitatea unui cartier baimărean ridicat în acești ani de mari construcții. Arhitecta Florescu ne spune că este al doilea cartier ca mărime din municipiul Baia Mare. Are o suprafață de 46,8 hectare și o arhie locuibilă 201 734 m.p. Cartierului îi mai lipsesc patru blocuri care vor prinde contur începând cu acest an. Este cu adevărat un mic oraș în municipiul Baia Mare. Șeful de pro-

scris, de la temelie, prin brațele lor, devenirea cartierului. Căutați-i pe Ștefan Ghinald, Iosif Wiland, Ion Andreescu, Mihai Nuță, Ioan Pocol ori Vasile Pop și vă vor fi ghizi de netăgăduit pentru deslușirea acestei scurte istorii. Ei ne-au spus-o de mai multe ori dar au făcut-o o singură dată. Aici unde este acest cartier era cimp, pipirig, case răzlete. Acum această citorie arhitectonică răspunde la datele zilei de azi, la datele unei epoci intrată în istoria patriei sub numele de Epoca Nicolae Ceaușescu.

poate dovedi, prin înfățișarea sa și prin nivelul de trai al locuitorilor ei, ce înseamnă noua civilizație socialistă.

Nu trebuie să ne îndepărtăm prea mult în timp pentru a constata că, la Turnu Măgurele, totul a fost conceput și făptuit gospodărește. Primul vicepreședinte al Consiliului popular municipal, Florian Udma, se numără, de vreo trei decenii, printre edilii orașului. L-a văzut cum crește și a constatat cum, cu fiecare an, privind în jur la cele realizate până atunci, oamenii pun tot mai mult suflet și tot mai multă inițiativă în tot ceea ce întreprind. Astăzi, în cele peste 6000 de apartamente construite în ultima vreme, locuiesc două treimi dintre cetățenii din Turnu Măgurele. Cu sprijinul lor s-a extins rețeaua de distribuție a apei de la 33 la 64 kilometri, s-au modernizat 25 km de străzi și s-a mărit rețeaua de canalizare cu 31 kilometri. Numai pentru a străbate aceste distanțe, chiar cu pasul celui dornic să vadă și să admire în jur — pentru că are, într-adevăr, ce admira — și e nevoie de efort, dar pentru a săpa toate aceste distanțe, a face lucrările de instalații și a reda drumurilor aspectul lor curat și circulabil...

Ce fel de oameni sint turnenii? Să vă dau un singur exemplu, îmi spune Dumitru Lungu, directorul cabinetului municipal de partid. În iarna anului trecut, la vremea cind, aici, la sediul primăriei, se sărbătorea ieșirea la pensie a unui coleg, a venit vestea că, între Roșiori și Turnu Măgurele, s-a pierdut un tren! Da, s-a pierdut cu adevărat, înghițit de nămeții și viscolul dintre două maluri ale unui deal tăiat de calea ferată. „Ne-am ridicat, teți cei aflați aici, am luat ajutoare din oraș și, cu mașini, autoțbuze, buldozere, am plecat în căutarea trenului. Era deja noapte. Nu se zărea nimic. La școala din Șegarcea se pregătiseră încăperi bine încălzite, pățuri, ceaiuri fierbinți, pachete de mâncare. Veniseră și medicii, dar trenul tot nu putea fi dibuit. Cind a fost aflat, mult după miezul nopții, a început acțiunea propriu-zisă de salvare. Locomotiva terminase aburul și în compartiment era frig ca într-o peșteră. Coloana de autobuze i-a preluat pe cei din tren și, după citeva cesuri, totul era în ordine. Vorbeați, ceva mai înainte, de periferia de gindire. Ea este străină acestui timp și, implicit, oamenilor săi. Sigur, se poate zice, spune că și la Turnu Măgurele există zone marginase, cea ce este inevitabil. Dar v-ați convins cit de bine și de curate arată ele, grație modului în care cetățenii, în frunte cu deputații, înțeleg să le îngrijească și să le întrețină. Veniți aici la primăvară! Veți avea de văzut un oraș-grădina. Plin de copaci — de la brad la tei —, de flori... Veți avea de simțit parfumul magnoliilor și veți înțelege, o dată mai mult, că turnenii sint iubitori, dar și creatori de frumos.

Modul cum ne gindim prezentul și viitorul orașului, îmi spunea tovarășa Ana Gruia, este expresia cea mai adincă a democrației noastre socialiste din acești ani de cind la conducerea partidului și statului nostru se află tovarășul Nicolae Ceaușescu. omul de a cărui viață și luptă este legată devenirea României de la Congresul al IX-lea al partidului. În aceste zile de sărbătoare îi urăm marelui om politic, luminătorului patriot aflat la cirna țării, tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu dragoste și căldură, cu bucurie și recunoștință: „La mulți ani cu fericire și sănătate!”

Încă mai sint proiecte de împlinit pentru ca municipiul dunărean să devină ceea ce vor și visează oamenii lui. Există o clădire pusă la dispoziție pentru un muzeu local și se caută soluții de amenajare corespunzătoare a sa. Continuă lucrările la centura orașului. Și astfel, Turnu Măgurele pătrunde în cel de-al doilea an al actualului cincinal plin de încredere în puterea de a dura, cu inteligență, a oamenilor săi, cu speranța că toate împlinirile de care sint azi așa de mindri nu sint decit pași pe calea unui drum drept și bine îngrijit, așa cum se cuvin a fi toate cele ce străbat un oraș unde este pretutindeni centru.

DAN MUCENIC ■

E mărturie faptei poporul tot și-o țară Ce s-a întors cu fața definitiv spre soare

(Poem la Ziua Eroului)

nea dintr-o asemenea magher-niță? Un braț de șipci și două roabe de pământ. Am acasă multe fotografii ale vechiului tirg, fotografii pe care le consider document. Trebuie să recunosc că acum cu greu le mai găsesc locul fiindcă din Slobozia veche nu a mai rămas nimic, Slobozia de azi este Slobozia muncitorilor și specialiștilor de pe platforma Combinatului de îngrășăminte chimice, a oamenilor muncii de la Întreprinderea de ulei, Filatura de bumbac. Întreprinderea de industrializare a laptelui, Secția de furfuroi.

Istoria Sloboziei este istoria multora din orașele României de azi, care s-au trezit la viață în acești ultimi douăzeci și doi de ani. În tot acest răstimp, locuitorii municipiului l-au simțit pe tovarășul Nicolae Ceaușescu lângă umărul lor, cu gindul la tot ce-i frământă. De aceea, îngăduiți-mi, în acest ianuarie aniversar, să mă alătur tuturor oamenilor muncii din Slobozia, locuitorilor județului nostru, și să-i urez secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, sănătate, viață îndelungată și multă putere de muncă spre binele și prosperitatea întregii țări“.

MIHAI VIȘOIU ■

Cronica unui cartier

Am scris și voi scrie necontenit despre spațiul meu natal, satul, despre începuturile lui, dar mai ales despre ceea ce se adună la nivelul inimii, al privirii și nu în ultimă oră al devenirii lui. Da, satul, vatra și columna multor conștiințe prin vreme. Dar iată-mă, de un timp, hăt bun, locuiesc la oraș iar realitatea urbană se modifică de la an la an. De aceea mă incumet să scriu despre cartierul în care locuiesc. Da, nu mai am vecinii acela cu garduri de nuiele, cu fîntină în curte. Acum am vecini în blocul 5, blocul 7, oamenii trec pe străzi și nu pe uliță. Și cite deosebiri și asemănări nu mai sint! M-a împins curiozitatea să aflu amănunte despre cartierul în care locuiesc. Nu este un

simplu amalgam de blocuri într-un oraș, ci e casa ta, a pruncilor, cu bucuriile și nostalgiile firești.

Este vorba despre cartierul Traian din municipiul Baia Mare. Și iar mă întorc în vreme: dacă satele noastre au cronici, au istoria lor din afunduri de vreme, de ce n-am face și cronica unui cartier? Cronica unui timp nou. Cum poate începe monografia unui cartier? Mergind la oamenii care l-au plămădit, cei pe care de multe ori nu-i mai cunoaștem. Ghid în deslușirea începutului și a devenirii cartierului Traian ne-a fost arhitecta Oxana Florescu, adjunct șef de secție sistematizare la Consiliul popular al județului Maramureș. Da, tovarășa arhitectă, spune-

lect este arhitectul Constantin Pena de la Centrul județean de proiectare.

Îeșim pe cele două mari bulevarde ale cartierului: bulevardul Unirii și bulevardul Traian. Vedem spații bine echilibrate, spații verzi, spații de joacă pentru copii. Cu adevărat, arhitectura blocurilor de pe cele două bulevarde are rădăcini în formele inventive, statornice cu eleganță simplității în construcțiile maramureșene. Nota originală este la vedere, de aceea cartierul Traian se distinge în geografia arhitecturii baimărene.

Dacă părăsim deocamdată planșetele arhitectilor o facem pentru a ne apropia de constructori, acești oameni ai tuturor anotimpurilor de lucru. Ei care au legat cap la cap două poduri ale istoriei din acest oraș: arhitectura veche cu vigoarea construcției contemporane. Ei, constructorii, de la brigada nr. 1 a Trustului de antrepriză generală de construcții sint în principal autorii cartierului Traian. Ei știu cum s-a

Cel ce nu a trecut prin Baia Mare de 10 ani va trebui să-și ia un ghid, un ghid de suflet sau chiar simțirea să-i fie călăuză pentru a vedea frumosul cartier Traian. Și ca în orice lecție de geografie a patriei vom spune simplu dar cu mindrie: noi avem în acest cartier blocuri frumoase, cu istoria scrisă în formă contemporană, sintem împrejmuiți de unduirea de plai a lui Blaga, ne învecinăm cu somptuosul și elegantul hotel Mara, cu bazinul olimpic de inot, cu sala sporturilor, cu o capacitate de 1500 de locuri.

Da, am fost contemporan cu ridicarea acestui cartier. Ascult ceasornicul care bate ora marilor izbînzi. Aici, în Baia Mare, în cartierul cu nume de împărat roman, timpul construcției a primit forma unei fintini arteziane. „Ceasul devenirii își împinge acele înainte, făcînd secunda mîai înaltă, ora mai elocventă în acest timp al marilor elanuri.

GHEORGHE PARJA ■

Orașul fără periferii

Pensionarii strînși — zi de vară pină-n seară, ba chiar și la vremea marilor înghețuri ale iernilor — pe aliele parcului, în apropierea statuii lui Tudorică Dorobanțu, s-au trezit, la un moment dat, amenințați de pierdere a unui tabiet la care n-ar fi dorit să renunțe cu nici un preț. Municipalitatea stabilise, după consultarea a numeroși specialiști în probleme de urbanistică, amplasarea unui important monument dedicat Războiului pentru independență chiar acolo, la intrarea în parcul din centrul municipiului Turnu Măgurele. Se știa că bătrînii vor fi împotriviți, se luase în calcul și posibilitatea așezării noului monument în alt loc, dar frumusețea orașului ar fi avut de suferit. Așa că s-a luat decizia convocării unei mari adunări cetățenești, în cadrul căreia să se discute deschis și să se analizeze cu atenție toate soluțiile ce vor fi fost propuse. A durat mult adunarea, dar s-a încheiat printr-o unică hotărîre: noul monument, prin grandoarea și

înaltul său simbol, merita cu prisosință locul de cinstă din fața parcului. Dar Tudorică? I s-a găsit și lui un loc, tot central. Pensionarii i-au rămas fideli și s-au mutat, cu tot cu bănci și obișnuințe, pe noul loc, acolo unde vechea statuie a fost mutată, bucată cu bucată, cu grija la care obligă orice obiect evocator de scumpe amintiri.

În felul acesta — subliniază tilcul celor povestite pină acum tovarășa Ana Gruia, secretar cu probleme de propagandă al Comitetului municipal de partid —, în felul acesta se gindesc și se făptuiesc toate în urbea noastră: în urma consultării cu cetățenii și prin acțiunea acestora. Astfel a ajuns orașul lipsit de periferii — și la propriu, dar și la figurat. Adică lipsit de tot ce-ar putea fi considerat periferic în felul de a gindii, de a afla soluții și de a le pune în practică. Fără nici un fel de exagerare, Turnu Măgurele este azi, la un secol și jumătate de cind a fost declarat oraș, una din multele așezări ale țării care

Energia — o problemă de inteligență și gospodărire!

E mai ușor să economisești un kilowatt decît să-l produci! Această mentalitate sănătoasă am întâlnit-o la întreprinderea de Utilaj Chimic Grivița Roșie, așa gîndesc gospodărește și intelente mai toți oamenii muncii din marea uzină bucureșteană. Căci energia este averea noastră comună, a tuturor, o avere nu mostenită, nici venită pe tavă printr-un foc al hazardului, ci o avere agonisită prin muncă, strînsă prin eforturi grele. Pentru a aduna în zestrea țării prețioșii kilowați și kilocalorii, devenite datorită crizei de energie monedele forte ale timpului nostru, răscolim măruntăiețele pămîntului după căbune și titei, domesticim apele cu chinurile de beton ale barajelor făcîndu-le să nu salte inutil în vale din piatră în piatră ci să salte folositor din paletă în paletă prin turbine, construim și facem să duduie cazanele gigant ale termocentralelor. La Grivița Roșie prin tradiție și istorie muncitorească se pretuiește munca, se cunoaște din propria strădanie valoarea ei, așa că e firesc ca problema economiei de energie să stea în centrul preocupărilor tuturor, pentru că ea este, pînă la urmă, și o dovadă a conștiinței revolutionare. Cei de aici au probat că înțeleg comandamentele timpului nostru, au gîndit și au conceput în așa fel acel adevărat aparat circulator prin care energia pulsează în trupul mării uzine, încît acesta să asigure economicitate, randament, au făcut să se închidă ferm robinetul unei eventuale risine, au găsit soluții tehnice pentru a poloi „foamea” de kilowați, deseori mare, a unor utilaje. Treceam în revistă, împreună cu inginerul Constantin Mincă, șeful biroului mecano-energetic, acțiunile care s-au întreprins pentru economisirea energiei. Întreprinderea de Utilaj Chimic Grivița Roșie este și producător de energie printr-o centrală proprie, acoperindu-și nevoile interne și fiind în simbioză cu sistemul energetic național. S-a căutat să se asigure o funcționare cit mai adecvată a acestei inimi proprii ce pompează energie uzinei și prin întreținerea și exploatarea corespunzătoare a turbogeneratoarelor și cazanelor, s-a reușit să se livreze și sistemului energetic național numai pe primele 20 de zile ale începutului de an, o cantitate

de 600 Mwh. Specialiștii din uzină s-au gîndit că economia de energie trebuie să pornească de la unele modificări în fluxurile tehnologice, de la o analizare sub acest unghi a tuturor fatetelor, a nuanțelor. S-au făcut schimbări de subtilitate, dar cu ecou important la rubrica consumurilor. Astfel la turnătorie, s-a asigurat o mărunțire a materialelor metalice introduse în cup-

unelte sînt obligate să „muste” cit mai puțin din metal, deci să nu mai „înghiță” atîția kilowați. „Montarea limitatoarelor de mers în gol la utilaje și convertoarele de sudură, ne spune ing. Constantin Mincă, are un efect considerabil asupra consumului de energie electrică. Pînă cînd strungarul măsoară piesa, o montează, ascute o sculă, pînă cînd sudorul poziționează agre-

zeze căldura dată de arzătoare la preîncălzirea pieselor ce se vor suda, aduce un aport favorabil în mărirea vitezei de încălzire și a randamentului ei. Am putea cita o listă întregă de asemenea noutăți care au scăzut suma energiilor consumate în întreprindere. Dar pe lîngă aceste modificări s-a căutat să se restabilească și starea de sănătate a utilajelor, pentru

ne spune directorul tehnic inginerul Ion Herdea. La cuptoarele de tratare termice s-au găsit soluții de încărcare a lor la capacitate maximă, de alimentare fără sincope, de gruparea pieselor similare supuse operației pentru ca fiecare kilocalorie să se transforme în efect termic util. La conveierul de uscat forme s-a găsit o metodă optimă de circulație a pieselor pentru a nu irosi cu nimic potentialul termic al aerului cald. Ne-am sfătuit și am alcătuit un grafic competent de funcționare a marilor utilaje în așa fel încît să ne încadrăm în normele de consum și să nu solicităm sistemul energetic național în momentele de vîrf. Ca un exemplu ar fi programarea tratamentelor termice în afara orelor de maxim consum, în timpul acestor vîrfuri asigurînd prețioasă operația. În plus, am replanificat reparațiile capitale, ce implică opriri, în sezonul de iarnă, cînd sînt dificultăți energetice, și nu vara cînd energia curge spre consumatori mai fără probleme”. Așa cum ne relatează Gheorghe Dragomir, secretarul comitetului de partid, acțiunile continuă, economia de energie este o campanie continuă, și idei de îmbunătățiri apar în fiecare zi, căci toți sînt conștienți de importanța gospodăririi kilowatilor și kilocaloriilor. Niște oameni conștienți și desțoinici au pus suflet și minte în reducerea consumului de energie, au găsit metode adecvate și le-au aplicat cu eficiență, au înscris pe prima pagină a agendei muncii lor această problemă acută și de mare importanță, pentru că aceasta înseamnă mai binele nostru, al tuturor. Efectele sînt laudabile: numai pe 1986, economiile au totalizat 4 000 tone combustibil convențional și 8 000 Mw.

În Întreprinderea de Utilaj Chimic Grivița Roșie, de două ori distinsă cu titlul de Eroii Muncii Socialiste, prin muncă, gîndire și har profesional s-au obținut utilaje complexe, care nu numai că asigură viața unor industrii atît de pretentioase cum sînt cea chimică și petrochimică, nu numai că se recomandă cu calitate deosebită exportîndu-se în multe țări, dar au înglobat în „carnea” lor cit mai puțină energie ceea ce înseamnă economicitate și competitivitate.

FLORIN CONDURĂTEANU ■

E mai ușor să economisești un kilowatt decît să-l produci!

toarele electrice în așa fel ca acestea să albă un consum cit mai mic de combustibil pe tona de oteluri aliate și speciale ce se elaborează.

O altă găselniță cu efecte benefice în diminuarea „poftei” de kilocalorii a cuptoarelor de forță și tratament termic este montarea unor arzătoare autoregenerative de concepție modernă. Combustibilul nu mai are „pe umerii lui” și preîncălzirea aerului de ardere, fiindcă această sarcină o realizează acum gazele de cos care cedează în acest scop o parte din căldura ce altfel o purtau inutil spre vîzduh.

De altfel, această împrăștiere inutilă a căldurii continute în gazele de ardere din cosurile cuptoarelor, care încălzeau inutil atmosfera, i-a făcut să nu stea liniștiți cu carul pe pernă pe specialiștii uzinei. Aceste ore de neomn, am zice creatoare, s-au concretizat pînă la urmă în cele trei cazane recuperatoare în funcțiune și încă trei în faza de montaj. Temperatura ridicată a gazelor de cos acum produce apă fierbinte introdusă în rețeaua de termoficare a cartierelor Pajura și Bucureștii Noi, circa 8 000 de apartamente folosind căldura recuperată din marea uzină. Piese după turnare trebuie finisate la dimensiunea dorită și asta prin retiere strîngurilor, a rabotezelor și a altor mașini cu consum serios de energie electrică. Prin reproiectarea matritelor cit mai aproape de forma finală a piesei, masinile-

gatul, masinile nu mai merg inutil, ci sînt oprite automat de noul dispozitiv limitator și astfel se stopează pe moment și kilowatții ce ar „curge” neproductivii.”

Dar una din consumatoarele importante de energie electrică este sudura. În incandescența flăcării sudurii, ce înmoaie la rosu metalele și le lipește, se scurge destulă energie. Orice îmbunătățire de finete a acestei operații clasice e binevenită. Vom da numai două exemple din multe amenajări favorabile care s-au reușit pe această temă la Grivița Roșie. S-a reîndit tehnologia de prindere a zecilor de mii de țevi în placa tubulară a schimbătoarelor de căldură ce ies ca pe bandă rulantă pe poarta uzinei. Țevile se rigidizează de placa tubulară acum prin topirea capetelor lor și nu prin sudură, operație totuși energofagă. Tot vizînd îmbunătățirea procesului de sudură, specialiștii uzinei au reproiectat tehnologia de îmbinare a pieselor metalice cu grosimi mari, chiar de zeci de milimetri, ajungînd în final la o asemenea geometrie a marginilor acestora, încît adausul de material prin sudură să fie minim, deci și kilowatții consumați mai puțin. În această campanie nu există acțiuni importante și mai puțin importante. Economia înseamnă gospodăria eficientă a fiecărui kilowatt a fiecărei kilocalorii. Montarea unor simple ecrane metalice, care să focali-

zeze echilibrul energetic, s-au refăcut zidăriile cuptoarelor, s-au elansat ușiile lor pentru ca pierderile să fie cit mai mici, să nu se irosească nici o picătură de energie. Pe marile consumatori s-au montat contoare de combustibil, ca să se poată ști cum „se poartă” energetic fiecare în parte, pentru a se putea diagnostica prompt orice „hemoragie” de kilocalorii și a se interveni prompt. La fel se depistează orice scurgere de agenți energetici la compresoare, polizoare și se poate elansa „rana”, cu rapiditate. Și asupra iluminatului se mai putea acționa, căci mai erau locuri unde nu era necesară o lumină a giorno. În depozite, căile de acces, spațiile exterioare s-au redus corpurile de iluminat la strictul necesar și acest consum electric s-a putut reduce cu 60%. Nu s-a uitat nici soarele ce ne oferă un substanțial ajutor energetic. Montarea celor 600 de panouri cu cei 1600 m.p. îndreptați spre zîmbetul astrului luminos a încălzit apa menajeră nu cu surse energetice clasice ci cu această sursă neconvențională la discreție. Inginerii și tehnicienii de la Grivița Roșie au luat în serios problema economiei de energie, au gîndit, au conceput noi amenajări la utilaje și procedee și efectul scontat a apărut prin diminuarea acestor consumuri pe întreprindere.

— Am întrezărit niște perfecțiuni ale fluxurilor tehnologice și după criteriile energetice —

Rețelele de transport a energiei electrice sînt asemenea arterelor unor ființe vii, centralele producătoare fiind inimile acestui organism urias. Întregul corp are un creier, în cazul de față, sistemul de dispecerat.

Complexitatea conducerii imensului sistem a devenit atît de mare, încît creierul omenesc nu mai poate satisface volumul de calcule și decizii care trebuie luate la un moment dat pentru buna sa funcționare. Asta înseamnă să se ia informații și să fie coordonate un număr de cîteva zeci de mari centrale producătoare de energie electrică, apoi cîteva sute de stații de transformare și distribuție a energiei, cîteva mii de mari consumatori energetici industriali și cîteva milioane de consumatori casnici. Pentru a îndeplini toate aceste sarcini, creierul omenesc și-a luat în ajutor creierul electronic.

La nivel teritorial, funcțiile de conducere și distribuție eficientă a energiei electrice revin dispeceratelor județene. „Pe teritoriul unui județ — ne explică directorul Întreprinderii de Rețele Electrice — Suceava, ing. Ovidiu Mustăț — energia electrică intră și iese, nu stă un moment și trebuie luată ca un tot. Esențială este menținerea consumului în funcție de producție, pentru păstrarea sistemului energetic național în bune condițiuni.”

Dacă primul creier electronic menit să vină în sprijinul omului a fost realizat, în urmă cu cîteva ani la București cu echipamente din import, funcțiile sale limitîndu-se la telemăsură și telegemalizare, acum s-a pus problema pentru noua generație de dispeceri teritoriali, să se creeze echipamente de calcul românești, special concepute pentru a răspunde unor noi cerințe.

Județul Suceava a marcat în primăvara trecută o premieră națională în domeniul conducerii la distanță prin calculator, a telemăsurii și telegemalizării stațiilor de transformare de înaltă tensiune. O astfel de sarcină s-a dat unei întreprinderi tinere, conduse de oameni aflați

la vîrsta entuziasmului, dar și a înaltului profesionalism pe care-l asigură astăzi școala românească. În fața unei asemenea sarcini, s-a apelat la două piloane de bază ale civilizației de sfîrșit de secol douăzeci: învățămîntul superior și industria de tehnică de calcul. Fericita întîlnire între specialiștii de la I.R.E. Suceava și cei de la Institutul Politehnic București, ca și de la Întreprinderile de Calculatoare electronice (F.C.E.), Echipamente periferice (F.E.P.E.R.), de Elemente de Măsură Industriale (I.E.M.I.), Microelectronica — București, etc. a permis realizarea pentru prima oară în țară a unui sistem de conducere cu ajutorul calculatorului. Sistemul, bazat nu numai pe o concepție românească, dar și pe echipamente

stitutele Politehnice din București, Iași, Cluj-Napoca, Timișoara. Sînt tineri din partea locului, care după absolvire își puteau găsi locuri de muncă oriunde în țară, dar au fost atrași de Suceava, nu doar pentru că aici s-au născut, ci și de posibilitățile care li se ofereau de a promova un domeniu al tehnicii de vîrf. Matematicianul Mihai Aurel Steicu și s-au încredințat programele de pe „Coralul” românesc, inginerul electronist Corneliu Poenaru s-a ocupat de telecomunicații și adaptări hard pe echipamentele de telemăsurare care se montau în stații. Vasile Barabaș, automatist, a asigurat tot timpul întreținerea și depanarea calculatorului și a perifericelor sale. Virgil Nicoară este autorul părții de programe ale

de conversație. Pentru a-l face util în conducerea unui proces industrial, calculatorul trebuie „înstruit”. Cu alte cuvinte, este necesară implementarea unui program de aplicații. Se știe, la un echipament modern pe plan mondial, calculatorul propriu-zis (hard-ware) nu costă decît cel mult douăzeci la sută din valoarea totală a sistemului, restul revenind părții de program, adică soft-ului, care se realizează separat, pentru fiecare aplicație în parte. Calculatorul reprezintă un mare avantaj în conducerea proceselor industriale. Același echipament de calcul poate servi și la conducerea unei mari rafinării, a unui complex siderurgic sau la conducerea unui sistem energetic. Ceea ce diferă este soft-ul, care se realizează pentru fiecă-

înainte, nu-și mai intrerup activitatea. Introducerea automatizării lor complexe în stațiile de transformare prezintă și alte imense avantaje, calculatorul preluînd o serie de funcții care pînă acum erau realizate mult mai rudimentar de echipamentele electromecanice clasice: protecții, reglarea automată a tensiunii și a puterii reactive, monitorizarea și diagnoza transformatoarelor și intrerupătoarelor de putere, etc. Astfel, calculatorul nu numai că elimină efortul și subiectivismul uman, dar, niciodată „plictisit” de operații repetitive, uneori siccitoase, dar absolut necesare, își îndeplinește cu conștiințiozitate funcțiile pentru care a fost programat. Pentru a nu cădea „în greșală”, a fost echipat cu programe speciale de autotest. Permanent se autoverifică, ba mai mult decît atît, pentru o siguranță maximă, calculatorul este dublat de unul sau mai multe echipamente identice, care realizează aceeași funcție. Înainte de a se da o comandă, sau de a se lua o decizie, se verifică dacă rezultatele sînt identice, reducîndu-se, astfel, la maximum, posibilitatea de eroare.

A se ajunge astăzi la asemenea sisteme inteligente, instruite, presupune o inteligență umană superioară mașinilor conduse. Abordarea unei astfel de teme nu se putea face de către oameni blazați, ci doar de entuziaști, cum sînt specialiștii de la Suceava, pentru că presupune multă muncă și dăruire, iar succesul nu vine imediat. Au fost necesari niște ani și o echipă bine sudată. Numai asemenea oameni se pot avînta pe un astfel de tărîm.

Sistemul informațional de teleconducere a energiei electrice va fi în scurt timp generalizat în întreaga țară. Rezultatele obținute de suceveni au făcut din ei proiectanții tuturor viitoarelor sisteme. În centrul grijii pentru gospodăria resurselor energetice ale României se află de acum alături de strălucita minte omenească, ajutorul și creația sa, calculatorul.

LIANA MOLNAR ■

O premieră națională :

Teleconducerea energiei

construite integral la noi, constituite o premieră pentru toate țările socialiste fiind, doar la cîteva luni după punerea sa în funcțiune, solicitat deja pentru export „la cheie”.

Pentru a se ajunge la această reușită a fost necesară conlucrarea unui mare număr de specialiști din energetică, electronică, automată, informatică și matematică. Din toate aceste domenii s-au adus noutățile, realizări de ultimă oră, iar cei care au abordat aceste probleme sînt, în majoritate, oameni de vîrstă foarte tină, practic, proaspeți absolvenți. Dacă cei care au condus și conceput în primele etape lucrările sînt astăzi oameni de 45 de ani (Dumitru Coca, șeful secției înaltă tensiune sau ing. Ioan Hopulele de la proiectare), cei care au contribuit din plin la realizarea „creierului energetic” nu au împlinit 30 de ani. Sînt absolvenți, șefi de promoție ai facultăților de electronică, energetică, electrotehnică, matematică, automată și calculatoare de la In-

echipamentul de tip SPOT. Tiberiu Cujbă și Florin Vida, șefi ingineri stagiași, au primit posturi „cheie” în Centrul unic de distribuție și, nu numai că s-au achitat de toate sarcinile încredințate, dar sînt, deja, și autorii unor invenții. Foarte tînăr inginer Cătălin Andronic, aflat doar de două luni în colectiv, este încă emoționat de încrederea care i s-a acordat. „Am fost pus în fața echipamentului și mi s-a spus: Descarcă-te!” Toți acești tineri sînt extrem de mîndri de ceea ce au făcut, de faptul că li s-a dat posibilitatea de a arăta ce-au învățat în școală și de-a duce la bun sfîrșit o treabă care, după părerea lor, n-a fost tocmai ușoară. Punctul central la I.R.E. Suceava este acum calculatorul. Dar el a trebuit mai întîi „învățat”, căci a venit doar cu un rudiment de elemente — sistemul de operare. Acesta ar fi echivalent cu capacitatea de vorbire a omului, astfel că te poate înțelege și-l poți înțelege. Există deci un limbaj comun

re în parte. Asta au făcut, în cel cîteva ani, tinerii absolvenți repartizați la I.R.E. Suceava. Și au făcut-o cu dăruire pentru meseria lor și cu grijă față de resursele materiale și energetice ale țării.

Realizarea uriașului sistem înseamnă o serioasă creștere a productivității muncii. Există înainte un personal permanent de cinci oameni pe fiecare stație de transformare. Într-un județ pot exista pînă la 50 de asemenea stații. Oamenii aceștia se descalificau, neavînd decît funcția de telefonist și executant a unor manevre comandate de dispecer. Au fost înlocuiți de calculator și utilizați acum în alte sectoare de activitate, mult mai eficiente. Noul sistem oferă posibilitatea unor repăneri în funcțiune extrem de rapide în cazul posibilelor defecțiuni. Mijloacele clasice le înălțurau într-o jumătate de oră, acum defecțiunile sînt eliminate în maximum un minut. În felul acesta, marile consumatori industriali, periclități

Motoarele — marea mea dragoste

Aurel Oprea a trăit 45 de ani printre motoare. O pasiune ce s-a născut din fragedă tinerețe și a stăruit, dominantă, tiranică, până acum în anii de pensie. Dar nu numai o dragoste chinătoare ce l-a îndemnat să prețuiască munca altora, ci și una care l-a făcut să intre cu toată dăruirea în marea competiție a creativității.

După război, cind nu erau piese de schimb, la parcul auto al școlii de pilotaj, Aurel Oprea a transformat motoarele Diesel în motoare pe benzină, treabă deloc simplă. Realizarea despre care vom vorbi a fost prefată de 11 brevete și 12 certificate de inventator din care 11 introduse în producție. În ce constă brevetul 81122/1980 al mecanicului Aurel Oprea de la I.C.S.I.T.E.M. ce schimbă anatomia motorului cu ardere internă?

Bătrînul sistem bielă-manivelă este înlocuit cu un mecanism cu inel pendular și rotor fulant. Cele patru pistoane fac corp comun cu inelul care rotulează și care antrenează un rotor concentric cu el, fixat înclinat de axul motor, rotor ce transmite mișcarea la roți prin cutia de viteze. „Găselnița” inventatorului român face să crească spectaculos randamentul de transformare a mișcării de rotație a pistoanelor în mișcare de rotație, Grefarea ineditului mecanism articulată axial într-un punct cheie atrage după sine dispariția arborelui cotit și a ca-

petelor de bielă, și datorită faptului că el este mai simplu și mai ușor, greutatea motorului scade cu cca. 20 la sută. Noua articulație dă o mișcare mai regulată pistoanelor, frecări mai mici, anulînd acea nedorită componentă de ușoară mișcare laterală a lor ce conducea la fenomenele nocive de pompa asupra uleiului de ungere și la creșterea consumului lui, de scăpare a gazelor din camera de ardere și de uzură a cilindrilor. Un alt mare câștig al invenției este și o scădere a consumului de combustibil. Iată și explicația: la motoarele clasice raportul dintre cursa pistonului și raza arborelui cotit este de 2 : 1, cifre ireversibil încorsetate. La noul motor acest raport dintre cursa pistonului și raza rotorului fulant al axului motor devine 1 : 1. De aici provine cea benefică diminuare a cantității de benzină consumată. Bineînțeles, drumul pînă la cristalizarea ideii nu a fost drept, nici pavat. A avut meandre, hopuri, bifurcații și opțiuni căutărilor. În camera lui lumina a ars pînă la ceas tirziu de noapte, multe calcule și schițe au luat drumul coșului pînă la forma definitivă, l-a mai certat și nevasta că și după serviciu tot la invenția lui se gîndește, dar a doua zi o lua la fel de proaspăt de la capăt. A crezut cu tărie în invenția lui, s-a bătut pentru ea, nu l-au dezarmat greutățile. Bucuria de a iscodi în necunoscutul tehnici-

cii și dragostea pentru munca lui i-au fost vitamine puternice. A mai construit o piesă la un strungar, a mai schimbat concepția din mers, și așa a luat naștere pentru început un motor monocilindru ce a funcționat bine aproximativ 200 de ore la I.C.S.I.T.E.M. și încă citeva pe standul de probă de la I.N.M.T. Uneori o piesă se cerea îmbunătățită, Aurel Oprea o demonta, o modifica, o remonta și de-abia aștepta să repornească motorul ca să vadă ce poate da, fiindcă plăcerea de a ieși în calea noului cu toate disponibilitățile tale este un combustibil de traică ardere interioară. După alți 2 ani, pasul următor a fost un motor în 4 timpi cu 4 cilindri de 1200 cmc și 54 C.P., echipat cu mecanism axial, brevetat și el, de fapt un motor de Dacia 1300 modificat după ideea lui originală. Conducerea Comitetului Național pentru Știință și Tehnologie a înțeles perspectiva noii soluții propuse și a susținut ferm realizarea motorului, înlesnind și coordonînd toate demersurile ce se impuneau. Au mai pus umărul și specialiștii de la Centrul de Cercetări Științifice și Inginerie Tehnologică Auto-Pitești (beneficiarul brevetului), de la I.N.M.T. și I.C.S.I.T.E.M. În prezent motorul funcțional optimizat este în probe de siguranță în funcționare și ridicare a caracteristicilor și standurile de testare ale I.N.M.T.-ului, a funcționat circa 160 de ore și rezultatele de pînă acum sînt favorabile. Așteptăm cu interes și nerăbdare ca el să confirme avantajele anticipate și în curînd îi dorim să echipeze autoturismele românești. Ideea inventatorului român poate constitui de asemenea o posibilă premieră mondială.

FLORIN CONDURĂTEANU ■

TRADIȚII ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE ROMÂNEȘTI

Seminarul Matematic Ieșean

Seminarul Matematic Ieșean — S.M.I. — a reprezentat o verigă importantă nu numai în dezvoltarea matematicii din fosta capitală a Moldovei, ci și în istoria științelor matematice în România. O instituție, ca și o casă nu se poate construi traicnic decît dacă i se pun temelii solide, sigure. Acest lucru l-au înțeles de la început cei doi matematicieni veniți în anul 1910 la Iași, Alexandru și Vera Myller, hotărîți să ridice aci studiul matematicii la un înalt nivel științific, atît în ce privește latura didactică cît și cea de creație. Iată de ce au întemeiat S.M.I.-ul, cu tot ce implica el. Dar să vedem mai întîi cine erau soții Myller.

Alexandru Myller (1879—1965) s-a născut la București, tatăl său, Teodor Myller, fiind inspector financiar, cu unele valeități literare. Elev excepțional, Alexandru și-a luat bacalaureatul la 16 ani, iar la 20 de ani era licențiat în matematică al Facultății de Științe, îndrumat de Spiru Haret, David Emmanuel, Ermil Pangrați. După un scurt stagiul de profesor de matematică la Galați, pleacă pentru specializare la Berlin și Göttingen, unde maestri săi sînt David Hilbert, Felix Klein, Hermann Minkowski. Cu cel dintîi își susține teza de doctorat, în care dă noi soluții unor ecuații diferențiale și stabilește pentru prima dată ecuații integrale cu nucleu stîmb șimetric (1909), ceea ce îl face cunoscut cercurilor științifice încă de la 26 de ani.

Tot aci își pregătea doctoratul, de asemenea cu renumitul matematician David Hilbert, o tină deopotrivă înzestrată cu darurile inteligenței și frumuseții, de care se îndrăgostește și cu care se va căsători în 1907: Vera Myller (1880—1970). Teza ei de doctorat (1906), de asemenea remarcabilă, din domeniul ecuațiilor integrale, a dat „primul exemplu cunoscut de ecuație integrală singulară”, după cum a remarcat istoricul matematicii Petre Sergescu, fiind publicată în anul următor în „Mathematische Annalen” și afirmînd-o în știința universală.

După ce activează doar cîțiva ani la București, soții Myller trec în 1910 la Iași, de care vor rămîne legați pînă la sfîrșitul vieții. Timp de 37 de ani, din 1910 și pînă în 1947, Alexandru Myller va funcționa ca profesor de geometrie analitică la Facultatea de Științe (predînd în paralel și alte cursuri) și întemeind cunoscuta școală de geometrie de la Iași (după 1947 a activat ca profesor onorar). Vera Myller, devenită în 1910 docentă la Universității din Iași (prima femeie cu acest titlu de la noi), iar apoi conferențiară (1910—1918) și profesora (1918—1948) de algebră superioară și teoria funcțiilor, a fost cea dintîi femeie profesor universitar într-o disciplină științifică din România.

Îndată după numirea lor la Iași, soții Myller au început o intensă activitate organizatorică pentru a crea baza materială a matematicii universitare. Pentru a asigura o cît mai bună informare a studenților și cadrelor didactice ei au pus în primul rînd (adesea cu sacrificii personale) bazele unei mari biblioteci de specialitate, care după jumătate de veac a ajuns la 9 000 de volume, cărora li se adăugau mii de extrase și colecții de reviste. În sfîrșit, în anul 1912 întemeiază Seminarul Matematic Ieșean (vezi foto), pe care l-am amintit la început și care astăzi poartă numele Seminarului Matematic „Alexandru Myller”. Aici

se făceau comunicări originale, se dezbăteau noile teorii și descoperiri din știință, se recenzau ultimile cărți apărute în țară sau străinătate, se discutau probleme ale învățămîntului matematic. „În jurul lui Alexandru Myller și a soției acestuia, Vera Myller, a gravitat toată activitatea matematicienilor ieșeni (în special a geometrilor), printre care se numără: Octav Mayer, Ilie Popa, Dimitrie A. Mangeron, Silvia Creangă, Ion Creangă, E. Arghiriade, C. Bogdan, Mendel și Adolf Haimovici, Gheorghie Gheorghiev. Chiar și Gr. C. Moisil, în cei zece ani cit a profesat la Universitatea ieșeană, s-a resimțit de influența binefăcătoare a cercului matematic ieșean” (George St. Andonie). În cinstea seminarului de care se simțea atît de profund atașat, Alexandru Myller a numit una dintre cele mai interesante curbe pe care le-a descoperit Curba S.M.I., denumire care s-a consacrat în știință. Referindu-se la activitatea desfășurată aci, regretatul matematician Gheorghie Vrăncănu observa că ea a constituit „una din cele mai mari contribuții pe care le-a adus un profesor la modernizarea învățămîntului nostru universitar”. Să amintim și faptul că Al. Myller a fost membru de onoare al Academiei Române (1938), apoi membru de onoare (1948) și membru titular (1949) al Academiei R.P.R.

Ceea ce a caracterizat școala de matematică ieșeană, grupată în jurul S.M.I., a fost excepționala ei creativitate. Împreună cu academicianul Octav Mayer, Alexandru Myller a pus bazele studiului geometriilor proiective cu grup fundamental, iar împreună cu Gheorghie Tîrșica și O. Mayer a publicat lucrări care fac din el un precursor al geometriei centro-afine. Este totodată unul dintre creatorii școlii românești de geometrie diferențială. Vera Myller a obținut rezultate noi în domeniul ecuațiilor diferențiale ordinare, a ecuațiilor cu derivate parțiale, a ecuațiilor integrale și a teoriei funcțiilor analitice. Octav Mayer a descoperit suprafețele care îi poartă numele și a introdus noțiunile cunoscute ca „tangenta lui Mayer” și „transformata lui Mayer”. Ilie Popa, în colaborare cu G. Gheorghiev, a elaborat teoria varietăților echiparametrice și, tot împreună cu acesta, a dedus geometria congruențelor de curbe și cea a complexelor de drepte; printre conceptele pe care le-a introdus se numără aceea de „suprafațe evasinormale congruenței”. Academicianul Mendel Haimovici a adus contribuții în teoria spațiilor cu conexiune liniară, a elaborat conceptul de „cvasigrup diferențiable”, a introdus noțiunile de „separare” și „sistem reducător” în cadrul unei teorii generale a integrării sistemelor Pfaff și a creat la Iași o puternică școală de mecanică. Dumitru I. Mangeron, specialist în analiză matematică și mecanică generală, a realizat noi modele matematice ale unor fenomene fizice, bazate pe stabilirea unor „ecuații polivibrante”, cunoscute în literatura de specialitate ca „ecuații Mangeron”; pentru studiul mecanismelor și mașinilor, a elaborat „metoda tangențială Mangeron”, „metoda accelerațiilor reduce Mangeron” etc. Geometrul Emanoil Arghiriade a studiat, cu rezultate noi, curbe (mai ales cele izotrope), suprafețe (definind rigurosu mai multe sfețe ale acestora), rețele și congruențe generalizate în spațiul proiectiv.

I.M. ȘTEFAN ■

Un subiect între știință și fantezie

„Lumi galactice” (Editura științifică și enciclopedică, 1986) este o carte despre OZN-uri, datorată unui român, aviatorului Doru Davidovici. Documentația e cea cunoscută, în lume au apărut sute de lucrări pe această temă, unele traduse și în românește, o noutate ar constitui-o totuși consemnarea unor mărturii autohtone, autorul volumului, el însuși, ne asigură că ar fi văzut o navă extraterestră, un obiect oval de culoare alb-violet strălucitoare, înregistrată și de radarul punctului de dirijare. Posibil. Domeniul e fabulos, incitant și alimentează de ani de zile polemici dure și adversități ireconciliabile. Se susține și se neagă cu egală obstinție sosirea vizitatorilor din necunoscut. Compatriotul nostru este, evident, de partea celor ce cred în existența reală a „farfuriilor zburătoare” și vom admite împreună cu el că problema merită atenție din moment ce arhiva de date probatorii, prezentată de ozenisti, reține peste 80 000 de observații individuale sau colective, iar supoziția a cîștigat chiar savanții de renume, astronomi și cosmonauți, între care Albert Einstein, Herman Oberth, Neil Armstrong. Nimic rău în asta. O lume fără mistere și cu enigme dezlegate ni s-ar părea banală. Ciudat e totuși că nimeni n-a izbutit să fotografieze la sol o navă extraterestră (cu toate că au aterizat o multime, iar din unele au ieșit la vedere perechi de omuleți verzi, sau umanoizi în costume argintii, purtînd căști de astronauti) cînd pămîntul e înțesat de fotografi amatori sau profesioniști. Dar așa a fost și fie Ghinion...

Ce sînt și de unde pleacă straniile obiecte zburătoare neidentificate? Prezumțiile sînt și ele cunoscute. După unii, acestea vin peste noi dintr-o lume sensibilă, asemănătoare cu cea a noastră, dar cu un grad de dezvoltare mult mai mare. În opinia altora, ele soseseră dintr-una imperceptibilă, un soi de civilizație paralelă, terestră, structurată pe o altă dimensiune a spațiului și timpu-

lui. Părerii, imagistică, întrebări amuzante, pasionante, e o gimnastică a minții după care tot pe pămînt ajungem.

Dar totul are o limită. Cea a bunului simț.

Știm: fantezia și supozițiile au drept de circulație într-o epocă în care chiar cele mai extravagante considerații tehnico-științifice se inscriu în logica posibilului. Nu însă și afirmațiile sentențioase, lipsite de acoperire, privind existența certă a probelor materiale. Am aflat cu toții de la alții că: navele galactice au survolat planeta în lung și în lat, au aterizat, am primit chiar și vizite de curtoazie din partea unor ființe raționale pentru ca apoi toți și toate să dispară, să se volatilizeze, lăstînd în urmă doar impresii și amintiri, iar ici colo, ipoteticele amprente ale trenului de aterizare, pămînt calcinat, iarbă pirjolită. Mă rog. Dar iată că Doru Davidovici ne înșuștează pur și simplu că mai multe farfurii zburătoare, aterizate forțat sau de bună voie, continuă să staționeze pe Terra, adăpostite în niște hangare secrete. Să ne oprim la pagina 49 unde se notează următoarele: „...Se pare că dispunem astfel (se pare, din păcate, că dispunem astfel) de suficiente probe materiale (sublinierea noastră) ale existenței OZN-urilor — amintesc încă aeronava stranie căzută în 1947 în sudul Statelor Unite, cu pilot la bord, sau OZN-ul prăbușit în 1952 în arhipelagul Spitzbergen —, dar tot materialul acumulat, numeroasele observații vizuale, radar, OZN-uri zburînd, fragmente cercetate în laborator, piloți din neștiut găsiți fără viață în cabinele aeronavelor prăbușite, mai mult sau mai puțin șifonați în urma impactului cu suprafața Pămîntului, nimic nu poate răspunde întrebării firești ce sînt, de fapt, OZN-urile?”. Iar mai departe, la pagina 69: „Un om de știință francez spunea: „Pînă cînd a această problemă (un OZN) nu va ateriza în fața sediului Academiei de Științe din Paris, nu voi crede în existența ei”.

„Pînă la urmă, „această problemă” a aterizat în fața sediu-

lui Academiei de Științe — însă a R. S. S. Gruzine. Nu știm sigur ce părerii au de atunci învățații gruzini despre povești cu nave aeriene venite din necunoscut, însă, oricum, în U.R.S.S. s-a înființat un organism oficial de studiu și cercetare a fenomenului OZN”.

Vă mărturisim că parcurînd aceste pasaje am rămas pur și simplu interziși. Le-am recitat de citeva ori, am dat pagini înainte, ne-am aruncat ochii pe copertile și cotorul cărții în speranța că vom găsi explicații suplimentare, dar nimic! Autorul s-a mărginit să arunce în trecere aceste grozăvii, și să ne lase cu gura căscată. Dar bine, stimate tovarășe Doru Davidovici, asemenea întimplări ar constitui nu evenimentele secolului, ci ale mileniului! Unde se află navele în cauză, cum e arată, ce au determinat analizele de specialitate? Și răposaiți? Au dispărut? I-au făcut friptură aborigeni, stau închiși în seifurile Pentagonului, sau au ajuns exponați în vreun muzeu de antropologie? E adevărat, spre sfîrșitul volumului, se propune o explicație: navele capturate cu piloții lor, vii sau decedați, au ajuns în miinile unor organisme militare ce se încapăținează să păstreze tăcere. Argumentația este însă firavă și sursele de informație ceoșe. Nici o declarație oficială nu vine să certifice o asemenea realitate de fapt, sînt folosite în continuare speculații gazetărești, în jurul unei scrisori aparținînd unui oarecare domn Gerald Light, din Los Angeles, vizitator prim 1954 al unei „zone închise”, patronate de armata americană. Dar și în cuprinsul acestei relatări, declarațiile nu prind concretețe, termenii sînt ambigui și nu fac decît să sporească nu să elucideze misterul. Nimic serios. Iar în ceea ce privește aterizarea unui OZN în fața Academiei de Științe din Gruzia, afirmația a fost pur și simplu lansată și părăsită fără nici un alt comentariu.

Evitînd asemenea afirmații derutante, autorul ar fi putut face față onorabilă pînă la sfîrșit, scutindu-și opera de umbra de indoială pe care cititorul este îndemnat să o arunce și asupra celorlalte informații. Păcat. Păcat fiindcă efortul de documentare este remarcabil, Doru Davidovici demonstrează certe calități scriitoricești, cartea se citește cu sufletul la gură și ar fi putut rămîne un model al genului.

LIVIU TIMBUS ■

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

● Consemnăm cu bucurie, de la bun început, faptul că, încă din această primă lună a noului an 1987, multe dintre propunerile și sesizările formulate în numeroasele scrisori care ne-au fost adresate și-au aflat — din partea forurilor competente în rezolvarea lor — ecoul firesc, astfel încât, în numărul de astăzi... ne-am propus să inserăm, pe parcursul întregii pagini, o bună parte dintre răspunsurile primite. Folosim prilejul pentru a mulțumi pe această cale tuturor aceluia care, prin munca lor, au contribuit la soluționarea problemelor ridicate de cetățeni, în spiritul legii, al democrației noastre socialiste.

● **Consiliul popular al Sectorului 2 al Capitalei** : „Referitor la scrisoarea semnată de Gabriela Jilavu din București, str. Caimatei nr. 8, apart. 2, care solicită sprijin în vederea obținerii unei butelii de aragaz sau racordării bucătăriei locuinței sale la rețeaua de gaze, vă comunicăm următoarele: petiționara este om al muncii la I.S.P.H., unde, figurând pe primul loc pe tabelul de priorități privind acordarea de locuințe, i s-a repartizat apartamentul de la adresa amintită, care nu posedă instalație de gaze. Pentru rezolvarea cererii sale, s-a hotărât ca în zilele următoare să se repartizeze o butelie institutului unde își desfășoară activitatea G.J., cu mențiunea de a-i fi atribuită”.

● Cu ceva timp în urmă, Costea Petrișor-Lucian din Drobeta-Turnu Severin, electromecanic la S.N.F. — NAVROM din localitate, ne scria că obținând transferul în interesul serviciului la A.C.M.M. Minieră Mehedinți, în mod firesc, unitatea la care fusese încadrat stabilise pe cale juridică evacuarea sa din locuință, deoarece o obținuse prin aceasta, având contract de închiriere-anexă la contractul de muncă. Adresându-ne **Consiliul popular al municipiului Drobeta-Turnu Severin** în vederea aflării unei soluții, am primit un răspuns plin de înțelegere, ce dovedește grija față de om și nevoile sale : „Deși Costea Petrișor-Lucian și familia sa nu vor mai putea rămâne în actuala locuință, conducerea S.N.F. — NAVROM s-a declarat a fi de acord cu propunerea noastră de a nu îl evacua până la data de 15 februarie 1987, cînd Comitetul Executiv al Consiliului popular municipal îi va repartiza o locuință corespunzătoare, pină atunci sentința de evacuare nefiind pusă în executare”.

● O scrisoare lapidară ce nu poate decît să ne bucure, semnată de învățătoarea Mihaela David din Brăila, str. Industriei nr. 193, bl. 32, sc. 1, apart. 10, care, avînd o situație familială deosebită, solicitase de mai multă vreme detașarea, pentru anul școlar 1986—1987, în acest municipiu : „Acum vă pot spune că elevii clasei a III-a B de la Școala generală nr. 4 din Brăila au o învățătoare care se străduiește și speră să fie la înaltăime, prin rezultatele bune obținute de toți copiii”. Tutoorul — mult succes !

● Primim din partea **Ministerului Industriei Electrotehnice, Direcția de organizare, control, personal, învățămînt, retribuire** : „Referitor la scrisoarea adresată dumneavoastră de Anton Nicolae și remisă ministerului nostru cu nr. 991-A, vă informăm că petentul, conform dorinței sale, a primit transferul în interesul serviciului de la Intreprinderea de aparate și utilaje pentru cercetare București, la o unitate din județul Buzău, respectiv, I.P.I.C. — Buzău”.

● Un răspuns favorabil și pentru grupul de cetățeni, locuitori ai satului Tolci, din județul Neamț, în numele căruia ne-a scris Gică Coțoi : **Intreprinderea județeană Neamț de transporturi auto** ne informează că pentru asigurarea în bune condiții a transportului pe ruta Tolci — Tirpești, reanalizîndu-se situația, s-a hotărît prelungirea curselor cu plecarea la orele 11.30 și 17.30 din Tirgu Neamț la Tirpești pină la 1. Tolci, începînd cu luna ianuarie 1987.

● **Consiliul popular al județului Constanța — Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale** : „Avînd în vedere prevederile Decretului 410/1985 referitor la ajutoarele ce se

acordă mamelor cu mai mulți copii, Comitetul Executiv al Consiliului popular județean Constanța, prin Decizia nr. 544/1986 a stabilit să acorde Constanței Bechiși din Constanța, str. Caraiman nr. 1—3, bl. PF 6, sc. C, et. 2, apart. 47, un ajutor bănesc lunar de 400 lei începînd cu data de 1. ianuarie, anul trecut, drepturi care i-au fost achitate la zi”.

● „În legătură cu scrisoarea Anei Corca din comuna Poiana Mărului nr. 659, județul Brașov, care solicită sprijin în vederea clarificării situației profesionale a soțului, Bujor Corca, — se subliniază în răspunsul primit din partea **Consiliului popular al județului Brașov** — vă precizăm că B. C. a fost repartizat la Combinatul de celuloză și hirtie din Zărnești, ca operator chimist, unde își desfășoară activitatea în prezent”.

● **Ministerul Educației și Învățămîntului** : „Referitor la aspectele semnalate de Marilena Bodoea din București, str. Arh. Gh. Mandrea nr. 25, Sect. 2, vă facem cunoscut faptul că semnatarei scrisorii i s-a asigurat catedră de specialitate la școlile nr. 24, 49 și 167 din București, ca profesor suplinitor”.

● „În urma notei apărute în revista dumneavoastră din 12 decembrie 1986, referitoare la unele abateri săvîrșite de Dumitru Ionescu, responsabilă unității nr. 2 din Bulevardul Păcii nr. 5, aparținînd Cooperatorivei „Drum Nou” — se subliniază în răspunsul primit din partea **UCECOM — București** — comisia care s-a deplasat pentru verificarea situației sesizate a constatat că faptele se confirmă. Pentru abaterile respective, precum și pentru comportare necivilizată față de client, Dumitru Ionescu a fost sancționată prin diminuarea retribuiției cu 10 la sută pe lună decembrie 1986 (conform Deciziei nr. 176/19.12.1986), fiind atenționată în același timp că la o eventuală altă abatere va fi schimbată din funcție”.

● Elena Curut din Pașcani, str. Izvoarelor, bl. B 4, sc. D, apart. 77 : în privința sesizării dumneavoastră, **Consiliul popular al orașului Pașcani** ne face cunoscut că măsura ce vi s-a aplicat în anul 1983 de către Intreprinderea de tractoare și reguloatoare directe (desfășurarea contractului de muncă în temeiul art. 130, lit. i, din Codul Muncii) este definitivă și executorie, fiind tardivă și inoperantă orice contestație. Avîndu-se în vedere situația în care vă aflați, s-a discutat cu conducerea I.T.P. Pașcani, care a fost de acord cu încadrarea dumneavoastră în muncă la această întreprindere.

● **Tribunalul județean Caraș-Severin** : „În legătură cu aspectele semnalate de Alexandru Acostandei din localitatea Vinători, Strada Principală nr. 425, jud. Neamț, care solicita recurs pentru contestarea deciziei de imputare emisă de I.F.E.T. Caransebeș, decizie acceptată de Judecătoria Oravița : recursul contestatorului a fost admis, iar în urma administrării de noi probe s-a stabilit că pagubele produse nu s-au datorat culpei petentului, ci altor cauze, fapt pentru care Tribunalul județean Caraș-Severin, prin decizia civilă pronunțată la dosarul nr. 1205/1986, a admis contestația formulată de Alexandru Acostandei și în consecință, a anulat decizia de imputare nr. 2.033 a I.F.E.T. Caransebeș, în valoare de 154.950 lei. Totodată, a obligat unitatea să-i plătească și suma de 11.081 lei, cu titlul de cheltuieli de judecată”.

● „Urmare scrisorii tov. Niculina Prisăcaru, om al muncii la O.N.T. Carpați — Brașov, înregistrată la dumneavoastră sub nr. 10.611/1986 — ne răspunde **Consiliul popular al municipiului Brașov** — vă înștiințăm că această întreprindere ne-a comunicat, prin adresa nr. 7.337, că petenta va fi menținută în activitate la unitatea „Vinătorul” din Poiana Brașov, decizia de desfacere a contractului de muncă fiind anulată”.

● Povirnaru Marghioala din Predeal, str. Eroilor, bl. 23, apart. 19, își exprima, în urmă cu ceva timp, nemulțumirea

față de unele deficiențe privind calitatea lucrărilor executate la apartamentul său. Înaintînd scrisoarea **Consiliului popular al județului Brașov**, spre competență soluționare a situației, ni s-a răspuns : „Cazul a fost cercetat de un colectiv format din reprezentanți ai Consiliului popular județean, Institutului „Proiect” Brașov, Inspecției pentru construcții Brașov, T.A.G.C.M. Antreprizele 1 și 3 și ai O.J.C.V.L., care au constatat că blocul nr. 23, unde se află și apartamentul 19, a fost executat de T.A.G.C.M. Brașov în perioada anilor 1982—1983, iar după preluare de către beneficiari au apărut unele deficiențe de construcție. Drept urmare, au fost luate măsuri de realizare a lucrărilor de remedieri și completări, de către T.A.G.C.M. Antreprizele 1 și 3, pentru a asigura o bună funcționalitate acestei locuințe. Comitetul Executiv al Consiliului popular județean Brașov a atenționat totodată conducerea T.A.G.C.M. în vederea prevenirii unor abateri de acest fel în viitor și urmărirea îndeaproape a calității lucrărilor ce se vor executa”.

● **Consiliul popular al municipiului Petroșani** ne-a transmis zilele acestea o veste bună pentru Zamfira Toldeanu din localitate, în sensul că i-a fost repartizat un apartament cu două camere, confort I, situat pe strada Aviatorilor în blocul 15 B, din Petroșani. Urmîntregii familiei sănătate în casă nouă !

● Cu privire la modul de soluționare a scrisorii cu nr. 10.668, semnată de Dumitru I. Teodorescu, ne răspunde **Consiliul popular al municipiului Iași** : „Petentul arată că, fără a se dovedi înțelegere față de situația sa familială deosebită, solicitarea de a fi transferat în interesul serviciului la Vaslui, unde întreprinderea la care lucrează are o unitate subordonată, nu s-a bucurat de vreo rezolvare. Însă verificîndu-se situația, s-a constatat faptul că deși a fost emisă o aprobare în acest sens, D. Teodorescu nu s-a prezentat pentru a-și ridica nota de transfer, timp de o lună, perioadă în care valabilitatea aprobării transferului s-a pierdut. Reluîndu-se discuțiile cu Intreprinderea Electrocentrale Iași (unde își desfășoară activitatea) i-a fost eliberată o nouă notă de transfer pentru unitatea din Vaslui”.

● O propunere de larg interes cetățenesc, referitoare la extinderea posibilităților de procurare a produselor homeopate, ne-a adresat Gheorghe Cărlionu din Brașov, str. Lupeni nr. 3. Din curs propunerii sale, cu o salutară promptitudine ne-a răspuns **Ministerul Sănătății**, prin **Direcția asistenței medicale** : „Urmare scrisorii nr. 2.565, semnată de Gh. Cărlionu, vă comunicăm că în cursul primului trimestru al anului 1987, Ministerul Sănătății va deschide în municipiul Brașov un punct de desfacere a produselor homeopate”.

Un început de bun augur, o inițiativă ce ar putea fi multiplicată la nivelul tuturor județelor.

● Și tot din domeniul sănătății, o precizare sosită din partea **Direcției Sanitare a județului Bihor**, ca răspuns solicitării formulate de Vasile Susan din Galați, cartier Micro 17, bl. A 13, sc. 3, ap. 43 : „Experimentul cu preparatul dr. Elthes se desfășoară în cadrul secției de boli interne nr. 3 a Spitalului județean Oradea. Bolnavii cu diagnosticul de hepatită cronică sau ciroză hepatică (diagnostic dovedit prin acte medicale) pot solicita internarea în acest spital, în vederea tratamentului cu preparatul dr. Elthes, printr-o cerere adresată Direcției Sanitare a județului Bihor, str. Republicii nr. 35, Oradea”.

● **Regionala Căi Ferate — Iași** : „În revista „Flacăra”

nr. 51 din 19 decembrie 1986 a apărut articolul „Așteptînd o legătură”, în care se fac unele propuneri și observații privind mersul trenurilor de călători, referitoare, mai exact, la modul în care se asigură legăturile între trenurile de pe linia Piatra Neamț — Bacău, cu cele de pe magistrala București — Bacău — Suceava. Referitor la aceste aspecte precizăm că, pe secția de circulație Bacău — Piatra Neamț — Bicăz, la fel ca și în toate zonele țării, în anii democrației noastre socialiste, dezvoltarea puternică a industriei a determinat o creștere însemnată a traficului de navețiști, fapt care obligă la asigurarea transportului acestora la orele de începere și încheiere a programului de lucru în trei schimburi. În atenția noastră s-a aflat întotdeauna preocuparea ca în afară de respectarea rolului pe care îl au trenurile de călători pentru navețiști, în stația de cale ferată Bacău să se asigure și legături între trenurile de pe linia laterală Bicăz — Bacău, cu cele care merg spre București sau spre Suceava. Dacă prin stația Bacău circulă de la București spre Suceava și invers peste 40 de trenuri rapide, accelerate, de persoane sau curse, în timp ce de la Bacău spre Bicăz pleacă sau sosesc numai 15 trenuri, se poate constata faptul că la cele numai 15 trenuri nu pot exista legături directe către direcțiile principale București sau Suceava. Vă asigurăm că preocupările noastre se vor materializa prin îmbunătățirea acestor legături, astfel încît acestea să corespundă cerințelor mereu crescînde ale publicului călător, iar propunerile ce ne-au fost adresate vor conduce la elaborarea pe viitor a unui mers al trenurilor cît mai bine întocmit”.

● O veste bună primim pentru Niculina Ștefan din Constanța, de la **Consiliul popular al județului Constanța** : Vă comunicăm că prin decizia Comitetului Executiv al Consiliului popular județean Constanța — decizia nr. 507/1986 dată la dosarul nr. 14.919/1986 — n.n. — vi s-a stabilit un ajutor destinat mamelor cu mai mulți copii, în valoare de 400 lei lunar.

● La Oficiul poștal nr. 1 din Tg. Jiu (Gorj) — ne înștiințează **Constantin Măruță din comuna Schela, județul Gorj**, m-am abonat la revista „Flacăra” pe trimestrul IV al anului calendaristic 1986. Sincer vă mărturisesc, în lunile noiembrie și decembrie ale anului trecut nu am primit nici un număr al revistei. Așa că, am făcut sesizarea în scris la factorii de resort județeni. Poștașul mi-a adus un teanc de reviste — numerele din urmă, grămadă, talmesbalmes, scuzîndu-se că funcționara care mi-a făcut abonamentul la oficiul poștal amintit a fost internată cu vreme-n urmă în spital. Nu mi se pare a fi un procedeu prea corect pentru abonați, după cum nici procedeu practicat de a ne abona condiționat și la alte ziare și reviste nu este prea laudabil. Ce spuneti ?

● De la **Ministerul Muncii** primim un răspuns de mai larg interes cetățenesc, la scrisoarea lui Octavian Misori din București : „De ziua liberă beneficiază întregul personal muncitor prezent în unitate la data cînd se acordă aceasta, cu excepția categoriilor de personal care au programul de lucru cu o durată sub 46 de ore pe săptămînă.

Sarcina aplicării măsurilor de trecere la săptămîna redusă de lucru, în raport cu condițiile concrete de organizare și desfășurare a activității, revine ministerelor, centralelor și conducătorilor întreprinderilor care împreună cu colectivele de oameni ai muncii, trebuie să asigure creșterea suplimentară a producției muncii și realizarea sarcinilor de producție în condițiile noului program de lucru.

Munca prestată de muncitori în zilele de sărbători legale și peste programul normal de lucru, se compensează cu timp li-

ber corespunzător. În cazul în care compensarea nu este posibilă, orele respective se plătesc ca ore normale de lucru, dacă munca a fost prestată pentru realizarea sarcinilor de plan sau ca spor la retribuiția tarifară în condițiile art. 120 din Codul Muncii, dacă prin munca prestată suplimentar s-a realizat producția peste plan. Personalul tehnic, economic, de altă specialitate și administrativ beneficiază pentru munca prestată peste program, inclusiv în zilele de repaos și sărbători legale, numai de timp liber corespunzător”.

Pagină realizată de CONSTANTIN BALACCIU

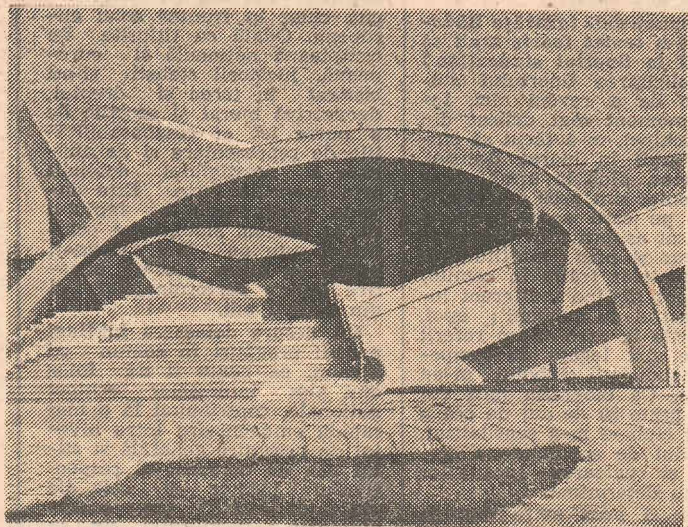
Poșta redacției

● **Roveanu Gabriel** — Constanța, **Mihai Florica** — Pitești, **Vrăbeț Cornel** — Timisoara : Biroul Comisiei guvernamentale aprobat prin Decretul 130/1985 are competența de a analiza și decide în legătură cu cererile de schimbare a locului de muncă al absolvenților timp de un an de la repartizarea acestora. ● **Stanciu Eduard** — București : Potrivit prevederilor Decretului 860/1973 anexa 3, obligația de a înlocui parțial sau total conductele de apă, canalizare, încălzire, etc., revine proprietarului, în cazul dv. I.C.R.A.L. Herăstrău. ● **Cojocaru Constantin** — Slatina : Nu puteți beneficia de drepturi de detașare pentru că pregătirea și încadrarea dv. în stagiul de practicant la Intreprinderea de țevi „Republica” s-a făcut în conformitate cu art. 68 din Legea 9/1980, care prevede că pregătirea personalului se face în unitățile existente cu profil asemănător, prin participarea în procesul de producție și cu plata retribuiției corespunzătoare muncii prestate. ● **Pricop Jean** — Baia Mare : Persoanele transferate în interesul serviciului beneficiază de drepturile prevăzute de art. 75 din Legea 57/1974, printre care și locuința corespunzătoare nevoilor familiei. ● **Crețu Gheorghe** — Rm. Vilcea : Suma cu care ați participat la fondul de dezvoltare economică a C.P.L. a fost virată, conform Legii 3/1982, în contul noii unități (P.T.T.R. Tranzit) cu dispoziția de plată 19/9.12.1986. ● **Colban Virgil** — Rădăuți : Prezența-vă la Oficiul forței de muncă pentru a fi repartizat la Brigada de construcții Rădăuți. ● **Dragnea Maria** — satul Buicești, com. Priștea (Olt) : În conformitate cu art. 24 din Legea 1/1977, sint exceptate de la obligația de plată a contribuției persoanele fără copii care sint căsătorite cu persoane care au copii, pe timpul cît durează căsătoria, în cazul în care copiii sint în întreținerea efectivă a acestora sau plătește pensie de întreținere. ● **Picu Mihai** — com. Moțăței (Dolj) : În art. 6 al Legii 22/1981 se prevede că specialiștii agricoli care locuiesc în safele și comunele unde își desfășoară activitatea pot primi din partea unităților agricole de stat în care lucrează terenuri de pînă la 0.10 ha, cu obligația de a le cultiva și de a crește animale și păsări. ● **Fedeleanu Vasile** — Sîncrai (Alba) : Aveți dreptul și vi se va restitu suma reținută drept garanție. ● **Dubestean Ioan** — Deva : Legea nu face distincție între meșteșugarii care își desfășoară activitatea într-un atelier și cei care au o activitate ambulantă, deci toate persoanele care prestează o muncă autorizată de meșteșugar în condițiile Legii 13/1968 sint incluse obligatoriu în sistemul de asigurări al cooperației meșteșugărești. ● **Vălan Petru** — Suceava : Legea nr. 6/1969 și Precizările M.E.I. nr. 9/1978 referitoare la transferările cadrelor didactice pentru restringere de activitate pot fi consultate la Inspectoratul școlar județean.

REGHINA VĂRVICI

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 11—14.

„Cu hotărîrea
fermă de a repre-
zenta cît mai demn
culorile tricolore
românești“

Asemenea tuturor domeniilor vieții sociale din patria noastră, activitatea sportivă de masă și performanță constituie obiectul unei politici de stat, beneficiind în permanență de grija și atenția secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ale cărui orientări și îndemnuri au reprezentat și reprezintă temelii unei dezvoltări fără precedent a mișcării sportive din patria noastră. Strălucita inițiativă a conducătorului iubit al partidului și statului nostru, de organizare a marii competiții naționale „Dacia” a creat în rîndul tinerei generații, al oamenilor muncii de toate vîrstele, o puternică emulație în practicarea educației fizice și sportului, devenind un mijloc important de dezvoltare fizică și morală a cetățenilor patriei. În legătură cu această amploare pe care a luat-o activitatea sportivă în patria noastră se află efortul constant pentru asigurarea celor mai bune condiții de practicare a sportului, pentru dezvoltarea și modernizarea bazelor, pentru formarea cadrelor de specialiști, pentru transformarea tot mai accentuată a faptului sportiv într-un act de civilizație.

Îndeplinindu-și în condiții tot mai bune menirea sa fundamentală, de a contribui la formarea multilaterală a tinerilor, la dezvoltarea fizică viguroasă, armonioasă a tuturor fiilor patriei, la educarea unor calități morale specifice, sportul românesc a înregistrat în ultimele două decenii rezultate de un deosebit prestigiu, pe plan intern și internațional, fiind astfel în concordanță cu marile succese obținute de poporul nostru în celelalte domenii ale vieții economico-sociale în industrie, agricultură, știință, învățămînt, cultură. Și asemenea acestor domenii, în nivelul înalt al sportului românesc de astăzi identificăm, cu deosebită mîndrie și satisfacție, cu vibrante sentimente de dragoste și recunoștință, contribuția inestimabilă a gândirii și acțiunii secretarului general al partidului, grija și atenția constantă pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le acordă dezvoltării sportului românesc.

Recunoștința fierbinte a sportivilor țării

Mă simt deosebit de onorat ca, în aceste zile de sărbătoare, să-mi pot exprima, în numele tuturor sportivilor țării, alesele sentimente de stimă și dragoste față de conducătorul iubit al partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, deosebita noastră recunoștință pentru grija și atenția permanentă pe care le acordă, asemenea tuturor domeniilor vieții sociale din patria noastră, dezvoltării mișcării sportive, afirmării sportului românesc în lume.

Sînt unul din mîile de beneficiari ai condițiilor minunate, de muncă și pregătire, creat sportivilor din România socialistă, și acum, cînd am ajuns la un nivel al performanțelor cu care mă pot mîndri, aș vrea să spun că acestea n-ar fi fost posibile fără climatul general favorabil dezvoltării sportului, fără atenția specială și consecventă de care tinăra generație de sportivi a patriei se bucură din partea conducerii de partid și de stat, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Eforturile noastre de pregătire și de obținere a unor performanțe de prestigiu se vor întodeauna un răspuns prin fapte la condițiile care ne sînt create, la atenția de care sîntem înconjurați, la îndemnurile adresate de secretarul general al partidului nostru. Este limpede pentru fiecare din noi, care apărăm culorile țării în întreceri sportive

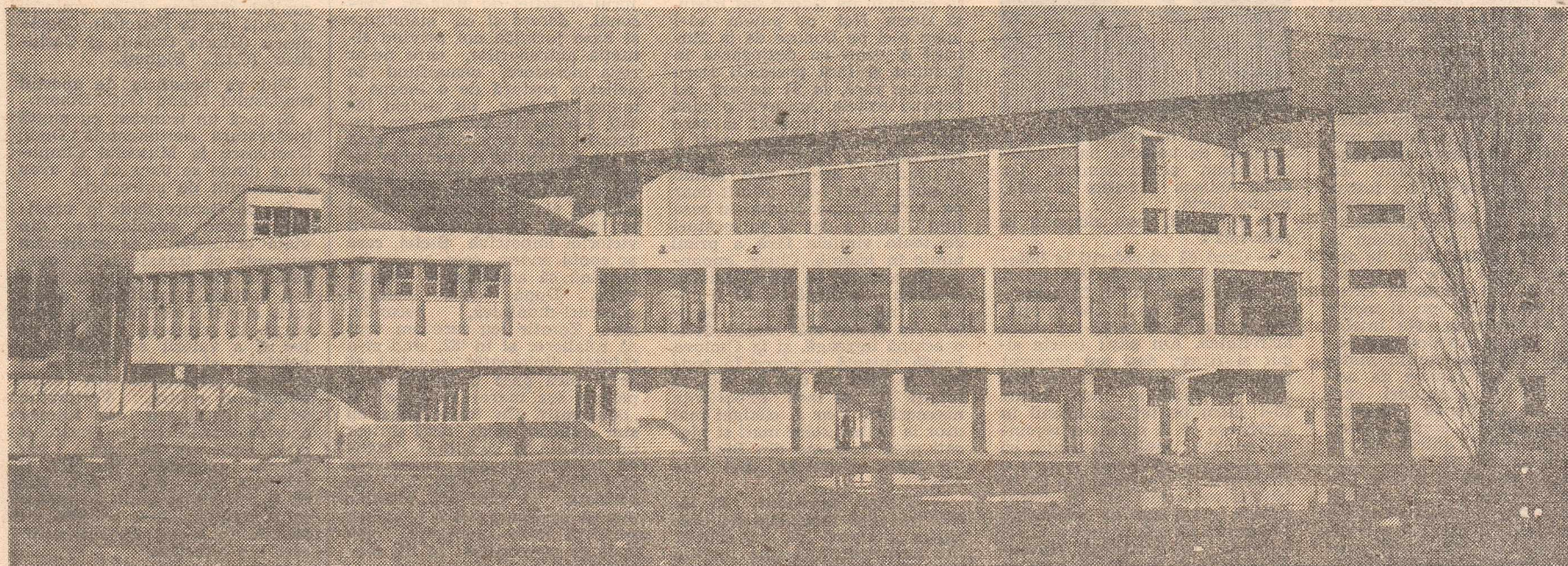
internaționale de amploare, că sportul constituie un mijloc de creștere a prestigiului României în lume, o cale prin care tinerii unei țări libere și independente pot dovedi virtuțile societății socialiste, capacitatea acesteia de a asigura cele mai bune condiții de formare și afirmare multilaterală a tineretului, în toate domeniile, inclusiv cel al sportului. De aceea, și strădaniile noastre sînt în consens cu aceste responsabilități, pe care, însă, niciodată nu vom considera că le-am îndeplinit de ajuns: nu numai legile sportului, ale performanței, dar și legile morale ale datoriei noastre de conștiință față de condițiile care ne sînt create ne obligă în permanență la autodepășire, să muncim mai mult, să ne pregătim mai bine, pentru gloria țării și a sportului românesc.

Și aș mai vrea să spun un lucru. Datorită aceleiași atenții cu care este înconjurat întreg sportul românesc am avut posibilitatea, trimis de țară, să particip la numeroase concursuri și competiții peste hotare. Născut în comuna Piscu, județul Galați, mi-era greu să-mi imaginez în copilărie că voi putea ajunge vreodată în Australia, de pildă, acolo unde am concurat la sfîrșitul anului trecut. Și iată că am ajuns, dar nu asta vroiam să spun; vroiam să spun că peste tot unde am concurat, în țările în

care am fost prezent la diferite competiții, am trăit un înălțător sentiment de mîndrie patriotică văzînd cît de bine cunoscută și apreciată este politica externă a României socialiste, ce largă audiență au strălucitele inițiative de pace ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, eminentă personalitate a vieții internaționale, considerat pretutindeni în lume un pilduitor Erou al Păcii. Nu de putine ori am fost pus în situația să primesc felicitări nu atît pentru rezultatele sportive, cît mai ales pentru faptul că reprezint România, că sînt fiu al acestei țări, că sînt contemporan cu una dintre cele mai glorioase epoci ale istoriei poporului român — Eopca Nicolae Ceaușescu.

Toate aceste simțăminte pe care le-am trăit și le trăiesc asemenea tuturor sportivilor țării, permiteți-mi să le comprîm în urarea fierbinte de sănătate, fericire, viață lungă și putere de muncă, urare pe care într-un glas cu întregul popor o adresăm din toată inima, în aceste zile sărbătorești iubitului conducător al partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, întru fericirea și bunăstarea poporului, progresul și prosperitatea scumpei noastre patrii.

NICU VLAD ■
multiplu campion și
recordman mondial, cel mai
bun sportiv în anul 1986

Campionatul bate la uşă

Reluarea pregătirilor pentru noul sezon fotbalistic au însemnat un eveniment aparte în viaţa a două îndrăgite echipe, Universitatea Craiova şi Sportul Studenţesc. Este vorba de revenirea la conducerea lor tehnică a antrenorilor care au cunoscut satisfacţii şi rezultate deosebite, cu nu prea mulţi ani în urmă. Astfel, în perioada 1977-1980, cînd Mircea Rădulescu a fost pentru prima dată antrenorul principal al Sportului Studenţesc, această echipă a reuşit să se claseze pe locul 4 în campionat (cea mai bună performanţă de pînă atunci), să joace în finala Cupei României şi să cîştige Cupa Balcanică. De cealaltă parte, în timpul primului mandat al lui Constantin Oţet (1980-1984), Universitatea Cra-

iova a cîştigat un titlu de campioană, două Cupe ale României, s-a mai clasat o dată pe locul doi în campionat, s-a calificat de două ori în sferturile de finală ale Cupei Campionilor Europeni şi o dată în memorabila semifinală a Cupei U.E.F.A.

Aceste antecedente fac ca echipele respective să privească şi să aştepte cu mai mult optimism perioada ce urmează, rechemarea „vechilor maldori” semnificînd, nu-i aşa, dorinţa repetării şi depăşirii, în acest al doilea mandat al lor, a performanţelor atinse odinioară.

Saluînd aceste reîntoarceri la „primele iubiri”, dăm posibilitatea celor doi renumiţi tehnicieni să-şi declare intenţiile la noul început de drum în care se află.

MIRCEA RĂDULESCU :

„În fotbal, valoarea se cere permanent confirmată”

— După zece ani, iată-vă din nou la Sportul studenţesc. Cum găsiţi clubul la această reîntînire ?

— În primul rînd, cu nişte condiţii surprinzătoare prin rapiditatea cu care au fost create. Aş putea spune că Sportul studenţesc de astăzi este cu totul altul decît cel din 1977, cînd am început aici, pentru prima dată, activitatea de antrenor principal. Să ne gândim numai la stadionul propriu, care a contribuit la mărirea substanţială a popularităţii echipei. Apoi, s-au îmbunătăţit condiţiile de pregătire, prin numărul terenurilor de antrenamente, calitatea echipamentului, posibilităţile de refacere şi asistenţă medicală. A crescut ancorarea socială a jucătorilor şi s-a lărgit sfera contactelor internaţionale ale clubului. Am constatat că şi stilul de muncă s-a îmbunătăţit în permanenţă, cuprinzînd şi eşaloanele de tineret şi juniori, la care s-a cîştigat chiar un titlu naţional.

— Ce semnificaţie au pentru dumneavoastră toate aceste noi realităţi din viaţa clubului Sportul studenţesc ?

— Una singură : că acest club, cu lotul de jucători pe care-l are, poate să-şi dorească obiective pe care încă nu le-a rea-

lizat. Cînd spun asta, mă bazez pe valoarea şi pe dorinţa jucătorilor de a demonstra adevăratele lor posibilităţi şi resurse.

— Dar tocmai asta se reproşează jucătorilor — lipsa de motivaţie, de „apetit”, dacă se poate spune aşa, pentru performanţe mai mari, într-un cuvînt — automulţumirea.

— Dar de ce jucătorii de la Steaua, de pildă, nu se automulţumesc cu ce au realizat la un moment dat ?

— Asta e întrebarea !

— Cred că jucătorii Sportului

studenţesc au fost tentaţi spre automulţumire şi suficienţă de anumite conjuncturi, de ratarea unor momente de vîrf — cum a fost meciul cu Oţelul Galaţi, din ediţia trecută a cupei, eliminarea chinuîta a Omoniei, în primul tur, înfrîngerea antologică în faţa anonimilor de la Gantoise. Unde pot duce toate acestea ? La pierderea increderei. Şi asta unde duce ? La delăsarea în antrenamente, la ideea că poţi supravieţui muncind mai puţin, la acel sentiment de suficienţă de care vorbeam. În astfel de „momente de vîrf”, jucătorii nu s-au mai văzut reflectaţi în performanţă conform valorii lor. Şi, ca-ntr-un cerc vicios, de-asta au şi clacat mai departe.

— De-acord cu explicaţiile, dar ce-i de făcut ?

— Împreună cu jucătorii, să facem astfel încît să fim conştienţi de valoarea pe care o avem şi s-o dovedim în mod constant. Pentru că în fotbal, valoarea cere confirmări permanente. Nu cred că ei să nu adere la acest lucru — pentru că, în această eventualitate, cum poate fi scotit un jucător sau o echipă care să nu vrea să-şi arate valoarea în permanenţă ?

— Aţi antrenat şi cealaltă echipă studenţească, Universitatea Craiova — în turul campionatului '84-'85 şi întreg campionatul '85-'86. De ce această întrerupere ?

— Pentru că la începutul anului 1985 a trebuit să mă reintorc la federaţie, în vederea preliminarilor campionatului mondial. În iarnă, lăsasem echipa pe locul 4, cu +4 la adevăr.

— Şi aţi reluat-o, cu contract în toată regula, în toamna lui '85.

— Dar acum altele erau da-

tele problemei. Plecase jumătate din echipa de aur, din retur a plecat şi Ştefănescu, iar Cămătaru, în acel campionat, a jucat cam jumătate din meciuri. Totuşi, am găsit soluţii şi am trimis în teren o formaţie înnoită, dar fără să cedăm performanţei, pentru că suporterii olteni nu mai acceptă rezultate mediocre. Am reuşit să terminăm campionatul pe un nesperat loc 3, fiind eliminaţi din Cupa cupelor de maşina de fotbal a lui Dinamo Kiev, care a şi cîştigat respectiva ediţie a întrecerii.

— Aţi plecat, totuşi, într-un moment bun de la Craiova. De ce ?

— Regret că n-am mai putut continua munca pe care o începusem, pentru că această echipă putea să-şi schimbe generaţiile şi să întinerească fără să sufere. A trebuit să plec pentru că am avut contract doar pentru un an, care nu s-a mai putut prelungea, deşi s-a încercat. În plus, nu întrezăream perspectiva ca procesul la care mă angajasem să fie sprijinit. Mai exact, cadrul organizatoric de sprijinire a unui atare proces nu era cel adecvat, creîndu-mi serioase îndoieli că-l voi putea duce la bun sfîrşit.

— Spuneţi-mi, tovarăşe Rădulescu, v-a tentat foarte mult să reveniţi la Sportul studenţesc ?

— Solicitarea Sportului studenţesc de a reveni aici, într-un moment mai delicat din viaţa echipei, m-a făcut să cîntăresc mult în luarea deciziei. Au învins, pînă la urmă, două argumente: sînt prea multe amprente pe care această echipă le-a lăsat asupra mea (prin durată, dar şi prin multitudinea evenimentelor trăite în comun) ca să pot rămîne indiferent într-un astfel de moment ; apoi, realizările la care m-am referit şi care sînt legate de competenţa conducerii clubului m-au convins. Că biografia mea era legată peste 20 de ani de cea a acestui club — m-a sensibilizat, dar stilul de conducere a clubului şi valoarea jucătorilor — m-au determinat.

— Şi ar fi prea mare durerea dacă n-aş putea realiza ceea ce dorim, ca să cred că vom ajunge să simţim vreodată această durere...

— Să sperăm că asta va fi. Vă doresc mult succes.

OCTAVIAN ŞTIREANU

CONSTANTIN OŢET :

„E greu, dar nu imposibil. Universitatea va renaşte!”

— Aţi mai fost la Buşteni, ca antrenor principal al Universităţii Craiova. Înainte de a-mi mărturisii de ce aţi ales această staţiune montană, poate imi ziceţi cum aţi găsit echipa de azi, faţă de cea pe care aţi lăsat-o ?

— E drept că nu mai e vorba despre aceeaşi echipă. Am lăsat-o pe locul doi şi întregă, într-o primăvară, după un meci de referinţă al potenţialului său — 4-1 cu Sportul studenţesc, meci televizat — cînd noi am jucat formidabil. Regăseam echipa, atîta cîtă e, ce mai la deal la vale, pe o poziţie neconformă cu posibilităţile nesecatului izvor de valori fotbalistice care este şi rămîne Craiova. Faţă de rezultatele obţinute în ultimii ani această poziţie pare incredibilă : locul 12 şi minus unu la adevăr, cu perspectiva, unui „apăsător meci restant cu Steaua — o mare forţă a fotbalului românesc şi continental. Scurt, fără a intra în detalii, vă spun şi de ce ne aflăm la Buşteni. După 23 de ani de antrenorat, dintre care 15 numai la Craiova, am colaborat excelent cu mînatul om şi medic Vasile Friculescu. Ne înţelegem perfect şi am decis să venim aici din mai multe motive. Echipa are nevoie de antrenamente şi acumulări care s-o aducă în formă maximă chiar din primele etape. Avem zilnic cîte două antrenamente. Unul cu accent pe dezvoltarea rezistenţei generale, sus, la Babele şi Piatra Arsă, în condiţii de hipobarie, cu mari avantaje în condiţiile în care ne aşteptăm un retur de foc. Avem condiţii excelente şi la hotelul Silva şi, în genere, în staţiune —

cînd timpul nu permite urcuşul alergăm pe potecile spre cabana Dîham şi la Zamora, iar după amiaza lucrăm la sală, pentru forţă.

— Şi băteţii cum răspund la solicitări ?

— Cred că vă referiţi la băieţii care mai sînt. Eu am intrat pe poarta stadionului fără emoţii, ca şi cum aş fi lipsit puţin, simţînd că trebuie să-mi reiau activitatea. Am păşit foarte sigur şi firesc, deşi am încercat sentimente deosebite în cei trei ani. În prima zi îmi venea să-i chem pe toţi craiovenii în activitate şi la care s-a renunţat cu prea multă uşurinţă, să ne stringem rîndurile pentru o renaştere a Universităţii. Şi cu băieţii pe care-i am la dispoziţie e greu, dar nu imposibil. Împreună cu colaboratorul meu, harnicul şi laboriosul Nicolae Zanfir, de la tineret, pornim în greua bătălie sprijiniţi de

unele valori de marcă, cum sînt Lung, Ungureanu, Negrilă, Tilihoi, Irimescu şi desigur Geolău, un talent care nu şi-a spus încă ultimul cuvînt. Cu toţii s-au angajat exemplar la efort, dar mai avem multe de făcut, e cam devreme să vorbim despre formaţie sau tactică.

— Pe cine mai conţati ?

— Îmi pun mari speranţe în consacrarea lui Emil Săndoi, operat la umăr, dar care poate reîntra chiar la 8 martie. Doresc reactivarea lui Adrian Popescu, Bicu, Bica şi Gică Popescu, jucători lansaţi de mine încă pe vremea cînd ei erau debutanţi pe gazonul lui Balaci, Cămătaru, Ştefănescu, Ţicleanu, Crişan sau Donose.

— Cu Donose ce este. Vine, nu vine ?

— Ce să vă spun despre transferări ? Dacă cei străini de Craiova nu au dorit aşa ceva, e tardiv să cer eu acum conducerea clubului un Gabor sau Klein, să zicem. Noi nu putem să-l luăm nici pe Donose de la Motru ! A venit cu dezlegarea în buzunar şi fără pretenţii Doru Nicolae, care, la 34 de ani, nu depune armele. Am avut o bună experienţă cu jucători la care alţii nu se mai uitau, cum a fost cazul cu Ciupitu şi chiar cu Dumitru, acesta mai jucînd şi astăzi. Deci l-am primit doar pe Doru Nicolae. Numai în şase luni Clubul a dat 33 de jucători de toate vîrstele fără a primi nimic în schimb. Chiar „moneada de schimb” a lui Cămătaru — Rada — e dispărut. Ar fi păcat să ne scape „printre degete”. Au plecat mai mulţi decît o echipă întregă, şi la Craiova banda rulantă produce în continuare talente, dar se uită că tinerii nu au încă experienţa necesară ce s-ar fi cîştigat mai uşor la umbra celor mari şi plecaţi prea devreme din Bănie.

— Alte remarcări mai faceţi ?

— E cam prematur, să lăsăm să vină meciurile de pregătire şi atunci mă voi edifica. Îmi pun mari speranţe într-un duel Dumitraşcu-Badea. Consider, deasemenea, că noul nos-

tru vîrf de atac are datoria unei asocieri şi confirmării depline, el primind deja botezul diviziei A, după ce mai ieri cîştiga detaşat titlul de golgheter al seriei a II-a a diviziei B.

— Nu-mi spuneţi nimic de Sorin Cîrţu ?

— Sorin e un băiat admirabil, un artist al balonului. El nu este un „dezertor” şi nici eu nu am renunţat la el. I s-a oferit posibilitatea să-şi încerce capacitatea ca jucător-antrenor al divizionarei B Electroputere. Nu putem să mă opun tentativei sale de a se realiza. Îi sîntem datori să-i mulţumim pentru cît a făcut pentru culorile albalbastre. Nici săntărea nu-i mai permitea un efort aşa cum se cere în situaţia noastră.

— Vă înţeleg şi vă dau dreptate. Pe cît timp aveţi contract cu clubul ?

— Contract ? Mă faceţi să rid. La noi totul se învîrte în jurul situaţiei de moment. Personal, doresc şi eu stabilitate şi baze juridice noi privind situaţia antrenorilor, care ne-ar reda încredere, nemaifiind în delicata postură de a începe o muncă pe care nu sîntem lăsaţi s-o terminăm. Să fim judecaţi cînd construcţia e gata şi nu înainte de a ajunge la temelie. E sigur că primele noastre patru-cinci meciuri din primăvară sînt hotărîtoare. Totul se învîrte în jurul realizării victoriei împotriva Stelei, care ar conta enorm, ceea ce ne determină să amplificăm pregătirile. După cinci meciuri miercuri-duminică, secundul meu Zamfir (cu care am vrut să colaborez şi în '82, cînd m-a refuzat diplomatic, spunînd că ar fi încă prea tînr pentru o pălărie aşa mare) ne vede şi „debarcaţi”. Cu toate astea, eu sînt optimist, chiar dacă sîntem un cuplu nou constituit. Intenţia noastră vizează renaşterea şi recîştigarea prestigului de altădată al Craiovei, printr-o muncă susţinută şi o simbioză perfectă între generaţii, aşa cum se constituise la un moment dat.

ION PREDOŞANU

„Legitimaţia” o va da jocul

„Mult zgomot pentru nimic” — s-ar putea spune despre perioada de transferări încheiată miercuri. Pe acest fundal se distinge totuşi, intenţia laudabilă a Stelei de a aborda returul cu aceeaşi formaţie standard care s-a impus cu autoritate în fotbalul românesc al ultimilor trei ani şi, anul trecut, chiar în fruntea celui european. Odată cu titlurile de campioană naţională şi europeană, jucătorii stelişti si-au cîştigat în teren şi dreptul, deopotrivă moral şi sportiv, de a purta tot ei responsabilităţile de reprezentare şi de apărare a prestigiului dobîndit prin propriile forţe. Este de-a vîda peremptorie a faptului că, la Steaua, stabilitatea echipei este un bun cîştigat, soldat cu atitea efecte benefice asupra performanţelor ei din ultimii ani.

Cît despre detaşarea lui Hagl pentru pregătiri în comun cu Steaua, ea poate fi de folos mai ales intereselor echipei naţionale, contribuind la o mai rapidă omogenizare între nivelul de pregătire generală şi stilul alît de personal al respectivului jucător şi cele ale „blocului stelist” din echipa naţională. Jucătorului de la Sportul studenţesc i s-a reproşat în toamnă, pe bună dreptate, o delăsare de la pregătire, vizibilă mai ales la naţională, unde nu s-a putut încadra optim la ritmul adus de steliştii noi veniţi.

Revenind la transferări. Sportul studenţesc nu anunţă, aşadar, nici o schimbare în lotul său (revenirea lui Şerbănică fiind stabilită pentru acum încă de cînd fusese imprumutat Braşovului). Cu studenţii se mai pregătesc Ignat şi Sorin Răducanu, acesta din urmă devenind însă (în acte) jucător al Stelei, în urma dezlegării date lui Turcu pentru echipa F.C. Olt (cu care se şi pregăteste dar unde, probabil, nu va putea juca decît din vară).

La Dinamo vor evolua, începînd cu noul sezon, Mateuţ, Lupu Dănuţ, Sabou Marcel (Poli Timişoara), precum şi Agachi şi Dohot (foşti la Politehnica Iaşi, unde s-a reintors Bucu).

Flacăra Moreni are o „dramatică” mai spectaculoasă, integrîndu-i în lot pe Manu, Lala şi Zlotea (de la Victoria) şi pe Beldie de la (Progresul) ; a plecat Ştefănescu (la Petrolul).

Victoria Bucureşti va putea suplini plecarea celor amintiţi cu Nuţă (de la Petrolul), Comănescu (Gloria Buzău) şi Caciureac (C.I.L. Sighet).

Jiul va beneficia de aportul fundaşului Dianu (F.C. Bihor). Şi încă un transfer, cu multă încărcătură sentimentală : Dudu Georgescu la Muscelul Cimpulung (unde se pare că va avea şi atribuţii de antrenor).

Ca de fiecare dată în preajma acestor evenimente din viaţa echipelor, ne exprimăm speranţa că transferările operate au fost bine cumpănite de toţi factorii implicaţi, astfel încît ele să contribuie, cu adevărat, la creşterea forţei de joc şi a valorii echipelor respective şi — de aici — la creşterea competitivităţii campionatului nostru. Veritabilul act de legitimare al tuturor acestor transferări nu poate fi altul decît cel pe care-l vor afirma în teren jucătorii şi echipele respective. Aşteptăm cu încredere evoluţii pe măsura speranţelor care se pun, de regulă, în astfel de restructurări ale loturilor.

Ş. OCTAVIAN

Întîlnirea dintre formă și fond

menită să cristalizeze în forme adecvate pasiunea tinerilor, a tuturor oamenilor muncii pentru practicarea sportului. Această idee, care a prins viață la nivelul întregii țări, s-a potrivit ca o mânășă situației existente la I.I.R.U.C., unde s-a și trecut la organizarea unei „Daciade” pe întreprindere, aflată acum la ediția a X-a și care cuprinde an de an peste jumătate din oamenii muncii din București și din cele șapte secții teritoriale. Fondul pasiunilor s-a întîlnit, deci, cu forma organizatorică adecvată, astfel încât a luat naștere o pasionantă mișcare sportivă de masă între purtătorii ecusoanelor „I.I.R.U.C.” De pildă, în 1986, în cadrul acestei „Daciade” pe întreprindere s-au întrecut 21 echipe de fotbal, 5 echipe de handbal, 7 de volei, 150 de concurenți la tenis de masă, 200 la șah, 700 la cros. A fost o întrecere sportivă în toată regula, într-un sistem competițional bine pus la punct și chiar controlat de o Comisie de organizare a „Daciadei” formată din ing. Cornel Moldovan, directorul întreprinderii și președintele A. S. „Calculatorul”, Constantin Marcu, președintele comitetului sindical, Jean Mateescu, Cristian Moldovan și Florin Flămînzeanu. Se înțelege că regulamentele adoptate au fost inspirate din cele ale federațiilor de specialitate, incluzând, de pildă, la fotbal, cartonașele galbene (cu amendă 10 lei) și cele roșii (cu amendă 25 lei, dar cu drept de înlocuire a jucătorului eliminat!). Și se mai înțelege că acest sistem competițional prevede faze și etape succesive, de la nivelul „de masă” pînă la „finale”, unde se ajunge după severe întreceri eliminatorii.

Și dacă tot e vorba de o competiție în toată regula, să precizăm și celelalte elemente: pregătirea echipelor se face de cei care au, cit de cit, „antecedente” sportive în ramura respectivă; echipamentul — din ce rămîne de pe la secțiile de performanță și prin autoutoare; terenurile de întrecere — ale asociației sau, în cazul secțiilor teritoriale, prin soluții găsite pe plan local; arbitrajul este asigurat numai de activul obștesc al întreprinderii, la I.I.R.U.C. lucrînd cîțiva arbitri calificați. De pildă, la handbal: Ștefan Șerban și Alexandru Virtopeanu sînt arbitri internaționali (care au oficiat și la campionatele mondiale) iar Jean

Mateescu este candidat de arbitru internațional; în schimb, Teo Curelea, Ioan Păunescu, Șerban Ioan și Adrian Bucheru sînt arbitri divizionari; la volei — Ioan Covaci (fost arbitru internațional), Vasile Vizeure, Constantin Steriade, Eugen Niculescu, sint, de asemenea, arbitri divizionari; la fotbal, arbitrii clasificați Constantin Smeu, Gabriel Verescu, Ion Lazarovici, Ion Cimpeanu (la secția Cluj). Cred că I.I.R.U.C. este întreprinderea cu cei mai mulți arbitri de sport la mîia de oameni ai muncii, iar acest lucru spune și el ceva despre cum este privită, aici pasiunea pentru sport. Alături de aceștia, „Daciada” pe întreprindere se alimentează și din fervoarea unor suflători ai echipelor din secțiile teritoriale: ing. Mircea Frențiu (Banat), ing. Virgil Finăți (Iași), Ion Buzoianu (Cluj), Arpad Szenek (Brașov), Dan Ionel (Cimpina), Sergiu Petrovici (Craiova), Ilie Folea (Alba Iulia), Eugen Zainea, Șerban Cancar, Marin Vasile, Silviu Costea (București).

Că la I.I.R.U.C. este vorba de o înclinație naturală spre practicarea sportului o dovedește și maniera peste așteptări în care aici „a prins” ideea gimnasticii în producție. Mai întii, cu sprijinul efectiv al organizației U.T.C. (secretarul comitetului este Gheorghe Bence) au fost instruiți... instructorii: Lucian Letu, Claudiu Dănescu, Cristian Pavel, Adrian Bucheru. Apoi s-au înregistrat pe bandă cele „cinci minute” de exerciții, care au început să fie transmise prin stația de amplificare, în fiecare zi la ora 10 fix. Atît de bine s-au dezvoltat reflexele respective încît, pentru o probă la ora documentării noastre (din întimplare, alta decît 10), a trebuit să se menționeze, că, de data aceea, exercițiile nu trebuie să se efectueze!

O imagine tonică oferă viața și munca lucrătorilor de la I.I.R.U.C. — în domeniul sportului, deopotrivă cu cel cultural sau cel profesional. Merite indiscutabile revin organelor colective de conducere, care veghează și întretin acest fel de a fi al celor din importanța întreprindere bucureșteană. Și ne vom putea explica mai bine acest lucru aflînd că directorul întreprinderii, ing. Cornel Moldovan, are, în ordine cronologică, legitimația nr. 1 a fabricii, fiind aici de la punerea fundațiilor, iar președintele Consiliului Oamenilor Muncii, electronista Georgea Stancu, are acum 31 de ani, din care 16 — mai mult de jumătate, iată — de cînd lucrează în I.I.R.U.C.

Am venit la I.I.R.U.C. pentru a scrie despre sport și am intrat într-un univers ce se cere, încă, descoperit.

OCTAVIAN ȘTIREANU

Toată lumea face sport

● Performerul maratonului de la Miami n-a fost postasul britanic John Boyes, cel care a trecut primul linia de sîsire, ci, au apreciat organizatorii, peruianul Felix Alejandro Flores Pacheco, clasat cam al 800-lea din cei 1800 de participanți! Dîndu-și seama că întîrzie la start, Flores a luat un taxi, dar a fost blocat de trafic cu 6 km înainte de linia de start, fiind astfel obligat să adauge clasicele distante de 42,195 km și cei 6 km. După ce a depășit mai bine de 1000 de concurenți, juriul cursei i-a acordat peruianului un premiu special... ● „Client” obișnuit al apărătorilor, Diego Maradona va fi indisponibil timp de două săptămîni, accidentîndu-se la glezna în meciul Napoli—Brescia. Dar lidera camionatului nu va suferi de pe urma absentei starului său, intrucît competiția este întreruptă pentru meciul Italia — Malta, din preliminariile campio-

natului european. ● În schimb, Boniek, de la A.S. Roma, care evoluează din acest sezon pe postul de libero, va lipsi, se apreciază, mai mult timp, datorită unei fracturi a unui deget la piciorul drept. ● O știre tot din campionatul italian: danezul Preben Larsen-Elkjaer, de la Verona, și-a făcut de patru etape reintarea, dovedind o poftă de joc remarcabilă, cu goluri în toate meciurile disputate pînă acum. ● La Paris s-a desfășurat recent o competiție care ar putea pune bazele „atletismului-spectacol”: este vorba de o competiție de poliathlon-perechi mixte, cu probe de 60 m plat, săritură în lungime, aruncarea greutății, 600 m și săritura în înălțime. Campionul olimpic la decathlon, britanicul Daley Thompson, care a evoluat în cuplu cu compatrioata sa Kim Hagger, s-a clasat însă abia pe locul trei, întrecerea fiind cîștigată de necunoscutii francezi Christian Plaziat—Nadine Debois.

LUCIAN OPREA

Civilizația sportului

Anișoara și Dobrin

Știm că vă aflați într-un moment greu al vieții voastre sportive. Nu demult erati în grupul feliicităților și laureatilor. Revisitele de sport și nu numai ele vă publicau fotografiile pe prima copertă. Fenomenal, strălucitor, extraordinar — erau cuvinte ce reveneau cu o frecvență neobișnuită în cronicile de atletism și de fotbal care vă comentau evoluțiile.

A trecut timp... Nu se mai scrie nimic despre voi. Cumplitele momente, de loc spectaculoase, la despărțirea de un sport ce l-a iubit cu patimă și care i-a îmbăt deseori cu licoarea fermeității a victoriei sau care i-a otrăvit alături cu venimul învingerii, campionii le trăiesc singuri. Numai cu familia și cu cei foarte apropiați.

În familia sportului românesc mai sînt însă oameni care cred în atleta Anișoara Stanciu și în antrenorul Nicolae Dobrin. Din cînd în cînd ne mai vin vești despre voi. Lupta Anișoarei cu o afecțiune a coloanei vertebrale ne amintește că și alți mari sportivi au depășit suferințe fizice ce păreau de neînvinș, reintrînd în arenă. Revenirea lui Dobrin la Pitești ca antrenor al tinerei generații ne-a bucurat pentru că este imposibil ca generalul public piteștean să fi uitat satisfacțiile aduse lui de către Dobrin la F.C. Argeș, acolo unde Gîscanul și cînd juca prost, juca bine.

La noi se acordă un premiu pentru civilizația publicului, un altul pentru sportivitatea echipelor, dar nu mai puțin și — fără îndoială — mai stimulativ ar putea fi un trofeu individual. Pentru lipsa de „cartonaș” o viață, nu un sezon! Un asemenea premiu l-ar merita Dobrin.

Anișoara Stanciu simte cu siguranță, mai bine ca oricînd, cite picături de energie mai poate adăuga talentului său, cit mai poate fura vieții pentru a-și satisface pasiunea față de sportul care o consacrat-o. Te așteptăm din nou pe stadion, Anișoara, sintem siguri că „Steaua” la încă nu a apus.

Aceste rînduri nu se vor a fi mulțumiri publice. Au fost scrise cu convingerea că nu trebuie să-i uităm cu ușurință pe cei care „au făcut”, fiindcă atunci ne va fi greu și vom avea puține șanse de recușitate să ceram celor ce vin, „să facă”...

Parcurile care inconjoară marile stadioane ale țării, holurile sălilor de sport, ar trebui împodobite cu vitrine perene, frumos amenajate și întretinute. Copiii ce fac primii pași în sport i-ar găsi acolo pe marii performeri, pe marii mentori sportivi etc., pentru a aspira la gloria lor. Anonimatul în care, după o prodigioasă carieră sportivă, ajung atîția mari campioni nu are nimic cu „civilizația sportului”, cu lupta pentru mai bine și mai frumos în sport.

CRISTIAN ȚOPESCU

Uneori, îmi povestea deunăzi un bun amic, te pomenești angajat în vîltoarea unei întîmplări ce nu crezi că se poate petrece. Nici ție, nici altuia. Întîmplarea te frapază nu atît prin neverosimilul situațiilor pe care le creează, cit prin faptul că, om în toată firea, ajungi să fii autorul lor. Aproape fără voia tă. Ceea ce, însă nu schimbă fondul problemei. Pentru că nu te poți scuza invocînd starea de ușurință în care te-ai găsit în momentul acela...

Era într-o simbătă, înainte de amiază. Fiind liber, adică după serviciu, mi-am adus aminte de mașina noastră. O Dacie de culoarea untului, la care țineam mult. Mi-am zis că este cazul să mă ocup puțin de ea. Că mașina e ca femeia: dacă nu ai grijă de ea, te lasă. Exact cînd ție-lumea mai dragă. Am coborît în fața casei, la locul de parcare, și m-apucaii de treabă. După un timp, oprimă lingă mine un cetățean. Mă privea cum trebam, dar nu-mi zicea nimic. Nici eu nu-i dădeam atenție. La un moment dat, omul intră în vorbă cu mine. Bineînțeles, despre mașină.

— O aveți de mult? mă întrebă el într-o doară.

— De vreo cinci ani, îi răspunsei eu, în vreme ce suflam în jigerul de relanti.

— Că tare bine se prezintă, continuă tipul pe un tîm admirativ.

— Ce-i drept, caut să o îngrijesc, spusei eu, nu fără un pic de mîndrie. Aprecierile insului mă flatau un pic.

— Probabil că nu prea umbli cu ea. Arată ca una abia cumpărată.

— Ba umblu destul. Dar, cum v-am spus, mă ocup de ea.

— Dacă ați vinde-o, ați lua pe ea banii de nouă.

— Nici nu mă gîndesc, mă grăbiți să-i întorc vorba. N-am mașină de vînzare. Prea țin la ea ca să mă despart.

— Vă cred. Dar dacă, totuși, acum, cineva v-ar pune banii jos, totii banii cit ați dat pe ea, nu ați vinde-o?

— Drept să vă spun, la așa ceva nu m-am gîndit. Cel puțin acum.

— Eu sînt dispus să vă cumpăr mașina. Acum, aici, pe loc!

— Și cit ați da pe ea?, mă angajai, fără să vreau, la tocmeală.

— Păi... dumneavoastră cit cereți?

— N-ați spus chiar dumneavoastră că pot obține cel puțin, cit m-a costat cînd am luat-o de nouă?

— Am spus, e adevărat. Și ca să vedeți că nu vorbesc în vînt, uite, sînt dispus să vă dau suma respectivă.

— Da' cu soția nici n-am discutat, îmi adusei, deodată, aminte de ea.

— Așa e, confirmă omul. Să discutăm și cu dînsa.

— Nu e, însă, acum acasă. Vine abia poimîine.

— Stimată domn. Înainte de toate, dați-mi voie să mă prezint. Sînt inginerul Damaschin. În ce privește obiectul discuției noastre, vă propun următoarele: să facem țirgul, adică să cumpăr mașina la prețul menționat în factură. Luni, cînd vine și soția dumneavoastră, încheiem actele la notariat, vă dau banii și gata. Pînă atunci, vă ofer; ca avans, cincizeci de mii lei. Vă las buletinul meu, contra unui act încheiat provizoriu, între noi doi, și îmi dați mașina să o încerc. Am carnet, uitați-l aici — mi-l arată desfăcînd portofelul. În plus, vă mai fac următoarea ofertă: socrul meu trebuie să ridice

peste vreo 2—3 luni o mașină nouă. Este înscris și îi vine rîndul. Aranjez eu cu el să v-o vîndă dumneavoastră. Că el tot nu are carnet și pe unde are de mers tot eu îl duc. Așa încît, peste puțin timp, vă veți alege cu o mașină nou-nouță, la un preț convenabil.

Cronica șoselei

Vînzare cu bucluc

Ce mai țura-vura? Am acceptat țirgul. Parcă cineva îmi luase mînișile. Nici astăzi, deși a trecut ceva timp de atunci, nu-mi dau seama cum de am putut accepta, pe negîndite, să mă despart de Dacia noastră.

Luni, începînd de pe la prînz, neliniștea mă încolții. Cumpăratul meu întîrzie să-și facă apariția. Ziua a trecut și el tot nu a venit.

Mărti, luîndu-mă după adresa de pe buletin, l-am căutat acasă. Unde mă întîmpină prima surpriză. Deținătorul buletinului nu era una și aceeași persoană cu individul căruia i-am dat mașina. Buletinul de identitate fusese pierdut de titular, iar cel care mi l-a înmînat schimbase fotografia cu a sa. Mi-am dat seama, tardiv,

ce-i drept, că am fost victima unui escroc și că, pînă una-alta, m-a păgubit de mașină. Mă consolem doar cu faptul că mă alesesem, totuși, cu niște bani. Dar ce se va întîmpla cu Dacia noastră?, mă frămîntau gîndurile. Am anunțat la miliție și am plecat acasă.

Miercuri, m-am pomenit la ușă cu un cetățean mai în vîrstă, însoțit de o tînră cam de 25 de ani. Omul, furios, pretindea că fiica sa a fost victima seducției fiului meu. S-a oferit să o plimbe cu mașina noastră, apoi a invitat-o la un restaurant, după care a reușit să o convingă să-i viziteze garsoniera. Ca suvenir, i-a subtilizat un inel de aur. Înainte de a ajunge la noi, tatăl și fiica au trecut pe la garsoniera cu pricina, dar n-a răspuns nimeni, cu toate apelurile insistente ale soneriei. De acolo au venit la mine. Au aflat adresa pe baza numărului de înmatriculare al mașinii, număr pe care dudua „sedusă” a avut inspirația să-l rețină. Pretenții la căsătorie nu avea, doar inelul dorea să-l recupereze.

Joi, am avut parte de o altă vizită neplăcută. Un tip, între două vîrste, într-o ținută vestimentară excentrică ce vădea lipsă de bun gust și dorință de epatare, îmi pretindea o sumă însemnată de bani pentru niște țigări străine, cumpărate er-gros de fiul meu, care i-a dat în acest scop un avans. Aveam de-a face cu un bisnițar tras pe sfoară de așa-zisul cumpăratul al mașinii mele, care se folosea nu numai de automobil dar și de certificatul de înmatriculare, dîndu-i bisnițarului adresa menționată pe documentul respectiv.

Odată cu sfîrșitul săptămîinii încetaseră vizitele. Asta, într-un fel, mă bucură. În măsura în

care scăpai de obligația de a da explicații penibile și a mă scuza pentru ceea ce nu eram vinovat. Nu-mi dădeam seama de cauza care mă scuti de vizitatori. Respectiv, ce mai făcea pretinsul inginer Damaschin, de nu îmi mai trimitea alții pe cap. Eram necăjit însă pentru că nu-mi găseam mașina. Nici măcar de urma ei nu mai știam nimic acum.

După vreo trei săptămîni de așteptări și de supărări, într-o bună zi am fost invitat să-mi recunosc Dacia. Fusese descoperită ca urmare a opririi ei pentru depășirea vitezei legale de cel care o conducea. Acesta a prezentat, calm, certificatul de înmatriculare și un act de vînzare-cumpărare scris de mîna, declarînd că a cumpărat mașina de la un cetățean care a pretins că este cumnatul meu, adică al deținătorului, iar eu fiind plecat în străinătate, la un șantier, l-am delegat, chipurile, pe el, pretinsul meu cumnat, să vîndă automobilul. Deocamdată, cetățeanul în cauză a plătit saizeci de mii lei, vînzătorul spunîndu-i că restul de bani poate să-i achite cînd mă întorc eu în țară. Că nu-i nici o grabă și el nu are nevoie de banii cumnatului său.

Nu vă spun cit am fost de bucuros. Nu numai pentru găsirea mașinii, ci și pentru faptul că am fost în măsură să-l despărțesc parțial pe naivul cumpărat, dîndu-i banii pe care-i primise, ca arvonă, de la cel care ne păcălise pe amîndoi.

Ulterior am aflat că escrocul a fost prins mulțumită unei femei care, „mirosindu-l”, l-a dat pe mina organelor de resort.

VICTOR BEDA

Ceaușescu — ctitor de pace,

In consens cu aspirațiile
tuturor popoarelor

Acțiuni, demersuri, propuneri pentru pace și dezarmare

In centrul politicii externe a României, elaborate și promovate de președintele Nicolae Ceaușescu, se situează eforturile pentru pace și dezarmare, pentru salvarea omenirii de la o catastrofă nimicitoare. Referindu-se la această problemă, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea: „Se va putea vorbi de un început real de destindere numai o dată cu oprirea experiențelor nucleare, cu încetarea curselor inarmărilor nucleare și convenționale, cu trecerea la reducerea reală a efectivelor militare, a armamentelor, a cheltuielilor militare. Fără asemenea măsuri concrete, oricite discuții s-ar desfășura nu pot fi apreciate ca pași reali în direcția destinderii, a dezarmării și păcii! Iată de ce se poate spune că problema fundamentală a epocii noastre o constituie schimbarea cursului periculos al evenimentelor spre catastrofa nucleară în direcția unei politici noi, de destindere, de dezarmare, de colaborare și pace în lume!”. Menționăm în continuare unele din acțiunile, demersurile și propunerile românești din ultimul an în direcția păcii, dezarmării, destinderii.

● România se pronunță pentru un program complex de dezarmare, care, având în centru dezarmarea nucleară, să cuprindă și armele convenționale și pe cele chimice.

● Declarația-Apel a Frontului Democrației și Unității Socialiste și Declarația Marii Adunări Naționale cheamă popoarele, toți factorii politici de pretutindeni să acționeze, până nu este prea târziu, pentru eliberarea omenirii de spectrul distrugerii nucleare, pentru o lume fără arme și războaie.

● România consideră imperios necesară realizarea unui acord general de încetare și interzicere a experiențelor nucleare, ca prim și esențial pas pe calea dezarmării nucleare.

● Țara noastră se pronunță în mod constant pentru oprirea amplasării noilor rachete nucleare cu rază medie de acțiune în Europa și pentru retragerea celor existente, pentru lichidarea armelor nucleare de pe continent și din întreaga lume.

● România sprijină inițiativa privind crearea de zone denuclearizate în nordul Europei și în alte regiuni ale continentului nostru și ale lumii. În

mesajul adresat de președintele Nicolae Ceaușescu cu prilejul deschiderii la București a Reuniunii țărilor balcanice privind realizarea în Balcani a unei zone fără arme chimice, a fost reafirmată voința fermă a României de a milita și în viitor pentru încetarea oricăror experiențe cu arme chimice și nucleare, pentru eliminarea acestor arme.

● România propune trecerea la reducerea treptată a armamentelor convenționale, astfel ca până în anul 2000 să se realizeze o reducere de cel puțin 50 la sută a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare.

● România subliniază necesitatea folosirii spațiului cosmic exclusiv în scopuri pașnice. Pronunțându-se împotriva militarizării spațiului cosmic, țara noastră consideră că Statele Unite ale Americii trebuie să renunțe la programul „Inițiativa de apărare strategică”. Totodată, țara noastră a propus elaborarea în cadrul O.N.U. a unui tratat internațional cu privire la spațiul cosmic.

● Ilustrare a deplinei concordante între vorbe și fapte, România a trecut în 1986, după cum este cunoscut, la reducerea unilaterală cu 5 la sută a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare, hotărâre validată prin votul unanim exprimat în cadrul referendumului de la 23 noiembrie. În același timp, țara noastră a adresat celorlalte state europene, S.U.A. și Canadei, apelul de a trece fiecare la reducerea cu 5 la sută a inarmărilor.

● Decizia României a însemnat reducerea forțelor armate cu 10 000 de oameni, scoaterea din dotarea militară a unei cantități de tehnică de luptă și adoptarea acestora pentru scopuri civile, precum și diminuarea cheltuielilor militare cu peste un miliard de lei, toate acestea constituind o contribuție concretă la cauza dezarmării, un pas care se cere urmat și de celelalte state.

● Succedind amplelor manifestări în sprijinul dezarmării și păcii organizate în ultimii ani în țara noastră din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, în preajma referendumului asupra reducerii cu 5 la sută a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare pe tot cuprinsul României au avut loc mari adunări în favoarea păcii și dezarmării.

Fructuos dialog la nivel înalt

Un rol deosebit în promovarea politicii de pace, înțelegere și colaborare promovate de România, în creșterea continuă a prestigiului țării noastre în lume îl are intensa activitate de contacte politice a președintelui Nicolae Ceaușescu. În ultimul an, conducătorul partidului și statului nostru a avut numeroase întâlniri și convorbiri bilaterale și multilaterale la nivel înalt:

● Moscova (24—28 februarie 1986) — Delegația P.C.R., în frunte cu secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a participat la lucrările celui de-al XXVII-lea Congres al P.C.U.S.

● Moscova (16 mai 1986) — La invitația C.C. al P.C.U.S. și a prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., tovarășul Nicolae Ceaușescu a efectuat o vizită prietenească de lucru în Uniunea Sovietică.

● București (6—7 iunie 1986) — Vizita în țara noastră a președintelui Libanului, Amin Gemayel.

● Budapesta (10—11 iunie 1986) — Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia de prietenie, colaborare și asistență mutuală.

● București (23—26 iunie 1986) — Vizita oficială de prietenie în țara noastră a tovarășului Aristides Maria Pereira,

președintele Republicii Capului Verde.

● București (15—18 decembrie 1986) — Vizita oficială de prietenie în țara noastră a președintelui Republicii Liberia, Samuel Kanyon Doe.

● Moscova (10—11 noiembrie 1986) — Întâlnirea de lucru a conducătorilor partidelor comuniste și muncitorești din țările membre ale C.A.E.R.

● București (13—14 decembrie 1986) — Vizita de prietenie în țara noastră a președintelui Republicii Arabe Egipt, Mohamed Hosni Mubarak.

● Giurgiu și Ruse (18 decembrie 1986) — Întâlnirea prietenească de lucru dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, și tovarășul Todor Jivkov, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgară.

● În ultimul an tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a întâlnit, de asemenea, cu prim-miniștrii, cu reprezentanți ai parlamentelor sau guvernelor, cu conducători ai unor partide comuniste și muncitorești, socialiste, social-democrate, ai unor mișcări de eliberare națională, ai altor partide și formațiuni politice din diferite țări.

**Cu voce de istorii solemne, legendară,
Sărbătorind Eroul, vorbește România**

(Poem la Ziua Eroului)

Încă o dovadă a înaltei răspunderi pe care președintele României o manifestă față de soarta popoarelor, a civilizației umane o constituie vibrantele chemări la rațiune, la acțiuni concrete, lansate în ultimul an la inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, de importante foruri din țara noastră:

● Declarația-Apel a Frontului Democrației și Unității Socialiste adresată partidelor și organizațiilor democratice, guvernelor, tuturor popoarelor din țările europene, din Statele Unite ale Americii și Canada, de pe alte continente.

● Declarația Marii Adunări Naționale cu privire la Anul Internațional al Păcii.

Una din caracteristicile de bază ale politicii externe românești, făurite și promovate cu consecvență și cu mare strălucire de președintele Nicolae Ceaușescu, o constituie dinamismul. În cei aproape 27 de ani care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, politica externă a României a cunoscut un ritm susținut, nivelul ei de acum conferindu-i o mare autoritate și un înalt prestigiu pe toate meridianele.

● Dacă în anul 1965 România avea relații diplomatice cu 67 de țări iar relații economice cu 98 de țări, în prezent ea întreține relații diplomatice și economice cu 155 de state.

● Țara noastră a construit sau participă la construirea, în cooperare, a peste 180 de obiec-

Problema păcii și securității în Europa constituie o preocupare permanentă a președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a militat și militează cu consecvență pentru soluționarea ei potrivit aspirațiilor tuturor popoarelor continentului. Sub conducerea președintelui său, România, ca țară europeană, direct interesată de pacea și securitatea continentului nostru și organic implicată, în realizarea acestor deziderate, a acționat și acționează ferm pentru transformarea Europei într-o zonă a păcii, înțelegerii și colaborării.

— Ca una din țările inițiatore ale Conferinței de la Stockholm pentru Măsuri de Încredere și Securitate și pentru Dezarmare în Europa, România a salutat încheierea cu succes a primei faze a acesteia, apreciind că documentele adoptate contribuie la creșterea încrederii dintre statele continentului și marchează un pas important în direcția procesului de edificare a securității și cooperării europene.

Vibrante chemări la rațiune

● Apelul adresat oamenilor muncii, organizațiilor și centrelor sindicale din țările europene, S.U.A. și Canada, de pe alte continente, în vederea inten-

sificării luptei pentru dezarmare, colaborare și pace.

● Apelul Congresului al III-lea al oamenilor muncii pentru dezarmare nucleară și generală, pentru pace.

● Declarația președintelui Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și a primului ministru al Republicii Elene, Andreas Papandreu, privind problemele dezarmării, păcii și colaborării în Europa și în lume.

● Apelul participanților la Plenara Consiliului Național al Științei și Învățământului pentru dezarmare și pace în Europa și în lume.

Politică externă dinamică

tive economice în țările în curs de dezvoltare.

● Mii de specialiști români acordă asistență tehnică în 60 de țări în curs de dezvoltare, în cele mai variate domenii de activitate; în același timp, pes-

te 20 000 de tineri din aceste țări studiază în institute de învățământ din România.

● Partidul Comunist Român întreține relații de colaborare cu peste 200 partide comuniste și muncitorești, socialiste și social-democrate, partide de guvernământ, din țările în curs de dezvoltare și nealiniate, altele forțe democratice și progresiste.

● Frontul Democrației și Unității Socialiste, Marea Adunare Națională, organizațiile de masă și obștești au legături cu peste 1 700 de formațiuni politice, organe legislative, uniuni sindicale, asociații profesionale și de creație, organizații de femei, tineret, studenți și copii, mișcări pentru pace, precum și cu 120 de organizații internaționale neguvernamentale.

Europă a păcii și colaborării

— Inițiativa și demersurile României, sintetizate în documentul „Poziția României, concepția și considerentele președintelui Nicolae Ceaușescu privind măsurile de încredere și securitate și pentru dezarmare în Europa”, precum și în alte acțiuni și demersuri concrete au contribuit la desfășurarea constructivă a lucrărilor Conferinței de la Stockholm, la finalizarea lor pozitivă.

— La noul forum general eu-

ropean din capitala Austriei a fost prezentat documentul „Poziția României, aprecierile și considerentele președintelui Nicolae Ceaușescu cu privire la realizarea dezarmării, securității și cooperării în Europa”, care s-a bucurat de aprecieri pozitive din partea statelor participante.

— Țara noastră se pronunță pentru crearea în Balcani a unei zone a păcii și bunei vecinătăți, fără arme nucleare și chimice, această poziție de principiu fiind puternic reafirmată și în Mesajul adresat de președintele Nicolae Ceaușescu cu prilejul deschiderii la București a reuniunii țărilor balcanice privind realizarea în Balcani a unei zone fără arme chimice.

— În mod constant, tovarășul Nicolae Ceaușescu a evidențiat necesitatea ca Europa să joace un rol mai activ în promovarea și apărarea propriilor interese, ca țările europene să-și asume întreaga răspundere și să acționeze cu toată hotărârea pentru asigurarea viitorului de pace al întregii umanității.

Ceaușescu — erou al păcii

Personalitatea de excepție a președintelui Nicolae Ceaușescu, concepția, acțiunile și inițiativele sale alit în ceea ce privește dezvoltarea și înflorirea țării noastre, cit și în sprijinul aspirațiilor și intereselor vitale ale întregii umanități se bucură de aprecieri elogioase pe toate meridianele planetei. Reproducem în cele ce urmează fragmente din articole apărute în ultimul an peste hotare, consacrate conducătorului partidului și statului nostru, politicii interne și externe a României socialiste.

„Reducerea cheltuielilor militare pentru a soluționa problemele economiei mondiale”

Problema fundamentală a lumii moderne este dezarmarea nucleară, motiv pentru care președintele Nicolae Ceaușescu relevă că între problemele care preocupă în gradul cel mai înalt omenirea, cursa înarmărilor, criza economică mondială, subdezvoltarea și actuala ordine

economică internațională există o interdependență din ce în ce mai strinsă. De aceea, subliniază conducătorul României, dezarmarea, reducerea cheltuielilor militare și instaurarea unei noi ordini economice internaționale pot duce la îmbunătățirea substanțială a relațiilor internaționale și deschid drumul reluării cursului spre destindere, spre o politică de colaborare între toate națiunile.

„Ovaciones” — Mexic

„Concepția de pace a președintelui Nicolae Ceaușescu”

În conștiința universală a acestui sfârșit de secol, căruia amenințarea holocaustului nuclear îi conferă o notă de deosebit dramatism, există lideri politici care s-au consacrat trup și suflet păcii și cooperării între națiuni. Se poate afirma că există o tradiție a spiritelor progresiste care, de la Jaurès și până la laureații de astăzi ai Premiului Nobel, jalonează istoria politică. Președintele român Nicolae Ceaușescu este, fără îndoială, unul dintre aceștia. De fapt, el aparține unui popor ale cărui trăsături esențiale sînt rațiunea, sentimentul de prietenie, aversiunea față de violență. Din acest punct de vedere, vocația de pace a liderului român a fost ceva predestinat. Dar meritul personal al președintelui Nicolae Ceaușescu este că a elaborat și a argumentat — ținînd seamă de extraordinara complexitate a condițiilor internaționale actuale — un program teoretic și practic în favoarea păcii, impregnat de realism și entuziasm, că a știut să mobilizeze cu o energie și cu o perseverență neobisnuite toate resursele de optimism.

În România, sub conducerea președintelui Nicolae Ceaușescu, au fost elaborate și puse în aplicare o politică de largă respirație, precum și programe concrete pe termen lung pentru dezvoltarea complexă a economiei naționale, a științei, educației și culturii, a tuturor domeniilor vieții sociale, perfecționarea întregii activități pe baza principiilor democrației muncitorești revoluționare, realizarea unei înalte calități a vieții, participarea activă a României la circuitul mondial al valorilor materiale și culturale, o politică incununată de succese istorice.

„Fair Idea” — India

„Poziția României, a președintelui Nicolae Ceaușescu față de strategia păcii”

Președintele Nicolae Ceaușescu a elaborat teze profund ancorate în realitatea istorico-socială a țării și a lumii contemporane, teze fundamentate pe necesitatea obiectivă a spulberării unui mit — mitul „echilibrului” asigurat prin escaladarea înarmărilor. În România este larg răspîndită ideea că lumea contemporană are nevoie de un echilibru nou, autentic, eficient, care se poate infăptui numai prin lichidarea armelor de distrugere în masă și prin realizarea

dezarmării generale și totale. Glasul României avertizează omenirea că escaladarea cursei înarmărilor poate duce la declanșarea unui război mondial, iar poziția românilor este clar expusă de președintele Ceaușescu: Să facem totul pentru a menține planeta noastră așa cum a fost ea creată de natură, pentru a păstra universul liber de orice armă nucleară!

„Settegiorni” — Italia

„Contribuția hotărîtoare a președintelui Nicolae Ceaușescu la fundamentarea politicii interne și externe a României”

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român se înscrie ca eveniment deosebit de important. Atunci a fost ales Nicolae Ceaușescu secretar general al partidului și apoi primul președinte al țării. Prin aceasta s-a pecelluit recunoașterea unei lungi și rodnice activități a omului de stat care și-a dedicat

edifică, împreună cu celelalte state și popoare ale lumii, un climat de destindere, securitate, înțelegere pe întreaga planetă.

întreaga sa energie și putere de muncă bunăstării și progresului poporului, cauzei păcii și colaborării în lume. Trebuie subliniată contribuția hotărîtoare a președintelui Nicolae Ceaușescu la fundamentarea științifică, realistă și creatoare a politicii interne și externe a țării, la elaborarea

tezelor fundamentate pe realitatea istorico-socială a poporului român, teze eliberate de orice dogme și scheme, antrenînd participarea maselor la conducerea tuturor sectoarelor de activitate. De-a lungul acestei perioade, Nicolae Ceaușescu a asigurat țării independența pe plan internațional, iar România a parcurs mai multe etape importante pe calea dezvoltării materiale și culturale, în viața țării s-au petrecut profunde transformări sociale și politice. Sub conducerea președintelui Nicolae Ceaușescu, România situează cu tărie la baza activității sale internaționale principiile deplinei egalități în drepturi, respectării independentei și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ne-

„Concepția președintelui Nicolae Ceaușescu privind sporirea rolului O.N.U. — inițiative românești la O.N.U.”

Analiza profund științifică a tendințelor principale, a fenomenelor și evoluțiilor caracteristice vieții internaționale, pe care președintele Nicolae Ceaușescu a făcut-o în diferite etape ale perioadei de cînd se

afină la conducerea statului român, s-a încheiat într-o concepție bine structurată și clar conturată asupra rolului și locului pe care îl dețin organizațiile internaționale, și în primul rînd Organizația Națiunilor Unite, în viața internațională actuală, îndeosebi în ceea ce privește promovarea păcii și colaborării între state, în concordanță cu principiile dreptului internațional și în spiritul echității. Potrivit concepției atotcuprinzătoare și constructive a României și a președintelui său, Nicolae Ceaușescu, în condițiile extrem de grave ale lumii actuale, statele și popoarele sînt datorate să-și unească eforturile pentru înlăptuirea dezarmării, în primul rînd a celei nucleare, pentru asigurarea păcii pe Pămînt și în Cosmos.

„Cyprus Mail” — Cipru

„Poziția președintelui Nicolae Ceaușescu privind necesitatea instaurării unei noi ordini economice internaționale”

În viziunea președintelui Nicolae Ceaușescu, lichidarea subdezvoltării — rezultat al politicii colonialiste și neocolonialiste, imperialiste, de forță și dictat — presupune în mod inevitabil schimbări radicale în ordinea economică internațională, în diviziunea mondială a muncii și în relațiile economice, în mecanismele economice internaționale, în cadrul juritice și instituțional, cu alte cuvinte, edificarea unei noi ordini economice internaționale. Problema lichidării subdezvoltării constituie pînă la urmă o problemă primordială a epocii noastre, sublinia președintele Nicolae Ceaușescu. În acest context, lichidarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice internaționale necesită înlăptuirea unor transformări radicale în economia mondială și în relațiile economice internaționale, care să conducă la raporturi de deplină egalitate și echitate între state, la respectarea dreptului fiecărei națiuni de a fi stăpîn pe bogățiile sale și de a le valorifica în interesul propriului popor, la lichidarea hotărîtă a politicii imperialiste de exploatare și asupra, de forță și dictat.

„De Scheveningsche Courant” — Olanda

RUMANIA, UN PAIS PACIFISTA

Por Eugenia LOPEZ ARTEAGA

PARA LOS señores de paz y buen entendimiento entre las naciones que atrapa México, no de ahora sino desde siempre, resulta estimulante encontrar coincidencia en este punto con países como Rumania, tan distantes en términos geográficos, pero tan semejantes en su concepto de lo que debe ser la vida del hombre y su forma de coexistir.

Es verdaderamente notable la similitud de los puntos entre México y el país que gobierna Nicolae Ceausescu, quien en diferentes oportunidades ha expresado los deseos de paz y entendimiento.

Dirigiese que y accidentes de él, olvidando el y su propia herencia etc. espacio. Por f... un rechazando por caminos diferentes, los pueblos deben finalmente converger a un punto de concordia llevados por

versos países del mundo, podría suscitar gusto, este mismo pensamiento porque, países más palabras menos, es lo que nuestro país ha sostenido en este sentido.

La concepción de lo que debe ser el concierto internacional de las naciones no es la única,afortunadamente. El presidente Ceausescu se pronuncia también en la acción emprendida a nivel mundial en la carrera

La concepción de lo que debe ser el concierto internacional de las naciones no es la única,afortunadamente. El presidente Ceausescu se pronuncia también en la acción emprendida a nivel mundial en la carrera

România, țara condusă de președintele Nicolae Ceaușescu, a făcut cunoscută vocația pașnică a poporului său în diferite foruri internaționale și a exprimat cu tărie poziția sa hotărîtă în favoarea dezarmării. Președintele Nicolae Ceaușescu apăra o teză cu valoare filozofică absolută pentru popoarele care militează de mulți ani pentru o pace mondială stabilă, bazată pe relații internaționale echitabile și vizind dezvoltarea nu a unui stat sau grup de state, ci a tuturor popoarelor lumii.

„El Sol de Mexico” — Mexic

„România — o țară iubitoare de pace”

În primul rînd, acest om de stat puțin obișnuit, care a atras și va atrage încă multă vreme atenția politologilor, și-a început cariera de lider național spunînd poporului său adevărul: împotriva oricărei dogme, Ceaușescu n-a pregetat să arate, la mijlocul anilor '60, cînd a fost ales în fruntea partidului și apoi a statului, că România este o țară socialistă în curs de dezvoltare, avînd de biruit toate consecințele ce decurg din această situație. Acest realism și curaj nu au întîrziat să-și manifeste consecințele binefăcătoare. Nicolae Ceaușescu, indemnînd poporul său la eforturi susținute pentru propășirea națională, dă el însuși dovada unei energii inepuizabile, și nu este o metaforă afirmația că întreaga țară este cabinetul său de lucru. Președintele a străbătut România în lung și în lat, stînd de vorbă de la om la om cu un număr imens de cetățeni, transformîndu-și vizitele de lucru într-o veritabilă instituție democratică.

„La Revue Parlementaire” — Franța

Intre forumurile de negocieri care au ca obiectiv dezarmarea, securitatea și deslinderea, un loc aparte îl ocupă convorbirile sovieto-americane de la Geneva privind armamentele nucleare și cosmice. Este adevărat, și noi, românii, am subliniat în repetate rânduri acest lucru, că în momentul de față problema păcii pe Pământ nu mai depinde exclusiv de un grup restrâns de state puternice; dimpotrivă, această problemă antrenează responsabilitatea tuturor țărilor, mai ales a celor de pe continentul european, unde s-au concentrat cele mai multe și mai puternice mijloace de distrugere. În acest context, crește rolul statelor mici și mijlocii în determinarea mersului evenimentelor pe glob. Însă poziția, forța politică, economică și militară a celor două superputeri, Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii, conferă tratativilor sovieto-americane, oricare ar fi acestea, o importanță de excepție. Se înțelege deci interesul cu care sînt urmărite negocierile care au început săptămîna trecută la Geneva.

Nu s-ar putea spune că auspiciile sub care începe noua rundă de convorbiri dintre sovietici și americani în orașul de pe malurile lacului Lemman sînt dintre cele mai favorabile. Mai întîi, din cauză că, după cit se pare, există deja o tradiție a bătăuții posului pe loc. Șase runde s-au mai desfășurat pînă acum la Geneva fără să se fi înregistrat vreun progres. Nici măcar ultima repriză, desfășurată între 18 septembrie și 12 noiembrie 1984 și care putea beneficia de unele tendințe pozitive ce s-au putut depista la reuniunea de la Reykjavik, n-a făcut excepție. În maniera de pînă acum, se poate ușor ajunge la runda a 10-a, a 15-a sau a 20-a. În al doilea rînd, mulți consideră că ceea ce nu s-a putut conveni la întîlnirea la vîrf e puțin probabil să se hotărască în cadrul unor întrevederi la nivel de adunări de miniștri. În sfîrșit, nu o dată a fost exprimată

de comentatori suspiciunea că negocierile bilaterale de la Geneva sînt folosite ca paravan pentru intensificarea cursei înarmărilor, pentru creșterea potențialului de război, în scopul dobîndirii supremației militare.

Rezervele exprimate sînt, firește, sprijinite pe desfășurările de pînă acum; ele cu și darul de a menține aspirațiile la cota lucidității, în perimetrul rezonabilului. Dar toate acestea nu înseamnă că nu există șanse reale ca tratativele sovieto-americane de la Geneva să ajungă la rezultate pozitive. Timpul care a trecut de la Reykjavik încoace a putut să ducă la o decantare,

Comentariul săptămîinii

Negocierile de la Geneva

la o firească limpezire a punctelor de vedere, la o conciliere și coordonare a lor, în stare să determine efectuarea de pași concreți în rezolvarea problemelor aflate pe ordinea de zi. Ceea ce nu s-a putut face anii trecuți, inclusiv la întîlnirea din capitala islandeză, e posibil să devină realizabil acum. E bine, de aceea, că negocierile de la Geneva au loc, intrucît metoda tratativilor reprezintă, după cum țara noastră a subliniat în repetate rânduri, singura cale rezonabilă și

eficientă de soluționare a oricărui probleme internaționale.

Ce așteaptă popoarele lumii, și în primul rînd națiunile europene, de la negocierile sovieto-americane de la Geneva? Desigur, ca țel final, izbăvirea de pericolul atomic prin dezarmare nucleară. În acest sens, România sprijină propunerile sovietice privind lichidarea pînă în anul 2000 a tuturor armelor nucleare, concomitent cu realizarea unor substanțiale reduceri ale armelor clasice. Un obiectiv important în procesul de dezarmare atomică îl constituie eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune de pe continentul european „România socialistă, spunea președintele Nicolae Ceaușescu, consideră că ar trebui să se acorde o atenție corespunzătoare eliminării rachetelor nucleare cu rază medie de acțiune din Europa, deoarece punctele de vedere ale celor două state — Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii — sînt foarte apropiate, iar țările europene sînt în mod unanim de părere că trebuie să fie eliminate aceste rachete de pe continentul nostru”. Omenirea așteaptă, de asemenea, de la convorbirile de la Geneva înțelegeri cu privire la lichidarea armelor strategice, la interzicerea tuturor experiențelor nucleare, care constituie o parte componentă a cursei înarmărilor și un grav factor de poluare a mediului înconjurător, precum și cu privire la oprirea oricărui acțiuni de militarizare a Cosmosului. În toate aceste probleme, cele două superputeri au răspunderi pe măsura forței și capacității lor politice-economice militare, iar măsura întreașă a valorii declarațiilor de bună intenție făcute de fiecare dintre părți, dincolo de criticile reciproce, o vor da numai acordurile și înțelegerile ce vor fi realizate. Toate popoarele de pe Pământ așteaptă aceste acorduri și înțelegeri.

ION D. GOIA ■

Fumatul în dificultate

Campania în contra fumatului devine pe plan internațional tot mai largă și mai activă. Am scris în mai multe rânduri despre măsurile antitabacice luate în diferite țări. Recent, revista newyorkeză „Fortuna” se referă la măsurile de acest fel puse în aplicare în Statele Unite.

Dacă pe la amiază, scrie publicația amintită, ai să treci pe lângă sediul companiei „Grayhound” din Fenix, în fața intrării ai să întîlnești un grup masiv de oameni fumînd. Sînt funcționari ai companiei, care de la 1 septembrie 1986, nu mai au voie să fumeze în birouri. Asemenea interdicții se aplică în Statele Unite pe scară din ce în ce mai mare. Legile din 10 state și deciziile a peste 150 de municipalități îngrădesc fumatul la locul de muncă. În S.U.A. fumătorii nu numai că sînt în minoritate (ei reprezintă doar 29 la sută din populația activă), dar devin din ce în ce mai nepopulari. Potrivit datelor publicate de Oficiul Problemelor sociale, organizația de cercetări guvernamentale, cu 5 ani în urmă doar 8 la sută din corporațiile americane interziseseră fumatul la locul de muncă; în prezent, numărul acestora reprezintă 36 la sută. Alte corporații, însemnînd 23 la sută din total, studiază chestiunea limitării fumatului salariaților lor.

Nu puține firme refuză să mai angajeze fumători. De aceea, mulți se declară nefumători și se abțin de la fumat în timpul slujbei, dar fumează pe stradă sau la circumă. Companiile care nu angajează decît nefumători elaborează în prezent un regulament care să le permită să desfășoare contractul de muncă acelor salariați care vor fi descoperiți fumînd indiferent unde. Începutul a fost făcut cu un pompier din Oklahoma City, care a fost concediat intrucît fusese văzut fumînd, ceea ce contravenea regulamentului departamental, care prevedea angajarea exclusiv de nefumători. Pentru a susține campania antitabacică, sindicatele au hotărît să nu se amestece în cazurile de concedieri pe motiv de fumat, angajații avînd la îndemînă un mijloc de apărare imbatabil — renunțarea la fumat. Nici tribunalele nu iau apărarea fumătorilor. Un cunoscut jurist a arătat că fumătorii nu pot aduce nici un argument valabil în favoarea dreptului de a fuma, în timp ce nefumătorii au dreptul constituțional la aer curat în încăperi.

Deosebit de activă este campania împotriva fumatului în vestul S.U.A. În orașul Seattle, de exemplu, funcționează, în cadrul Universității dip localitate, Institutul de Politică în Domeniul Fumatului. Acest institut este prima organizație din țară care oferă companiilor soluții în problema debarasării de fumul de tutun la locul de muncă. Potrivit opiniei directorului institutului, Robert Rosner, eradicarea fumatului nu poate fi realizată dintr-o dată. El recomandă ca fumătorilor să

li se dea un termen de 90 de zile, propunîndu-le să frecvenzeze seminarii unde cursanții învață cum să se lase de fumat.

Un mare rol în succesul luptei împotriva fumatului îl au conducătorii firmelor și ai companiilor. Poziția, cuvîntul și exemplul lor au, se înțelege, o mare greutate. Astfel, John Tits, președintele consiliului de administrație al firmei amintite la început, „Grayhound”, este un mare adept și practician al culturii fizice. El consideră interzicerea fumatului în cadrul firmei pe care o conduce ca o parte componentă a unei politici mai largi de întărire a sănătății angajaților. În fiecare dimineață Tits urcă pe jos cele 19 etaje pînă la biroul său. El este convins că nefumătorii sînt „mai activi și mai puțin expuși la îmbolnăvirilor” decît cei care fumează.

ION CODRU ■

Seducții

Ne apropiem de capătul de sus al veacului și băgăm de seamă la sforțările industriei de a găsi din mers instrumentele de repliere la cerințele zilei ce vine. O adevărată ofensivă se desfășoară pentru decorticarea unor metale precum litiu, beriliu, zirconiu. Cel dintîi este așteptat cu încredere în construcțiile aviatice, cărora le poate asigura o greutate cu aproape o cincime mai redusă. Următorul vadește proprietăți extrem de profitabile pentru aplicații diverse. Folosit la fabricarea recipientilor de depozitare a combustibililor nucleari, zirconiu se anunță, în același timp, imixtiuni profitabile în producția ceramicii tehnice. Crește vizibil oferta pămînturilor rare. Galiul insistă pe meterezele comunicaționale. Arsenura de galiu asigură o viteză mai mare decît siliciul dar, cel puțin deocamdată, la un preț mai piperat decît în cazul siliciului. Niobiul este căutat pentru o proprietate deloc neglijabilă: supraconductivitate totală la temperaturi în vecinătatea lui zero absolut. Germaniul își anunță o ofertă ridicată în optica cu infraroșii. Se prospectează cu osîrdie pentru a găsi încadrări pe măsură în cazul unor elemente tratate cu superficialitate pînă azi. Hafniul, prin indiferența față de neutroni, își anunță candidatura în construcția reactoarelor. Fosfora de indiu angajează promisiuni în sfera microelectronicii.

Poate nu toate speranțele au șanse reale de validare, dar cită vreme siliciul zăcea spălăcit în întinderi anoste, doar acolo, cine îi dădea creditul de mai tirziu, cînd pe post de Făt Frumos a descins în grădinele ademenitoare ale microelectronicii?

Odată cu bucuria despletită din constatarea succeselor de pînă acum, fie și parțiale, rămîn de apărut aceste cuceriri, unele de-a dreptul senzaționale, de sărutul pofticios al rachetelor. Nu de alta, dar prea des s-a întîmplat pînă azi ca poleul cules din tresărirea genului omenesc să fie trimis să poleiască chipul ridat al armelor.

NEAGU UDROIU ■

Un Don Juan ironic...

Gary Grant a început prin a face clovnerii într-un parc de distracții din Coney Island. Apoi a fost un timp cîntăreț și dansator în opere și spectacole de revistă la New York. Cînd credea că, după marele succes în „Nicky”, alături de Fay Wray, avea dreptul să pretindă un loc în topul interpretilor, Broadway-ul l-a respins. Se gîndea să se reîntoarcă în Anglia, țara sa de origine, cînd a făcut o ultimă încercare de a pătrunde în cercul îngust al starurilor.

A urmat succes după succes, film după film. Grant fiind considerat în scurtă vreme drept intruchiparea ideală a Don Juanului din acele timpuri. Printre partenerile sale se numără cîrind mari stele ca Marlene Dietrich și Mae West. În fine, în 1937, reușește să scape de chinga contractelor și se lansează ca actor liber-profesionist. Criticii au fost unanim de acord că era foarte potrivit să joace roluri de „bărbat bine”, însă el a depășit condiția unui Don Juan de paradă, adăugînd rolurilor sale o doză de comic și nuanțe fine de ironie, ideal combinate într-un tot armonios și de un bun-gust desăvîrșit. Jocu său elegant, ușurința cu care își interpreta eroii, ilustrația în filme de mare succes ca „Leopardii nu se sărută”, „Arsenic și dantelă veche”, „Pe acoperișurile din Nizza” sau „Invizibilul al treilea” au făcut ca Grant să fie considerat și astăzi drept tipul seducătorului clasic, al cărui joc și ticuri continuă să fie copiate în peliculele destinate marelui public.

Cary Grant, care a încetat de cîrind din viață, la vîrstă de 82 de ani la Davenport (Iowa, S.U.A.), a avut marea șansă de a țurna sub bagheta unor mari regizori ca George Cukor, Frank Capra etc. Interpretase roluri în nu mai puțin de 70 de filme, cînd în 1969 este distins, la vîrstă de 65 de ani, cu un Oscar special pentru activitatea sa în domeniul cinematografului. Dar seducătorul de profesie din film nu a avut același succes și în viața particulară. Nici una din cele cinci căsnici — între soțiile sale s-au numărat două actrițe și o bogătașă milionară — neaducîndu-i liniștea și echilibrul mult-dorite.

De altfel, într-o convorbire cu J. Catelain, publicată în revista „Pour Vous”, Cary își exprima nemulțumirea față de unele admiratoare pe care le găsea „foarte iritante”. În context, el preciza: „Mă refer la puștanele acelea care cînd mă plimb pe plajă în costum de baie, cu ochelari negri, exclamă: «Ia te uită la el, și-a pus ochelari ca să nu fie recunoscut», iar cînd nu port ochelari: «Ia te uită, ce cabotin e; nu vrea să treacă neobservat». O declarație ce confirmă încă o dată că și celebritatea poate fi uneori stînjitoare.

ROMEO NĂDAȘAN ■

Întîlniri cu omul zăpezilor (III)

Un Yeren îmblinzit

Mărturiile adunate și analizate de Societatea chineză de studii și cercetări asupra Yerenului sînt unanime în a sublinia caracterul pașnic al acestor făpturi. Făptura nu atacă omul decît atunci cînd este nevoit să riposteze la agresiunile acestuia; uneori, chiar și în aceste cazuri preferă să se retragă în pădure.

Tînărul Fan Jingquan pleacă, în fruntea unei echipe de geologi, în provincia Șansi, din care este de altfel originar. Aci își începe munca de investigație, dar se întîlnește și cu frații săi. Aceștia îl duc într-o poiană unde au zărit în ultimele luni mai mulți Yereni. Intr-adevăr, și de data aceasta întîlnesc acolo o mamă Yeren, cu puilul ei; se joacă cu el. Puilul, prietenos de cum îl zărește pe Fan, aleargă spre el și îl ia de mină. Mama lui, speriată, scoate un strigăt, îl apucă de braț și fuge cu puilul în pădure. Fan povestește întîmplarea colegilor săi de echipă, dar aceștia nu îl cred. Îi duce însă și pe ei în poiană, unde aceștia zăresc o ceată întregă de Yereni care mănîncă nuci și fructe de pădure.

Una dintre cele mai extraordinare întîmplări provine din provincia Yunanului de Sud. Aci, țărani dintr-un sat îndepărtat povestesc cum în așezarea lor s-a ivit într-o bună zi un Yeren. Mai întîi s-au speriat, apoi și-au dat seama că intențiile făpturii nu aveau nimic primejdios. În numai cîteva ceasuri, copiii s-au împrietenit cu „fiara”, care parcă încerca să-i distreze, dîndu-se peste cap și făcînd tot felul de giumbușlucuri.

Yerenul părea deosebit de interesat de turma de vaci a satului. Le tot privea și într-un rînd a și venit uneia în ajutor, cînd era în pericol să cadă într-un șanț.

Cînd s-a lăsat seara, copiii au adus Yerenului de mîncare, mai ales varză și morcovi, care i-au plăcut. Apoi oamenii s-au dus pe la casele lor. A doua zi, făptura era tot acolo. Seda liniștită pe o movilă și privea cum sătenii trebuiau. Profesorul Li Jian istorisește: „I-au dat din nou de mîncare și i-au făcut un cort. Nu i-a plăcut însă să doarmă în cort, în schimb se plimba mereu în jurul vacilor. Atunci țărani s-au hotărît: l-au învățat să păzească vacile și să le ducă la pășunat. Le apăra și de fiarele pădurii, le împiedica să se risipească și să se piardă. Totul a mers bine, pînă ce niște soldați au încercat să-l prindă și să-l ferece în lanțuri. I-a alungat pe agresori și s-a făcut pentru todeauna nevăzut. Copiii au plîns după prietenul lor de joacă”.

După cîteva timp, o familie întregă de Yereni — tatăl (care părea să fie fostul pașnic de vaci), mama și un puil — a venit într-o seară în sat și a bătut la ușa unei case. Dar acolo nu era decît o femeie bătrînă și s-a temut să deschidă. Cîteva săteni au văzut atunci, cu părere de rău, cum cei trei dispăreau în pădure; era iarnă, viscol și nu s-au luat după ei ca să-i întoarcă. Poate că în felul

acesta s-a ratat o „apropiere” mai substanțială între o colectivitate umană și o familie de Yereni. Altădată, o ceată de opt „făpturi” a trecut într-o vară pe ulița unui sat.

Profesorul Li Jian subliniază că multe mărturii emană de la profesori, ingineri, oameni de știință. Cu numai cîteva ani în urmă, s-a ratat o mare ocazie. Un grup de cercetători ai societății a întîlnit pe un platou de mare altitudine un Yeren; din păcate erau lipsiți de material și utilajul științific necesare ca să facă față evenimentului. Cercetătorii s-au apropiat de Omul zăpezilor, dar acesta s-a îndepărtat de ei și s-a pierdut în pădure. La locul unde se aflase, au găsit unul dintre acele uriașe „cuiburi” de crăci, în care Yerenii dorm; cînd nu preferă „hamacul”.

Institutorul Li Mingzhi a trăit o întîmplare cu totul ieșită din comun. S-a întîlnit cu o femelă Yeren, care s-a apropiat cu pași legănăți de el, i-a zîmbit și apoi l-a luat în brațe; nu ca să îl sugrume, ci cu intenții vădit erotice. Li nu a apreciat pe curtenitoarea făptură și i-a respins avansurile neanderthaliene. „Yerena” s-a încapățînat să-l păstreze în strînsoarea ei și institutorul a lovit-o atunci în frunte. Supărată, femela i-a dat atunci drumul. Li a relatat că aceasta a fost cea de a zecea sa întîlnire cu un Yeren. S-a înscris apoi și el în societatea întemeiată de profesorul Li Jian. La primirea în asociație, a declarat, în glumă „Poate că data viitoare mă voi lăsa îmbrățișat. Firește, în interesul științei...”

Li Jian este totuși îngrijorat. Trebuie, după părerea sa, acționat repede. Yerenii se împuținează, terenurile unde viețuiesc fiind din ce în ce mai mult ocupate de așezări ale oamenilor, de cătune care se cațără tot mai sus în munți. Echipele de geologi, în căutare de zăcăminte ale subsolului, îi izgonesc și ele din zonele pe care numai Oamenii zăpezilor le cutreierau altădată. Profesorul a conceput de aceea o „strategie” foarte riguroasă. Metoda societății trebuie să fie științifică pînă în cele mai mici detalii, cercetătorii trebuie antrenați la un nivel de înalt profesionalism. S-au făcut de aceea toate demersurile necesare pentru procurarea unui echipament de înaltă tehnicitate, incluzînd aparate fotografice inzestrate cu teleobiective puternice, puști care să tragă salve de tranchilizante și somnifere, materiale de camping de ultimul tip, care să asigure pînde îndelungate în regiuni reci și pustii, la mare altitudine. Au fost delimitate teritoriile precise de investigație, acolo unde Yerenii au apărut cel mai frecvent. Cercetările se vor desfășura de acum înainte sistematic și nu vor înceta pînă ce primul Om al zăpezilor nu va fi studiat „pe viu”.

Pentru 1987 a fost pregătită o expediție uriașă. Profesorul de istorie Li Jian este optimist. Nu va trece mult și Yerenul va face și el parte din istorie.

SERGIU SRAGHER ■

Acum 40 de ani, în 1947, scriitorul Zaharia Stancu începea elaborarea romanului său „Descult”, care va vedea lumina tiparului în 1948 și va fi distins, în 1952, cu Premiul de Stat. Romanul a fost primit cu o deosebită căldură, încă de la apariție, de cititori și critica literară fiind considerat un moment de culme al prozei românești.

În 1972, în editura Twayne din New York apărea sub titlul „Barefoot”, sub îngrijirea lui Frank Kirk, o traducere neșemnată a romanului lui Zaharia Stancu „Descult”. Alături de această ediție, la New York a mai circulat și varianta publicată cu același titlu la Londra, în editura Fore Publications, traducerea din limba română fiind realizată de P.M., pe foaia de gardă menționându-se că traducerea este revizuită. Ediția londoneză cuprinde și o introducere semnată de scriitorul Jack Lindsay.

Cele de mai sus sunt cunoscute de cercetătorii și admiratorii operei lui Zaharia Stancu. Ceea ce nu se cunoaște aproape de loc este modul în care romanul „Descult” a fost primit de critica literară americană. Publicațiile în care au apărut recenzii la romanul „Descult” nu sînt disponibile în bibliotecile noastre, iar fără o bibliografie completă a articolelor consacrate operei scriitorului depistarea lor ridică dificultăți chiar și pentru cercetătorul avizat. În S.U.A. toate recenziile apărute după publicarea romanului „Descult” au fost inventariate cu grijă în publicația new-yorkeză „Book Review Digest”, cu ajutorul căreia vom semnala principalele reacții ale criticii americane la apariția la New York a unuiu dintre primele romane românești de după 23 August 1944 publicate în limba engleză.

Primele comentarii despre romanul lui Zaharia Stancu le întilnim în revista „Library Journal”, numărul pe ianuarie 1972, în care se precizează că „Descult” este prima apariție în S.U.A. a unui roman românesc din 1948 referitor la răscoala tărănilor de la începutul veacului al XX-lea. „Naratorul este Darie, un tânăr copil, martor al răscoalei violente împotriva boierilor locali. Darie știe că educația va fi singurul mijloc de care dispune pentru a evada din viața țărănească de mizerie și el va lupta pentru a deveni om cu știință de carte... La vârsta de 15 ani, își părăsește satul...” După prezentarea acțiunii romanului, „Library Journal” conchide: „Romanul constituie o evocare fascinantă a ritmurilor

și a ritualurilor vieții țărănești. cartea fiind de o înaltă calitate stilistică, precum și o narațiune admirabilă”.

În numărul său din februarie 1972, publicația new-yorkeză „Best Sellers” insera o recenzie de 410 cuvinte despre „Descult”, recenzie semnată de criticul american J. T. Gillboy. Semnatarul recenziei apreciază că folosirea de către Zaharia Stancu a persoanei întâi, ca narator, precum și stilul vioi în care este scris romanul „adaugă frumusețe unui material, care uneori pare trivial, deseori grotesc, făcându-l delectabil. Romanul are la bază o idee universală, și anume, aceea de a ilustra libertatea spiritului uman în condițiile unei vieți care îl frustrează pe individ de cea mai mică libertate posibilă”.

La rîndul ei, revista „Book World” din decembrie 1972, in-

„Descult” la New York

tr-o recenzie de 380 de cuvinte, semnată de Sarah Blackburn, comentează astfel romanul lui Zaharia Stancu: „În multe privințe acest roman este frumos și reține atenția cititorilor, este o lucrare clasică din literatura română, publicată la origine în 1948”. În continuare, autoarea recenziei informează pe cititori că romanul „Descult” apare într-o traducere „respectabilă”, ca parte a Programului de schimburi culturale dintre România și S.U.A. Autorul român este definit drept „un povestitor în tradiția lui Șolohov”. Romanul este caracterizat drept „măreț, liric, inspirator”. Concluzia este tranșantă: „Prin episoadele sale romantice și prin retorica care îi este proprie, lectura acestui roman m-a făcut să mă simt la încheierea ei de parcă aș fi asistat la o sărbătoare pătimășă și colorată”. Această ultimă idee este dezvoltată pe larg de Jack Lindsay în introducerea pe care o semnează la ediția londoneză a romanului „Descult”, definit ca o „lucrare de mare intensitate și bogăție poetică, o revelație a vieții duse de milioane de oameni într-o mare zonă din Europa”. Jack Lindsay conchide

că „Descult”; este o carte europeană, profund europeană, în cel mai bun sens al cuvîntului... o carte care vibrează cu însăși inima istoriei zilelor noastre”.

În ciuda stilului deosebit de clar, romanul „Descult” a ridicat traducătorului în limba engleză unele dificultăți fiind de redarea specificului și culorii locale ale narațiunii. Din fidelitate față de original, traducătorul a decis să mențină în text numeroși termeni românești, însoțind traducerea de un glosar cuprinzînd explicații pentru cititorii de limbă engleză ai romanului. În acest glasor au intrat cuvinte cum sînt: bade, bită, bulibașa, burduf, călușari, cobză, colaci, colivă, conu, jupinu, lăutar, Lăsata-Secului, leică, lele, mămăligă, neică, nene, oină, opaiț, opinci, palmas, paparudă, păsat, pit-palac, pomană, praznic, prispă, rachiu, sarmale, Sarsailă, sorcovă, tindă, talca, țurca, țuică. Păstrarea în text a cuvintelor românești este pe deplin justificată, întrucît romanul implică valori etnografice, sociologice, paremiologice și lingvistice care nu puteau fi ignorate de traducători.

Traducătorul a făcut, de asemenea, eforturi notabile pentru transpunerea în engleză a inteligibilă cititorului american crîmpeie de folclor românesc, așa cum rezultă din exemplul redat mai jos.

Taci mireasă, nu mai plînge,
Că la mă-ta mi te-oi duce.
Ori atunci, ori nici atunci
Cînd o face popul nuci...

Quiet, bride, don't cry
I'll take thee by and by
When the poplar nuts do bear
To your mother over there.

În critica românească s-a subliniat cu deplină temei că prin setea tonică de viață Darie, personajul principal din „Descult”, constituie un pretext care permite prozatorului Zaharia Stancu să prezinte o lume și o serie de situații, în care Darie apare deopotrivă un picar și un filozof. Evadările lui Darie constituie o modalitate de a fugi de lume, dar și de a cunoaște, libertatea totală fiind scopul mișcării sale perpetue. Este neîndoielnic că prin Darie literatura universală a cîștigat un personaj de referință, iar romanul „Descult”, scotit drept cea mai reușită creație literară a prozatorului Zaharia Stancu, va rămîne în continuare un mesager original al spiritualității românești.

IOAN VOICU ■

Mexico City se sufocă

„Vom crăpa toți ca niște muște”. Acest titlu pe cinci coloane apărut în unul din cotidianele mexicane reflectă cum nu se poate mai bine psihoza căreia i-a căzut pradă populația celui mai mare oraș al lumii, cedată de iminența unei catastrofe ecologice. Ciudad de Mexico, 18 milioane de locuitori, cu unul mai mult în fiecare an, este orașul cel mai poluat de pe glob. A respira la Mexico înseamnă să fumezi 40 de țigări pe zi, estimează specialiștii. Unsprezece milioane de tone de pulberi toxice sînt aruncate în atmosferă în fiecare zi: oxizi de carbon, dioxid de sulf, plumb, fier, cadmiu, bacterii și microbi de toate felurile, un veritabil cocktail al apocalipsului. Iarna, în unele zile, o pătură groasă portocaliu-roșcată astupă acest imens oraș care atunci „ia culoarea morții”, cum spunea un ecologist. Orașul, situat la poalele unui vulcan de 5000 de metri, se sufocă în căldarea în care se află și unde slabele adieri de vînt nu sînt capabile să împrăștie smogul. Un fenomen atmosferic care blochează și concentrează gazele toxice deasupra orașului este inversiunea termică. Sub acest nume se ascunde un veritabil pericol care amenință populația capitalei în zilele friguroase. Un curent de aer cald acoperă valea, iar masele inferioare de aer, mai reci, nu se pot dispersa. Compușii poluanți se acumulează și cad asupra orașului ca o brumă otrăvitoare. Trebuie să se aștepte încălzirea pronunțată a vremii pentru ca să se obțină un curent de aer ascendent ce împrăștie norul asasin. Jorge Gonzales Torres, președinte al Alianței Ecologice, arată că o inversiune termică prelungită poate fi fatală noilor născuți și bătrînilor.

Conform datelor unui studiu realizat de serviciile științifice ale unei ambasade europene, nivelul actual al poluării constituie o cauză indirectă de deces, cu toate că oficialitățile neagă existența unei legături între mortalitate și poluare. Aceasta afectează toate aspectele sănătății provocînd maladii bronho-pulmonare și gastro-in-

testinale, conjunctivite, grețuri, cefalee, tahicardie, maladii renale, ale ficatului și sistemului nervos, reacții alergice și chiar cancer. Principalii vinovați sînt plumbul și dioxidul de sulf conținuți în gazele de eșapament, precum și contaminanții biologici — microbi și bacterii. Trei sferturi din gazele poluante sînt eliberate în atmosferă de vehicule — trei milioane de mașini circulă zilnic în oraș — și de cele 130 000 de întreprinderi industriale situate în zona metropolitană pe un cerc cu diametrul de 90 km. Datorită altitudinii la care este situat orașul — 2500 metri — aerul are cu 30 la sută mai puțin oxigen decît dacă s-ar afla la nivelul mării, iar poluarea este de două ori mai intensă. Plumbul, conținut inițial în benzină este acum omniprezent la Mexico; în laptele matern, în fructe, legume, în laptele de vacă... Valori de 80 miligrame de plumb la decilitrul de sînge au fost identificate la copii, cifră cu adevărat catastrofală cînd se știe că maximum admisibil se situează între 10 și 15 miligrame. 70 la sută din copiii analizați depășesc 40 de miligrame.

Sub presiunea opiniei publice compania petrolieră mexicană PEMEX a pus în vânzare, cu 6 luni în urmă, benzină cu un indice redus de tetraetil de plumb. Dar, cum nimic nu este perfect, ecologiștii acuză acum compania că a substituit plumbul cu aditivi care provoacă o rapidă creștere a păturii de ozon din atmosfera orașului. Acest gaz, la altitudine ridicată filtrează razele de soare periculoase dar, la nivel terestru, antrenează iritații ale ochilor, afecțiuni pulmonare, dureri în gît. Un alt poluant cu rol de-a dreptul dezastruos în echilibrul precar al atmosferei capitalei mexicane îl constituie materiile fecale aruncate în aer liber, care sub efectul vîntului eliberează în aer miliarde de microorganisme și bacterii. Acum 10 ani experții mexicani admiteau că două milioane de persoane aruncă zilnic 250 de tone de deșeurile pe stradă. În 1986 cantitățile s-au triplat.

Pentru specialiștii în sănătate publică problema fundamentală a capitalei mexicane nu este aceea de a ști că viața va fi mai mult sau mai puțin agreabilă în următorii ani ci, pur și simplu, dacă va fi posibilă!

IOAN ROȘCA ■

„O singură salvare — trecerea în România”

Mi-e tot mai greu, dragi cititori, să continui recompunerea acestui „Jurnal insingerat”. Uneori, pe la miezul nopții, cîci scriu mai ales noaptea, cînd toți ai casei dorm și eu pot sta în liniște de vorbă cu morții mei, da, uneori noaptea tîrziu — cînd țipetele celor schingiuiți atunci pătrund prin zidurile groase ale apartamentului din București la fel de strident ca prin ceasfuriile bătute de vînt ce țineau loc de pereți în barăcile din ghetou — creionul pur și simplu se oprește. Se oprește la mijlocul paginii... la mijlocul frazei... la mijlocul cuvîntului și nu-mi dau seama dacă mi-a oșobit mina, ori sufletul este cel care dă semne de oboseală. Știu însă că n-am voie să cedez, că n-am dreptul să mă opresc. Îmi vin în minte cuvintele lui Otto Kornis, cu care am plecat spre Birkenau din același ghetou și ne-am reîntors în același oraș: „Mase mari de oameni au murit lîngă mine. Au murit lîngă mine oameni ciți numără armate întregi, oameni sub ale căror zdrețe de Häftling băteau o inimă fierbinte; ochii lor mă priveau mereu și mă întreabă, ca și cum m-ar trage la răspundere: de ce tocmai noi am fost victimele, de ce tocmai noi... de ce... de ce?”

Tar eu și noi toți cei care am supraviețuit nu încetăm să ne întrebăm la fel de obsesiv: „de ce tocmai noi am scăpat? Care este datoria noastră față de ei care nu s-au mai întors, care au murit ca noi să ne salvăm? Ce putem, ce trebuia să facem pentru ei, în numele lor?”

Supraviețuitorii ghetoului Gherla desțînindu-și gîndurile cele mai intime în volumul evocator al calvarului, intitulat: „Gerla. Iclod și împrejurimile” spun: „Trebuie să scriem dacă nu pentru noi, care am fost martorii acestor orori, care am văzut cu ochii noștri vărsarea de sînge dezlănțuită de monștri cu chip de om, am simțit sălbăticia jandarmilor cu pene de cocoș la pălărie... atunci pentru urmași, care peste una-două generații nu vor crede că așa ceva s-a putut întîmpla. Trebuie să scriem pentru ca lumea să știe și peste o mie și peste zece mii de ani că au existat cîndva și ase-

menea țări (ca Ungaria) care au văzut că începe sfîrșitul, că frontul a sosit la granița lor și ele totuși, în acele momente critice, nu s-au preocupat decît de lichidarea evreilor.

Fie ca fărâdelegile lor să rămînă pe veci incrustate în paginile acestei cărți, căci de pe acum se găsește unii, și nu puțini care neagă numerele. Șase milioane! E prea mult!”

Așadar, n-am dreptul, nu pot și nici nu vreau să mă opresc. Trebuie să continui și voi continua. Mă simt dator să evoc pînă la capăt fărâdelegile săvîrșite de horthyști, limitele incredibile pînă unde au extins teroarea, să arăt chinurile îndurate. Mă simt dator, totodată, să zugrăvesc și manifestările de solidaritate umană de care s-a dat dovadă, chiar dacă din partea populației maghiare au fost rare asemenea cazuri; în schimb au fost mulți, foarte mulți români care — stăpinindu-și

o căruță, a propus să ne ducă dincolo de coama Pongrat, la o casă a sa, căci de acolo, peste munți, puteam trece în România. Gal András era proprietarul casei. Era acolo în seara aceea și Laci, viitorul meu soț care pe vremea aceea era la Gheorgheni într-un detașament de evrei duși la muncă forțată; și el m-a povătuț să plec. Părinții nu vroiau să fugă, doreau să plec doar eu. La rîndul meu nu concepam să-i părăsesc. Eram de părere că soarta care îi așteaptă pe ceilalți evrei este și a noastră”.

O dată intrați în ghetou dilema devenise și mai dramatică: stăm și așteptăm sfîrșitul implacabil ori forțăm destinul: încercăm evadarea și trecerea în România.

Marea majoritate dintre noi ne-am supus destinului. „Ce se va întîmpla cu toți, se va întîmpla și cu mine” îmi ziceam și ne ziceam autolînistindu-ne.

Mulți s-au chinuit zile și nopți. Nu se

fi putut înfrunta miile de pericole ale vieții de partizan, dar eu nu-mi puteam asuma o astfel de răspundere. Eu îmi voi aranja singură destinul — le-am zis. Mă gîndeam că singură, poate voi reuși să fug în România, la frații mei, și dacă nu, eram hotărîtă să mă otrăvesc. Îmi și procurasem otravă necesară pentru orice eventualitate.

Dar ei nici n-au vrut să discute despre despărire. Repetau mereu ca, un refren: rămînem împreună orice s-ar întîmpla. Această dorință de a rămîne împreună, de a nu lăsa familia să se destrame, ne-a împiedicat să înfăptuim planul unei evadări.

Azi nu înțeleg de ce nu ne-am gîndit să fugim toți patru în România? Probabil, atunci ni s-a părut imposibilă o astfel de variantă deși cteva mii de oameni au scăpat în acest mod din miile de călăiori. Grănicerii români, aud acum, i-au ajutat direct pe evreii care treceau clandestin granița, dar atunci noi n-am știut acest lucru și am crezut că pe cei prinși trecînd granița ilegal îi împuşcă. Doar și România era ocupată de nemți. Numai că românii au fost mai buni și mai deștepti, decît să-i ajute pe zbirii nazisti, în exterminarea milioanei de oameni”.

Cunoscutul istoric american al holocaustului, Randolph Braham în ampla și prestigioasă sa lucrare „Genocid și pedeapsă” consacră pagini elogioase la adresa României apreciînd că ea a constituit în acele grele împrejurări „un liman”, „o oază” pentru evreii, prigoniiți și refugiați din nordul Ardealului cotropit și din Ungaria. El scrie: „se emisese de fapt instrucțiuni confidentiale către autoritățile de control de la frontieră să faciliteze admiterea evreilor refugiați din Ungaria. La 2 iunie 1944 prim-ministrul României a avizat delegatul român la Crucea Rosie Internațională că poate da asigurări formale că refugiații evrei din Ungaria vor fi admisi să intre în România în ciuda declarației formale contrarii, și că „siguranța le va fi garantată de către români”. Nivelul de toleranță al românilor a continuat să crească pînă la 23 August, cînd România a făcut pasul decisiv și s-a desprins din alianța cu Axa. Din acest moment, desigur, stăutul evreilor, fie ei indigeni sau străini, a devenit cu totul altul. Noul guvern antinazist a întreprins nu numai abolirea măsurilor antievreiești dar și-a abuzat, totodată, protecția cetățenilor evrei din Ardealul de nord aflat sub dominația germano-ungară”.

OLIVER LUSTIG ■

(Va urma)

Tinerii au dreptul să știe

Jurnal insingerat

suferințele, apriga prigoană la care erau ei înșiși supuși — nu numai că și-au exprimat compasiunea, dar și-au riscat propria viață pentru a-i ajuta și salva pe semenii lor evrei aflați în primejdie de moarte.

De altfel în acele dramatice împrejurări singura șansă reală de a scăpa de moarte era fuga peste graniță, vremelnică, în România.

Peste 40 de ani, supraviețuitoarea Blanca Eros din Cluj-Napoca se va destăinui: „Locuim în Gheorgheni... Era în anul 1944, în ultima zi de Pesah... Trecuse de miezul nopții, mama și ea era trează. Îi spun că putem stînge liniște lumina; știrea despre stringerea evreilor a fost doar o poveste. Atunci a bătut cineva la ușă... Au intrat în casă vreo cinci, ne-au spus să ne îmbrăcăm, să nu luăm cu noi alimente că dimineață vom fi lăsați acasă. Nu ne dădeam seama ce și cum va fi. Cînd am ieșit în stradă era lume multă, erau evreii din casele vecine, copii, bătrîni, toți. Am fost duși la școală, chiar în școala în care mi-am terminat clasele primare. Trebuie să specific că dacă nu eram atît de dezorientați, neputincioși am fi putut scăpa, mă refer la familia mea. Seara proprietarul casei în care locuim a sosit cu

puteau decide. Să-și încerce ultima șansă? Vor reuși? să forțeze destinul? și dacă vor fi prinși? Ce vor face cu ei? Dar cu familia? Ce se va întîmpla cu familia?! Pe aceștia, soviaia i-a torturat pînă în ultima zi, pînă au părăsit ghetoul. Chiar și în drum spre gară, „Ce-ar fi dacă acum? Este ultimul prilej”. S-au liniștit, s-au împăcat definitiv cu soarta abia cînd au auzit bătăbîndu-se lacătele vagoanelor ce se puneau scrișnind, în mișcare.

„Ne-am gîndit mult să ne salvăm — va rememora în cartea sa „De ce?” Ana Molnar — supraviețuitoare a ghetoului din Satu Mare, posibilitatea de a fugi și a ne ascunde, travestiți în haine țărănești, în pădurile din apropiere. Cîțiva țărani români, prieteni de-ai noștri, s-au angajat să ne hrănească. Dar eu n-am avut curajul să aleg această soluție. Știam că ne vor căuta, că va trebui să trăim hăituiți ca animalele sălbatice, expuși vicisitudinilor vremii, avînd ca adăpost doar peșterile. Eu, cu picioarele mele reumatice, nu voi rezista. Le-am spus a lor mel. Ce vei face cu mine bolnavă, fără medic. Voi fi o povară; voi împiedica și salvarea voastră. I-am implorat să plece fără mine. Soțul era un om învățat cu pădurea, copii — băiatul și fata — tineri, puternici, ar

Poem la Ziua Eroului

Asemeni e stejarului, poporul
În vremuri are rădăcini adinci,
Prin veacuri a urcat abrupte stinci
Visindu-și de lumină viitorul.

Din trunchiul lui, cum ramul în stejari,
S-au înălțat bărbați să preamărească
Prin faptă bravă glia strămoșească –
Eroii țării, oameni legendari.

Coborâtori din daci și din romani,
Emblemă le-au fost marile virtuți,
Ei pentru veșnicie – au fost născuți,
Să veșnicească patria prin ani !

★

Asemeni lor, venind din plai de Olt,
Cu țara-n idealuri înfrățit,
Visindu-i nou și mîndru răsărit
S-a înălțat eroul patriot.

Partidului-oștaş și fiu de frunte,
Viața cu partidul-îngemănînd
Spre slava glorioasă a pămînt
Anii de prigoană-a trebuit să-nfrunte,

De tînăr, luptător pe baricade,
Ne-nduplecat în fața nedreptății,
A năzuit un timp al demnității
Cu liber cer și românești stindarde.

Călit în focul luptei ilegale,
Cu tinerețea și-a semnat destinul,
Istoria și-a scris, prin El, sublimul
Contract pentru a țării nouă cale.

Cu inima, vibrînd spre zbor în piept,
Grav dăruiță marii revoluții,
El, vremii noi, precum argonauții
S-a înrolat să-i afle drumul drept.

★

Cum soarele așterne peste munte
Lumina-n care vremea-și află slova,
El, la Brașov, la Ulmi și la Craiova
Are pecete ne'nfricată frunte.

Au vrut să-i smulgă visul în Doftane
La Tîrgu Jiu, în lagăr, ar fi vrut
Să-i frîngă dirzul crez. Dar n-au putut !
Și au căzut cătușele dușmane.

O viață de simbolică văpaie,
Un drum de aspre lupte luminînd :
Unit cu țara-n fapte mari și-n gînd
Eroul Ceaușescu Nicolae !

★

Erou între eroi. Visînd, luptînd,
Lumină nouă țara s-o cuprîndă.
E Nicolae Ceaușescu
Al patriei măreț simbol
Și e lumină, a visării țării
Și e eterna patriei oglindă.

Prin El, fiu demn al unui demn partid,
Poporul s-a unit să construiască
Socialistul ev,
Independența
Să fie steag în țara românească.

În noii ani ai țării, cel care-n anii grei
Și-a pus prin cutezanță, speranțe și credință
Viața lui să fie scut drept nădejdiei ei,
Se află-n fruntea luptei spre noua biruință.

O exemplară vrere, o viață exemplară
Sînt trainic temelie la timpul viitor,
O viață-nelt trăită pentru partid și țară
Pentru poporul țării – erou, muncitor.

★

A luminat partidul în plaiuri liber soare.
Poporul și-a luat soarta în curajoase miini
Și s-a clădit în fabrici, în mine, pe ogoare,
Cum a-ndemnat partidul de comuniști români.

Stau mărturie munții,
Și Transfăgărășanul.
Și Dunărea, spunîndu-și la Porțile de Fier
Un cîntec de lumină. Și amplu Bărăganul
Metroul Capitalei. Cetățile cu oameni
Destoinici, de oțel.

Supremă mărturie, albastra Magistrală,
Ce Dunărea o poartă mai repede spre mare.
E mărturie faptei poporul tot și-o țară
Ce s-a întors cu fața definitiv spre soare.

★

În numele măreții construcții pentru țară
Coloană de ne-nvins rostindu-ne mîndria
Cu voce de istorii solemne, legendară,
Sărbătorînd Eroul, vorbește România.

NICOLAE DRAGOȘ

Flocăra, Redacția : București, Piața Școlii 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20, interioare : Actualitatea politică : 25 66 ;
Publiciști-comentatori : 14 53 ; Reportaj economie : 26 00 ; Știință : 21 28 ; Cultură-învățămînt : 14 57 ; Probleme moral-cetățenești : 17 00 ; Sport : 25 66 ;
Scrisori-audiențe : 25 42 ; Foto : 25 28 ; Secretariat de redacție : 21 23 ; Secretariat redactor șef : 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic
„Casa Școlii”. Cîțitorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” – sectorul export-import presă P.O. Box 12-201, telex 10 876, prsfir
București, Calea Griviței nr. 64-66.